ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

[ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ]

ಸಂಶೋಧಕರು

ಕೊಂತಮ್ ಸತೀಶ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ೫೮೩ ೨೭೬

೨೦೦೮

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

[ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ]

ಸಂಶೋಧಕರು

ಕೊಂತಮ್ ಸತೀಶ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ.

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ೫೮೩ ೨೭೬

೨೦೦೮

ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಕೊಂತಮ್ ಸತೀಶ ಅವರು **ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ** ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಥಳ : ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ
ದಿನಾಂಕ : 19-09-08

ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ.
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ. ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಯಾವ ಪದವಿಗೂ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Satish. K

ಕೊಂತಮ್ ಸತೀಶ
ಸಂಶೋಧಕ
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಸ್ಥಳ : ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ
ದಿನಾಂಕ : 19-09-08.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪರಿಶಿಷ್ಟಗಳು

ಭೂಪಟಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕಗಳು

ವೃತ್ತಚಿತ್ರಗಳು

ಲಂಬರೇಖೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ನೆರಳಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು

ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು

ಭೂಪಟಗಳು

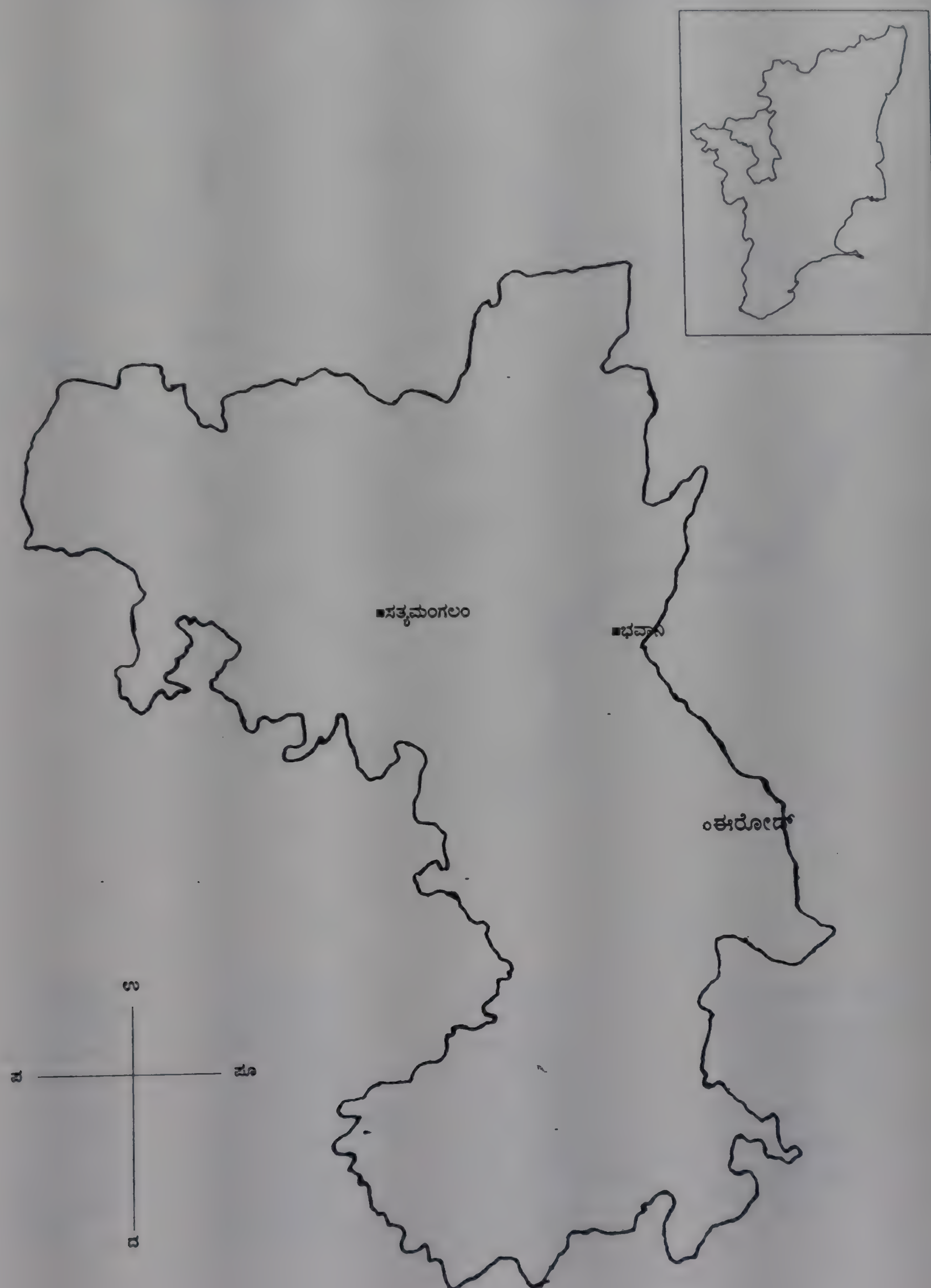
೧. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು

೨. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ

೩. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ

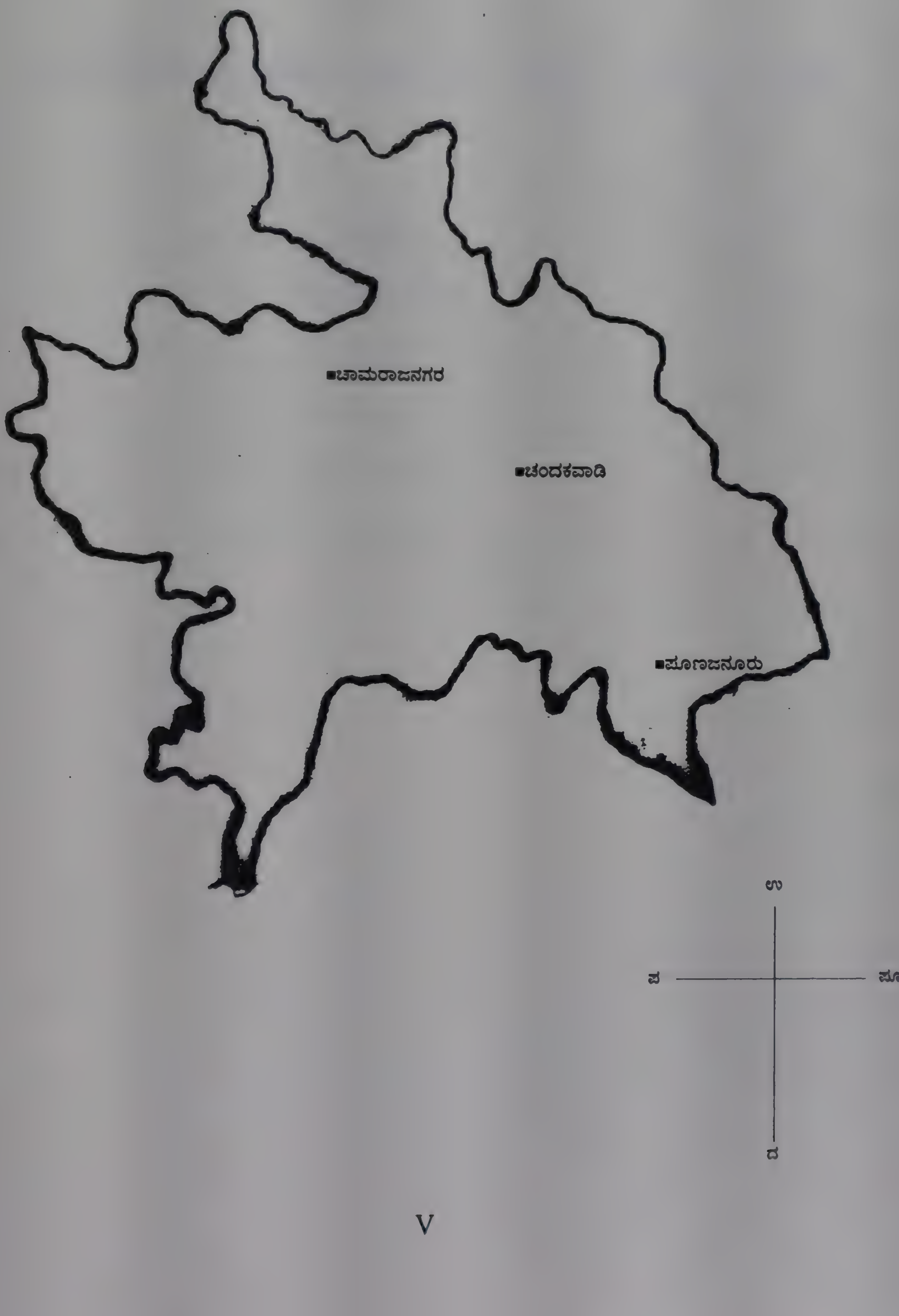

೪. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ನೆಲೆಗಳು

೧. ಅಜ್ಜೀಹೊಲ
೨. ಇಂಡಿಗನತ್ತ
೩. ಕಡಬೂರು
೪. ಕಾಡೋಲ
೫. ಕೀರನಹೊಲ
೬. ಕೊಕ್ಕಬರೆ
೭. ಕೊಂಗನೂರು
೮. ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ
೯. ತೇಕಣೆ
೧೦. ತುಳಸಿಕೆರೆ
೧೧. ತೋಕರೆ
೧೨. ದೊಡ್ಡಣೆ
೧೩. ಪಡಸಲನತ್ತ
೧೪. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ
೧೫. ಮಾರಿಹೊಲ
೧೬. ಮೆದಗನಣೆ
೧೭. ವಡಕೆಹಳ್ಳ
೧೮. ಹಳೇಯೂರು
೧೯. ಎಲಚೀಕೆರೆ
೨೦. ಬಿದರಳ್ಳಿ
೨೧. ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ
೨೨. ಸುಳ್ವಾಡಿ
೨೩. ಅರಬಗೆರೆ
೨೪. ಉದ್ದಟ್ಟಿ
೨೫. ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ
೨೬. ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ
೨೭. ಗುಂಡಿಮಾಳ
೨೮. ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ
೨೯. ವಿ.ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಿ
೩೦. ಹೊಸಪೋಡು
೩೧. ಕೆ.ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಿ
೩೨. ನಕ್ಕುಂದಿ
೩೩. ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ
೩೪. ಸೂಳೆಕೋಬೆ
೩೫. ಹೂಗ್ಯಂ

೫. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ನೆಲೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು

ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ವರೂಪ, ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

೧.೧. ಪ್ರವೇಶ

೧.೨. ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

೧.೩. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

೧.೪. ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

೧.೫. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ

೧.೬. ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತಿಗಳು

೧.೭. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಅನುಭವ

ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು

ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ವರೂಪ, ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

೧.೧. ಪ್ರವೇಶ

"ಮನುಷ್ಯ ಹಲವಾರು ಜ್ಯೋತಿವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗರಿಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ."[1] ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 'ಬೇಟೆಗಾರ-ಸಂಗ್ರಹಕಾರ' (Hunter-Gatherer) ಎಂಬ ಯುಗವೊಂದು ಇತ್ತು. ಆಗ ಯಾರು ಏನನ್ನೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮತ್ತು ಕಾಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜನರು ಆಹಾರ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಜೀವನ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿರುವುದು, ಕೀಳಲು ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಅಗೆಯಲು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿರುವುದೂ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ. ನಂತರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದವು. ನೀರಿರುವ ಕಡೆ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿ ಒಂದೆಡೆ ತಳವೂರುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಜನ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಮನುಷ್ಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಈ ರೀತಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಪಂಗಡಗಳು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲೇ ಉಳಿದವು. ಅಂಥ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಡಿಗೆ ಬಂದ ಜನಕ್ಕೂ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಅಗಾಧವಾದ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶತಮಾನಗಳ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಖುಷಿಯಿಂದ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರ್ಥಹೀನವಾದ ಮಾತು. ಇತಿಹಾಸದ ಪುರೋಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟವರು ಅವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತವು ಹಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದೇಶವೂ ಹೌದು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು "ಎಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ, ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿತೋ ಆ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಡು ಇದು. ಇಲ್ಲೇ, ಈ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವು ಲೌಕಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಗರದಂತೆ ಉರುಳುವ ನದಿಗಳಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡದ್ದು. ಇಲ್ಲೇ ಸನಾತನ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತವು ಹಿಮಮುಚ್ಚಿದ ಶಿಖರ-ಶಿಖರಗಳಾಗಿ ಎದ್ದು ಸ್ವರ್ಗದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟು ನಿಂತಿರುವುದು. ಈ ಭಾರತದ ನೆಲವನ್ನೇ ಮಹಾಸಂತರು ತುಳಿದದ್ದು. ಇಲ್ಲೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ ಅವನ ಅಂತರಂಗ ಜಗತ್ತನ್ನೂ ಕುರಿತು ಅನ್ವೇಷಣೆ ನಡೆದದ್ದು. ಇಲ್ಲೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಆತ್ಮದ ಅಮರತ್ವ, ಭಗವಂತನ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಮಾನವನಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನ ವ್ಯಾಪಕತೆ

ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮಂಡಿತವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲೇ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಗಳು ತಮ್ಮ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದುದು. ಈ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಾಗರದ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿದುದು. ಈ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಂತಹ ಅಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಅವನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಶತಮಾನಗಳ ಆಘಾತಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ವಿದೇಶೀಯ ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು, ನೂರಾರು ನಡೆನುಡಿ ಆಚಾರಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ತಡೆದೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ದೇಶ ಇದೇ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಬಂಡೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸಾವು ಕಾಣದ ಶಕ್ತಿ, ನಾಶಗೊಳಿಸಲಾಗದ ಜೀವ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ನಿಂತಿರುವ ನೆಲ ಇದೇ. ಅಂತಹ ಭಾರತ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು ಸಾವು"[೨] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚೀನ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮತ್ತು ಎಂದೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಭಗ್ನಗೊಳ್ಳದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪುರಾತನವಾದುದೂ ಸುದೀರ್ಘವಾದುದೂ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯೂ, ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ ಯುತವಾದುದೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಪ್ರಾಯವಾದುದೂ ಆಗಿದ್ದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಒಂದರಲ್ಲೇ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು (ಮತ, ಜಾತಿ, ಪಂಥ, ಭಾಷೆ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ) ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ್ದಾಗಿರುವುದು.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಪದದ ವಿವರಣೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು (೧೯೭೬) ಹೊರತಂದಿರುವ ಕನ್ನಡ-ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು, ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ ೬೬೨೮ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವಂತೆ 'ಬೇಡ' ಪದವು ಮೂರು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಬೇಡ ೧: ಬೇಟೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿಯುಳ್ಳವನು; ಬಿಲ್ಲರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನು; ಶಬರ

ಬೇಡ ೨: ಹೆದರುವವನು; ಬೀರು, ಹೇಡಿ

ಬೇಡ ೩: ಸಲ್ಲದು, ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ನಿಷೇದಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಾಯ. ಈ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 'ಬೇಡ' ಪದವು ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ನಿಷೇದಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಗಮನಿಸುವಂತಹ ಅಂಶ. ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ ೧೩೫೦ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವಂತೆ 'ಕಂಪಣ' ಪದವು ಮೂರು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಮೂರು ಅರ್ಥಗಳು ನಾಮಪದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ಕಂಪಣ ೧ಎ: ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗ: ಈಗಿನ ಹೋಬಳಿಯಂತೆ ಒಂದು ವಿಭಾಗ.

ಕಂಪಣ ೧೬: ಒಬ್ಬಾತನ ಹೆಸರು

ಕಂಪಣ ೨: ಕಂಪಣ. ಮೆದೆ; ಹೊರೆ

ಕಂಪಣ ೩: ಒಂದು ಆಯುಧ

'ಕಂಪನ' ಪದವು ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿದ್ದು; 'ಕಂಪಣ' ಕನ್ನಡ ಪದವಾಗಿದೆ. ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ 'ಬೇಡಗಂಪಣ'ರು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದವಾಗಿ, ಅದು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಸೂಚಕ ಪದವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. 'ಕಂಪಣ' (ಕಂಪನ) ಮತ್ತು 'ಗಂಪಣ' ಪದಗಳೆರಡು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ಪದಗಳು ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದು; ಅರ್ಥದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಬೇಡ+ಕಂಪಣ = ಬೇಡಗಂಪಣ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪರ ಪದದ 'ಕ' ಕಾರ 'ಗ' ಕಾರವಾಗಿ ಆದೇಶವಾಗಿದೆ. 'ಬೇಡ' ಪದ ಜನರಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 'ಕಂಪಣ' ಅಥವಾ 'ಗಂಪಣ' ಪದವು ಸಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣ ಮತ್ತು ಬೇಡಕಂಪಣ ಈ ಎರಡು ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಜನಪದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಕಂಪಣ' ಪದವು ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಜನಪದರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ 'ಬೇಡಗಂಪಣ' ಪದದ ಬಗೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

"ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಂದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ) ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ವಾಸಿಸುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ 'ಕಂಪಣ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಂಪಣರಾದ್ದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ದೈವ ಮಾರೆಮ್ಮ ಆಗಿದ್ದಳು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಾರಿಹಬ್ಬ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೇಡರ 'ಕಣ್ಣಪ್ಪ'ನ ವಂಶಸ್ಥನು ರಾಯಣ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ." ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 'ಬೇಡಗಂಪಣ' ಪದವು (ಪಂಡಿತ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜನಪದರ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ) ವ್ಯಕ್ತಿಸೂಚಕವಾಗಿ, ಪ್ರದೇಶ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

"ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಒಂದು ಧರ್ಮ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ಪರಂಪರೆಯ ಜೊತೆ ಆ ಸ್ಥಗಿತ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ಅನುಸಂಧಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ."[3] ನನ್ನದೇ ಅನುಭವ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯವಿದೆ. ಇವರು ಮೂಲತಃ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು. ಇವರು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಯಾವುದೇ

ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗದೇ ಇರುವ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದ ಮಾದೇಶ್ವರ ಇವರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾದಪ್ಪನೆಂಬ ಓರ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಪುರುಷ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿದನೆಂಬ ಕಥೆಯಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪೂಜಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೂಲತಃ ಬೇಡರೇ ಆಗಿದ್ದು, ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಆಚರಣೆಗೆ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ 'ತಂಬಡಿಗಳು', 'ಗೌಡರು' (ಒಕ್ಕಲದವರು) ಮತ್ತು 'ಪಟಗಾರರು' ಎಂಬ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೊದಲು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು 'ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ಇದನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾಗದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು, ಅತ್ತ ಬೇಡರೂ ಆಗದೇ, ಇತ್ತ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರು ಆಗದೇ ಗೊಂದಲಮಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಇವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರು ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರ ನಡುವೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹಲವಾರು ಗೊಂದಲ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳು ದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಕೃಷಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯು ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಡಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ, "ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ"[1] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಇವರು ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ 'ಬೇಡಗಂಪಣ' ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಿಡಿ ಬರಹಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿವೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಒಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು.

೧.೨. ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ಉಪಖಂಡವೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಲವಾರು ಧರ್ಮಗಳು, ನೂರಾರು ಜಾತಿಗಳು, ಸಾವಿರಾರು ಉಪಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ, ಉಪಜಾತಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು, "ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ವೃತ್ತಿ ವಿಭಾಗ ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ನೇಮಕವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿನಾಶಕಾರಿಯಾಗಿದೆ"[೫] ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೇಲುಪದರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ; ಎರಡನೆಯದು; ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ದಶಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಓದಿದವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಫಲ ಎಂದರೆ ಉದಾರ ಮಾನವೀಯತೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಮುದಾಯಗಳ ದಾಖಲಾತಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಥರ್ಸ್ಟನ್, ಐಯ್ಯರ್, ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ಅಬ್ಬೆದುಬೆ ಮುಂತಾದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಲನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರವೇ. ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಬದುಕಿನ ಅನಂತರ ಈಗ ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಹೊಸ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಲು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಚಲನೆ, ಮತ್ತೆ ತರಬಹುದಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಮುನ್ನ ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ದಾಖಲಾತಿ ಮಾಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ.[೬]

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳು ಇತಿಹಾಸ ಪುರೋಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಅಂಥಾ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಕಿರು ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನನ್ಯತೆಗಳು ಜಾಗತೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾಸಸ್ಥಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ರಚನೆಯನ್ನು, ಭಾಷೆ, ವೇಷ-ಭೂಷಣ, ರೀತಿ-ನೀತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕ ವೃತ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯವು ಇವರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸಿವೆ

ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಇವರು ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನಡೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಅಧ್ಯಯನ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಪ್ರಸ್ತುತಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ವಿವಿಧ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕುರಿತು ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಲ್ಲವು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾದ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಬೇರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯಾಗದ ಒಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಬಲ್ಲದು.

೧.೩. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಅಧ್ಯಯನದ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಇಂತಿವೆ:

- ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

೧.೪. ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಕೇವಲ ಎರಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು) ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಹಾಗೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ೩೭ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ೫೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶೋಧಗಳು ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುವವು.

೧.೫. ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನ

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಆನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೧. ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನ (Case Study Method) ವಿಧಾನ: ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು "ವಿಷಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ" (Case Study Method)ವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬಿಕ್‌ಸೇ ಮತ್ತು ಬಿಸೇ ಎನ್ನುವವರು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು "ಒಂದು ಜನಾಂಗ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಹು ಕಾಳಜಿಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಅವಲೋಕನ"[೬] ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ" ಈ ವಿಧಾನವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನವೆಂದು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೨. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ವಿಧಾನ: ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡು ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩. ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನ: ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳ ಆಯ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೪. ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನ: ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯದ ವಾಸ್ತವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೫. ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಧಾನ: ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗಾಗಲೇ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುವ ನಾನಾ ಮೂಲದ (ಶಾಸನ, ತಾಮ್ರಪಟ, ತಹನಾಮೆ) ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನವು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

೬. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನ: ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ, ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೇಕಡವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೋಷ್ಟಕಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೧.೬. ಅಧ್ಯಯನದ ಮಿತಿಗಳು

೧. ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಂಶಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೨. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುವ

ಮೌಖಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

೩. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ (ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಉದ್ಯಮ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಸೇವಾ (ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಸಾರಿಗೆ, ಆಡಳಿತ ಇತ್ಯಾದಿ) ವಲಯದ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ ಅಂದರೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತೃತೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು, ಮಾಸ್ತರರು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬೇಡಗಂಪಣರಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಇವರ ನಿತ್ಯದ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

೫. ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು (ಕೋಷ್ಟಕಗಳು) ದಿನಾಂಕ ೧೦.೧೦.೨೦೦೬ರಿಂದ ದಿನಾಂಕ ೧೭.೧೦.೨೦೦೬ರವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ House Hold Surveyಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೧.೭. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಅನುಭವ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವಿರುವುದು ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮುಖ್ಯ ನೆಲೆಯಾದ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಉದ್ದೇಶ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲೇ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನಕಾರನಾದ ನಾನು ಮಾದೇಶ್ವರರ ತಮ್ಮಡಿಗಳ ಕುರಿತು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಕಾರನಾಗಿದ್ದೆ. ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಇವರನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗಿದ್ದು, ಮೂಲತಃ ಇವರು ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುತೂಹಲಭರಿತನಾಗಿ, ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿಷಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ವಾಸ್ತವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ೨೦೦೬ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಹಲವು ದಿನಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸಮುದಾಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ನನಗೆ ಎದುರಾದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಜನರು ನಿರಕ್ಷರಿಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳು. ತಕ್ಷಣ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ನಂಬುವವರಲ್ಲ. ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದ ಸಮುದಾಯ. ಇವರ ಹಲವಾರು

ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಕರ ಕಾರ್ಯ. ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಇವರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೆಲವರು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇದೆ, ಕೆಲವರು ನಮ್ಮನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೂ ಇದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಹೋದಾಗ, ಸಮುದಾಯದ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಡವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮೌನವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಉದಾಸೀನ ತೋರಿಸಿದರು, ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ, ದುಗುಡಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತರ ಕೆಲವರದಾದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇವರ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಕುರಿತು ಕೇಳಿದರೆ, ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಅಳಲಿತ್ತು. ಅದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಇವರು ಮೂಲತಃ ಬೇಡರು! ಕೇವಲ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಇವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಂಬುದು ಇವರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇವರು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪವಾಡ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯು ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ “ಮಾದೇಶ್ವರರೇ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದರು” ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೂ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಅಂದರೆ ಉನ್ನತ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದ ನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಏಳು ಗ್ರಾಮಗಳ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯುವ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಹಂತ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಮಾರಿಗುಡಿಯ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ, ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು, ದಾಖಲಿಸಲು ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡೆನು.

ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾಡಗನ ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ 'ಪರ' ಎನ್ನುವ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಇದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಿದ್ದವರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ "ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ (ರಿ)"ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಇದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಕೆ.ವಿ.ಮಾದೇಶ್, ಆರ್.ಎಮ್. ನಾಗರಾಜ, ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಮಾಸ್ತರ್, ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಬಸವರಾಜ, ಮಾದವನ್, ಎಮ್.ಪಿ. ಮಹೇಶ್, ಪ್ರಸಾದ್, ಎಚ್. ಮಾದಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಬಾಂಧವರು ಇವರು ನಡೆಸುವ 'ಪರ'ವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಹಳೇಯೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅನೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮಾರಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಪುಟ್ಟಿ ನೇಯುವುದು ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂದರ್ಶನದ ಕಾರಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳು ಇವರ ವಸತಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಇವರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ಸಂದರ್ಶನದ ಕಾರಣ ಇವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ನನ್ನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿದವು. ಪ್ರಾರಂಭದ ಭೇಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಎದುರಿಸಿದ್ದು ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದಾಗ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಸಮುದಾಯದವರಿಂದ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದೇ ನನ್ನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ.

ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಅನುಭವಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದಿಂದ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಹಾಯವಾದರೂ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಆದಿತ್ಯ ನಾರಾಯಣ, ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಕೃತೀಕರಣ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೪. ಪು.೧೩

೨. ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ ಭಾಗ-೧. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೭, ಪು.೩೩

೩. ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆ-೩, ಬುಡಕಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪು.೫೧

೪. ಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಸ್., ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಜಾನಪದ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು ೨೦೦೧, ಪು.೪೧

೫. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು, ಸಂ.೧, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೦

೬. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಹೆಚ್.ಡಿ., ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕೋಶ-೪, ಜನಸಮುದಾಯ ಸಂಪುಟ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪು.೦೩

೭. Biesay and Biesay; Quoted in Baj pai, S.R.Methods of Social Survey and Research, Kitab Bhar, Kanpur, Seventh Books.

ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

೨.೧. ಮೂಲ

೨.೨. ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು

೨.೩. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರು

೨.೪. ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

೨.೫. ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನ

ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಭಾರತವು ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ತವರುಮನೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಸಮುದಾಯಗಳು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಗುಂಪಾಗಿರಲು ಕಾರಣ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಕ್ರೂರಮೃಗಗಳ ಭಯದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ತಾನು ತನ್ನವರೆಂಬ ಅರಿವು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ, ತಮ್ಮದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು.[1] ಮುಂದೆ ಈ ಗುಂಪುಗಳೇ ಒಂದೊಂದು ಸಮುದಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಲೂ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೂಲಪುರುಷರ ಪ್ರಭಾವವು ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವೃತ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಸಮುದಾಯಗಳ ವಿಂಗಡನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಜಾತಿಯೊಂದು ತನ್ನನ್ನು ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಸುಬಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇವೆರಡು ಹೊರತಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಸಮಾಜದ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ವಿನಯ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ದುಡಿದು ಊಟ ಮಾಡುವ ಶ್ರಮದ ಬದುಕು, ಪರಿಸರ ಪ್ರೀತಿ, ಕೂಡಿ ಬದುಕುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.[2] ಇಂಥ ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ಹುಡುಕಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ಹಾಗೂ

ಅದರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪುರಾಣಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨.೧. ಮೂಲ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಲಿ, ಗಡಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ, ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗಂಗಾ ನದಿಯವರೆಗೆ ಪಸರಿಸಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಂದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಭಾಗವೆಂದು ಗುರ್ತಿಸುವ ಗುಂದಿಪ್ಪ ನಾಗರಸೀಮೆ(ಕಂಚಿ)ಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ ಬದುಕು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂದು ನದಿ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಸಾಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಚಹರೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಕುಲ, ಬಳಿ, ಬೆಡಗುಗಳು ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆಯೇ 'ಏಳುಕೇರಿ' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ, ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ 'ಏಳನೂರು ಭೂಮಿ' ಎಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ತೆಲುಗು ಮಿಶ್ರಿತ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತೆಲುಗು ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಕನ್ನಡವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಬಂದಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೂಡ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ.

ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು "ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ಶ್ರೀ ನಡುಮಲೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬಂದಾಗ ಸೋಲಿಗರು, ಕುರುಬರು, ಬೇಡರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ 'ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಂತೆ ವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಸೇವೆಗೆ ಈ ರಾಯಣ್ಣನು ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ರಾಯಣ್ಣನ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳು ದೇವಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಗರಾಜನು ಬಯಸಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಬಂದನು. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ರಾಯಣ್ಣ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕೊಂಗರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನು. ಈ ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಲಂಬಾಡಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದು ಕುಂತೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ತಂಬಡಿಗಳ

(ಬೇಡಗಂಪಣರ) ಮೂಲಪುರುಷನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೂ ಮತ್ತು ಇವನ ಪತ್ನಿ ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮನಿಗೂ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು"[೬] ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಯಾದ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತ ಉಲ್ಲೇಖವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

"................
ಈ ಬೇಡಗಂಪಣದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆದು
ನಾನು ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ
ಅವರಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ
ಶಿವಾರ್ಚನೆ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ನೇಮಕ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಗುರುವೆ ಅಂತ್ಹೇಳಿ
ಅಂತರಗಂಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ
ಒಂದೇ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು
ಒಂದು ಹುಲ್ಲು ಜೋಪಡಿ ಮಾಡುವರೇ ಮಹದೇವಾsss"[೭]

ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾದಪ್ಪನೇ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಸಿ, ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಿಣ್ಯದ ಗುರುಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು, 'ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಹಿತ್ಯ'ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ತಮ್ಮಡಿಗಳು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮ ಇವರ ವಂಶಸ್ಥರು. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಮಗ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯ ಅವನ ಮಗ ಬೀರಯ್ಯ, ಇವನ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮಡಿ ಕಾಳಮಾದ, ಕೆಂಪುಮಾದ, ಸಣ್ಣಮಾದ, ಬೋಳಮಾದ, ತೋಳಮಾದ ಮೊದಲಾದ ತಮ್ಮಡಿಗಳು ಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ದುಂಡಮ್ಮ ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮಡಿಗಳ ಶಿಖಾಮಣಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ".[೮] ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಮಾದೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಚಕರಾಗಿರುವವರು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ ಅವರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು, "ಕೊಂಗದೊರೆ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯ್ಕರ ಮಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಜಾತಿಬಾಹಿರವಾಗಬಹುದೆಂದು ರಾಯಣ್ಣ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಲು ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದೊಡನೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸೀಮೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ, ರಾಯಣ್ಣನ ಸೈನಿಕರು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರಾಯಣ್ಣನು ಮಹದೇಶ್ವರರನ್ನು ಬೇಡಲು ಮಹದೇಶ್ವರರು ಶಾಪ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಂಗದೊರೆ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರಾಯಣ್ಣನ ವಂಶಸ್ಥರಾದವರು ಬೇಡಗಂಪಣರು. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾದೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದು, ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರರು ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಕರೆತಂದು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು

ಉದ್ಧರಿಸಲು, ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಗುರುಮಠ ನಿರ್ಮಿಸಿ ದಿನನಿತ್ಯ ತ್ರಿಕಾಲ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತಂಬಡಿಗಳೊಡನೆ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು".[೬] ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಮತ್ತೊಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, "ಮಹದೇಶ್ವರರು ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನೆಂಬ ಭೂಸುರನಿಂದ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡ. ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯಿಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ತಂಬಡಿಗಳು ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥರು. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಬೇರೆ ಧರ್ಮದವರಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವೂ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪವಾಸ, ವ್ರತ, ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಲೂರುಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನೇತೃತ್ವ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮುಖಾಂತರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ".[೬] ಇವರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ದರ್ಶನಂದಲ್ಲಿ 'ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜನಾಂಗ' ಎನ್ನುವ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ "ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ಬಂದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ, "ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಲವತ್ತೆಂಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಅವು ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕ ಜನರ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆ, ಆಡಂಬರದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ, ಈಗಲೂ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಬದುಕುತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬದುಕಿಗೆ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಆಶೀರ್ವಾದವೇ ಕಾರಣ. ೨೧ನೇ ಶತಮಾನ ತಲುಪಿದರೂ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಡಕಂಪಣ ರಾಜ್ಯವು ಈಗ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬರಗೂರಿನಿಂದ ಗೇರುಮಾಳದವರೆಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಲಂಬಾಡಿಯಿಂದ ಮಿಣ್ಯದವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳು. ಇವರ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಬಹಳ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವಿದೆ".[೮]

ಡಾ. ಪಿ. ಮಹಾದೇವಯ್ಯ ಅವರು ತಂಬಡಿ ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಬೇಡಗಂಪಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಆಂಧ್ರದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ ಈ ಜನಾಂಗದ ಮುಖಂಡನಾಗಿದ್ದ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ "ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನೇ ಮಹದೇಶ್ವರರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನೆಂದು ಅವನ ವಂಶದವರೇ ತಮ್ಮಡಿಗಳೆಂದು, ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ." ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರ ನೆಲೆಗಳ ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ, "ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮಡಿ ಲಿಂಗಾಯತರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೂಲತಃ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು. ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನ ವಂಶದವರು. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬರಗೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ

ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ) ಸುಮಾರು ೨೦ ಸಾವಿರ ತಮ್ಮಡಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿರಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಿದೆ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.[೯]

ಡಾ. ಪಿ.ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಡಗಂಪಣ ಸೀಮೆ ಇದ್ದು, ಈ ಸೀಮೆಯು ಬೇಡರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗ. ಇದರ ರಾಜಧಾನಿ ಆಲಂಬಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರೇ ಇಂದು ಮಾದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ"[೧೦] ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು, "ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ತಂಬಡಿಗಳು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ-ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮನ ವಂಶಸ್ಥರು. ಬಿಲ್ಲಯನ ಮಗ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯ ಅವನ ಮಗ ಬೀರಯ್ಯ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಲಂಬಾಡಿ ಇದರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಗ್ರಾಮ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆಯೂ, ಮಾದೇಶ್ವರನ ಸೇವೆಗೆ ಇವನು ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಲು ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳು ದೇವಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಗರಾಜನು ಬಯಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮಾದೇಶ್ವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ರಾಯಣ್ಣ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಕೊಂಗರನ್ನು ಓಡಿಸಿದ. ಮಾದೇಶ್ವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಜುಂಜೇಗೌಡನು ಈ ಆಲಂಬಾಡಿಯವನು ಎಂದು ಹೈದರಾಲಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿದೆ."[೧೧]

ಡಾ.ಎಸ್.ನರೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, "ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗಿರಿಕಾನನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಕಂಪಣಬೇಡರು ಎಂಬ ಜನಸಮುದಾಯ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಡಗಂಪಣರು, ಬೇಡಗಂಪಣರು, ಬ್ಯಾಡಕಂಪಣರು, ಬೇಡಕಂಪಣರು, ಕಂಪಣಬೇಡರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಅವರ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೪-೧೫ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ದೇಶದಿಂದ ಕತ್ತಲ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂತ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ತನ್ನ ಒಕ್ಕಲನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ"[೧೨] ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡ' ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. "ಕಂಪಲಿ ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ವಂಶಸ್ಥರು ಈ ಕಂಪಣದ ಬೇಡರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸೈನ್ಯದ ತುಕಡಿಯಾಗಿರಬಹುದು"[೧೩] ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕಂಪಲಿ ಹೋಗಿ ಕಂಪಣ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಊಹೆಯೇ ಹೊರತು ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯಾಗಲು

ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ 'ಕಂಪಣಬೇಡರು' ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಇವರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲಿನ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು 'ಕಂಪಣಬೇಡರು' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ನಾಗರಾಜು ಅವರು "ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಬೇಡಗಂಪಣದ ರಾಜ್ಯವು ಬರಗೂರಿನಿಂದ ಗೇರುಮಾಳದವರೆಗೆ, ಆಲಂಬಾಡಿಯಿಂದ ಪೊನ್ನಾಚಿ, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮಿಣ್ಯದವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಬೇಡಗಂಪಣ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾದ ರಾಯಣ್ಣನೆಂಬುವವನಿದ್ದನು. ಆಲಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಳೇಗಾರನಾದ ಜುಂಜೇಗೌಡನು ಸಕಲ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು. ರಾಯಣ್ಣನಿಗೆ ಸುಂದರಿಯಾದ ಪುತ್ರಿ ಇದ್ದಳು. ತನ್ನ ಮಗಳು ಮರುಗಮ್ಮ (ದೇವಕಿ)ಯನ್ನು ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಡಲು ರಾಯಣ್ಣನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದನು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಗನಾಡಿನ ಕೊಂಗದೊರೆಯು ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ತನ್ನ ಕಡೆಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೋಪಗೊಂಡ ಕೊಂಗದೊರೆ ತನ್ನ ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ಕಡೆ ಇದ್ದ ಬಂಡೆಹಳ್ಳಿ ಆಚಾರಿಯು ಕೊಂಗ ದೊರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ರಾಯಣ್ಣನು ನೆನೆದು ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾರದ ರಾಯಣ್ಣನ ಕಡೆಯವರು ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನದಿಯು ಇಬ್ಭಾಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ನದಿಯನ್ನು ರಾಯಣ್ಣನ ಕಡೆಯವರು ದಾಟುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೂರಿಗಳಂತೆ ಕೋಪಗೊಂಡ ಕೊಂಗನಾಡಿನ ಸೈನ್ಯವು ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನದಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹವು ಹೆಚ್ಚಿ ಸೈನ್ಯವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕೊಂಗದೊರೆ ಹಾಗೂ ರಾಯಣ್ಣನಾಯಕನ ಮಧ್ಯೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕೋಪವೆಲ್ಲಾ ಅಡಗಿ, ಕೊಂಗದೊರೆ ಮಾದೇಶ್ವರನಿಗೆ ಶರಣು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ನಾಶವಾಗಿದ್ದ ಸೈನ್ಯವು ಮರಳಿ ಬದುಕುವಂತೆ ಮಾದೇಶ್ವರನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ರಾಯಣ್ಣನಾಯಕನ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮಗನೊಡನೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಕಂಪಣ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಶಿಷ್ಯಮಂಡಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಇವರ ಸಂತತಿಯವನೇ ಆದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮನೆಂಬ ಶರಣೆಯೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲೂರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಬೇಡಗಂಪಣದ ಜನ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು. ಮಾದೇಶ್ವರನು ನವ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ "ನಿಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗನು ನನ್ನ ಪರಮ ಶಿಷ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಶೇಷಣ್ಣನೆಂಬ ಮಗನ ಜನನವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು

ಸವಿವರವಾಗಿ ಮೂಲವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದು, "ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ತಂಬಡಿ ಹಾಗೂ ಗೌಡರು ಎಂಬ ಎರಡು ಭೇದಗಳಿವೆ. ಈ ಎರಡೂ ಭೇದಗಳು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರುತ್ತಾರೆ"[10] ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಅವರು, "ಮಹಾಮಹಿಮ ಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಪುರಾಣಂ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು, "ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಹೋದರು. ಆ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನೀವು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು "ಪತಿತಿಪಾವನ ನಾವ್ ಕಿರಾತರು, ಸತತ ಬೇಟೆಯಸಾಡಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವೆವು, ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ನಾವ್ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರು, ಪ್ರಥಿತ ಕಣ್ಣಪನೆಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಒಳಿತಲ್ಲ. ನೀವು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಲಿಂಗ ಧರಿಸಿ ಎಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ"[11] ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಎಸ್. ಶಿವರಾಜಪ್ಪನವರು, "ರಾಯಣ್ಣ ಬೇಡ ಕಂಪಣದ ರಾಜ. ಆತನ ಮಗಳು ದೇವಕಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರಿ. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ತಮಿಳು ಪಾಳೆಯಗಾರನೊಬ್ಬನು ಕೊಂಗರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬೇಡರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಪರಿಹರಿಸಲೆತ್ನಿಸಿದಾಗ, ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದ ರಾಜ ರಾಯಣ್ಣನಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡಿದ ಮಾದೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮದಿಸಿದ ಆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾತ್ತ್ವಿಕನಾದ ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಪಾಳೆಗಾರ ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ದೇವತೆಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡಕಂಪಣರಲ್ಲಿ ಶರಣೆ ಸಂಕಮ್ಮನೆಂಬೊಬ್ಬ ಭಕ್ತೆ. ಆಕೆಯ ಪತಿ ನೀಲಯ್ಯನಾದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಯಮಾಟಗಳ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ಹೊಲದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ, ಭಕ್ತೆ ಶಂಕಮ್ಮ ತನ್ನನ್ನೂ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನೂ ಉದ್ಧರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರರು ಅವಳ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಟ್ಟು, ಆಕೆಯ ಪತಿಯ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸಿ, ಶರಣ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಆ ದಂಪತಿಗಳ ಬಾಳನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುವರು. ಮುಂದೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯರೂ ಶರಣ ಧರ್ಮಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ನಡುಮಲೆಯ ನಾಡಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಇವರ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಈಗಿನ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ"[12] ಎಂದು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಹ.ಜ. ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಾದ ಸಾಲೂರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಸಾಲೂರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಾಲೂರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂದರೆ ಚಂದ್ರುಣಿ ಮಠದ ಹಿರಿಮಡಿಮಳೇಶ್ವರರು, ಕಂಚಿ ತೆಲಂಗಾಣ ಮಠದ ಕರಿಬಸವಸ್ವಾಮಿಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯಪುರಿ ಮಠದ ಪಂದೇಶ್ವರರು, ಕೇಬುಲ್ಲು ಮಠದ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರರು, ಮಹಲಿಂಗ ಮಠದ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರರು ಈ ಐದು ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ

ಶಿವಲಂಕಾರೇಶ್ವರ, ಮಾದೇಶ್ವರ, ಪಟೇಶ್ವರ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಪಂಚೈದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಮ್ಮಡಿಗಳು ಶಿಷ್ಯರು ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣದವರುಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಪೂಜಾದಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕುದೆಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು."[೧೬]

ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ ಬ. ಪಾಟೀಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ, "ಆಲಂಬಾಡಿ, ಬರಗೂರು, ಗೇರುಮಾಳ, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ, ಪೊನ್ನಾಚಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣದವರು ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೂಲಪುರುಷ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ. ಇವನು ಪೊನ್ನಾಚಿ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಲಂಬಾಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದವರೆಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಮಾಂಡಲಿಕ ಅರಸನಾಗಿ ಜುಂಜೇಗೌಡನು ಆಲಂಬಾಡಿ ಭಾಗವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಅವಳ ಹೆಸರು ದೇವಕಿ. ಒಂದು ಸಲ ದೇವಕಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೊಂಗನಾಡಿನ ದೊರೆ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ನದಿಯ ದಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ದೇವಕಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸೋತು ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮನಸಾಯಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕರೆದು ದೇವಕಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕೊಂಗನಾಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದನು. ಮಹದೇಶ್ವರರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಮಾದೇಶ್ವರನು ಆತನಿಗೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಂಗರಾಜನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ರಾಯಣ್ಣನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ತಾವೂ ಸ್ವತಃ ಕೊಂಗನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವಂತೆ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ರಾಯಣ್ಣ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ದೇವಕಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮರುಳುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ"[೧೭] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ದುಂಡಪ್ಪ, ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಸುತ್ತೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನು ಇವರ ಮೂಲಪುರುಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ತಂಬಡಿಗಳೂ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ."[೧೮] ಇವರೆ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು,

"ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ| ಸಂತತಿಯ ಅರ್ಚಕರು|
ಸೇರಿ ನಿನ್ನಯ ಪೂಜೆ| ಮಾಡುವುದಕೆ||
ನೀರ ಕೊಡವನಾ ಹೊತ್ತು| ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿಹರು|
ವೀರ ದೇವನೆ! ಏಳು|| ಬೆಳಗಾಯಿತು||"[೨೦]

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಸಂತತಿಯವರು ಅರ್ಚಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ರಚನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ.

ಪಿ.ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ "ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಿದ್ದು, ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬಂದು ಬೇಡರನ್ನುದ್ಧರಿಸಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪೂಜಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳಾದರು"[೨೧] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ.

ಎಸ್. ಪ್ರೇಮಕುಮಾರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, "ಬೇಡಗಂಪಣದವನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನನ್ನು ಮಾದೇಶ್ವರರು ತನ್ನ ಒಕ್ಕಲನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವನು ಸಂಕಮ್ಮ ಮತ್ತು ನೀಲಯ್ಯನ ಮಗನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ವಂಶಸ್ಥರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ"[೨೨] ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ಅವರು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ಸಂಕಮ್ಮ ಬೇಡಗಂಪಣದವಳು. ಇವಳ ಗಂಡ ನೀಲಯ್ಯ, ಸಂಕಮ್ಮ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪರಮ ಭಕ್ತೆ. ಇವಳನ್ನು ನೀಲಯ್ಯನು ತುಂಬಾ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮಾದೇಶ್ವರು ಇವನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದನು. ಇವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವ ಅನುಗ್ರಹ ನೀಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನನಗೆ ಒಕ್ಕಲಾಗುತ್ತಾರೆ"[೨೩] ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್ ಅವರು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳು, ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ 'ಹಾಲರುವೆ ಸೇವೆ'ಯನ್ನು ಇವರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ"[೨೪] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕ.ರಾ.ಕೃ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ ಕರುಣೆ ತೋರಿ, ಅವನಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಇವನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ತಂಬಡಿಗಳು ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪೂಜಾ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು"[೨೫] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವತ್ಸಲ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು, "ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಿಂದ ಸುಮಾರು ೮೦ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ದೈವ ಮಾದೇಶ್ವರರು. ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರು ಬೇಡಗಂಪಣರು"[೨೬] ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸತ್ಯಂ ಅವರು, "ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ"[೨೭] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯವರು, "ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಪುರುಷನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮನ ಮಗನಾದ ಶೇಷಣ್ಣನು ಮಾದೇಶ್ವರ ಕೃಪೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ ಗದ್ದುಗೆ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ"[೨೮] ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ "ಬ್ಯಾಡ್ರು ಕನ್ನಯ್ಯನಿಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರು ಕತ್ತಲರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದು ಸೇರ್ಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ"[೨೯] ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಲಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಜುಂಜಪ್ಪ ಮತ್ತು ರಾಯಣ್ಣನು ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ.ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿಯವರು ಸೋಲಿಗರ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, "ಸಂಕಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕಾರಯ್ಯನು ಮಹದೇಶ್ವರರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದರೂ ಹೊಸ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದೆ ಹಿಂದಿನ ಮಾಂಸಹಾರವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥರು ತಾವು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಈಗಲೂ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದ್ದು ವೀರಶೈವ ಮತಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಾರಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೋಲಿಗರು ಇಂದಿಗೂ ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಹಿರಿಯನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೋಲಿಗರ ಹಿರಿಯನಾದ ಕಾರಯ್ಯ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರೂ ಹಾಗೂ ಸೋಲಿಗರೂ ಭಾವಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಂಪು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯರ ಪ್ರಸಂಗ ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ"[೩೦] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಧ ಚರಿತೆ ಎಂಬ ಸಂಪಾದನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಂಪಲಿಯ ವಿಜಯನಗರದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಕಂಪಲಿಯ ಕುಮಾರರಾಮನು ಕಂಪಲಿಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದುದರ ಬಗೆಗೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಕಂಪಲಿಯು ಬೇಡರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಪಾಳೆಯಪಟ್ಟಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನಾಳಿದವರು ಬೇಡರು. ಹೀಗೆ ಆಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೇಡರ ಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳು ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದರು. ಕುಮಾರರಾಮ ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಈ ತರಹದ ಪಡೆಗಳು

ಹೋಗಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಅವರ ಬೆಂಗಾವಲ ಪಡೆಗಳು, ಸೈನಿಕರು ಹೋಗಿರಲೇಬೇಕು. ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನಂತರ ಕುಮಾರರಾಮ ಮತ್ತೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದ ಪಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉಳಿದಿರಬಹುದು. ಅನಂತರ ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತನಾಗಿರಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದು. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದಾಖಲೆಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ "ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಪಣಬೇಡರನ್ನು ಮೂಲತಃ ಬೇಡರೆನ್ನಲು ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರದನಹಳ್ಳಿಯ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೩೨೪ರ ಶಾಸನವು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಕುನ್ನಪ್ಪ ನಾಗರ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಹೊಯ್ಸಳ ದೊರೆ ಮುಮ್ಮಡಿ ಬಲ್ಲಾಳನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ"[೩೧] ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ, ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಬೇಡಕಂಪಣ ರಾಜ್ಯದವನು. ಕಂಪಣ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅಧಿಪತಿ ರಾಯಣ್ಣ. ಇವನ ಮಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲು ಬಂದ ಕೊಂಗದೊರೆಯನ್ನು ಮಹದೇಶ್ವರರು ಸೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನೆಂಬ ಬೇಡಕಂಪಣನು ಇದ್ದು ಇವನಿಗೆ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಲಿಂಗಾಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ".[೩೨] ಇವರೇ ರಚಿಸಿದ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ, "ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಾಗಿರುವ ತಂಬಡಿಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಇವರ ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪ, ರಾಯಣ್ಣ, ಬಿಲ್ಲಯ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ".[೩೩] ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ಕೃತಿಯಾದ ಮಲೆಯಮಾದೇಶ್ವರ-ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ, "ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕಂಪಣದವರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಂಪಣ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಯುಧ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಯುಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ".[೩೪] ಇವರೇ ರಚಿಸಿದ ಮಲೆಯಮಾದೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು, "ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಊರು ತಮ್ಮಡಹಳ್ಳಿ, (ದೇವರಹಳ್ಳಿ), ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮಡಿಗಳು ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಕಂಪಣದವರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಭಕ್ತರು ಇವರಲ್ಲಿ ಗೌಡರು, ತಮ್ಮಡಿಗಳು ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳುಂಟು. ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡುವುದು ತರುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗೌಡರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗೌಡರು ಮದುವೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌಡರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಗುಂಪುಗಳಿವೆ"[೩೫] ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬಹದ್ದೂರ್ ಹೈದರಾಲಿಖಾನನ ತಾಮ್ರಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು, "ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬ್ಯಾಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನಿಂದ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡಾ ಬ್ಯಾಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನ ದೃಡಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟನು. ಗುಂಡಿಪ್ಪ

ನಾಗಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯಿದ್ದಾತ ಬ್ಯಾಡಗಂಪಣದ ರಾಯಣ್ಣನಾಯ್ಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಗದೊರೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇ, ಅವನಿಗೆ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿ ದಾಟಲಾರದೇ ಶ್ರೀ ಮಾದೇವನ ಬಜಿಸಲು, ನದಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿ ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಶಿಶು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಭದ್ರಾ ಭದ್ರಿ ಎಂದು ನಾಮದೇಯ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆ ನದಿ ದಾಟಿ ಬಂದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಕುಂತೂರು ಸಿಂಹಾಸನಾದೀಶರು (ಸ್ವಾಮಿಗಳ) ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂಜಾ ಕರ್ತರು" ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಹೊಯ್ಸಳ ಬಲ್ಲಾಳ ದೇವರ ತಾಮ್ರಶಾಸನವನ್ನು ಹರದನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದವರು ಶಾಸನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನವು ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೨೪೬ರಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವೀವಲ್ಲಭ ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಹೊಯ್ಸಳ ವೀರ ಬಲ್ಲಾಳ ದೇವರು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ವಿಜಯ ಯಾತ್ರೆಗೈದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು, "ಗುಂದಿಪ್ಪನಾಗರ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯ್ಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಗ ದೊರೆಯು ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ, ಇವರು ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯು ಅಡ್ಡಲಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ದಾಟಲು ಆಗದೇ ಪಾರ್ವತಿ ಅಂಶಳಾಗಿದ್ದ ಭದ್ರಕಾಳಿಯನ್ನು ನೆನೆಯಲು, ಆ ತಾಯಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗಳಾಗಿ ಇವರ ಮನೋಭಿಷ್ಟವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದಳು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಬಂದರು. ಅನಂತರ ಪಂಚಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಂದು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಮಾದೇಶ್ವರನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇವರ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಪೂಜಾ ಹಕ್ಕುದಾರರು"[೨೬] ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ತಮಿಳು ತಹನಾಮೆ; ಇದನ್ನು ೧೯೪೨ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೬ರಲ್ಲಿ ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೊಯಿಮತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಜೆ.ಈ.ರಾಟ್ಟನ್ ದೊರೆಯವರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ (ಪಾಲನೆ) ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಡುಮಾದ ತಮ್ಮಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಆಜ್ಞೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. "ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪೂಜಾ ಹಕ್ಕು ತಮ್ಮಡಿಗಳದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು"[೨೭] ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಕೃತಿ, ಲೇಖನ, ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ, ತಹನಾಮೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಬಹುತೇಕ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

೧. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮೂಲತಃ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು ಎಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

೨. ಬೇಡಗಂಪಣ ಎಂದರೇ ಕಂಪಣ ಎಂಬ ಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಆ ಸೀಮೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸೀಮೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೩. ಬೇಡಗಂಪಣ ಎಂದರೇ ಬೇಡ ಪದದ ಅರ್ಥ ಬೇಟೆಯಾಡುವವನೆಂದು ತಿಳಿದರೆ, ಗಂಪಣ ಎಂದರೆ ಪ್ರದೇಶ, ಸೀಮೆ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆಯುಧ, ಕಂಪಲಿ ಪದದ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

೪. ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪ, ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ, ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಈ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

೨.೨. ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು

ಬಹುತೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಅವುಗಳ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಆಕರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳ ಚಿತ್ರಣ ಅತ್ಯಂತ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಭಿಜಾತ ಆಕರಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಇತಿಹಾಸವೂ ಸಹ ಅರ್ಧ ಸತ್ಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.[೩೮] ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ "ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣಗಳು ತನ್ನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ; ಜೀವಂತ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪುರಾಣಗಳು ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಅಥವಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರಿಗೆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ".[೩೯] ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೇ ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯ ಆಕರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಮೌಖಿಕ ಆಕರಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧ ಆಕರಗಳೆಂದೇ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಿಕ ಮೂಲ ದೈವಾರಾಧನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಇವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಒಂದು: ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡ ಮರಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಒಂದು ದಿನ ಪರಮೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಪಾರ್ವತಿ ವಿಹಾರಕ್ಕೆಂದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಭೂಮಿ ದೇವಿ ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನಿಂದಲೇ ವಂಶ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಲಾಗದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮಾದೇಶ್ವರರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದನು. ನಂತರ ಅವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.[೪೦]

ಸೃಷ್ಟಿ, ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಎರಡು: ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ಅಂದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ) ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ವಾಸಿಸುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಂಪಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಕಂಪಣರಾದ್ದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ದೈವ ಮಾರೆಮ್ಮ ಆಗಿದ್ದಳು. ಇಂದಿಗೂ ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮಾರಿ ಹಬ್ಬ ಎಂದು

ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥನು ರಾಯಣ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಸುಂದರಿಯಾದ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಚೋಳರಾಜನೆಂಬ ಕೊಂಗದೊರೆಯು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪದ ರಾಯಣ್ಣನು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ, ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಈ ನಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಕೊಂಗದೊರೆ ಇವನನ್ನು ಇಬ್ಬಾಲಿಸಿ ಬರಲು, ರಾಯಣ್ಣನು ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಶಿವನು ಮಾದೇಶ್ವರರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೊಂಗದೊರೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.[೪೧]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ-ಮೂರು: ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತವರು. ಕೊಂಗದೊರೆಯು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಬರಲಾಗಿ, ಆಗ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲವಂತೆ. ಆಗ ಇವರಲ್ಲಿ (ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ) ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದಳು. ಇವಳನ್ನು ಕೊಂಗದೊರೆಯು ಆಸೆಪಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿದ. ಇದರಿಂದ ತಳಮಳವಾದ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಅಪ್ಪ ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಅಪ್ಪ ತಮ್ಮ ಕುಲದವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಕೊಂಗದೊರೆಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವನು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂಗದೊರೆ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಈ ಕಡೆ ಬರುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿ ನದಿ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಬೇಡರು ಭದ್ರ ದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ನದಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಯಿತು. ನದಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಈ ಕಡೆ ಬಂದರು. ಈ ರೀತಿ ವಲಸೆ ಬಂದಂತವರು ಕಾಲು ಭಾಗ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಾ ಉಳಿದರೆ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಜನ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೊಂಗದೊರೆ ತನ್ನ ದಂಡನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇವರನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ಬೇಡಲು, ಮಾದೇಶ್ವರರು ಕೊಂಗದೊರೆಯನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದನು. ಇದಾದ ನಂತರ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪನಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಬಂಧಿಕನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು.[೪೨]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ನಾಲ್ಕು: ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯದ ರಾಯಣ್ಣನು, ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೊಂಗದೇಶದ ದೊರೆಯು ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ, ರಾಯಣ್ಣನು ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಲಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಳೇಗಾರನಾದ ಜುಂಜೇಗೌಡನು ಸಕಲ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದನು, ಇವನ ಮಗನಿಗೆ ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದನು. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಕೊಂಗದೊರೆ ತನ್ನ ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ಕಡೆ ಇದ್ದ ಬಂಡಳ್ಳಿ ಆಚಾರಿಯು ಕೊಂಗದೊರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ರಾಯಣ್ಣನು ನೆನೆದು ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಲಂಬಾಡಿಯ

ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೊಂಗ ಸೈನ್ಯವು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾರದ ರಾಯಣ್ಣನ ಕಡೆಯವರು ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರನು ಇವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳನ್ನು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ನಸುಕಿರುವಾಗಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗಲೂ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಂಗತ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಲಿಂಗಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.[೪೩]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಐದು: ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ, ಪರಮೇಶ್ವರ ಲೋಕ ಸಂಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಗಣಪತಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಒಳಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಡ ಎಂದು ಗಣಪನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತಾಗ ಪರಮೇಶ್ವರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಒಳಗೆ ಹೋಗಲು ದಾರಿ ಬಿಡು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗಣಪ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಾದಾಗ ಗಣಪನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಪರಮೇಶ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಶಿರಸ್ಸು ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಪಣ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂದು ಕರೆದರು.[೪೪]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಆರು: ಭದ್ರಕಾಳಿಯ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಬೇಡ ಕನ್ನಪ್ಪನ ಜನ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಭದ್ರಕಾಳಿಯು ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೀವು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ನಿಮಗಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದೂ, ನೀವು ಆಲಂಬಾಡಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಆ ಮೂಲದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾಯಣ್ಣನು ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನೇ ಮುಂದೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು.[೪೫]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಏಳು: ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ನೀಲಯ್ಯ ಸಂಕಮ್ಮ ಎಂಬುವವರು ಇದ್ದರು. ಸಂಕಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಬಂಜೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಾರಯ್ಯ-ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳಾದರು. ಸಂಕಮ್ಮಳು ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದರೇ ಮಾದೇಶ್ವರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಕ್ಕಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯರನ್ನು ಮಾದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಒಕ್ಕಲಾಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಬೇಡರಾಗಿದ್ದ ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾದೇಶ್ವರರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ಕಾರಯ್ಯನು ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಸೋತು ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ವಂಶಸ್ಥರನ್ನು ಸೋಲಿಗರು ಎಂದು ಕರೆದನು. ಆದರೆ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನು ಮಾತ್ರ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮಾದೇಶ್ವರರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದನು. ಇವನ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಸುತ್ತೂರು

ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ತನ್ನ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀನು ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಅವನ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡುವುದು. ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾದೇಶ್ವರರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕಟ್ಟು ಲಿಂಗಾಯತರಾದರೇ, ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರು ಹುಟ್ಟು ಲಿಂಗಾಯತರು.[೪೬]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಎಂಟು: ಮಾರೆಮ್ಮದೇವಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರಕಾಳಿಯರು ಭೂಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪ. ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಆರ್ಶೀವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆಲಂಬಾಡಿಗೆ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗೆ ಆಂಧ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಅವನು ತೀರಿಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಗುಂಪಿನವರು ಕಂಗಾಲಾದರು. ಇವನ್ನು ಕಂಡು ಮಾರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಭದ್ರಕಾಳಿಯರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ನೀವು ಹೆದರಬೇಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ರಾಯಣ್ಣ ಎಂಬುವವನು ಹುಟ್ಟುವನು. ಅವನೇ ನಿಮ್ಮ ಸೀಮೆಗೆ ಬೇಡ ನಾಯಕನಾಗುವನು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಆಳಿದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸೀಮೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಆಲಂಬಾಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಹುಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಾನೆ.[೪೭]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಒಂಬತ್ತು: ಬೇಡರ ಕನ್ನಪ್ಪ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಮಗ ರಾಯಣ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗ ನೀಲಯ್ಯ, ಇವನ ಮಗ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಮಗ ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರ್, ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರ್‌ರವರ ಮಗ ಬೋಳುಮಾದ ಒಡೆಯರು, ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರು ಮತ್ತು ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರು. ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಂಶಾವಳಿ ಇದೆ.[೪೮]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಹತ್ತು: ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬೇಡರ ಕನ್ನಯ್ಯ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ವಂಶದವನಾದ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಮಾದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಗುಂಪಿನ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇವರ ವಂಶಸ್ಥರಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜಾ ಮಾಡುವ ತಂಬಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.[೪೯]

ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆ -ಹನ್ನೊಂದು: ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಮೂಲತಃ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗಡಿಭಾಗದಿಂದ ಗುಂದಿಪ್ಪ ಸಾಗರ ಸೀಮೆ ಈಗಿನ ಕಂಚಿ ಎಂಬ ಕಡೆಯಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಾಮಂತ ರಾಜನೊಬ್ಬ ಬೇಡರ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ತಾನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಹೆದರಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾದರೂ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ಇಡೀ

ಊರನ್ನೇ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗುಂದಿಪ್ಪ ನಾಗರಸೀಮೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಬೇಡ ಜನಾಂಗ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೊರಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ಮಾಡಿದ ಮದುವೆಯ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಇವರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿ ಅಡ್ಡ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಲಾಗದೆ ಮಹದೇಶ್ವರರನ್ನು ಮತ್ತು ಭದ್ರಕಾಳಮ್ಮನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನದಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ ದಾರಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭದ್ರ ಭದ್ರಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೊರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೆಯ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಿಯಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಜನರಾಗಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು ತಿಂದು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಆಗಮನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನವಾದ ಪ್ರದೇಶವೂ ಆಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಈ ಸಮುದಾಯ ಬದುಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಾನಂತರ ಈ ಸಮುದಾಯ ಕೊಂಗರ ಸಾಮಂತ ರಾಜನಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿದು, ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಹದೇಶ್ವರರು ಇವರಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಿ, ಆ ಸಾಮಂತ ರಾಜನ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ ಈಗಲೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ತಲೆ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ರೀತಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹರಿದ ರಕ್ತ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಈ ಹಳ್ಳದ ನೀರು ಈಗಲೂ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಇವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಡೆ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಇವರ ಹೀನಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಮುಗ್ಧತೆ, ಭಕ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮರುಕ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು ಕುಂತೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ತಿಳಿ ಹೇಳಿ, ತನ್ನ ಪೂಜಾಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೮೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯಾಗಿದೆ.[೯೦]

ಈ ಮೇಲಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲದ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಹೊಳಹುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪುರುಷ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವುಗಳು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಾಗ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ ಎಂಬ ಬೇಡಗಂಪಣರ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬಂದ ಅನಂತರವೇ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಮಾದೇಶ್ವರರೇ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೇಳುವ ಸೃಷ್ಟಿಪುರಾಣಗಳು, ಸಮುದಾಯದ ವೃತ್ತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ.

೨.೩. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರು

ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಮಹದೇಶ್ವರರು, ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ, ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ, ಜುಂಜೇಗೌಡ, ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರು, ದುಂಡಮ್ಮ, ಬೊಮ್ಮೇಶ್ವರರು, ವೀರೇಶ್ವರ, ಅನ್ನ ಸಾಲಮ್ಮ, ಕುಂಬೇಗೌಡ, ಮುದ್ದೇಗೌಡ, ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರು, ಬೋಳಮಾದ ಒಡೆಯರು, ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರು ಇವರೆಲ್ಲ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರುಗಳಾಗಿರುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲಾಚಾರದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಆರಾಧನಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ದಂತಕಥೆಯ ನಾಯಕರೆಂದು ಕೂಡ ವರ್ಣಿಸಬಹುದು. ಈ ದಂತಕಥೆಗಳ ನಾಯಕರು ಪೌರಾಣಿಕ ವೀರರಂತೆ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಂತ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪೌರಾಣಿಕವನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ದಂತಕಥೆಯ ನಾಯಕರ ಮೂಲಕ ಮೂಲವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೋಧಿಸಲೂಬಹುದು.

ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ

ಪ್ರಚಲಿತನಾಗಿರುವ ದಂತಕಥೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಪುರುಷ. ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ. ಈತನು ಮಣಿವಂತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈತನ ಹೆಂಡತಿ ಸರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕುಬೇರನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಈವರೀರ್ವರು ಮನ್ಮಥರಂತೆ ಕುಬೇರನ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವಾಗ, ಸರ್ಮಿಷ್ಠಗೆ ದನುರ್ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವ ಆಸೆಯಾಯಿತೆಂದು, ಮಣಿವಂತನು ದನುರ್ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಮಿಷ್ಠೆಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಬಾಣವು ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಕುಬೇರನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದ ನವಿಲಿಗೆ ತಗುಲಿ - ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕುಬೇರನು ಕೆಂಡಾಮಂಡಲನಾಗಿ ಮಣಿವಂತನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟ ಪಡಲಿ ಎಂದು ಘೋರ ಶಾಪವಿಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಗೆಂದು ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಪುನರ್ ಜನ್ಮವೆತ್ತುವಂತೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಗಳಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬೇಡರ ಗುಂಪೊಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಯ್ಯನೆಂಬ ಹಿರಿಯ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿದನು. ಮುಂದೆ ಈ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ದಿಣ್ಣಪ್ಪ, ನೀಲಾ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನನ್ನು ಬೇಡರ ಗುಂಪಿಗೆ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು

ಕುತಂತ್ರಿಗಳ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡಯ್ಯ ಹಗಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನು ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ ನೀಲಾನ ಜೊತೆ ಕಾಳಹಸ್ತಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನೀಲಾಳಿಗೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಭಕ್ತಿ. ಆದರೆ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನಿಗೆ ಬೇಟೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿದ್ದಾಗಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಕೆಂಡ ಕಾರುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಾಳಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಬೇಟೆ ಕಾಯುತ್ತಿರಲು, ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಶಿವಲಿಂಗವಿದ್ದು, ಬೇಟೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಳವಳದಿಂದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಲಿಂಗ ದೇವರೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈತನು ಹಾಕಿದ ಸಾವಿರ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯೇ ಸಾವಿರ ಅರ್ಚನೆಯಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ 'ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ'ಯಾಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಕಾಳಹಸ್ತಿ ಪೂಜಾರಿಯ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಳಹಸ್ತೀಶ್ವರನನ್ನು ನಂಬಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ. ಬೇಟೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಶಪಥಗೈದ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಂದಿನಿಂದ ಬೇಟೆ ದೊರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಳಹಸ್ತೀಶ್ವರನ ಪರಮ ಭಕ್ತನಾಗಿ, ಸಿಕ್ಕಂತಹ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಕಾಳಹಸ್ತಿ ನಗರದ ಜನ ದೇವರಿಗೆ ಮಾಂಸ ನೈವೇದ್ಯ ಸಲ್ಲದೆಂದು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನು ತನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ದೇವರು, ಲಿಂಗದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ವತಿ ಪರಮೇಶ್ವರರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ದಿಣ್ಣಪ್ಪನ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾಗಿ ಶಿವಭಕ್ತ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗು ಎಂದು ಹರಸುತ್ತಾರೆ. ಇವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡರ ಗಂಪಣ್ಣ ಎನ್ನುವವನು ವೀರನಾಗಿದ್ದು, ಇವನ ನಂತರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಎಂದು ಇವರ ಗುಂಪನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ.

ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕ: ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದವನು. ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಇವನು ಗುಂದಿಪ್ಪ ನಾಗರಸೀಮೆ(ಅಂದರೆ ಈಗಿನ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಂಚಿ)ಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಯಣ್ಣನ ಮಗಳು ದೇವಕಿ ತುಂಬಾ ಸುಂದರಿಯಾಗಿದ್ದು. ಇವಳನ್ನು ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ದೇವಕಿಯು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಕೊಂಗದೊರೆ ಚೋಳರಾಜನು ಬೇಟೆ ಅರಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸಿ ರಾಯಣ್ಣನನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ರಾಯಣ್ಣನು ರಾಜನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತನಾದ ಕೊಂಗರಾಜನು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದಿನ ದಿನವೇ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ರಾಯಣ್ಣ

ನಾಯಕನು ತನ್ನ ಗುಂಪಿನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಂತವನು ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲಿ ದೇವಕಿಗೂ ಮತ್ತು ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈಗಲೂ ಸಹ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮದುವೆಯು ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ೭೭ ಮಲೆಗೆ ಬಂದು ರಾಯಣ್ಣನು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಆಲಂಬಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ರಾಯಣ್ಣನು ಬೇಡಗಂಪಣ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೆಂದು, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಈತನೇ ಅಧಿಪತಿ ಎಂದು ಹೈದರಾಲಿಯ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಈತನ ವಂಶಸ್ಥರು ಇಂದಿಗೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಪಟಗಾರರು ಅಥವಾ ಪಟಗಾರ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಜುಂಜೇಗೌಡ: ಜುಂಜೇಗೌಡನು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜದಾನಿ ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಪಾಳೇಗಾರನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನ ಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲದೇ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನಿಗೆ ಸಾಮಂತ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಒಂದು ಅಂಕಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇಡ ಕುಲದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಹಿಂಸಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಆಲಂಬಾಡಿ ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಬಂಧು ಬಳಗಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನದ ಅಮೃತ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಅವರನ್ನು ಲಿಂಗ ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಹದೇಶ್ವರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು ಎಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರ ದ್ವಾರದ ಮೇಲೆ ಆಲಂಬಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಬಸವನನ್ನು ಸಹ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಬಸವನನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಸವ ಮಾತ್ರ ಆಲಂಬಾಡಿಗೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಲಂಬಾಡಿಯ ಜುಂಜೇಗೌಡನ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಯೇ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ: ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲಪುರುಷ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ನೀಲೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಸಂಕಮ್ಮನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಬೇಡರಾಗಿದ್ದ ನೀಲೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಸಂಕಮ್ಮರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಂಜೆಯಾದ ಸಂಕಮ್ಮಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಮಹದೇಶ್ವರರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನನಗೆ ಒಕ್ಕಲಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಕಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಕಮ್ಮ ಒಪ್ಪುತ್ತಾಳೆ. ಮುಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಕಾರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಹದೇಶ್ವರ ಪರಮ ಭಕ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡವರಾದ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು "ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ಮಾದೇಶ್ವರರು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ಕಾರಯ್ಯನು ಮಾದೇಶ್ವರನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮಾದೇಶ್ವರ ಪರಮಭಕ್ತನಾಗಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾದೇಶ್ವರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಒಂದೇ ಮೂಲದವರಾಗಿದ್ದರು ಕೂಡ ಕಾರಯ್ಯನ ವಂಶಸ್ಥ ಸೋಲಿಗರೆಂದು, ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ

ವಂಶಸ್ಥರನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಸೋಲಿಗರು ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂಬ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಅನ್ನ ಸಾಲಮ್ಮ: ಇವಳು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಮಹದೇಶ್ವರರ ಪರಮ ಭಕ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಗಂಡನ ಜೊತೆ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರ್ ಎಂಬ ಪುತ್ರ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವಳ ಸಮಾಧಿ ಇಂದಿಗೂ "ಅನ್ನಸಾಲ ದಿಣ್ಣೆ" ಎಂದು ತಪಸಾರೆಯ ಬೆಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ನಿಂಬೆ ಗಿಡಗಳು, ಆಲಸಿನ ಮರಗಳು, ಕೊಳ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬದುವುಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂದು ಇದು ಅರಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣದಂತೆ ಅನ್ನಸಾಲಮ್ಮ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರು: ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರ್ ಎಂಬುವವರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಂಬಡಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ತಂದೆ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ತಾಯಿ ಅನ್ನ ಸಾಲಮ್ಮನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ಲಿಂಗಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾದೇಶ್ವರರು ಮಾಡಿದ್ದು ಶೇಷಣ್ಣ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರು ಎಂಬುದು ಸಹ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವನು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರನ ಪರಮಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀ ದೇವಾಲಯದ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವನು ಮಹದೇಶ್ವರರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದು, ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಇವನನ್ನು ದೈವಾಂಶ ಸಂಭೂತನಂತೆ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವನ ಗದ್ದುಗೆಯು ಅಂತರ ಗಂಗೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು, ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ 'ಪರ' ಎನ್ನುವಂತ ನಿಷ್ಠೆಸಹಿತ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಕೊಂಡೋತ್ಸವವಾದ ಬಳಿಕ ಮಾಡುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ.

ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯನ ಮಗ ಬೀರಯ್ಯ, ಮುಂದೆ ಇವನ ವಂಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮಡಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ತಮ್ಮಡಿಗಳ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ದುಂಡಯ್ಯ ಎಂಬುವನೊಬ್ಬನು ಜನಿಸುತ್ತಾನೆ" ಹೀಗೆ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕಾಳಮಾದ, ಬೋಳಮಾದ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರು: ದುಂಡಯ್ಯನ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರು, ಬೋಳುಮಾದ ಒಡೆಯರು ಮತ್ತು ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಂಬಡಿಗಳ ಒಳಪಂಗಡಗಳಾದ ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೆಂದು ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರನ್ನು; ದೊಡ್ಡ ಪಾಲಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೆಂದು ಬೋಳಮಾದ ಒಡೆಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೆಂದು ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರ್ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂವರು ಸೋದರರಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೋದರರ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಇಂದು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರ ದೇವಾಲಯದ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ದುಂಡಮ್ಮ: ದುಂಡಮ್ಮಳು ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವಳು. ಮಹದೇಶ್ವರರ ಪರಮ ಭಕ್ತೆಯಾಗಿದ್ದವಳು. ಇವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ದುಂಡಮ್ಮಳು ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಸೀಗೆಸೊಪ್ಪು ಸಾರು ಮತ್ತು ರಾಗಿಮುದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಊಣ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಇವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಊಟವಾದ ನಂತರ ತನ್ನ ಜಡೆಯನ್ನು ಜಡೆಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಒಣಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವಳ ಗದ್ದಿಗೆಯು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ತಂಬಡಿಗೇರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕಲ್ಲುಕೆರೆ ಹೊಲದ ಕುಂಬೇಗೌಡ: ಇವನು ಕಲ್ಲುಕೆರೆ ಹೊಲ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದನಂತೆ. ಇವನು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನಂತೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹದೇಶ್ವರರ ಕೃಪಾರ್ಶೀವಾದದಿಂದ ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದನು. ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತವವನಾಗಿದ್ದನು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕಾಡುಮೃಗಗಳು ದಾಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಳಗಿಸಿ, ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೆದ್ದಾರಿ ಹೊಲದ ಮುದ್ದೇಗೌಡ: ಇವನು ಹೆದ್ದಾರಿ ಹೊಲ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದು ಈ ಗ್ರಾಮ ನಾಶವಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವನು ಶಕ್ತಿವಂತನಾಗಿದ್ದು, ಜೇನಿನ ಬೇಟೆ ಆಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಮರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಚೆಕ್ಕೆ ಹದ್ದು ಹಾರಿದ ಹಾಗೆ ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇವನ ಮೀಸೆ ಮತ್ತು ಗಡ್ಡ ತುಂಬಾ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದು, ಜೇನನ್ನು ತಿಂದು ಬಂದರೆ ಮೀಸೆಯಿಂದ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ತುಪ್ಪ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇವನು ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ನಿಲವನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಇದೆ.

ಬೊಮ್ಮೇಶ್ವರ: ಇವರು ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಪಂಗಡದ ಊಜುಮಲೆ ಪಾಲಿನ ಮನೆ ದೇವರಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ೧೨ ಕಾಲಿನ ಕಿನ್ನರಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಶ್ರವಣ ದೊರೆಯನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು. ಶ್ರವಣನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವಲೋಕದ ದೇವರು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದರು. ಆದರೆ ಬೊಮ್ಮೇಶ್ವರರು ಮತ್ತೆ ಶ್ರವಣ ಜೀವ ತಾಳಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಶ್ರವಣನ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎರಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಮಾದೇಶ್ವರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಲೆಗೆ ಬಂದರು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಗದ್ದುಗೆಯು ಸಾಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಇದು ಹುಟ್ಟುಲಿಂಗವಾಗಿದ್ದು ಈ ಲಿಂಗದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಊಜುಮಲೆ ಪಾಲಿನವರು ದಿನ ನಿತ್ಯಲೂ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವೀರೇಶ್ವರ ಇವರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ದನಗಳನ್ನು ಕಾಯುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವಾಗ ಹುಲಿಯಿಂದ ವೀರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ವೀರೇಶ್ವರರು ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಪಂಗಡದ ಮೊನ್ನೆಪಾಲಿನ ಮನೆದೇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಲಿನವರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ನಂದಿಕಂಬ ಎತ್ತುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೀರೇಶ್ವರರ ಗದ್ದುಗೆಯು ಸಾಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಪಾಲಿನವರು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾದೇಶ್ವರರು: ಮಾದೇಶ್ವರರು ಒಬ್ಬ ಶಿವ ಶರಣನಾಗಿದ್ದು, ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವೆನಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಶಿವನ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತರಾದ ಶರಣ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಮತ್ತು ಶರಣೆ ಉತ್ತರಾಜಮ್ಮ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳ ಮಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ.[೫೭] ಇವನೊಬ್ಬ ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದು, ೭೭ ಮಲೆಗಳ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಅಂತ್ಯಜನರ, ಗಿರಿಜನರ ಮತ್ತು ಮಂದಮತಿಗಳ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದನು ಎಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇವನು ನಡುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು, ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಪೂಜಾಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣದಂತೆ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮಾದೇಶ್ವರರು ತಮ್ಮ ದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಯನ್ನು ನಡುಗಿಸಿದರಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನರು ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದರಂತೆ. ಆದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣದ ತಂಬಡಿಯು ಮಾತ್ರ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಡಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೇವರ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಬೆನ್ನುಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಇವರ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ನನ್ನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿ ಎಂದು ಹರಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಮೂಲವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಇದನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕಾಯಿ ಹೊಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ, ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಹದೇಶ್ವರರ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರಲಾರರು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

೨.೪. ಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಭಾರತ ದೇಶದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ೪,೮೨೫ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹಾಗೂ ೨೪,೮೨೦ರಷ್ಟು (೨:೧ ಮತ್ತು ೨:೨ ಕೋಷ್ಟಕ ನೋಡಿ) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಮನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಮಪುರ, ಲೊಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹನೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ರಾಮಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಕೆ.ಹೊಸರು ೮, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ೧೮೬ ಮತ್ತು ಮಹಾದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೧೨೦೫ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿವೆ. ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ೧೦೦, ಹೂಗ್ಯಂ ೧೦೪ ಮತ್ತು ಉತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೫೬ ಹಾಗೂ ಹನೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹನೂರಿನಲ್ಲಿ ೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಲಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪುಣಜನೂರಿನ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ೩೪ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೨.೧ ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅರ್ಚಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ, ದಿನ್ನಳಿ, ಹೂಗ್ಯಂ, ಉತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಹನೂರು ಮತ್ತು ಕೆ. ಹೊಸೂರುಗಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಇವರು ವಲಸೆ ಹೋದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨.೧. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಕುಟುಂಬ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ			ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡವಾರು		
				ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	ರಾಮಪುರ	ಕೆ. ಹೊಸೂರು	೮	೪೩	೨೨	೨೧	೦	೦.೪೮	೦.೫೦
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೧೮೬	೧೦೫೧	೫೩೭	೫೧೪	೧೨	೧೧.೭೨	೧೨.೩೮
		ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	೧೨೦೫	೬೦೦೨	೩೧೪೩	೨೮೫೯	೭೦	೬೮.೬೦	೬೮.೮೯
	ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳಿ	೧೦೦	೩೯೧	೨೧೮	೧೭೩	೪	೪.೭೫	೪.೧೬
		ಹೂಗ್ಯಂ	೧೦೪	೪೦೫	೨೨೭	೧೭೮	೫	೪.೯೫	೪.೨೮
		ಉತ್ತೂರು	೧೫೬	೭೦೩	೩೬೨	೩೪೧	೮	೭.೯೦	೮.೨೧
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	೩	೧೫	೯	೬	೦	೦.೧೯	೦.೧೪
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರು	೩೪	೧೨೧	೬೩	೫೮	೧	೧.೩೭	೧.೩೯
ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ			೧೭೯೬	೮೭೩೧	೪೫೮೧	೪೧೫೦	೧೦೦	೫೨.೪೬	೪೭.೫೩

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷೇತ್ರಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ೨,೦೯೫ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು, ಗುಂಡ್ರೆ ಹೋಬಳಿಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ೫೫, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ೨೩೭, ಗುಂಡ್ರೆ ೨೬೮ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿವೆ. ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ೧೩೪, ಗೇರುಮಾಳ ೯೨, ತಾಳವಾಡಿ ೪, ತಿಗಳೂರು ೨೪ ಮತ್ತು ಹಾಸನೂರುನಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೨.೨ ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨.೨ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು,

ಹೋಬಳಿವಾರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ	ಕುಟುಂಬ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ			ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡವಾರು		
				ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೨೦೯೫	೧೧೬೭೮	೬೧೨೧	೫೫೫೭	೭೨	೭೩.೦೧	೭೨.೧೧
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೫೫	೨೮೯	೧೪೪	೧೪೫	೨	೧.೭೧	೧.೮೮
	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರ	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	೨೩೭	೧೧೫೬	೬೧೮	೫೩೮	೭	೭.೩೭	೬.೯೮
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೨೬೮	೧೩೬೧	೬೯೩	೬೬೮	೮	೮.೨೬	೮.೬೬
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೧೩೪	೫೯೨	೨೯೯	೨೯೩	೪	೩.೫೬	೩.೮೦
		ಗೇರುಮಾಳ	೯೨	೪೧೦	೨೧೩	೧೯೭	೩	೨.೫೪	೨.೫೫
		ತಾಳವಾಡಿ	೪	೧೬	೧೧	೫	೦	೦.೧೩	೦.೦೬
		ತಿಗಳೂರು	೨೪	೧೦೦	೫೭	೪೩	೧	೦.೬೭	೦.೫೫
		ಹಾಸನೂರು	೧೨೦	೪೮೭	೨೨೭	೨೬೦	೩	೨.೭೦	೩.೩೭
ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡು			೩೦೨೯	೧೬೦೮೯	೮೩೮೩	೭೭೦೬	೧೦೦	೫೨.೧೦	೪೭.೮೯

ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು, ಗುಂಡ್ರೆ, ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ, ಗೇರುಮಾಳ, ಹಾಸನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಭೂಮಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಳವಾಡಿ ಮತ್ತು ತಿಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರ ಮುಖೇನ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ನೈಜಚಿತ್ರಣ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಅವರ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಸುಬುಗಳು, ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ, ಮನೆ ಮಾದರಿ, ಭಾಷೆ ವಯೋಮಾನ, ವರಮಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಚಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು

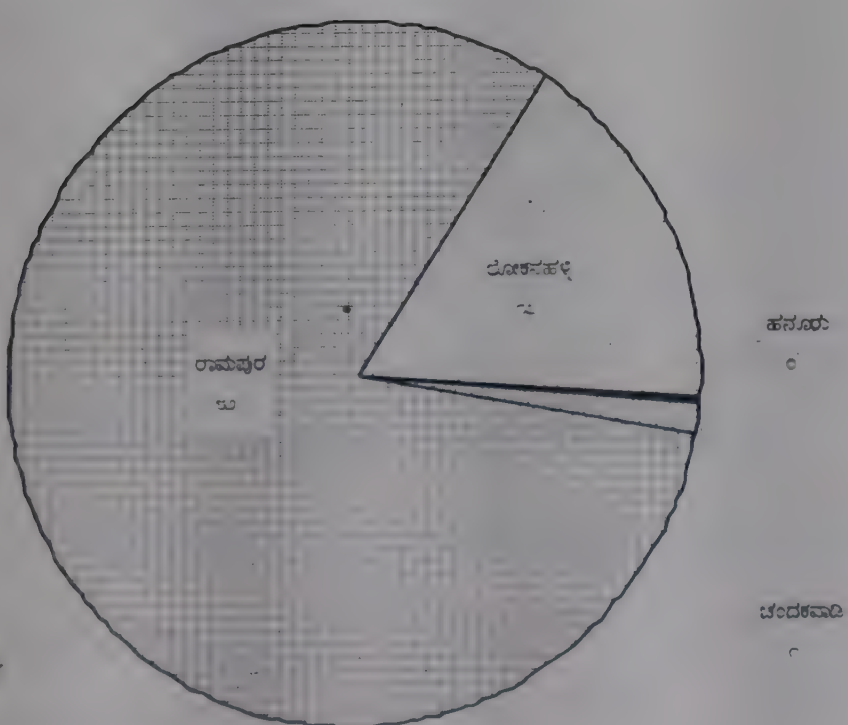
ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕೇವಲ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಾಜ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ನೆಲೆಯೂರಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾಗಿವೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆ.ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಅರಬಗೆರೆ ಎಂಬ ೧ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೪ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಎಲಚೀಕೆರೆ, ಬಿದರಳ್ಳಿ, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ, ಸುಳ್ಳುವಾಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಅಣ್ಣೇಹೊಲ, ಇಂಡಿಗನತ್ತ, ಕಡಬೂರು, ಕಾಡೊಲ, ಕೀರನಹೊಲ, ಕೊಕ್ಕಬರೆ, ಕೊಂಗನೂರು, ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕೆ, ತೇಕಣೆ, ತೋಕರೆ, ತುಳಸಿಕೆರೆ, ದೊಡ್ಡಣೆ, ಪಡಸಲನತ್ತ, ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ, ಮಾರೀಹೊಲ, ಮೆದಗನಣೆ, ವಡಕೆಹಳ್ಳ, ಹಳೆಯೂರುಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದಿನ್ನಳಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ, ನಕ್ಕುಂದಿ ಎಂಬ ೨ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಉತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಉದ್ದಟ್ಟಿ, ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ, ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ, ಗುಂಡಿಮಾಳ, ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ, ವಿ.ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಿ, ಹೊಸಪೋಡು ಎಂಬ ೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ನಂತರ ಹೂಗ್ಯಂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಹೂಗ್ಯಂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೩ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ, ಸೂಳೆಕೋಬೆ, ಹೂಗ್ಯಂ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಹನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹನೂರು ಗ್ರಾಮ ಒಂದೇ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುಣಜನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪುಣಜನೂರು ಒಂದೇ ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

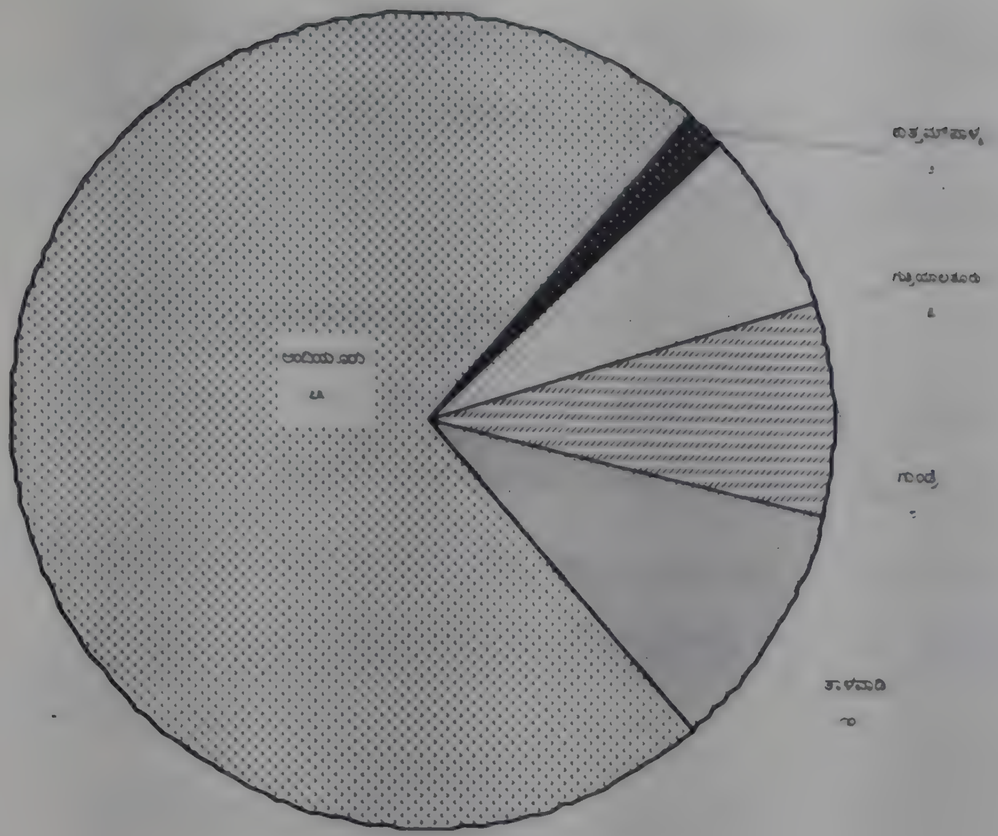
ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ನೆಲೆಯೂರಿ ನಿಂತಿರುವುದು 'ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಎರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾಗಿವೆ.

ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರಗೂರು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೩೦ ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಆಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ, ಅರೇಊರು, ಊಜುಮಲೆ, ಎಪ್ಪತ್ತನಪಾಳ್ಯ, ಎರಟ್ಟಿ, ಎಲಚೀಪಾಳ್ಯ, ಕೋಗಿಲನತ್ತ, ಕೊಂಗಾಡಿ, ಗುಡ್ಡೆಊರು, ಗೇರ್‌ಸಂಡು, ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ, ಡೊಳ್ಳಿ, ತಟ್ಟಗೆರೆ, ತಾವರಗೇರೆ, ತಂಬಡಟ್ಟಿ, ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ, ಬೇಡರಹೊಲ, ತಾಳರೆ, ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ, ಹಾಲಣೆ, ದೇವರಬೆಟ್ಟ, ಪಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ, ಬರಗೂರು, ಬೆಜ್ಜಲಟ್ಟಿ, ಬೇಲಂಬಟ್ಟಿ, ಬೆಳ್ಳಮಲೆ, ಬೆಜ್ಜಲಪಾಳ್ಯ, ಸೊಂಡಪೂ, ವಂದಣೆ ಮತ್ತು ಹೊನ್ನೇರುಗಳಾಗಿವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗುಂಡ್ರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ೯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಅನಗನತ್ತ, ಎಬ್ಬಲೂರು, ಕರಿಗುಡ್ಡನ ಬಯಲು, ಗುಜ್ಜನಪಾಳ್ಯ, ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರೆ, ಪಣ್ಣೆದೂರು, ಬಾಳೆಮರದೂರು, ಸಿಣ್ಣಗುಂಡ್ರೆ, ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಕಾಡಗನಹಳ್ಳಿ, ಕೋಟೆಯೂರು, ಚಿಕ್ಕುಲ್ಲೆಪಾಳ್ಯ, ದಿಗ್ರೆ ಎಂಬ ೪ ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ತಿಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಕಾಡಟ್ಟಿ, ಚಿಕ್ಕುನಂದಿ ಎಂಬ ೨ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಗೇರುಮಾಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಗೇರುಮಾಳವು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ೪ ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಗುಡಿಯೂರು, ಚಿಕ್ಕುಣಸೆಪಾಳ್ಯ, ಗೇರುಮಾಳ, ಜೋಗಿಗೌಡನ ಊರುಗಳಾಗಿವೆ. ತಾಳವಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ತಾಳವಾಡಿ ಗ್ರಾಮ ಸೇರಿದಂತೆ ೧ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಹಾಸನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯೂ ಸಹ ಹಾಸನೂರು ಗ್ರಾಮ ಸೇರಿದಂತೆ ೧ ಗ್ರಾಮವಾಗಿದೆ. ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಜಗಲಿಯೂರು, ದೊಡ್ಡಿ, ಮಾರುಗೂಡಿಯೂರು, ಮೇಗಳೂರು, ಬೋಳೇಗೌಡನ ಊರು, ಸಿಕ್ಕೂರು, ಮಾಕನಪಾಳ್ಯದ ಕೋಟೆಯೂರು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮಾಕನಪಾಳ್ಯದ ಗುಡಿಯೂರು ಎಂಬ ೧ ಗ್ರಾಮವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವೃತ್ತಚಿತ್ರ ೨.೧
ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ
ಹೋಬಳಿವಾರು ಶೇಕಡವಾರು
ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ವೃತ್ತಚಿತ್ರ ೨.೨
ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ
ಹೋಬಳಿವಾರು ಶೇಕಡವಾರು
ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸರಾಸರಿ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೫೨ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ. ೪೮ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಾಮಪುರ ಶೇ. ೮೨ರಷ್ಟು (೧೩೯೯ ಕುಟುಂಬಗಳು), ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಶೇ. ೧೭ (೩೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು (೩೪ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು (ವೃತ್ತಚಿತ್ರ ೨.೧ರಲ್ಲಿ) ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿಯು ಶೇ. ೭೩ರಷ್ಟು (೨೦೯೫ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು (೫೫ ಕುಟುಂಬಗಳು), ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಶೇ. ೭ರಷ್ಟು (೨೩೭ ಕುಟುಂಬಗಳು), ಗುಂಡ್ರೆ ಶೇ. ೮ರಷ್ಟು (೨೬೮ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಮತ್ತು ತಾಳವಾಡಿ ಶೇ. ೧೦ರಷ್ಟು (೩೭೪ ಕುಟುಂಬಗಳು) ಹೊಂದಿರುವುದು (ವೃತ್ತಚಿತ್ರ ೨.೨ರಲ್ಲಿ) ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ೧೭೯೬ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೮೭೩೧ ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ೪೫೮೧ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ೪೧೫೦ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಲೈಂಗಿಕ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಾಗ ೯೦೫ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ೩೦೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೬,೦೮೯ಯಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ೮೩೮೩ ಮತ್ತು ೭೭೦೬ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ೯೧೯ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇವರ ಲೈಂಗಿಕ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೨.೫. ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸಂಶೋಧಕರು ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಿರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ. ಅವರ 'ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ' (೨೦೦೫)[೫೩] ಮತ್ತು 'ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ' (೧೯೯೭)[೫೪], ಮಿಣ್ಯದ ಗುರುಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳ 'ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಂಗತ್ಯ' (೧೯೯೧)[೫೫], ಎಂ.ಮಾದಯ್ಯನವರ 'ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ' (೨೦೦೨)[೫೬] ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀ ನಾಗಮಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ' (೨೦೦೬)[೫೭] ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ.ಬಿ.ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ 'ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ' (೧೯೯೮)[೫೮] ಮತ್ತು ಇವರೇ ರಚಿಸಿದ ತಮಿಳಿನ ಕೃತಿ 'ಶ್ರೀಮಲ್ಯೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ತಿರುಕೊವಿಲ್' (೨೦೦೧)[೫೯], ಸಿ.ನಾಗರಾಜು ಅವರ 'ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ' (೧೯೯೩)[೬೦], ಗಂಗಾಧಾರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರ 'ಮಹಾಮಹಿಮ ಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೀಶ್ವರ ಪುರಾಣ' (೧೯೯೬)[೬೧], ಎಸ್.ಶಿವರಾಜಪ್ಪನವರು ರಚಿಸಿದ 'ದಿವ್ಯದರ್ಶನ' (೧೯೯೩)[೬೨], ವಿದ್ವಾನ್ ಹ.ಜ. ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪನವರ 'ಸಾಲೂರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆ' (೧೯೮೭),[೬೩] ಸಿ.ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು ರಚಿಸಿರುವ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು 'ಓಂ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ' (೨೦೦೫)[೬೪] ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀ ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ' (೧೯೬೭)[೬೫], ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಕಾಶನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಕೋರಣ್ಯ ನೀಡವ್ವ ಕೋಡಗಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ' (೧೯೮೮)[೬೬], ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ ಬ.ಪಾಟೀಲ್ ಅವರ 'ಏಳುಮಲೆ ಕೈಲಾಸ' (೧೯೯೧)[೬೭], ಎಸ್. ಪ್ರೇಮ ಕುಮಾರಿಯವರ 'ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರ' (೧೯೯೩)[೬೮], ಪಿ.ಕೆ.ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರ 'ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' ಸಂಪುಟ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು (೧೯೭೩),[೬೯] ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ಅವರ 'ಗ್ರಂಥೋಕ್ತ ಮಾದೇಶ್ವರ' (೧೯೯೫)[೭೦], ಡಾ.ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿಯವರ 'ಸೋಲಿಗರ ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಲೆ' (೧೯೯೩),[೭೧] ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್ ಅವರ 'ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ' (೧೯೯೬),[೭೨] ಕ.ರಾ.ಕೃ. ಅವರ 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' (೧೯೯೨)[೭೩], ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯವರ 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' (೧೯೯೫)[೭೪], ಡಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ನಾಲ್ಕು ಕೃತಿಗಳು 'ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಾ

ಕಾದಂಬರಿ' (೧೯೮೭)[೨೫], 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ' (೧೯೯೫)[೨೬], 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ' (೧೯೯೫)[೨೭], ಮತ್ತು 'ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ-ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ' (೨೦೦೧)[೨೮]. ಜೀ.ಶಂ.ಪರಮಶಿವಯ್ಯನವರ 'ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು' (೧೯೭೯)[೨೯] ಮತ್ತು 'ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಕಥೆಗಳು' (೧೯೭೧)[೩೦], ಎಂ.ಜಿ. ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಅವರ 'ಶಿವರಾತ್ರಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ' (೧೯೬೧)[೩೧], ಸಂಗಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ವೇ.ಯವರ 'ಸುತ್ತೂರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಗುರು ಪರಂಪರೆ' (೧೯೩೩)[೩೨], ಮಂಜುಳ ದೇವಿಯವರ 'ಮಾಯಕಾರ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆ' (೧೯೬೯)[೩೩], ಪುಟ್ಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಬಿ. ಅವರ 'ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೆಯೊಳಗೆ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಯಾಕಾರ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ' (೧೯೫೪)[೩೪], ಸಿದ್ದಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ 'ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ನಿಜ ಪುರಾಣ' (೧೯೭೦)[೩೫], ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಎಂ.ಜಿ.ಯವರ 'ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ'[೩೬], ನಂಜಪ್ಪನವರ 'ವ್ಯಾಘ್ರ ವಾಹನ ಮುದ್ದು ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ' (೧೯೭೦).[೩೭] ಈ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುವಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವತ್ಸಲಾ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ 'Temple Heritage of Karnataka' (೨೦೦೫)[೩೮], ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಂರವರ 'Mysore State Gezegter' (೧೯೬೭)[೩೯], ಎಡ್ಗರ್ ಥರ್ಸ್ಟನ್ ಮತ್ತು ಕೆ.ರಂಗಾಚಾರಿ ಅವರ 'Castes and Tribes of South India' vol.VII (೧೯೦೯)[೪೦], ಎಲ್.ಕೆ. ಅನಂತ ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ 'The Mysore Tribes and Caste' (1935)[೪೧] ಕೆ.ಪಿ.ಬದೂರ್‌ರವರ 'Casts, Tribes and Culture of India; Karnataka, Kerala and TamilNadu' (1978)[೪೨] ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ Anthropolgical Survey of India ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು ಅಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಿರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ದರ್ಶನಮ್ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು 'ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ' (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೯೪) ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಜ್ಯೋತಿ ಎರಡು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿ.ನಾಗರಾಜು ಅವರು 'ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು' ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಧಚರಿತೆ ಎಂಬ ಸಂಪಾದನಾ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ ಅವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲದ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಾ. ಪಿ. ಮಹಾದೇವಯ್ಯನವರು 'ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಜನತೆ' (೨೦೦೪) ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಡಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಎಚ್.ಎಲ್.ನಾಗೇಗೌಡ ಅವರ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು (ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್ ೨೦೦೧, ಸಂಪುಟ ೨೨, ಸಂಚಿಕೆ ೨)ನಲ್ಲಿ ಡಾ.ಪಿ.ಕೆ.ರಾಜಶೇಖರ್ ಅವರು 'ಮಾದಪ್ಪ

ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಾಲು-೧೩' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಡಲ ಧ್ವನಿ ಎಂಬ (ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೫, ೨೦೦೭, ಸಂಪುಟ-೧೫, ಸಂಚಿಕೆ-೧೨) ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅ.ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು 'ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣದ ಜನಾಂಗ' ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆಧುನಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪಿ.ಸತೀಶ್ ಅವರು 'ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ' (೧೯೯೯) ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುರಿತು ಅಲ್ಪ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು' ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ನೆಲಸಿರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ೬ನೇ ಮತ್ತು ೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, ೨೦೦೭ರಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂಜುನಾಥ ಲತಾರವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಜನಪದ ದೈವಗಳು', ಶ್ರೀ ಪ್ರಭು ಬಿಸ್ಲಹಳ್ಳಿ ಅವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು', ಶ್ರೀ ಹನೂರು ಚನ್ನಪ್ಪನವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಕುಲ ಬಳಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು', ಶ್ರೀ ಮಹೇಶ ಹರವೆಯವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚರಿತ್ರೆ', ಶ್ರೀ ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರ ಅವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು', ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ ಅವರು 'ಮೀಸಲಾತಿ ಸವಲತ್ತು-ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳು', ಶ್ರೀಮತಿ ಲಲಿತಾಂಬಿಕೆಯವರು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು', ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಶಂಕನಪುರ ಅವರು 'ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಥನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಬಿಂಬ', ಶ್ರೀ ಶಿವಸ್ವಾಮಿಯವರು 'ಕಂಪಲಿ ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ಜೊತೆ ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಂಬಂಧ', ಡಾ.ವೆಂಕಟೇಶ ಇಂದ್ವಾಡಿಯವರು 'ಸಮುದಾಯ ಅಸ್ಮಿತೆ; ಲಿಂಗಾಯತರ ಜೊತೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಂಘರ್ಷ', ಡಾ.ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿಯವರು-'ಇತರ ಬೇಡ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಕೊಳುಕೊಡೆ' ಮತ್ತು 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು; ವರ್ತಮಾನ ಸವಾಲುಗಳು' ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಯನ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವೂ ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವಷ್ಟೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ., ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಎಂ.ಎಂ. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೦, ಪುಟ ೧೦೭

೨. ಲಕ್ಕಿ ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಸುದರ್ಶನ(ಸಂ), ಪಾರ್ಧಿ ಬುಡಕಟ್ಟು; ಒಂದು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೦೩

೩. ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ, ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, ೨೦೦೫, ಪುಟ-೬೩

೪. ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್(ಸಂ), ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೭, ಪುಟ-೬೮

೫. ಮಿಣ್ಯದ ಗುರುಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳು, ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಂಗತ್ಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೧, ಪುಟ-೪೮

೬. ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೨, ಪುಟ-೨೬

೭. ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ನಾಗಮಲೈ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೦, ಪುಟ-೦೬

೮. ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ದರ್ಶನಮ್, ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ (ಲೇಖನ), ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೪, ಪುಟ-೩೫, ೩೬

೯. ಡಾ. ಪಿ. ಮಹಾದೇವಯ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಜನತೆ, ಸಾರಾ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್, ಮೈಸೂರು, ೨೦೦೪, ಪು. ೮೭, ೮೯ ಮತ್ತು ೯೦

೧೦. ಡಾ. ಪಿ.ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್, ಮಾದಪ್ಪ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಾಲು-೧೩ (ಲೇಖನ), ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ(ಸಂ), ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್, ೨೦೦೧, ಸಂಪುಟ-೨೨, ಸಂಚಿಕೆ-೨, ಪುಟ-೨೨

೧೧. ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೮, ಪುಟ-೩೯-೪೧

೧೨. 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು' ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ (ವಿಚಾರ), ಮೀಸಲಾತಿ ಸವಲತ್ತು-ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳು (ಲೇಖನ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ನೆಲೆಸಿರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ದಿನಾಂಕ: ೬ ಮತ್ತು ೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, ೨೦೦೭

೧೩. 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು' ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಶ್ರೀ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ (ವಿಚಾರ), ಕಂಪಲಿ ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ಜೊತೆ ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಂಬಂಧ (ಲೇಖನ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ನೆಲಸಿರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ

ವೇದಿಕೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ದಿನಾಂಕ: ೬ ಮತ್ತು ೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್, ೨೦೦೭

೧೪. ಸಿ. ನಾಗರಾಜು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೨೩-೨೪

೧೫. ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ, ಮಹಾಮಹಿಮ ಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ, ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮರಬ ಮತ್ತು ಗುಡೂರು, ೧೯೯೬, ಪುಟ-೭೭

೧೬. ಎಸ್. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ, ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅಗ್ನಿ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೭೮

೧೭. ವಿದ್ವಾನ್ ಹ.ಜ. ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ, ಸಾಲೂರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮದುವನ ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೮೭, ಪುಟ-೩೬

೧೮. ಚೆನ್ನಬಸವಗೌಡ ಬ. ಪಾಟೀಲ್, ಏಳುಮಲೆ ಕೈಲಾಸ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೧, ಪುಟ-೬೩-೬೭

೧೯. ಸಿ. ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು, ಓಂ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ (ನಾಟಕ ರೂಪ), ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೫, ಪುಟ-೮೭

೨೦. ಸಿ. ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೬೭, ಪುಟ-೦೭

೨೧. ಪಿ.ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್, ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ (ಸಂಪುಟ ೧ ಮತ್ತು ೨), ಹೊನ್ನಾರು ಜನಪದ ಗಾಯಕರು, ಎಲ್ ೨೫, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೩

೨೨. ಎಸ್. ಪ್ರೇಮ ಕುಮಾರಿ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮದುವನ ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೯೩

೨೩. ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್, ಗ್ರಂಥೋಕ್ತ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಧುವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೯೫

೨೪. ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ಕೋರಣ್ಯ ನೀಡವ್ವ ಕೋಡಗಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೮

೨೫. ಕ.ರಾ.ಕೃ. ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೨

೨೬. Vatsala Iyengar, Temple Heritage of Karnataka, The commissioner, Department of Hindu Religious and Charitable Endowments, Govt. of Karnataka, 2005, Page no. 255

೨೭. Sri Satyam, Mysore stage Gezegter, Govt. Press, Bangalore, 1967

೨೮. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೫

೨೯. ಮೊಗಳ್ಳಿ, ಗಣೇಶ್, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೬, ಪುಟ-೨೪

೩೦. ಡಾ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೧೨೫-೧೨೬

೩೧. ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ (ಸಂ. ಮತ್ತು ಲೇ), ಕಂಪಣ ಬೇಡರು (ಲೇಖನ), ವ್ಯಾಧ ಚರಿತೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೭, ಪುಟ-೨೧೬-೨೧೭

೩೨. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೭, ಪುಟ-೮೩೯

೩೩. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೫

೩೪. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ-ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧, ಪುಟ-೨೮

೩೫. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೫, ಪುಟ-೧೦

೩೬. ಸಿ. ನಾಗರಾಜು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೯೩, ಪುಟ-೭೦-೭೩

೩೭. ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀ ಮಲೈ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಹತ್ತನೆ ಮುದ್ರಣ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೧೧೧

೩೮. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಎ.ಎಸ್., ಅಲೆಮಾರಿ, ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ, ಹೆಳವರು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೩೨

೩೯. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ತೀ.ನಂ., ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ಪುಟ-೭೯

೪೦. ವಕ್ತೃ; ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (೮೨), ತಂದೆ ಅಲಗೇ ಗೌಡ, ತುಳಸಿಕೇರೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೭.೦೧.೨೦೦೬

೪೧. ವಕ್ತೃ: ಜಯ ಉಚ್ಚಯ (೬೩), ತಂದೆ ಜಲಕಂಠ ಮಾದ ತಂಬಡಿ, ತುಳಸಿಕೇರೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೭.೫.೨೦೦೭

೪೨. ವಕ್ತೃ; ಎಚ್. ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ (೫೩), ತಂದೆ ಅಲಗಯ್ಯ ತಂಬಡಿ, ಹಳೇಯೂರು, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೧.೦೧.೨೦೦೬

೪೩. ವಕ್ತೃ; ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (೪೫), ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ (ರಿ), ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೦೨.೦೧.೨೦೦೭

೪೪. ವಕ್ತೃ; ದೊಡ್ಡ ಹೊಲದ ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (೯೫), ತಂಬಡಿಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರನ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೭.೫.೨೦೦೭

೪೫. ವಕ್ತೃ; ಭದ್ರಪ್ಪಗೌಡ (೫೯), ತಂದೆ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ, ತಟ್ಟಗೇರಿ, ಭವಾನಿ (ತಾ), ಈರೋಡ್ (ಜಿ), ತಮಿಳುನಾಡು, ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೦.೦೭.೨೦೦೬

೪೬. ವಕ್ತೃ; ನಾಗರಾಜ ಪಿ. (೩೪), ತಂದೆ ಡಿ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೧.೦೧.೨೦೦೬

೪೭. ವಕ್ತೃ; ದೊಡ್ಡ ಮಾದೇವಪ್ಪ (೪೧), ತಂದೆ ಕಾಳೇಗೌಡ, ಹಾಸನೂರು, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ (ತಾ), ಈರೋಡ್ (ಜಿ), ತಮಿಳುನಾಡು, ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೩.೧೨.೨೦೦೬

೪೮. ವಕ್ತೃ; ಹುಚ್ಚಿ ಭದ್ರ (೬೭), ತಂದೆ ಬೊಮ್ಮೆಗೌಡ, ಕೊಂಗಾಡಿ, ಭವಾನಿ (ತಾ), ಈರೋಡ್ (ಜಿ), ತಮಿಳುನಾಡು, ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೯.೧೨.೨೦೦೬

೪೯. ವಕ್ತೃ; ಕೆಂಪ ಮಾದ (೪೦), ತಂದೆ ವೀರಣ್ಣ, ತುಳಸಿಕೇರೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೭.೦೧.೨೦೦೬

೫೦. ವಕ್ತೃ; ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (೫೬), ತಂದೆ ಮಾದ ತಂಬಡಿ, ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಡಕೆ ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೪.೫.೨೦೦೭

೫೧. ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀ ಮಲೈ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೮, ಪುಟ-೫೪

೫೨. ಸಿ. ನಾಗರಾಜು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೦೯

೫೩. ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ, ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, ೨೦೦೫

೫೪. ಡಾ. ಕೆ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ (ಸಂ), ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೭

೫೫. ಮಿಣ್ಯದ ಗುರುಸಿದ್ದ ಕವಿಗಳು, ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೧

೫೬. ಮಾದಯ್ಯ ಎಂ., ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೨

೫೭. ಮಾದಯ್ಯ ಎಂ., ಶ್ರೀ ನಾಗಮಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೦

೫೮. ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೮

೫೯. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಂಗಳ್, ಶ್ರೀ ಮಲೈ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ತಿರುಕೋವಿಲ್, ಶ್ರೀ ಅಭಿರಾಭಿ ಆಫ್‌ಸೆಟ್, ಸಾಮಿನಾದಪುರ, ಸೇಲಂ, ೨೦೦೧

೬೦. ಸಿ. ನಾಗರಾಜು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩

೬೧. ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ, ಮಹಾಮಹಿಮ ಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ, ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮರಬ ಮತ್ತು ಗುಡೂರು, ೧೯೯೬

೬೨. ಎಸ್. ಶಿವರಾಜಪ್ಪ, ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅಗ್ನಿ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩

೬೩. ವಿದ್ವಾನ್ ಹ.ಜ. ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ, ಸಾಲೂರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮದುವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೮೭

೬೪. ಸಿ. ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು, ಓಂ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ (ನಾಟಕ ರೂಪ), ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೫

೬೫. ಸಿ. ದೊಡ್ಡ ಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು, ಶ್ರೀ ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೬೭

೬೬. ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ಕೋರಣ್ಯ ನೀಡವ್ವ ಕೋಡಗಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೮

೬೭. ಚನ್ನಬಸವಗೌಡ ಬ. ಪಾಟೀಲ್, ಏಳುಮಲೆ ಕೈಲಾಸ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೧

೬೮. ಎಸ್. ಪ್ರೇಮ ಕುಮಾರಿ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮದುವನ ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೯೩

೬೯. ಪಿ.ಕೆ. ರಾಜಶೇಖರ್, ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಸಂಪುಟ-೧ ಮತ್ತು ೨, ಹೊನ್ನಾರು ಜನಪದ ಗಾಯಕರು, ಎಲ್. ೨೫, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೩

೭೦. ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್, ಗ್ರಂಥೋಕ್ತ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಧುವನ ಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ೧೯೯೫

೭೧. ಡಾ. ಚಂದ್ರುಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩

೨೨. ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೬

೨೩. ಕ.ರಾ.ಕೃ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೨

೨೪. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೯೫

೨೫. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೭

೨೬. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ-ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೫

೨೭. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೫

೨೮. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ-ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧

೨೯. ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೯

೩೦. ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಕಥೆಗಳು, ಸುರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೭೧

೩೧. ಎಂ.ಜಿ. ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ, ಶಿವರಾತ್ರಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೬೧

೩೨. ಸಂಗಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ವೇ., ಸುತ್ತೂರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಗುರು ಪರಂಪರೆ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲಾ, ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೩೩

೩೩. ಮಂಜುಳ ದೇವಿ, ಮಾಯಾಕಾರ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆ, ಶಿವರಾಮ ಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೬೯

೩೪. ಪುಟ್ಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಿ., ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೆಯೊಳಗೆ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಯಾಕಾರ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೫೪

೩೫. ಸಿದ್ದಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ನಿಜ ಪುರಾಣ, ಕುಂತೂರು, ೧೯೭೦

೩೬. ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಎಂ.ಜಿ., ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ

೩೭. ಸಂಜಪ್ಪ, ವ್ಯಾಘ್ರ ವಾಹನ ಮುದ್ದು ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಎಸ್.ಕೆ.ಎಸ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೭೦

೩೮. Vatsala Iyengar, Temple Heritage of Karnataka, The commissioner, Department of Hindu Religious and Charitable Endowments, Govt. of Karnataka, 2005

୫୯. Sri Satyam, Mysore State Gezegter, Govt. Press, Bangalore, 1967

୯୦. Thurston S.C., Edgar and Rangachari K., Caste and Tribes of South India, Vol.VII, Madras: Govt. Press, 1909

୯୧. Ananth Krishna Iyer L.K., The Mysore Tribes and Caste, Mysore University Mysore, Vol.I, 1930

୯୨. Bhadur K.P., Castes, Tribes and Culture of India; Karnataka, Kerala; and Tamil Nadu, New Delhi; ESS and ESS Publication, 1978.

ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟ

ಮಹದೇಶ್ವರ ಪವಿತ್ರವಾದ ನಾಗಮಲೆ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಹಿರಿಯ ಕೆಂಪಮಾದೇಗೌಡರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಹಿರಿಯ ಜವರಾಜಯ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಹಿರಿಯ ಮಾದೇಗೌಡರೊಂದಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ

ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಭರತ ಖಂಡವು ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ಭವ್ಯವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯುಳ್ಳ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ, ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮ, ದಾನಶೀಲತೆ, ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ, ಧರ್ಮ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು, ಲೋಕನೀತಿ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಜನಾಂಗ ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಪಕವು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವೂ ಆಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾರತವೊಂದರಲ್ಲೇ ಕಂಡುಬರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಡಾ.ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆಯವರು "ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪ"[೧] ಎಂದು ಕರೆದರು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲೂ ಏಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಭಿನ್ನತೆಯ ನಡುವೆ ಏಕತೆ ಇರುವುದು ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ, ಸಂಘಜೀವಿ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಲಾರ ಬಾಳಲಾರ, ಒಬ್ಬಂಟಿಗನಾಗಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ 'ಮಾನವ ಸಮಾಜಜೀವಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.[೨] ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಳದ ಬೇರುಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಸಮುದಾಯವೂ ಬೇರಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಂಧುತ್ವವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಚಹರೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜವೂ ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲವಾದದ್ದು. ಅಂತೆಯೇ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂಬುದು ಆಮೆಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿಂತ ನೀರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಾಗರಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೊಗಡನ್ನು ಬಿಡದೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಬೇಡಗಂಪಣರದ್ದು ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಡಾ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ನಂಬಿಕೆ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇತರ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಹರೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಕರಾದ ಇವರು, ಎಲ್ಲ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರದ್ದು ಜಟಿಲವಾದ ಬದುಕಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶುಭ ಆಚರಣೆಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು. ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಇವರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆಂತರಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೇ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು.

ಈಗಲೂ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮಾದರಿಯದಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾದರೆ, ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರದ್ದೇ ಆದ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು ಇವೆ. ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ. ಜೀವನಾವರ್ತ ಕ್ರಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣ, ಆಧುನೀಕರಣ ಭರಾಟೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇವೆಲ್ಲ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಧುನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ನಡುವೆ ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೩.೧. ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ

ಕುಟುಂಬವೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದು ಉಳಿದ ಬಹುತೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾತೃಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. 'ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ' ಎಂಬಂತೆ ಮಾನವನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವುದು. ಕುಟುಂಬವು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದುದು. ಕುಟುಂಬವಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜವಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು, ಇದು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪತಿ, ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜೈವಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕವನ್ನು 'ಕುಟುಂಬ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಆರ್.ಎಂ.ಮೆಕೈವರ್ ಮತ್ತು ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಹೆಚ್.ಪೇಜ್ ಇವರು, "ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ

ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕುಟುಂಬದಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ"[೩] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಒಂದು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳೆರಡೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಿಂತ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳೇ ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

೧. **ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ:** ಡಾ.ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆಯವರು "ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಒಂದೇ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಕರ ಗುಂಪಿಗೆ ಅವಿಭಕ್ತದ ಕುಟುಂಬವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು"[೪] ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರದು ಪುರುಷ ಸಮಾಜವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಮನೆಯ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥಾ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೫ರಿಂದ ೨೦ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ರಿಂದ ೫೦ ಜನ ಇರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೊರೆತಿರುತ್ತವೆ. ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆಂತರಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮನೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶುಭ ಮತ್ತು ಅಶುಭ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದಂತಹ ಲಾಭ ನಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೨. ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ವಿವಾಹದ ನಂತರ ತಮ್ಮ-ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಮನೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ.[೫] ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲೇ ಇತರರು "ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ"[೬] ಎಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪತಿ-ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಮನೆಯ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು, ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ನವ ಜೋಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸಾರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಏಕಾಂತತೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಂತರಿಕ ಕಲಹಗಳು, ಕುಟುಂಬದ ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಗಾಢತೆ, ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಮುಂತಾದ ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ,

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವರು ಅವಿಭಕ್ತದಿಂದ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಗಳೆರಡೂ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

೩.೨. ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಪಂಗಡಗಳು

ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಘಟಿತ ಸಮಾಜ. ಒಂದು ಕಾಲ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಏಕ ಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕಾರ್ಥಿಕ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಪಂಗಡಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಭಿನ್ನ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

೧. ತಂಬಡಿಗಳು

೨. ಗೌಡರು(ಒಕ್ಕಲಾದವರು)

೩. ಪಟಗಾರರು

ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. "ತಂಬಡಿಗಳು ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು",[೭] ಅದೇ ಅವರ ಮೂಲವೃತ್ತಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಇಡೀ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಂಟೆ-ತಗಾದೆಗಳು ಬಂದರು, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಆಧುನೀಕರಣದ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಕಳೆಗುಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಂಪಿನವರೇ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಾದ ಪಟಗಾರರು, ಬೇಡರ ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನ ವಂಶಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ರಾಜ ವಂಶಸ್ಥರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವೃತ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಗುಂಪುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ಗುಂಪುಗಳ ಬಳಿಗೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಾಲು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಬಹುದು.

ಬೇಡಗಂಪಣರು

ತಂಬಡಿಗಳು
↓
ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು
ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲು
ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲು

ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು)
↓
ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು
ಊಜಮಲೆ ಪಾಲು
ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ ಪಾಲು
ದೊಣ್ಣೆ ಕೂಟದ ಪಾಲು
ಮಾರಿಗುಂಪಿನ ಪಾಲು
ಗೀರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು (ಪಂದೇಶ್ವರ ಪಾಲು)
ಮಿಂಡು ಗುದ್ದಲಿ ಪಾಲು
ಬೇಳೆಕೂಟದ ಪಾಲು
ಯರಿಮಡಿವಾಳದಯ್ಯ ಪಾಲು
ಹಾಲುಮನೆ ಪಾಲು
ವನುಂಚ್ಚೆ ಪಾಲು
ಕೊಂಗನ ಪಾಲು
ಡಿಮ್ಮುಕರಿ ಪಾಲು

ಪಟಗಾರರು
↓
ದೊಡ್ಡ ಪಟಗಾರನ ಪಾಲು
ಚಿಕ್ಕ ಪಟಗಾರನ ಪಾಲು

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಉಪಪಂಗಡಗಳಾಗಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಉಪಪಂಗಡಗಳೆಂಬುದು ಆಯಾ ಪಂಗಡದ ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಸೋದರರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬದ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾದಂತೆ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಂಬಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಉಪಪಂಗಡಗಳಿದ್ದು, ಆ ಉಪಪಂಗಡಗಳ ಮೂಲಪುರುಷರು ಬೋಳುಮಾದ ಒಡೆಯರು, ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರು ಮತ್ತು ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರು. ಈ ಮೂರು ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೋ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ವಿಂಗಡಣೆಗಳಾಗಿ, ಉಪಪಂಗಡವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಬೋಳುಮಾದ ಒಡೆಯರ ವಂಶಸ್ಥರು ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು, ಕೆಂಪಮಾದ ಒಡೆಯರ ವಂಶಸ್ಥರು ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಿನವರು ಹಾಗೂ ಕಾಳಮಾದ ಒಡೆಯರ ವಂಶಸ್ಥರು ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.[೯] ಹೀಗೆ ಗೌಡರ ಮತ್ತು ಪಟಗಾರರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ದೇಶದ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವ ಜಾತಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರಗಳಿದ್ದಂತೆ, ಜಾತಿಗಳ ಒಳಗೇ ಇರುವ ಉಪಪಂಗಡಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಆಂತರಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿನ ಜನರ ಗುಂಪುಗಳು ಅನುಸರಿಸುವ

ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.' ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಆ ಗುಂಪಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪುಗಳಾಗುವುದು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

೧. ತಂಬಡಿಗಳು

ತಂಬಡಿ ಪಂಗಡದವರು ತಮ್ಮ ಒಳಪಂಗಡದ ಜೊತೆ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆ ಎಲ್ಲ ಒಳ ಪಂಗಡಗಳು ಸೋದರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಕೇವಲ ಗೌಡರು ಪಂಗಡದ ಒಳಪಂಗಡದಿಂದ ಮಾತ್ರ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪಟಗಾರ ಪಂಗಡದಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಸೋದರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

೨. ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು)

ತಂಬಡಿಗಳಂತೇ ಇವರು ಕೂಡಾ ತಮ್ಮ ಒಳಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ತಂಬಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಟಗಾರರ ಜೊತೆ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಗಿರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪಾಲು ಅಥವಾ ಪಂದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು ಎಂಬ ಒಳಪಂಗಡವಿದ್ದು, ಈ ಒಳಪಂಗಡ ಮಾತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಒಳಪಂಗಡಗಳು ತಂಬಡಿಗಳು, ಪಟಗಾರರ ಜೊತೆ ಮಾತ್ರ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರದೇ, ಗೌಡರ ಇತರ ಒಳಪಂಗಡಗಳಾದ ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು, ಉಜುಮಲೆ ಪಾಲು, ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ ಪಾಲು, ಮಾರಿಗುಂಪಿನ ಪಾಲು, ಮಿಂಡು ಗುದ್ದಲಿ ಪಾಲು, ವನುಂಚ್ಚೆ ಪಾಲು ಇನ್ನಿತರ ಒಳಪಂಗಡಗಳ ಜೊತೆ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗಿರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

೩. ಪಟಗಾರರು

ಪಟಗಾರ ಪಂಗಡವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬರಗೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಳಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ತಂಬಡಿಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಮದುವೆ ಸಂಬಂಧ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೇವಲ ಗೌಡರ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಂಬಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಟಗಾರರು ಸೋದರರೆ ಆಗಿದ್ದು ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಮಾತ್ರ ಈ ಎರಡೂ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಬೀಗರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೩.೩. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೇವಲ ಪಂಗಡ, ಉಪಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಿ/ಬೆಡಗುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕುಲಗಳು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕುಲಗಳು ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಕುಳದಲ್ಲಿ ಬಡವನಾದರೂ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಡವನೆ" ಎಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಈ ಗಾದೆಯ ಮಾತು ಕುಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.[೧೦] ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಬೆಡಗುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಯಾ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕುಲ ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪಂಗಡಗಳು	ಕುಲಗಳು (ಬೆಡಗುಗಳು)
೧.	ತಂಬಡಿಗಳು	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕಾಟಿಪಾಳ್ಯ ಎಳ್ಳಿನ ಕುಲ
೨.	ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು)	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಬಸವನ ಕುಲ
		ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಹಣ್ಣಿನ ಕುಲ
		ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ನವಣೆ ಕುಲ
		ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಅಂಚ್ಚಟ್ಟಿ ಹೂವಿನ ಕುಲ
		ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಮದ್ಮ ಕುಲ
		ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕವಣೆ ಕುಲ
೩.	ಪಟಗಾರರು	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಬಾಳೆ ಕುಲ

ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಡಗುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಸೋದರರಾಗುತ್ತಾರೆ. (ಉದಾ: ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕಾಟಿಪಾಳ್ಯ ಎಳ್ಳಿನ ಕುಲ ಮತ್ತು ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕಾಟಿ ಪಾಳ್ಯ ಎಳ್ಳಿನ ಕುಲ = ಸಹೋದರ/ಸಹೋದರಿ ಅಥವಾ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು). ಒಂದೇ ಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದರೆ ದೈಹಿಕ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಿಳಿವು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ತಮಗಿರುವ ಗೌರವವು ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಇವರ ಕುಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕುಲಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಾ ಏಳುಕೇರೆ ಎನ್ನುವಂತಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾಗ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೂ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೂ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೩.೪. ಕುಲದೈವಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಲದೈವಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕುಲದೈವಗಳನ್ನು ತಾವು ಪೂಜಿಸುವ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಕುಲದ ಕುಲ ದೈವಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇವೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕುಲಗಳು	ಕುಲ ದೈವಗಳು
೧.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕಾಟಿಪಾಳ್ಯ ಎಳ್ಳಿನ ಕುಲ	ಮಾದೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಶಿವನವ್ವ ತಾಯಿ
೨.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಬಸವನ ಕುಲ	ಬೊಮ್ಮೇಶ್ವರ
೩.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಹಣ್ಣಿನ ಕುಲ	ವೀರೇಶ್ವರ
೪.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ನವಣೆ ಕುಲ	ಕಂಬಾಳ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ
೫.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಅಂಚ್ಚೆಟ್ಟಿ ಹೂವಿನ ಕುಲ	ಶಿವಲಂಕಾರೇಶ್ವರ
೬.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಮದ್ದ ಕುಲ	ನಲ್ಲೂರಯ್ಯ ದೇವರು
೭.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಕವಣೆ ಕುಲ	ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ
೮.	ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಬಾಳೆ ಕುಲ	ತಿರುನಾಚಿಯಮ್ಮ

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕುಲದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಕುಲದವರು ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಇರುವಂತ ತಂಬಡಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಗೌಡರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪಟಗಾರರೇ ಆಗಲಿ, ತಮ್ಮ ಕುಲದೈವದ ತಂಬಡಿಗಳೆಂದೇ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಏಳುನೂರು ಭೂಮಿ ಹಣ್ಣಿನ ಕುಲದವರನ್ನು ವೀರೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇವರು ಗೌಡರು ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಇವರ ಕುಲದೈವಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಶೈವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮ ತಂಬಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬೇಡಗಂಪಣ ಮೂಲ ಕುಲದೈವಗಳು ಇಂದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಶೈವ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಇರಬಹುದೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನಗಳೂ ಮೂಡದೇ ಇರಲಾರವು.

೩.೫. ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಊಟೋಪಚಾರಗಳು

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬದುಕಲು ಆಹಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. "ಎಲ್ಲಾರು ಮಾಡುವುದು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಗೇಣು ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ" ಎಂಬ ದಾಸರ ವಾಣಿ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವಾದುದು. "ಉದರ ನಿಮಿತ್ತಂ ಬಹುಕೃತ ವೇಷಂ"[೯೯] ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು, ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವಂತೆ, "ಮಹದೇಶ್ವರರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ೧೩-೧೪ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಂದಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹದೇಶ್ವರರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು."[೨೨] ಇಂದು ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸೊಪ್ಪು-ಸೊದೆ, ಕಾಯಿ-ಪಲ್ಯ, ಗೆಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅವರೆ ಕಾಳು ಸಾರನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆ ಇವರು ಬೆಳೆಯುವ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಕಾರೆಸೊಪ್ಪು, ಮುಪ್ಪೆ ಸೊಪ್ಪು, ಕಾಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು, ಸೆಳೆ ಸೊಪ್ಪು, ತೊಂಡೆಕಾಯಿ, ಸುಂಡೆಕಾಯಿ, ಗುಳ್ಳುಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಊಟದಲ್ಲಿ ನಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಿದರಿನ ಗೋಳೆ(ಬಿದುರು ಕಳಲೆ)ಯನ್ನು ಸಹ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು ಚಟ್ನಿ, ಹುರಳಿ ಚಟ್ನಿ, ಬದನೆಕಾಯಿ ಚಟ್ನಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂಬೆ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಹೇರಳೆಕಾಯಿ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ, ಮಾಗಳಿ ಬೇರಿನ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮರದ ಭತ್ತದ ಅನ್ನ, ನವಣೆ ಅನ್ನ, ಸಾಮೆ, ಬರಗುಗಳನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಅನ್ನವನ್ನು "ಕೂಳು" ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಚಹಾ ಮತ್ತು ಕಾಫಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನೆಂಟರು ಆಗಮಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಒತ್ತಿಟ್ಟ(ಸಾವಿಗೆ)ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಅನ್ನವನ್ನು ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರಾಗಿಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಹಾರದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಗಿಯಿಂದ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ, ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿ, ರಾಗಿ ದೋಸೆ, ಅಂಬಲಿ, ರಾಗಿ ಸಾವಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬೇಡ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂತೆ ಮಾದಪ್ಪನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಈಗಾಗಲೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

೩.೬. ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಮಾನವನು ಮೊದಲು ಕಾಡು, ಮರ, ಪೊದೆ, ಬಂಡೆ, ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನಂತರ ಕೃಷಿ ಅನ್ವೇಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ದೈಹಿಕ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. 'ಕೆತ್ತು ಬೇಸಾಯ' ಇದ್ದಾಗ ಕೂಡ ಮಾನವ ತನ್ನ ವಸತಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆನಿಂತು ಒಂದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನೋ, ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ. 'ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.[೫]

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳನ್ನು 'ಮನೆ' ಎಂತಲೇ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮನೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚೌಕಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಮೇಲಿನ ಹೊದಿಕೆಗಳು ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ತಳಪಾಯ (ಬೇಸ್‌ಮೆಂಟ್) ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ನೆಲವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗೆದು, ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಗುಡಿಸಿ ತೊಪ್ಪೆ ದನದ ಸಗಣಿಯಿಂದ ಸಾರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಕವೆಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಂಚಿ ಹುಲ್ಲು, ಜೊಂಡು, ಬೇಗೆ, ಈಚಲು ಹುಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮನೆಗೆ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಗಾಳಿ, ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಒಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಿಂಡಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಡಿಕೆ (ಬಿದಿರಿನಿಂದ ಹೆಣೆದು ಬಾಗಿಲು)ಯಿಂದ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಡುಮನೆ ಮತ್ತು ಕೋಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಡುಮನೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಿನಸಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಗೂಡು ಎಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನಾನದ ಮನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಳಿಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗುಡಿಸಲಿನ ಆಕಾರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

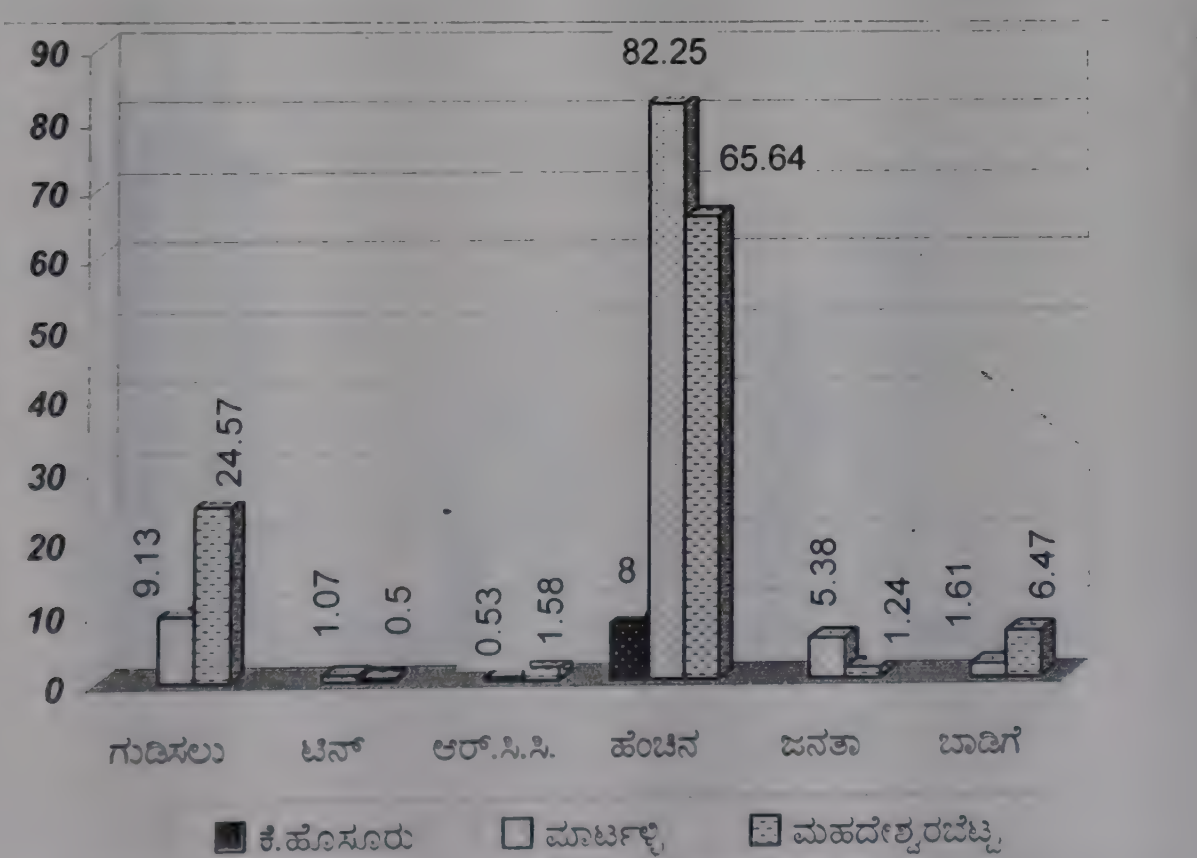
ವಸತಿಗಳ ಮಾದರಿ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳು ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಮತ್ತು ವಸತಿರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಕೋಷ್ಟಕ ೩.೧ ಮತ್ತು ೩.೨ನ್ನು ನೋಡಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩.೧. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ

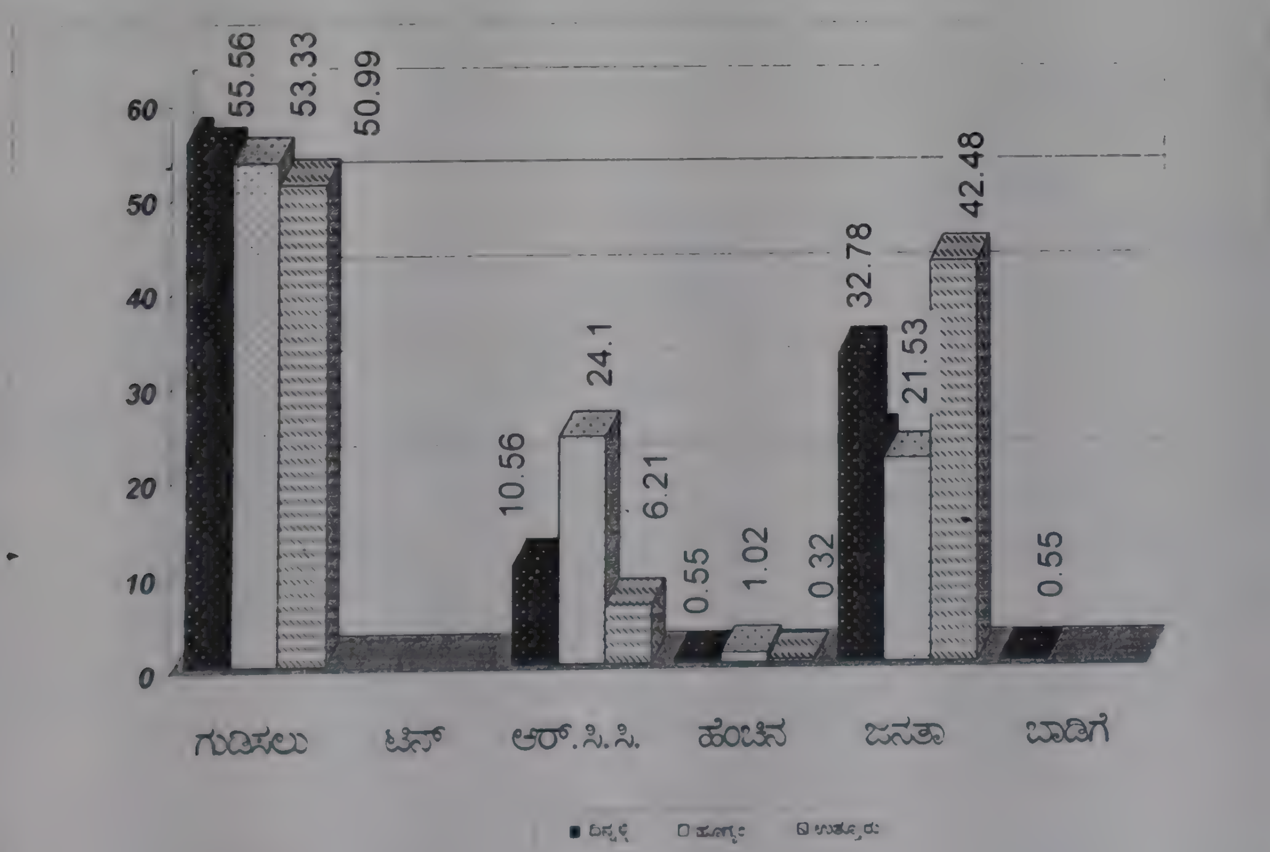
ತಾಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಕುಟುಂಬ	ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ					
				ಗುಡಿಸಲು	ಟಿನ್	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.	ಹೆಂಚಿನ	ಜನತಾ	ಬಾಡಿಗೆ
ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ರಾಮಪುರ	ಕೆ.ಹೊಸೂರು	೮				೮		
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೧೮೬	೧೭	೨	೧	೧೫೩	೧೦	೩
		ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	೧೨೦೫	೨೯೬	೬	೧೯	೭೯೧	೧೫	೭೮
			೧೩೯೯	೩೧೩	೮	೨೦	೯೫೨	೨೫	೮೧
	ಲೋಕನಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳ್ಳಿ	೧೦೦	೧೯		೧	೫೯	೧	೨೦
		ಹೂಗ್ಯಂ	೧೦೪	೪೭		೨	೪೨		೧೩
		ಉತ್ತೂರು	೧೫೬	೧೯		೧	೧೩೦		೬
			೩೬೦	೮೫		೪	೨೩೧	೧	೩೯
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	೩			೨			೧
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕನಾಡಿ	ಪೂಜನೂರು	೩೪	೧೩			೨೦		೧
		ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	೧೭೯೬	೪೧೧	೮	೨೬	೧೨೦೩	೨೬	೧೨೨

ಕೋಷ್ಟಕ ೩.೧ರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೭೯೬ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೮ರಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಶೇ. ೨೩ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೭ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಲಂಬಚಿತ್ರ ೩.೧. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿಗಳು

ಮೇಲಿನ ಲಂಬರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾಸದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರಾಮಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಕೆ.ಹೊಸರು, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೮೨.೨೫ರಷ್ಟು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೯.೧೩ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೫.೮ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ರಯಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ. ೬.೪೭ರಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವಂತ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೫.೬೪ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೨೪.೫೭ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೧.೨೪ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಆಶ್ರಯಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೬.೪೭ರಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಕೆ.ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಂಬರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಲಂಬಚಿತ್ರ ೩.೨. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿಗಳು

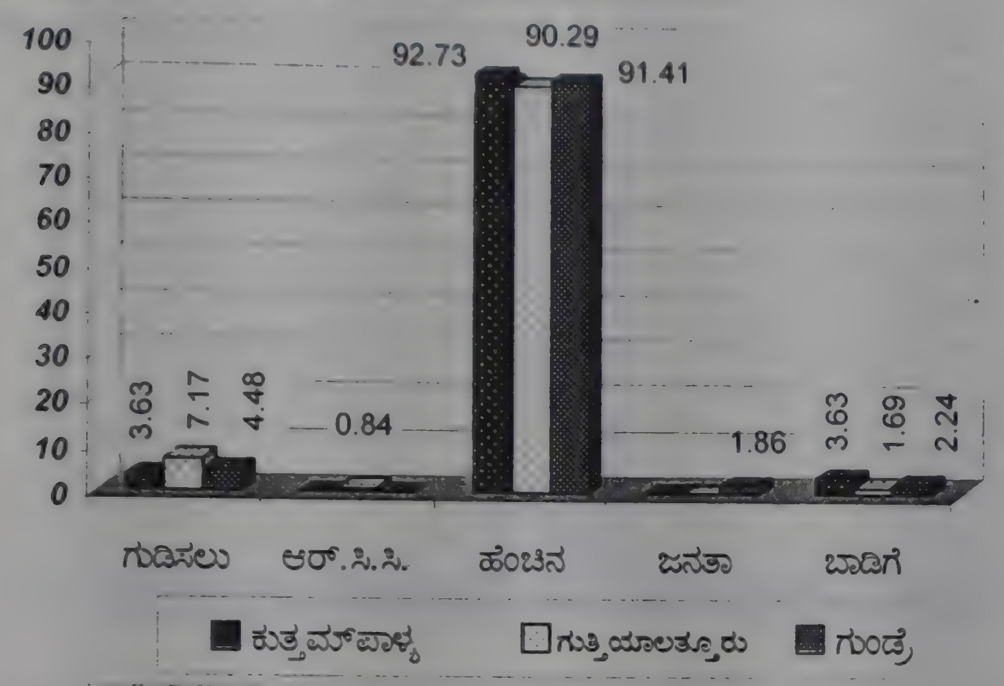
ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ದಿನ್ನಳ್ಳಿ, ಹೂಗ್ಯಂ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೂರಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗುಡಿಸಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೫೫.೫೬ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೧೦.೫೬ರಷ್ಟು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೩೨.೭೮ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ರಯಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಶೇ. ೦.೫೫ರಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಹೂಗ್ಯಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೩.೩೩ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೨೪.೦೧ರಷ್ಟು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೧.೦೨ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಶೇ. ೨೧.೫೩ ರಷ್ಟು ಆಶ್ರಯಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಉತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೦.೯೯ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೬.೨೧ರಷ್ಟು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೪೨.೪೮ ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಆಶ್ರಯಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಹನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಕಟುಂಬಗಳು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ೧ ಕುಟುಂಬ ಬಾಡಿಗೆ ವಸತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರಂತೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಪುಣಜನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೩೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೇ. ೩೮.೨೩ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೫೮.೮೨ರಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩.೨. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ತಾಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಕುಟುಂಬ	ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ						
				ಗುಡಿಸಲು	ಟಿನ್	ಮಾಳಿಗೆ	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ	ಹೆಂಚಿನ	ಜನತಾ	ಬಾಡಿಗೆ
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೨೦೯೫	೫೯೬	೨	೧೮	೪೭	೧೪೧೦	೩	೧೯
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೫೫	೨				೫೧		೨
	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	೩೩೭	೧೭			೨	೨೧೪		೪
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೨೬೮	೧೨				೨೪೫	೫	೬
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೧೩೪	೯				೧೨೪		೧
		ಗೇರುಮಾಳ	೯೨	೧				೮೭	೧	೩
		ತಾಳವಾಡಿ	೪							೪
		ತಿಗಳೂರು	೨೪					೨೪		
		ಹಾಸನೂರು	೧೨೦	೩			೨	೧೧೨		೩
			೩೭೪	೧೩			೨	೩೪೭	೧	೧೧
ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ			೩೦೨೯	೬೪೦	೨	೧೮	೫೧	೨೨೬೭	೯	೪೨

ಕೋಷ್ಟಕ ೩.೨.ರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ವಸತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೭೫ರಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಶೇ. ೨೧ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಹಾಗೂ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಮಾಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

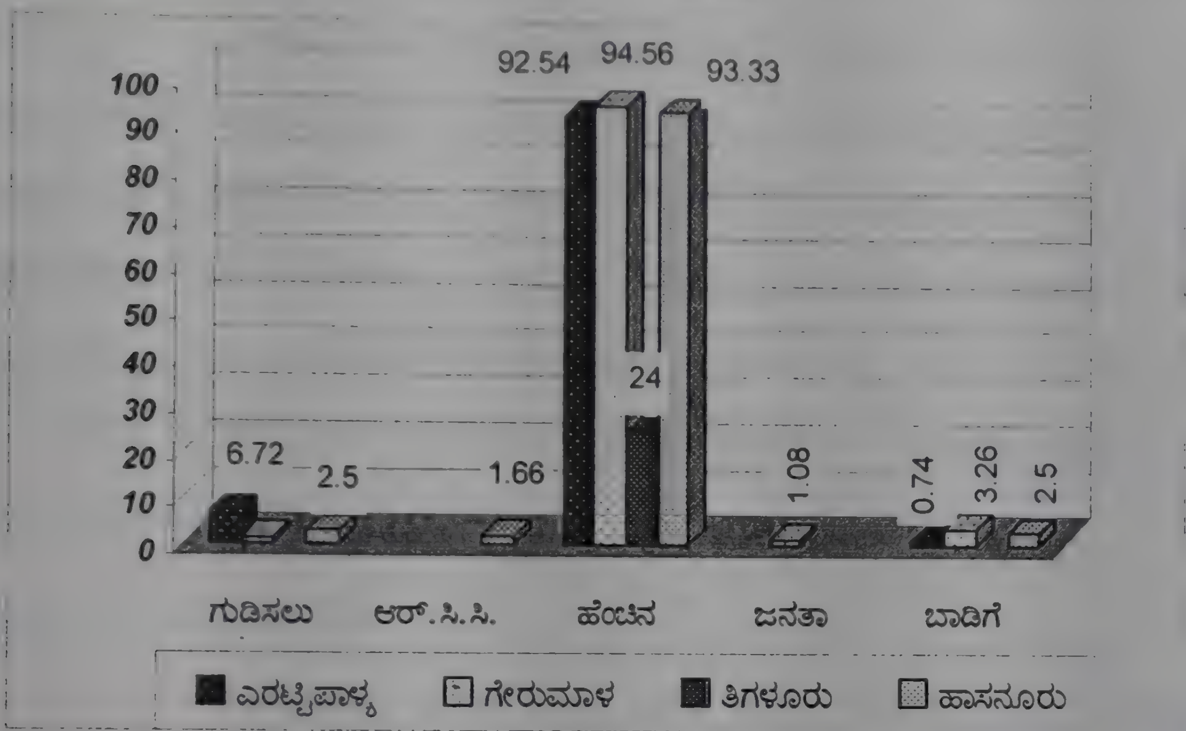

ಲಂಬಚಿತ್ರ ೩.೩. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿಗಳು

ಮೇಲಿನ ಲಂಬರೇಖಾಚಿತ್ರದಿಂದ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಸತಿಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಶೇಕಡವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾಸದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೋಬಳಿಯ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು, ಗುಂಡ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೫೫ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೯೨.೭೩ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೩.೬೩ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಗುಡಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೩೭ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೯೦.೨೯ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳು, ಶೇ. ೭.೧೭ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಗುಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಶೇ. ೧.೬೯ರಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಗುಂಡ್ರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೨೬೮

ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೯೧.೪೧ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಶೇ. ೪.೪೮ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳು, ಶೇ. ೨.೨೪ರಷ್ಟು ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಶೇ. ೧.೮೬ರಷ್ಟು ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ವಾಸವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ೫ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ, ಗೇರುಮಾಳ, ತಾಳವಾಡಿ, ತಿಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಂಬರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಲಂಬಚಿತ್ರ ೩.೪. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ವಸತಿಗಳು

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಚಿತ್ರದಂತೆ ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ೨೦೯೫ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೭.೪೪ರಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು, ಶೇ. ೨೮.೪೪ರಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೨.೨೯ರಷ್ಟು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೇವಲ ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಇತರೆ ವಸತಿಗಳಾದ ಟಿನ್, ಮಾಳಿಗೆ, ಆಶ್ರಯಮನೆ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ವಾಸಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

೩.೭. ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ

ಸಂವಿಧಾನದ ೪೨ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತವನ್ನು ಜಾತ್ಯತೀತ ಸಮಾಜವಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.[೪] ಭಾರತವು ಬಹು ಭಾಷೆಗಳ, ಬಹು ಸಮುದಾಯಗಳ, ಬಹು ಧರ್ಮಗಳ ಮತ್ತು

ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಗಮವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಭಾರತಕ್ಕಿದೆ. ಇಂಥಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳಿದ್ದು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಭಾಷೆ, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಿದ್ದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯವು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಉಡುಗೆ ಮಾನವನ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡಿದರೆ ತೊಡುಗೆ ಮಾನವನ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.[೨೫] ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಗೌಣವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಂತೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳೂ ಕೂಡ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಇಂದಿನ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಇವರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇವರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪುರುಷರ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪುರುಷರ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಪುರುಷರು ಕಚ್ಚೆ ಪಂಚೆ ಮತ್ತು ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 'ವಲ್ಲಿ'(ಟವಲ್)ಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷದ ಸಂದರ್ಭಗಳಾದ ಪೂಜಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರೆ ಎರೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ವಲ್ಲಿ'ಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ.[೨೬]

ಅಂದರೆ ಯಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ 'ವಲ್ಲಿ' ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರು ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಇತರರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಳ ಉಡುಪಾಗಿ ಪಟಾಪಟಿ ಚಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಲುಂಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ ಉಡುಪಾಗಿ ಕಾಚಾ ಮತ್ತು ಬನಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಕ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಬನಿಯನ್ ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿರುವ ತಂಬಡಿ ಪಂಗಡದವರು ಮಾತ್ರ ಪೂಜಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಲುಂಗಿ ಮತ್ತು ಮೈಮೇಲೆ ಕೆಂಪು 'ವಲ್ಲಿ'ಯನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ತೊಡುಗೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ಮಾದೇಶ್ವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗಿನ

ಒಡನಾಟದಿಂದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಮಗುವಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರು ತೊಡುವಂತೆ ಇವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಲಿಂಗ ತೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಿಂಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮದುವೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಬೆಳ್ಳಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ಬಡವರಾದವರು ಸ್ಟೀಲ್, ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಆಭರಣ ಪ್ರಿಯರು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಚಿನ್ನ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ 'ಅತ್ತುಗಡಕ' ಎಂಬ ಕಿವಿಯ ಓಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಡುವಲ್ಲಿ ಉಡುದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸೊಂಟದಲ್ಲಿ ಉಡುದಾರ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಇವರ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತದೆ" ಎಂಬುದು ಇವರ ನಂಬಿಕೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚು, ಚಪ್ಪಲಿ, ಬಂಗಾರದ ಕೊರಳಿನ ಸರವನ್ನು ಹಾಕಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆ

ಹೆಂಗಸರು ಸೀರೆ ಮತ್ತು ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಹೆಂಗಸರು ರವಿಕೆಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಸೀರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯ ವೃದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರು ರವಿಕೆ ತೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಂಗ ದಾವಣಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸೀರೆಯನ್ನು ಪಾದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುವಂತೆ ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ 'ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆ' ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕಿಯರು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕಿಯರು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟು ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು ಆಭರಣಪ್ರಿಯರು. ಆದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಭರಣದ ಆಸೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ತಾವು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಭರಣಗಳನ್ನೇನೂ ತೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮದುವೆಯಾದ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಾಳಿ, ಕಾಲುಂಗುರ, ಓಲೆ, ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 'ಒಡ್ಡುವಾಳ'(ಸೊಂಟದ ಬೆಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಿ)ವನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೈಗಳಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಕಡಗ ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಬಳೆಗಳನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ರಟ್ಟೆಪಟ್ಟಿ, ಕಾಲಿಗೆ ಚೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

೩.೮. ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ

ಜಗತ್ತಿನ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆ ಸಿಂಧೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೇದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಆದಿವಾಸಿ

ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು.[೧೮] ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮಗೆ ಬರುವ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳನ್ನು ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯೆಂದೇ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ದೇವರು ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದೊಂದು ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ.[೧೯] ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿವೆ. ವೇದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ 'ಆಯುರ್ವೇದ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದರು. ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಎನ್ನುವುದು ಭೂತ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ನಿರಂತರ ವಿಕಾಸಶೀಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.[೨೦] ಇಂಥಾ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ, ನಾಡ ವೈದ್ಯ, ಮನೆ ಮದ್ದು, ಕೈಔಷಧಿ, ಹಸಿರು ಔಷಧಿ, ಜನಪದ ವೈದ್ಯ[೨೧] ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ದೊರಕುವ ಸಸ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಮದ್ದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು (ಬೇರು, ನಾರು, ಸೊಪ್ಪು, ತೊಗಟೆ) ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಔಷಧೀಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸದೆ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಇವರ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯದ ಬೇರು, ನಾರು, ಸೊಪ್ಪು ಅಥವಾ ತೊಗಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ವೈದ್ಯದ ತಯಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಔಷಧೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಇವರ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತಹ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಕಾಲ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಇದರ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇತರ ಮಾನವ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿನಂತೆ, ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವರ ವೈದ್ಯರ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ವೈದ್ಯದ ತಯಾರಿ ವಿಧಾನವು ಬಯಲಾದರೆ ಮದ್ದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಈ ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ. ಇವರ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೊಂಡಾಗ ಮದ್ದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನದ ಅನುಭವ ಇರುವವರಿಂದಲೇ ಮದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ರೋಗಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ವೈದ್ಯ ಮಾಡುವವರನ್ನು "ಮದ್ದುಗಾರ" ಎಂದು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ದುಗಾರರು ಕೊಡುವಂತ ವೈದ್ಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯೋಪಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಾಗೂ ಪಶು ವೈದ್ಯ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವರ ವೈದ್ಯ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವ

ಮದ್ದು, ಅದನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಔಷಧೋಪಚಾರದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆ ಮದ್ದಾಗಿ ಕೊಡುವ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳು ಬಹು ಸರಳವಾದವು. ವಿವರಗಳು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಭ್ಯಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜ್ವರ : ಹುರುಳಿ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬೀಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ಕಷಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಷಾಯವನ್ನು ಜ್ವರ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಲೋಟ ಕುಡಿಸುವರು. ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಕುಡಿಸಿದರೆ ಜ್ವರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಡಗುವ ಜ್ವರ ಬಂದರೆ ಕಾಯಿಸಿದ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ, ಅದರ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು : ತೆಂಗಿನ ಎಳೆನೀರು, ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ, ಕಲ್ಲುಸಾರಾ, ಜೀರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತೊಂಬೆ ಮರದ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅರೆದು, ಎಳನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಹಾಳು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ದನದ ಸಗಣಿ ಬೆರೆತ ಕಾಡು ಕಾಡಂದ ಬೇರಿನ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಮದ್ದುಗಾರ ಮಂತ್ರಿಸಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಬಂದವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ತಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಮಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಒಕ್ಕಳಿಗೆ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಕಿವಿ ನೋವು : ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿ ಎಲೆಯ ರಸವನ್ನು ಕುದಿಸಿ, ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿ ರಸವನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತಲೆನೋವಿನೊಂದಿಗೆ ಶೀತ : ಹುರುಳಿ ಪುಡಿಯ ಕಷಾಯ ಹಾಗೂ ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ದನಿಯವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಹಾಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ನಂತರ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿನ ಮಾಡಿದರೆ ತಲೆನೋವಿನೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಶೀತ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತಲೆ ನೋವು ಮಾತ್ರ ಬಂದಾಗ : ಸೌದೆಯಿಂದ ಉರಿಸಿದ ಒಲೆಯ ಬೂದಿಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಎದೆಯ ಹಾಲನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹನಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶುಂಠಿಯನ್ನು ಅರೆದು ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಅರೆ ತಲೆನೋವು : ಪಿಲೋಡಿ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ೧೨ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ದಳಗಳು, ೧೨ ಕರಿ ಮೆಣಸು ಮೂರನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅರೆದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಹಣೆಯ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಲೆ ನೋವು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ

ಆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಡಿಯನ್ನು ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ವಾಸನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮಲಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅರೆ ತಲೆನೋವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ದಿನ ಮಾಡಿದರೆ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಅರೆ ತಲೆನೋವು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ತುರಿಕೆಯಾದಾಗ : ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ತುರಿಕೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಗಣಗಲೆ ಗಿಡದ ಹಾಲನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಗಣಗಲೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಅದರ ಪುಡಿಯನ್ನು ಕೊಬ್ಬರಿ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ ತುರಿಕೆಯಾದ ಕಡೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಮ್ಮು : ಅರಿಶಿಣದ ಕೊಬ್ಬನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಿ ಹಸುವಿನ ಹಾಲಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಿ, ಹಾಲನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ, ಎರಡು ದಿನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಷ್ಣವಾದಾಗ : ಕಿತ್ತಾರಿಸಿ ಎಲೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಲ್ಲುನಾರು, ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ, ಜೀರಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅರೆದು ತಿನ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತೀ ಉಷ್ಣವಾದಾಗ ಎಕ್ಕದ ಹಾಲನ್ನು ಕಾಲಿನ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಹಾಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲು ಉಷ್ಣವನ್ನು ಹೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುರು : ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುರುವು ಬಂದಾಗ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅಣತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಳಿದರೆ ಎಲೆ(ಅಮೃತ ಬಳ್ಳಿ)ಯನ್ನು ತಂದು ಹೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾದ ಎಲೆಯನ್ನು ಸುಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕುರುವಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಮಶಂಕೆ : ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಕಾಯನ್ನು ಕಲಸಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬಾಳೆ ಕಾಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಐದು ದಿನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಮಶಂಕೆ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ತಲೆಗೆ ಗಾಯವಾದಾಗ : ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಂದರೆ, ತಲೆಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಗಾಯದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಐದು ದಿನದಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆಯ ಗಾಯ ವಾಸಿಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಾಯದ ಕಲೆಯೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾಲಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದಾಗ : ಹರಳೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿಕಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆದು, ಅನಂತರ ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಗುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇಟ್ಟ ನಂತರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲನ್ನು ನೆನೆಸಬಾರದು. ಕಾರಣ ಕಾಲಿಗೆ ಕೀವು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಎಮ್ಮೆ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚುಚ್ಚಿದ ಮುಳ್ಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬಿದರೆ : ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬರೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಇದೊಂದು ಅತಿಮಾನುಷ ಕ್ರಮವೆಂದು ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಸೋಜಿಗ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉಗುರುಸುತ್ತು : ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈ ಬೆರಳಿಗೆ ಉಗುರುಸುತ್ತು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನೇಗುಸಾರದ ತಿರುಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅರಿಶಿಣ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೈ ಬೆರಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ಒಂದು ಕಡೇ ಬೊಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೈ ಬೆರಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿನ ಮಾಡಿದರೆ ಉಗುರುಸುತ್ತು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಗಂಟಲಿನ ಊತ : ಸತ್ತ ಆನೆಯ ಮೂಳೆ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲನ್ನು ಅರೆದು ಗಂಟಲಿನ ಊತ ಬಂದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಐದು ದಿನ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಗಂಟಲಿನ ಊತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಳುಕು : ಕೈ ಕಾಲು ಇತರೆ ಭಾಗಗಳು ಉಳುಕಿದರೆ ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಉಜ್ಜಿ ಮಂತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ ಹಳೇ ಹುಣಸೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಅದರ ರಸವನ್ನು ಉಳುಕಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ ಗುರುಗಂಜಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಕಣ್ಣುನೋವು ಬಂದಾಗ : ಸೊಂಚಿ ಗಿಡದ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದು ಅದರಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಮುಂಚೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಜ್ಜಿ : ಕಜ್ಜಿ ಆದಾಗ ಬೇವಿನ ಎಲೆಯನ್ನು ಅರೆದು ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಸಂಬಳಸಿ ಮರದ ತಿರುಳಿನಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಜ್ಜಿ ಬಂದಂತಹ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ಕಜ್ಜಿ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ದಡಾರ : ದಡಾರ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಅಮ್ಮ ಬರುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಹೋಗುವ ತನಕ ಒಗ್ಗರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಂಕದ ನೀರು (ಅಂದರೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು) ತಂದು ಬೇವಿನ ಎಲೆ ಹಾಕಿ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಗೊಳಗುಂಡೆ ಎಲೆ, ಸೊಗಟೆ ಎಲೆ ಎರಡನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಅರೆದು ನೆನೆ ಹಾಕಿ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಮಾಲೆ : ಕಾಮಾಲೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮಗ್ಗೆ ತೊಗಟೆಯ ಸಾರು ಮತ್ತು ತುಳಸಿಯ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪುಡಿಯನ್ನು ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಾಳು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೦ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಹಲ್ಲುನೋವು : ಹಲ್ಲುನೋವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಲವಂಗವನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸವಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ನಂತರ ಕಾರೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ರಸವನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ದಿನ ಮಾಡಿದರೆ ಹಲ್ಲುನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದವಡೆ ಬಾವು, ಹಲ್ಲು ಹುಳುಕು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎದೆನೋವು : ಎದೆನೋವು ಬಂದಾಗ ಲಾವಳರಸದ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ರಸ ತೆಗೆದು ನೋವಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ವೈದ್ಯ : ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಮಗುವಿನ ತಲೆ ತೊಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಚಿಗರೆ ಎಲೆ ಮತ್ತು ಸುಂಟೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ರಸ ಮಾಡಿ, ಈ ರಸದಿಂದ ತಲೆ ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ೫೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಚೇಳು, ಹಾವಿನ ಪೊರೆ, ಇರುವೆ, ಜೇನುನೊಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷ ಜಂತುಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ಕೆಂಡವಿಟ್ಟು, ಬೂದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ವಿಷ ಜಂತುಗಳು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವಿಷ ಏರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಮಗುವಿಗೆ ಗಾಳಿ ಪುಡಿ : ಮಗುವಿಗೆ ದೇವರ ಕಾಟ ಅಂದರೆ ಮಗು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮೂಡಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಸಾಣೆ ಗಿಡದ ತೊಗಟೆ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ ಸೂಳಿಯನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಮಗುವಿಗೆ ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಹಾಕಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇವರ ಕಾಟ ನೀಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಗು ಹೆದರಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡದಿದ್ದಾಗ : ಅರಿಶಿಣ ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಕಂಚಿನ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸೌದೆ ಕಡ್ಡಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅರಿಶಿಣ ನೀರಿಗೆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ತೀರ್ಥವೆಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೂರು ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಗು ನಿದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಹೆದರುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ನಾಗರಹಾವು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಮತ್ತು ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದಾಗ : ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಡೆಯೇ ಔಷಧ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೩ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಬಂದವರ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಗಿಡಸಿಗೆ ಎಲೆ, ಎಕ್ಕದ ಎಲೆ, ಒಂದು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಉರುವನ ಮರದ ಪಟ್ಟೆ, ಬೇವಿನ ಮರದ ತ್ರಿ ದಳದ ಎಲೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ವಿಷ ಕಚ್ಚಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಮದ್ದುಗಾರರಿಗೆ ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯದಿಂದ ಬಂದಂತಹ 'ವಿಷದಕಲ್ಲ'ನ್ನು ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷದಕಲ್ಲು ವಿಷವನ್ನು ಹೀರುವವರೆಗೂ ಕಳಚಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಒಂದು ದಿನದಿಂದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೆ

ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ವಿಷದಕಲ್ಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಷವನ್ನು ಹೀರಿ ಕಳಚಿ ಬೀಳುತ್ತದೋ ಅಂದೇ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದವನು ಸುರಕ್ಷ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಷದಕಲ್ಲು ಬೀಳುವವರೆಗೂ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡವವನು ಮದ್ದುಗಾರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದ ೬ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ ಇಲ್ಲದ ಸಪ್ಪೆ ಇರುವ ಆಹಾರವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನ ಎಂದರೆ ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ವಿಷವನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿದಾಗ : ಕುಂಟುಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಅರೆದು ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ೨೧ ದಿನಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿದ ನಂಜು ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿ ಕಡಿದರೆ ಅವಳಿ ಗಿಡದ ಕಾಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪಿಸಿದರೆ ಗಾಯವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ನಂತರ ೨೧ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೇನುಹುಳು ಕಚ್ಚಿದಾಗ : ಜೇನುಹುಳು ಕಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಮುಳ್ಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಸೊಂಪಿ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಅರೆದು ಅದರ ರಸವನ್ನು ಜೇನು ಹುಳುಗಳು ಕಡಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವು ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪಶುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರೋಗಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯ ಮಾಡುವುದು

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪಶುವೈದ್ಯದಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಪರಿಣತರು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಪಶುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧ ಬಳಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಶುಪಾಲನಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಬಂದಾಗ ಆತಂಕಪಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಹಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆಲೆಸಿರುವ ಇವರ ಪಶುಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸು, ಎಮ್ಮೆ, ದನಗಳು, ಆಡು, ಮೇಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ನಿರೋಧಕವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಮುರಿದರೆ : ಹುಣಸೆ ಮರದ ತೊಗಟೆ, ಗೊಡಗ ಮರದ ತೊಗಟೆ, ಬೇವಿನ ಮರದ ತೊಗಟೆಗಳನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿ, ಬೇವಿನ ಮರದ ಎಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಳ್ಳೆಮರ ತೊಗಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪಶುಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಊತ ಬಂದಾಗ : ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಊತ ಅಥವಾ ಗಂಟು ಬಂದರೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಳನ್ನು ಕಾಯಿಸಿ ಬರೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಊತ ಬಂದ ಸ್ಥಳವು ಒಡೆದು ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗಿ ನೋವು ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಗಾಯದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಎಳಲೆಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅರಿಶಿಣ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ರಸ ತೆಗೆದು ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ದಿನ ಮಾಡಿದರೆ ಗಾಯ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಳುಕು : ಗುರುಗಂಜಿ ಎಲೆಯನ್ನು ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಹರಳೆಣ್ಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ದನದ ಕಾಲಿನ ಹುಳುಕು ಹಿಡಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನ, ನಸುಗುನ್ನಿಕಾಯಿ ಅರೆದು ಹುಳುಕು ಬಿದ್ದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುರೋಗ : ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಈ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಪಶುಗಳು ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಬ್ಬುರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಡಿ ಗಿಡದ ಎಲೆಯನ್ನು ಅರೆದು ರಸ ಮಾಡಿ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ, ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಿಳುಪು : ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕರಡು ಬೀಳುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪದರಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಳುಪು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ಜಗಿದು, ನುಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಗುಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಳುಪು ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮದ್ದುಗಳು ಸಿಗುವ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಸರ್ಗದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ವಿನಃ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ರೋಗ ಗುಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದು, ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಮದ್ದುಗಾರರು ಮಾತ್ರ ವೈದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಿದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಇದೇ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವು

ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ವೈದ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಲಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಸರಳವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೩.೯. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ತುಂಬಾ ಪ್ರಬಲವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯಗಳು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು, ಆಚರಣೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಅಲಿಖಿತ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಆಚರಣೆಗಳೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ.[೨೨] ಈ ಕಾನೂನುಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಡೀ ಸಮುದಾಯವೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂಬುದು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ನಿಷ್ಠೆ ನಿಯಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುವಂತದ್ದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಎಂ. ಬೈರೇಗೌಡರು, “ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂಬುದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದುದಲ್ಲ ಸಾಮೂಹಿಕವಾದುದು. ಜನರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯ”[೨೩] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

ಜನ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ‘ತಾತ ಹಾಕಿದ ಆಲದ ಮರಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ’ ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಕಾನೂನುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಮೌಖಿಕವಾದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಪುರುಷ ವಾರಸುದಾರನಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಲ್ಲ. ‘ಕೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಕುಲಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ’ ಎನ್ನುವಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ಪರರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳು ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧಳಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವಿರುವುದು. ಆದರೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಾದವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿರುವುದು. ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಇಡುವವನು ಅಥವಾ ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು ಬಿಡುವವರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳು, ನಂಬಿಕೆ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಮಗನೇ ವಾರಸುದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ

ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಅವು ಅವನ ಬಾಳಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಶಕ್ತಿಪುಂಜಗಳಾಗಿವೆ. ನಡೆವಳಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಜರಗುತ್ತವೆ.”[೪] ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೇ ಆಧಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾವರ್ತನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ಪಾಡಿನಿಂದ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ಪ್ರಭಾವಿ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಬಹುತೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮೊದಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವು ಬಯಲುಸೀಮೆ ಬೇಡಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಆಚರಣೆಗೆ ಹೋಲುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆ ಬರುತ್ತವೆ. “ಹುಟ್ಟು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತ” ಎಂಬ ನಾಣ್ನುಡಿಯಂತೆ ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇವರ ಆದಿಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಮುಖಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸತ್ವದ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ, ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದರ ಜೀವನಾವರ್ತಗಳಾದ ಹುಟ್ಟು, ಮದುವೆ, ನ್ಯಾಯಿಕ ವಿಧಾನಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಾವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಕ್ತೃಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩.೯.೧. ಹುಟ್ಟು (ಜನನ)

ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆ ತೌರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಎಂ.ಎನ್.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು, “ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆ ತಾಯಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹೆರಿಗೆಯ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಮತ್ತೇ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ”[೫] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿರಲು ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಾ.ಚಂದ್ರು

ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿಯವರು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ, "ಹುಡುಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಅತ್ತೆ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಜನರೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಂಜಿಕೆ, ಅಳುಕು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಪರಿಸರ ಅಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಾಣಂತನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಈ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆಯರು, ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿಯರ ನಡುವೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮೈತ್ರಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿಯರು ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಸೊಲ್ಲು ಕೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾಕತಾಳೀಯ ನಂಬಿಕೆ ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ"[೨೬] ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಚೊಚ್ಚಲ ಬಸಿರು ಮಾತ್ರ ತಾಯಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಹೆರಿಗೆಯು ತಾಯಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಆಗುವ ವಾಡಿಕೆ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಆಚರಣೆಗಳು ನಂತರದ ಹೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಬಸುರಿಯಾದಾಗ ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ತವರು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಆರು ತಿಂಗಳು ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಮಗು ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಹೆರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.[೨೭] ನಂತರ ಆರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತವರುಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗಂಡನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತವರು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು, ಹೆಣ್ಣಿನ ತವರು ಮನೆಯವರು ಐದು (೦೫) ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ಬಸಿರು ಹೊಸಿಗೆ' ಎಂಬ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ, ಬಳೆಗಳನ್ನು ತಂದು ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು "ಬಸುರುಡುಗೆ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವಳಿಗೆ ಶುಭ ಕೋರಲು ಊರಿನ ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಕೂಡಿಸಿ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ, ಆಭರಣದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆಯಾ ಕುಲದವರು ತಮ್ಮ ಕುಲ ದೈವಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಊರಿನವರಿಗೆ ಕರೆದು ಊಟ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಮನೆಯ ದೇವರಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ದೀಪಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮತ್ತು ಐದು ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ತವರು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.[೨೮] ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸು ತವರಿಗೆ, ಆ ಹೆಂಗಸಿನ ಅರಿಶಿನ ನೀರನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಅವನ ಮೈಯಿಗೆ ಹಾಕಿ. ಆರತಿ ಬೆಳಗಿ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ

ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಾಯಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧಿಕರಾದ ದೊಡ್ಡಮ್ಮ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಹೆರಿಗೆಯಾಗುವವರಿಗೂ ಯಾವುದೇ 'ತೂಮೆ' (ಮೈಲಿಗೆಯನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು 'ತೂಮೆ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ) ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ನಂತರದ ಆಚರಣೆ

ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ಅಜ್ಜಿ ಅಥವಾ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಇರುವ 'ಸೂಲಗಿತ್ತಿ'ಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು ಒಳ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಸೂಲಗಿತ್ತಿ' ಹೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೆರಿಗೆ ಬೇಗ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮದ್ದುಗಾರ(ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ)ನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಹರಳೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಂತ್ರಿಸುವಾಗ ವೈದ್ಯನು ಎಷ್ಟು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೆರಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇವನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಹೆರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಹತ್ತಿರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 'ನೇನೆ'(ಬಿದುರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಧನ ಸುಮಾರು ೭ರಿಂದ ೮ ಅಡಿ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ೩, ೪ ಅಡಿ ಅಗಲವಿರುತ್ತದೆ)ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತೀರಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುವ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯೇ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿ ಗರ್ಭದಿಂದ ಮಗು ಹೊರಬಂದಾಗ ಅದರ ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಮಗುವನ್ನು ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೊಯ್ದು ಹೊಕ್ಕಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಇವರು 'ಮಾಸು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾಸುವನ್ನು ಹೊಸ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಸದ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರಾರೂ ಇದನ್ನು ತುಳಿಯದಂತೆ ಮತ್ತು ನಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕೆದಕದಂತೆ ಇವರು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೀತವಾಗದಂತೆ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಮಗುವಿಗೆ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿಯ ಎದೆ ಹಾಲನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ಕುಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು

ಇವರ ನಂಬಿಕೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈಗ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ, ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷ. ಇದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಮಗುವಿಗೆ 'ಗಾಳಿ ದೂಡಿ' (ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಬೆಂಕಿಕೆಂಡ) ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ನೆಲ್ಲವರೆ ಸೊಪ್ಪು ತಂದು, ಅರೆದು ಮಗುವಿನ ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸಪ್ಪೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಕುದಿಸಿದ ಅಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಂಜು ಆಧರಿತ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದರೆ ತಾಯಿಯ ಎದೆ ಹಾಲು ಮೂಲಕ ಮಗುವಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇವರ ನಂಬಿಕೆ.

ತೂಮೆ ತೀರಿಸುವುದು

ಮಗು ಜನಿಸಿದ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತೂಮೆ (ಮೈಲಿಗೆ) ಇರುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿ ಹೆಂಗಸು ಪಡಸಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಯ ಒಳಗೇ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಮನೆಯವರು ಯಾವುದೇ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಮನೆಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ತೂಮೆ ತೀರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳ ತೀರ್ಥವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮರಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಆ ದಿನ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ಪಟುಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಬಂದ ನಂತರ ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಮಗು ತಾಯಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಕರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ತಾವು ಧರಿಸಿರುವ ಕರಡಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲಿಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿ ಪೂಜಿಸಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅದರ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೂಮೆ ತೀರಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

೩.೯.೨. ಲಿಂಗಧಾರಣೆ

ತೂಮೆ ತೀರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಗು ಜನಿಸಿದ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಪಟುಗಳಿಂದ ಲಿಂಗಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಲಿಂಗವನ್ನು ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಮಗುವಿನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಗು ಬೆಳೆದ ನಂತರ ಅಂದರೆ ೬ರಿಂದ ೭ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕರಂಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮಗುವಿನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಗು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಶಿವಪೂಜೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಕಟ್ಟುಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸುವವರು

ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರನ್ನು ಹುಟ್ಟುಲಿಂಗಾಯತರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಕುಂತೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದು ಇವರಿಗೆ ಲಿಂಗಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕಟ್ಟುಲಿಂಗಾಯತರು[೨೯] ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತೊಟ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು

ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಬಾಣಂತಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಅವಳನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ೯ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ತೊಟ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ತವರಿನಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾದರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಾಲುಸರ, ಕಿವಿಗೆ ತಾರು ಹಾಗೂ ಗಂಡು ಮಗುವಾದರೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡುದಾರ, ಕಿವಿಗೆ ತಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ೫ ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತವರಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಊರಿನ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಊಟ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಆ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಬಂದು ಬಿಳಿ ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿ, ಊರಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 'ಆಲದಮರ'ಕ್ಕೆ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಆಲದಮರ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಆಲದಮರ'ದ ಕೊಂಬೆ ತಂದು ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತೊಟ್ಲು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ತೊಟ್ಲು ತಂದ ಮಗುವನ್ನು ಆರತಿ ಬೆಳಗಿ ಅರಿಶಿನ ನೀರನ್ನು 'ಇಳಿ' ತೆಗೆದು ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

೩.೯.೩. ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿ

ಮಗುವಿಗೆ ಹೆಸರಿಡುವ ಮೊದಲು ಮಗುವಿಗೆ 'ಮುಡಿ' ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಪಂಗಡದ ಮನೆ ದೇವರುಗಳ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಅಥವಾ ತಂಬಡಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ತಾವು ಇಡುವ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅವರ ಮೂಲಕ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟ ನಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಐದು ಎಳೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಪಂಚ ಮುಡಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮಗುವಿನ ಕೂದಲನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಮನೆ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೇನು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಕ ಅಥವಾ ಗಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಸರು ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಮಗುವಾದರೂ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗಂಡು ಮಗುವಾದರೆ

ಮಾದಯ್ಯ, ಮಾದೇಶ, ಮಾದ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಾದರೆ ಮಾದೇವಿ, ಮಾದಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರವರ ಪಂಗಡದ ಮನೆ ದೇವರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪಂಗಡಗಳು	ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು	
	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು
೧. ತಂಬಡಿಗಳು	ಪುಟ್ಟ ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ	ಪುಟ್ಟಮ್ಮ, ಪುಟ್ಟತಾಯಿ
	ದುಂಡ ತಂಬಡಿ	ದುಂಡಮ್ಮ
	ಚಿನ್ನ ತಂಬಡಿ	ಚಿನ್ನತಾಯಿ
	ಮುರುಗ ತಂಬಡಿ	ಮುರುಗಮ್ಮ
	ಕುಮಾರ ತಂಬಡಿ	ಕುಮಾರಿ
	ಈರಪ್ಪ ತಂಬಡಿ	ಈರಮ್ಮ
	ಅಲಗಪ್ಪ ತಂಬಡಿ	ಅಲಗಮ್ಮ
೨. ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು)	ಮಾದೇಗೌಡ	ಮಾದೇವಮ್ಮ
	ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ	ಬೊಮ್ಮಿ
	ಶಿವಣ್ಣೆಗೌಡ	ಶಿವಮ್ಮ ಶಿವಣಿ
	ಕೆಂಪೇಗೌಡ	ಕೆಂಪಮ್ಮ
	ಸಿದ್ದೇಗೌಡ	ಸಿದ್ದಮ್ಮ
	ಪಂದೇಗೌಡ	ಪಂದಮ್ಮ
	ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ	ಹುಚ್ಚಮ್ಮ
	ದುಂಡೇಗೌಡ	ದುಂಡಿ
೩. ಪಟಗಾರರು	ಕಣ್ಣಪ್ಪ ನಾಯಕ	ಕಣ್ಣಮ್ಮ
	ಕೆಂಚ ನಾಯಕ	ಕೆಂಚಮ್ಮ
	ವೀರ ನಾಯಕ	ವೀರಮ್ಮ

ಹೀಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಗಡದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ತಂಬಡಿ, ಗೌಡ, ನಾಯಕ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ ತಂಬಡಿಗಳಾದರೆ ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ ಎಂದು, ಗೌಡರಾದರೆ ಮಾದೇಗೌಡ ಎಂದು, ಮತ್ತು ಪಟಗಾರರಾದರೆ ಮಾದನಾಯಕ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರವರ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

೩.೯.೪. ಋತುಮತಿ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣಾ ವಿಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಋತುಮತಿಯಾದಳು ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ, ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ಮದುವೆಯೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗೇನಾದರೂ ಮದುವೆಯಾದರೆ, ಮದುವೆಯಾದ ಗಂಡು ಅತೀ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ.

ಮದುವೆಯಾದ ಅನಂತರ ಹುಡುಗಿ ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಂದ ನಂತರ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸಾಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ 'ಪಾದೋದಕ' ಕುಡಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ಯಾವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

೩.೯.೫. ವಿವಾಹ

ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ವಿವಾಹ ಎಂಬುದು ತನ್ನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಿ. ದಾಮ್ಲೆಯವರು, "ವಿವಾಹ ದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿ"[೩೦] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು 'ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ'ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ವಿವಾಹ ಎಂಬುದು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ದೇವರು ತನ್ನ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಎಂದು ಹಣೆಬರಹ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.[೩೧] ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ವಿವಾಹ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಅಂತರಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ವಿವಾಹ ಆದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದವರ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ "ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯ, ವಿವಾಹಶಾಸ್ತ್ರ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಇವರದೇ ಆದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಂತೆ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 'ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ'ಗಳನ್ನು

ನಂಬಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಬದಲಿಗೆ 'ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ' ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಇವರು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅಂದರೆ ಜೇಷ್ಠ (ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಜುಲೈ) ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿವಾಹದ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾಹವನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಸಿರು ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ವಿವಾಹಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತವೂ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ (೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮೂರುಗಂಟೆಯವರೆಗೆ) ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಈ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡರಲ್ಲಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.)

ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಿವಾಹಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯ ಹಾರ, ಗಣಗಲೆ ಹೂವಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ದಂಡೆ ಮುಂತಾದವು. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ನಿಯಮಗಳಿಂದ ವಿವಾಹಶಾಸ್ತ್ರವು ಐದು ದಿನಗಳ ತನಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ.

ವಿವಾಹದ ಮುಂಚೆ ನಡೆಯುವ ಆಚರಣೆಗಳು

ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣೆತ್ತವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಿಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆಯಿರುವುದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು ಹೆಣ್ಣರಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಪಾಲುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಲು, ಕುಲಗಳನ್ನು ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಯಿ ಒಡೆಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ ಬದುಕುವ ಈ ಸಮುದಾಯವು ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಗಂಡಿನವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ "ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಒಡೆಸಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಆಯಾ ಕುಲದ ಮನೆ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಒಡೆಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿವೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ನಂತರ, ಪವಿತ್ರವಾರವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವ ಸೋಮವಾರ, ಪೂರ್ಣ ಶುಚಿಯಾಗಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ವರನ ಮನೆಯವರು ಹೋಗಿ ದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲೇ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಒಡೆಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದವೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಡೆಸುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ 'ಪುವೆ' ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಿಂಗ ಬಿಟ್ಟು ಒಡೆಯಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಕೃತವಾಗಿ ಕಾಯಿ ಒಡೆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯಿಯ 'ಪುವೆ',

ನಿರ್ಧಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತದನಂತರ ಈ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅನುಮತಿಯಂತೆ ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ತೋರುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಕಾಯಿಯ ಫಲವರಿತು ಮುಂದೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರು ದಾರಿ ನೋಡಲು ಅನುಮತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದಾರಿ ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ತಾವು ನೋಡಿರುವ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುವುದನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ೫ ಜನ ಮದುವೆಯಾಗಿರುವ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ (ಸಮಯ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಐದು ಗಂಟೆಯ ಒಳಗೆ) ದಾರಿ ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕುಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ದೇವರ ಪೂಜಾ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ೫ ಜನ ಹಿರಿಯರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮದಂತೆ ಇದು ನಡೆಯಬೇಕು. ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪಶಕುನಗಳು ನಡೆಯಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪಶಕುನ(ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡಬರುವುದು, ನಾಯಿ ಬೊಗಳುವುದು, ಬೆಂಕಿ ಉರಿಯುವುದು, ನರಿ ಅರಚುವುದು, ವಿಧುವೆ ಹೆಣ್ಣು ಅಡ್ಡ ಬರುವುದು, ಹಸಿ ಮರ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವುದು)ವಾದರೆ, ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ 'ದಾರಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ದಾರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಭ ಶಕುನ(ಹಾವು ಮರ ಏರುವುದು, ತುಂಬಿದ ಬಿಂದಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತೈದೆ ದರ್ಶನ)ಗಳು ನಡೆದಲ್ಲಿ ಶುಭವೆಂದು ಅರಿಯಲಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಹೊರಟ ೫ ಮಂದಿ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಮೊದಲೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ದಾರಿ ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ತದನಂತರ ೫ ಜನರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರು ಇವರಿಗೆ ನೀರು ನೀಡಿದ ನಂತರ ದಾರಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶುಭವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಇವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಹಚ್ಚಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರು ಜ್ಯೋತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರುವಾಯ ಶಿವಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಉಪಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರು ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥ(ನಿಂಬೆಯ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ)ಗಳನ್ನು ನೀಡಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಉಳಿಯಾಗಿರುವ ಪದಾರ್ಥವು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಹಾಲು ಒಡೆಯುವಂತೆ, ಸಂಬಂಧವು ಮುಂದುವರೆದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರವೂ ಒಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥ ನೀಡಿದರೂ ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಸಮ್ಮತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಶಕುನಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಕೇವಲ ಸಂಬಂಧ ಹುಡುಕುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ದಾರಿ ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧ ಇಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವೆಚ್ಚ ಮಾತಾಡುವ ದಿನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮ್ಯಾಸಬೇಡರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ವೆಚ್ಚ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು; ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ

ದಾರಿ ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶುಭವಾಗಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖಂಡರು, ಹಿರಿಯರು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವರ ಹಾಗೂ ವಧುವಿನ ಕಡೆಯವರು, ವಧುವಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣದ ಪದಾರ್ಥ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ, ವೆಚ್ಚ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ವಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವಸ್ತುಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಉಪ್ಪು	೩ ಸೇರು
೨.	ತೊಗರಿಬೇಳೆ	೧ ಸೇರು
೩.	ಈರುಳ್ಳಿ	೧ ಸೇರು
೪.	ಅಡಿಕೆ	೧ ಸೇರು
೫.	ಮೆಣಸು	೧ ಮಾನ
೬.	ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ	೧ ಮಾನ
೭.	ಜೀರಿಗೆ	೧ ಮಾನ
೮.	ಅಕ್ಕಿ	೨ ಸೇರು
೯.	ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ	೧೦೦ ಸೇರು
೧೦.	ರಾಗಿ	೮೦ ಸೇರು
೧೧.	ಬೆಲ್ಲ	೧ ಪಿಂಡಿ
೧೨.	ತುಪ್ಪ	೩ ಮಾನ
೧೩.	ಕರ್ಪೂರ	೧ ಪೊಟ್ಟಣ
೧೪.	ಒಳ್ಳೆಣ್ಣೆ	೩ ಮಾನ
೧೫.	ಹೆಸರು	೧ ಮಾನ
೧೬.	ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ	೪ ಕಾಯಿ
೧೭.	ನೂಲು	೧ ಉಂಡೆ
೧೮.	ಹಸಿಕಡಲೆ	೧ ಮಾನ
೧೯.	ವಸ್ತ್ರ	೪ ಬಿಳಿ ವಸ್ತ್ರ
೨೦.	ಮಾಸ್ತಿ ಕಿರುಣೆ	೧ ಜತೆ
೨೧.	ಕರಿಮಣಿ ಬಿಡ್ಡೋಲೆ	೧ ಜತೆ

೨೩.	ಬಳೆ ಕುಂಕುಮ	೪
೨೪.	ಖರ್ಜೂರ	೧/೨ ಕೆ.ಜಿ.
೨೫.	ಒಣ ದ್ರಾಕ್ಷಿ	೧/೨ ಕೆ.ಜಿ.
೨೬.	ಕಾಲುಕಡಗ	೪
೨೭.	ಹಿಂಬಾಳೆ	೪
೨೮.	ಮಿಂಚು	೨ (ಕಾಲುಂಗರ)
೨೯.	ಬೆಳ್ಳಿ ರೂಪಾಯಿ	೪
೩೦.	ಚಿನ್ನದ ಹಣ	೧
೩೧.	ತೆರದ ಹಣ (ದಕ್ಷಿಣೆ)	೨೧ ರೂಪಾಯಿ
೩೨.	ಅವರೆ	೧೫ ಸೇರು
೩೩.	ಅರಿಶಿಣ	೧ ಸೇರು
೩೪.	ಎಲೆ	೪ ಕಟ್ಟು
೩೫.	ಅಣತಿ	೩
೩೬.	ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆ	೪
೩೭.	ಸಾಮೆ	೧೫ ಸೇರು
೩೮.	ಸೀರೆ	೨
೩೯.	ವಲ್ಲಿ (ಟವಲು)	೨
೪೦.	ಬದನೆ ಕಾಯಿ	೫ ಕೆ.ಜಿ.
೪೧.	ಕರಗದ ಮೊಣೆ	೬
೪೨.	ಚಿಕ್ಕ ಮಡಿಕೆ	೨
೪೩.	ಮಡಿಕೆ ಮುಚ್ಚಳ	೨
೪೪.	ಬೆಟ್ಟನೆ ಬೆಲ್ಲ	೬೧
೪೫.	ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು	೪ ಚಿಪ್ಪು
೪೬.	ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ	೬ ರೂಪಾಯಿ
೪೭.	ಬಳಗದ ಹಣ	೫ ರೂಪಾಯಿ
೪೮.	ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ	
೪೯.	ಕನ್ನಡಿ	
೫೦.	ಬಾಚಣಿಗೆ	

ಈ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಗಂಡಿನ ಕಡೆಯವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಆಚರಣೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ೫ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಐದು ದಿನಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಇವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಆದಿತ್ಯವಾರ ನೀರು ತಂದು
ಸೋಮವಾರ ತಲೆನೀರು,
ಮಂಗಳವಾರ ಮಾಸ್ತಿ
ಬುಧವಾರ ಗಂಡೋಗಿ
ಗುರುವಾರ ಕೈಧಾರೆ”

ಇವರು ರವಿವಾರದಿಂದ ಗುರುವಾರದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿವಾಹ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮೂರು ದಿನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾಹ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಕೂಡಲೇ ಸಾಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಡಿತರ ನೀಡಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾಹದ (ವಧು-ವರ) ಮನೆ ಮುಂಭಾಗದ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಸೀರೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ನವಧಾನ್ಯದ ತೆನೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಹಪ್ಪಳ(ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ಕರಿಯದ ಹಸಿ ಹಪ್ಪಳ)ವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಡಿವಾಳರು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ದೇವತಾಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ತಲೆನೀರು ತರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿದ ದುಡಿಯನ್ನು ಹಾಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಜು ಸಹ ಇದರ ಜೊತೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಡಿವಾಳರು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಲಗ ಹಾಗೂ ಡೋಲು ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಡದಿಯ ಮಾದಿಗರು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಲೆ ನೀರು, ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತ ಅನಂತರ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮೇಳ’ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೋಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಹ ಇವರ ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಿಯಮಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಳುಮಕ್ಕಳಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಿವಾಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವವರೆಂದರೆ ಸೋದರಮಾವ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಣ್ಣ, ಅತ್ತಿಗೆ, ತಂಗಿ ಇವರು ದೇವತಾಕಾರ್ಯ ಕೆಲಸದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರ ಹಾಗೂ ವಧು ಪುರಾತನ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಆಭರಣಗಳೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡಗುಂಡು, ಪಟ್ಟ, ಬಾಸಿಂಗ, ಗಂಡು ಕರಡಿಗೆ, ಅತ್ತೆ ಗಡುಕ ಮುಂತಾದವು. ವರ ಹಾಗೂ ವಧುವಿಗೆ ದಂಡೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ವರ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಶಲ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ದಾರಿ ನೀರು

ಇದು ಮೊದಲ ದಿನ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಥಮ ಶುಭ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೫ ಜನ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಸೇರಿ ಹೊಸ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ ಅಂತರ್ಜಲವಿರುವ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಕರ್ಪೂರದಿಂದ ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ತರುತ್ತಾರೆ (ಈ ಕಾರ್ಯವು ವಧು ಮತ್ತು ವರರ ಮನೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ). ಈ ರೀತಿ ತಂದ ನೀರನ್ನು ಮೇಳಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ವಧು ಅಥವಾ ವರನಿಗೆ (ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ) ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಮಾತ್ರ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ದಾರಿ ನೀರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಅದೇ ದಿನದಂದು ಹೊನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಶಾಸ್ತ್ರವು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ವರನ ಮನೆಯವರು, ವರನ ಸೊಂತಗಾರ ಮಾವ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹಿರಿಯರು ಸೇರಿ, ಕಾಲು ಮಿಂಚು, ಹಿಂಬಳೆ, ೫ ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ವಧುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ವಧುವನ್ನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವರನು ತಂದಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ತರುವ ದಿನ ಮತ್ತು ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಟುಬರುವ ದಿನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ವಾಪಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಧುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತಲೆ ನೀರು ತರುವುದು ಹಾಗೂ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವುದು

ಇದನ್ನು ವರನ ಮನೆಯವರು ಮತ್ತು ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ವರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ, ವಧುವಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಮೂರು ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಆ ದಿನ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ವಧು ಅಥವಾ ವರನ ಸೋದರಿಯರೇ ಆಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಕಾರ್ಯವು ಎರಡನೇ ದಿನ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ನಿರ್ಧಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುತ್ತೈದೆ, ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿ (ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಸಂದಿ ತಂಬಡಿಯವರ ಗಂಧದ ಬಟ್ಟಲು) ಹಾಗೂ ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ನೆರವಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿನ ಅಕ್ಕ ಶುಚಿರ್ಭೂತರಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ ದೇವರ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುತ್ತೈದೆಯರು

ಸೇರಿ ದೇವರ ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಅರಿಶಿಣದ ತುಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಕೊಡದ ತುಂಬ ಗಂಗೆಯನ್ನು ದೇವರ ಬಾವಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ, ಮನೆಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಅದೇ ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಧು ಅಥವಾ ವರನನ್ನು ಹಸಿರು ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗೆ ರೂಢಿಸಿ ದೇವರ ಬಾವಿಯಿಂದ ತಂದ ಮಡಿಕೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅರಿಶಿನ ಕಲಸಿ, ಅರಿಶಿನ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ನಾನವನ್ನು ವಧು ಅಥವಾ ವರನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮೊದಲು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆತಂದು ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಮವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು 'ತೆವಲಿಗೆ' (ಕತ್ತಿಗೆಯ ಮಣೆ) ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ವರ ಅಥವಾ ವಧುವನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಂಬಿದ ಅಕ್ಷತೆಯ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ತೆವಲಿಗೆ ಮೇಲೆ ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨ ವಿಳ್ಯದ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಸುಣ್ಣ ಇವುಗಳ ಜೊತೆ ಒಂದು ತಾಮ್ರದ ಬಳೆ, ಅರಿಶಿನ ಮಿಶ್ರಿತ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದೇವರು ಮನೆಯ ಉಪವಾಸವಿದ್ದ ಮೂವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ತಾಮ್ರದ ಬಳೆಗೆ ಅರಿಶಿನ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸುತ್ತಿ, ಆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿನ ಬಲಗೈಗೆ ಕಟ್ಟುವರು. ನಂತರ ಮೂರು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ವೀಳ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಸಿ, ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿಯಿಂದ ದೇವರ ಮನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುವರು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿಗೆ 'ದಂಡೆ ಕಟ್ಟುವ' ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದಂಡೆ ಕಟ್ಟುವುದು

ವಿವಾಹ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಮುಗಿಯುವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ವರನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವ ಮತ್ತು ವಧುವಿನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದಲ್ಲಿ ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನವರೇ ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನು ದಂಡೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ 'ಗಣಿಗಲೆ ಹೂವು' ತಂದು ಹಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಧು ಅಥವಾ ವರನ (ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ) ತಲೆಯ ತುಂಬ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟುವ ದಂಡೆಯು ಧಾರಾಮುಹೂರ್ತ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ಬಿಚ್ಚುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ದಂಡೆಯ ಜೊತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಗ್ಗಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಹಾರ ಪೋಣಿಸಿ ತಲೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿರುವಂತೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿಗೆ 'ನೆತ್ತಿಗೆ ಪಟ್ಟ'(ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಭರಣವನ್ನು ನೆತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದು)ವುದು, ವರನಿಗೆ ಬಾಸಿಂಗವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸುವುದು, ಗಂಡು ಕರಡಿಗೆ ತೊಡಿಸುವುದು, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತಕಡುಕು ತೊಡಿಸುವುದು, ಮರಿ ಹಾಕುವುದು (ಕೈ-ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಬಳೆ), ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡು ಇನ್ನಿತರ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ವರನು ಬಿಳಿಯ ಅಂಗಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿಯ ಅಡ್ಡ ಪಂಚೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಂಡೆ ಕಟ್ಟಲು ಗಣಿಗಲೆ ಹೂವು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನೇ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇವತಾಕಾರ್ಯ

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವತಾಕಾರ್ಯ ಮಹತ್ವವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ೩ನೇ ದಿನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವು ವರನ ಮತ್ತು ವಧುವಿನ ಎರಡು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವರ ಅಥವಾ ವಧುವಿನ ಅಣ್ಣ, ಅತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಂಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ದೇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ (ಇವರು ಸಹ ಶುಚಿರ್ಭೂತರಾಗಿ) ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ದೇವತಾಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವತಾಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ತಂದು ಮನೆಯ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಒಲೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ದೇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ 'ತಳಿಗೆ' (ಪ್ರಸಾದ) ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುವ 'ತಳಿಗೆ'ಗೆ ದೇವರ ಬಾವಿಯಿಂದ ಶುದ್ಧ ನೀರನ್ನು ತಂದು 'ತಳಿಗೆ' ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇತರರು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಡಿಗೆ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುವ ತಳಿಗೆಯು ದೇವರಿಗೆ, ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ, ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿಗೆ, ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ತಯಾರಿಸುವ ತಳಿಗೆ(ಪ್ರಸಾದ)ಗಳೆಂದರೆ, ಪಾಯಸ, ಅನ್ನ-ಸಾಂಬಾರು, ಪಲ್ಯ, ಪಚ್ಚಡಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮೀಸಲು ತುಪ್ಪ. 'ತಳಿಗೆ' ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಸಾಲೂರುಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗಂಧದ ತಟ್ಟೆ ತಂಬಡಿ ಬಂದು ದೇವರು ತರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ದಿನವೇ ಈ ಅಡುಗೆಯ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಅಥಿತಿಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮನೆಯ ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರಮಾಣ ಗುರುತಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೇವರು ತಂದ ನಂತರವೇ ಭೋಜನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇವತಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ದೇವರು ತರುವ ಕಾರ್ಯ. ಮೊದಲಿಗೆ ಮರದ ದೇವರ ಹಲಗೆಗೆ ಬಿದಿರು ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಬಿದಿರಿನ ಅಚ್ಚೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ತೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು 'ಗುಂಬ'(ಚೆಂಬು)ವನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಆ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹೂವಿನಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಸಣ್ಣ ದೇವರು ತರುವ ಮಂಟಪವನ್ನು ಉಪವಾಸದ ತಂಬಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಗಳವಾದ್ಯದ ಜೊತೆ ದೇವರಬಾವಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ 'ಗಿಂಡಿ' ತರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಗಸರು ನೆಲಮಡಿಗೆ

ಹಾಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪಂಜು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೊರಟವರ ಮುಂದೆ ವೀರಂಗದ ಕುಣಿತವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಾಲಗ ಹಾಗೂ ಡೋಲು ಮೊಳಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ದೇವರಬಾವಿ ಸೇರಿ ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ 'ಗುಂಬ'ಕ್ಕೆ (ಮಣ್ಣಿನ ಗಡಿಗೆ) ನೀರು ತುಂಬಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಣ್ಯ, ಮಾವಿನ ಎಲೆ ಹಾಕಿ, ಅರಿಶಿಣ ಮಿಶ್ರಿತ ದಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಗುಂಬ'ದ ನೀರಿಗೆ ಜೀವ ಕಳೆ ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕುಲದೇವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಆ ದೇವರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಇದೇ ರೀತಿ 'ಗಿಂಡಿ'(ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಂಬ ಅಥವಾ ಚೆಂಬು)ಗೂ ಸಹ ಜೀವಕಳೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದ ಬಳಿಕ ವಾಲಗದ ನಡುವೆ ಮದುವೆಯ ದೇವರಮನೆಗೆ ಹಿತ್ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗುಂಬ ಮತ್ತು ಗಿಂಡಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಪಾದಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇರುವವರಿಗೆ ಗಂಗೆ (ನೀರು)ಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ 'ಕಟ್ಲೆ' (ಉಪವಾಸ) ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನದಂದು ವರನು ಹಾಗೂ ವಧುವು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇರಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಳಿಕ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವಧು ಅಥವಾ ವರನು (ಅವರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ) ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನು ವಧು-ವರರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಈ ಭೋಜನ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ವಧುವಿನ ಮನೆಯ ಅಂತರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರನ ಮನೆಯವರು ಗಂಡು ಹೊರಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಗಂಡು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ದಿಬ್ಬಣ ಕೂರುವುದು

ಗಂಡು ಹೊರಡುವುದು ಆನೇ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವರನು ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನಿಗೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಹಾಗೂ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ದೇವರ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ವರನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾದುದು "ದಿಬ್ಬಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ". ಇದು ಬಿದರಿನ ಅಚ್ಚೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಬುಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಚೌಕಾಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಕೈ ಧಾರೆ'(ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ)ಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವರನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. [ಆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಂದರೆ ವಧುವಿನ ಬಿಳಿಸೀರೆ ದಿಬ್ಬಣದ ಬೆಲ್ಲ, ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಸುಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಿ, ಮಾಂಗಲ್ಯ, ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ, ಗಂಧ-ಅಕ್ಷತೆ, ಸಂಬಂಧ ಮಾಲೆ (ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಮಾಲೆ), ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಕನ್ನಡಿ, ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು, ಎಳ್ಳು, ಜೀರಿಗೆ, ವಿಭೂತಿ]. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ದಿಬ್ಬಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ವರನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನೇ ಹೊತ್ತು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ವರನಿಗೆ ಅಡದಿ ಮಾದಿಗರು ಪಾದರಕ್ಷೆ ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಗೂ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ವರನ ಮನೆಯವರು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ದಿಬ್ಬಣ ಹೊರಡುವಾಗ ವಾಲಗ ಬಾರಿಸುವುದು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಜು ಮತ್ತು

ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಛತ್ರಿಯನ್ನು ವರನಿಗಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ವರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ 'ಬಂಟರುವೆ'ಯವರು, 'ಗಿಂಡಿ' ತರುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ವರನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಆಯುದವಾದ 'ಬಾಕು' ಹಿಡಿದಿರಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ 'ಸೂಟೆ' ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ವಧುವಿನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಲೈಟು, ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಟ ವರ ಹಾಗೂ ಅವನ ಹಿಂಬಾಲಕರು ವಧುವಿನ ಗ್ರಾಮ ಸೇರಿದ ಕೂಡಲೇ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ವಧುವಿನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ದಿಬ್ಬಣ ಬಂದು ಸೇರಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬಣದವರು ಗ್ರಾಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ದಿಬ್ಬಣದವರಿಗಾಗಿ ನೀರು, ಟೀ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಭೋಜನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವರನು ಕೈಧಾರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ವಧುವಿನ ಗೃಹ ಅಥವಾ ಗೃಹದ ಮುಂಭಾಗದ ಹಸಿಚಪ್ಪರ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ವಧುವಿನ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತದ ಹತ್ತಿರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದಿಬ್ಬಣ ಹೂಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತದ ಸಮಯದತನಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮರಿಚಪ್ಪರ ಹಾಕುವುದು

ಇವರಲ್ಲಿ ವಧುವಿನ ಮನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಮರಿಚಪ್ಪರ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಗಂಡಿನ ಮನೆಯ ೧೨ ಜನ ಮರಿಚಪ್ಪರದ ಗೌಡರನ್ನು ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಧುವೇ ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದು, ಊಟ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ವಧು ಅವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಪಂಚೆ ನೀಡಿ ಬಿದುರು ಕವೆ, ನೇರಳೆ ಸೊಪ್ಪು, ಬೆಜ್ಜಲ ಸೊಪ್ಪು ತರಲು ಕಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿರುವ ೯ ಬಿದುರು ಕವೆ, ೨೪ ಗಳ, ನೇರಳೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಬಿಳಿಯ ಪಂಚೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಂದು ವರನ ಮೂರು ಸುತ್ತ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಇದನ್ನು ಚಪ್ಪರದ ಮಧ್ಯೆ ಕೈಧಾರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಕವಲಗಲ ಅಜ್ಜ' ಎನ್ನುವರು. ನಂತರ ಮರಿಚಪ್ಪರವನ್ನು ಈ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಮನೆ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಮರಿಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಶಾಸ್ತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವರನನ್ನು ವಧುವಿನ ಕೋಣೆಗೆ ತಂದು, ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಗಂಡಿನ ಪಾಲು (ಕುಲ) ಕೇಳುವರು. ಇದು ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು (ಕುಲ) ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ವರನನ್ನು ವರನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವ ಮತ್ತೆ ದಿಬ್ಬಣದ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾನೆ.

ಚಪ್ಪರ ಪೂಜೆ ಹಾಗೂ ಕೈಧಾರೆ ಅಥವಾ ಧಾರೆ ಮುಹೂರ್ತ

ಇದು ಐದನೇ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವರ ಮತ್ತು ವಧುವಿನ ಎರಡು ಮನೆಯವರು ಸೇರಿ ಅಂದರೆ ಸ್ಥಂತಗಾರ ಮಾವ, ಬಂಟರುವೆ ಹೊತ್ತವಳು, ಗಿಂಡಿ ಹೊತ್ತವಳು ಹಾಗೂ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಸೇರಿ ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ತರದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮೂರು ಬಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ನಂತರ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವಧು, ವಧುವಿನ ಸ್ಥಂತಗಾರ ಮಾವ, ಬಂಟರುವೆ, ಗಿಂಡಿ ಹಾಗೂ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವರ, ವರನ ಸ್ಥಂತಗಾರ ಮಾವ, ಬಂಟರುವೆ, ಗಿಂಡಿ ಹಾಗೂ ತಂದೆ ತಾಯಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆವಲಿಗೆ ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಮೂರು ಬಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಧಾರೆ ಎರೆಯಬಹುದಾ? ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರು ಧಾರೆ ಎರೆಯಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹುಡುಗಿ ಮನೆಯವರು ಈ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹುಡುಗನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತ 'ಕೊಟ್ಟ ವೀಳ್ಯ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಹುಡುಗನ ಮನೆಯವರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ 'ತಂದ ವೀಳ್ಯ' ಎಂದು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಧು-ವರರಿಂದ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಂದ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಕೈ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ವರನಿಂದ ವಧುವಿಗೆ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರು ಅಕ್ಷತೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತಂದು, ಮದುವೆಗೆ ಬಂದವರಿಂದ ಎಳ್ಳು ಜೀರಿಗೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವಧುವರರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೋಬಕ್ಕಿ ಸೋಬನ ಎಂದು ಸೋಬಾನೆ ಪದವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ವಧುವರರಿಗೆ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನರಂಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ವಧು-ವರರು ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಧುವರರ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆರತಿ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ವಧುವರರು ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಅರಿಶಿಣ ನೀರನ್ನು ವಧು-ವರರು ದಾಟುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದಾಟುವವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಲ ಹೇಳುವಂತೆ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಧುವಿಗೆ ವರನ ತಂದೆ ಕುಲ ಕೇಳಿದರೆ, ವರನಿಗೆ ವಧುವಿನ ತಂದೆ ಕುಲ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕುಲಗಳು ಜೋಡಣೆ ಸರಿಯಾದೊಡನೆ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ವಧುವರರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಈ ಮೊದಲು ಕುಳಿತ ದಿಬ್ಬಣದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವರನ ಸ್ಥಂತಗಾರ ಮಾವ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ದಿಬ್ಬಣ ಬೆಲ್ಲ ಹೊಡೆಯುವುದು

ವಧುವರನ ಸಂಬಂಧಿಕರು, ಮುಖ್ಯ ಹಿರಿಯರ(ಗೌಡರು)ರನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ದಿಬ್ಬಣ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ವರ (ದಿಬ್ಬಣ) ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಾದಲ್ಲಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಾದ

ಬಳಿಕ ದಿಬ್ಬಣ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಾಸಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು (ಬೆಲ್ಲದ ಚೂರುಗಳನ್ನು) ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದಿಬ್ಬಣ ಬೆಲ್ಲ ಒಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರನ ಮನೆಯಿಂದ ವಧುವಿನ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನಿಗೆ ೧೨ ವರಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂವಿನ ಕೂಳು ಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಹೋಕುಳಿ ಆಡುವುದು

ದಿಬ್ಬಣ ಬೆಲ್ಲ ಒಡೆದು ತರುವುದು ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ಭೂವಿನ ಕೂಳನ್ನು (ಕಿಚ್ಚಿಡಿ ಅನ್ನ), ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿ-ಜೀರಿಗೆ, ಸಾಂಬಾರ್, ಅರಿಶಿಣ, ಬೆಲ್ಲ, ತುಪ್ಪ ಇವುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಡುಗೆಯೇ ಭೂವಿನ ಕೂಳು. ಇದನ್ನು ವಧುವಿನ ಮನೆಯವರು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ವಧುವರರನ್ನು ತೆವಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಭೂವಿನ ಕೂಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೊದಲು ಭೂವಿನ ಕೂಳನ್ನು ತಿನ್ನುವರೋ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನವರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭೂವಿನ ಕೂಳು ತಿಂದ ಬಳಿಕ ಅರಿಶಿಣ ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರನ್ನು ವಧುವರರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಎರಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಓಕುಳಿ ಆಡುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಓಕುಳಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವಧು-ವರರಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಯ್ಯಿಗೆ (ಅರಕ್ಷತೆ) ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಣೆಯ ಮೇಲೆ ವಧುವರರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ತೆವಲಿಗೆ (ಮೂರು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಕಾರ ಮಣೆ. ಎತ್ತರ ೧/೨ ಅಡಿ ಇರುತ್ತದೆ) ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಂಚಿನ ಅರಿವಾಣ (ತಟ್ಟೆ) ಇಟ್ಟು ಅದರ ಒಳಗೆ ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟು, ಸುತ್ತ ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆ ಮತ್ತು ನವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಯ್ಯನ್ನು "ದನಂ ದಾನ್ಯ ಗೋಪತ್ ಲಾಭ. ದೀರ್ಘಮಾಯಂ ಹೆಣ್ಣಿನೊರ ಮಾವನಾದ(<u>ಹೆಸರು ಹೇಳಿ</u>)ರವರು ಕೋಟು ಪ್ಯಾಂಟಿಗಾಗಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಓದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಊಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವರನನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವರ ಅಥವಾ ಗಂಡನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ವಧುವಿಗೆ ಮನೆಯವರು ಮತ್ತು ಬಂಧುಮಿತ್ರರು ವಧು-ವರರಿಗೆ ವಿಭೂತಿ ಹಚ್ಚಿ ಆರ್ಶೀವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಬಳಿಕ ವಧು-ವರರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ 'ಅರಿವಾಣ'ಕ್ಕೆ (ಕಂಚಿನ ತಟ್ಟೆಗೆ) ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಎರಚುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎರಚುವಾಗ ಹೆಣ್ಣು "ತೆನ್ನ ತಂದೆಯ ಮನೆ ಹಾಲು ಉಕ್ಕಿದಾಂಗೆ ಉಕ್ಕಲಿ, ಜೇನು ಕಬ್ಬಿದಾಗೆ ಕಬ್ಬಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಎರಚಿದರೆ, ಗಂಡು "ನನ್ನ ಮಾವನ ಮನೆ ಹಾಲು ಉಕ್ಕಿದಾಂಗೆ ಉಕ್ಕಲಿ, ಜೇನು ಕಬ್ಬಿದಾಗೆ ಕಬ್ಬಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಎರಚುತ್ತಾನೆ. ಇದಾದ ಮರುಕ್ಷಣ ವಧು-ವರರನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ವಧುವಿನ ಸೊಂತಗಾರ ಮಾವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ, ವರನ ಸೊಂತಗಾರ ಮಾವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ವಧು-ವರರನ್ನು ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ

ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತಾರೆ.

ವಧು-ವರರು ವರನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅರಿಶಿಣ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಆರತಿ ಮಾಡಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಒಳ್ಳು ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುತ್ತದೆ.

ಒಳ್ಳು ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತವರಿನಿಂದ ತಂದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಯಿಂದ ನೀರು ತರುವ ಬಾವಿಯವರೆಗೆ ಸಗಣಿ(ತೊಪ್ಪೆ)ಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ (ಜಮೀನು, ಹೊಲ) ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾಳೆ (ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುವ ಕಾರ್ಯ ಮೈದುನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ). ಬಿತ್ತಿನ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಮೈದುನನಿಗೆ (ಹೊಲ ಉತ್ತವರಿಗೆ) ತುಪ್ಪವನ್ನು ತಿನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳು ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಬಣ್ಣ ಮಾಜುವುದು

ಇದು ವಿವಾಹದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜಾಯದ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕರೆದು ಊಟ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಟರವೆ, ಕಿಂಡಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ದೇವರ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆಲಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಸಂಕೇತ ಮದುವೆ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಓಕುಳಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಿವಾಹದ ಆಚರಣೆಗಳು ಅನನ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ಥ ಕಾರ್ಯ

ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಥ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮದುವೆಗಳು ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾಗುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಋತುಮತಿಯಾದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ 'ಮೊದಲು ಕೊಡುವ ರಾತ್ರಿ' ಎಂದು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೋಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಆಚರಣೆಗಳೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

೩.೯.೬. ಶವಸಂಸ್ಕಾರ

"ಹುಟ್ಟು ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವು ಅನಿವಾರ್ಯ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ ಸಾಯಲೇ ಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ. ಬರ್ಟನ್ ಬೆನೆಡಿಕ್ಟ್

ಅವರು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು, "If the Social fact of birth can be seen as gradual recongnition begining with the mother, extending to the father and other members of the household, then to the wider kin group and at last to the community at large, the social fact of death can be seen as being recongnised immediately by the community at large and more gradually borne in upon the kin group, the household and the nearest to the deceased"[೩೨] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆಯೇ ಸತ್ತಮೇಲೂ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

"ಮಾನವ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆತನ ಆತ್ಮ ಇದ್ದವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ".[೩೩] ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೇ ಆಚರಿಸುವ ಪರಂಪರೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. "ಸತ್ತವನ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪೂರ್ವಜರ ಆತ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವವರೆಗೆ ನಡೆಸುವಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ".[೩೪] ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಜನಾಂಗದಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ, ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಾತಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಆಚರಣೆಗಳು ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ, ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಭೈರೇಗೌಡ ಎಂ. ಬರೆಯುವಂತೆ, "ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು, ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಲಾಗದು."[೩೫] ಈ ಮಾತು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ತನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ವಿನಃ ತನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಇದನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇದ್ದರೂ, ಭಯ ಭಕ್ತಿ, ಅಗಲಿಕೆಯ ನೋವು ಹಾಗೂ ಸತ್ತವರು ದೇವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರೇತಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಈ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಹ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿನ ಬಗೆಗೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವ ಇವರು, ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ದೈವಸ್ವರೂಪ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಿರಿಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಹೆಣವನ್ನು ಕುಳಿತ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು, ಕಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಲಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದಿಂದ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಸುಡುವುದುಂಟು. ಈ ಮೂರು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

೧. ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಧಿ

೨. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಧಿ

೩. ಸುಡುವುದು

೧. ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಧಿ

ಇದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮದುವೆ ಆದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಸಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀವ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾದ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ತಂದು, ಆ ನೀರಿಗೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ದಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಇಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರಿಗೆ, ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ವಿಷಯ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಬರಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತೀರಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಆತನ ಕೈ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮುರಿದು (ಮಡಚುವುದು), ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖವನ್ನು ತೊಳೆದು, ವಿಭೂತಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕಪ್ಪು ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಮವನ್ನು ಬಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಲ್ಲ, ವಿಭೂತಿಗಟ್ಟಿ, ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಲೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೆವಲಿಗೆ ಇಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ದನದ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಈ ಸಗಣಿಯ ಮೇಲೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಒಂದು ಬಿಳಿ 'ಗಾಡ ಪಂಚೆ'(ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಚೀಲ)ಯನ್ನು ತಂದು ೨ ೧/೨ ಅಡಿ ಚೀಲವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಂಧು ಬಳಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಶವವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅರಿಶಿನ, ಸೀಗೆಕಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಿಂದ ಶವಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ನಾನವಾದ ಮರುಕ್ಷಣ ಶವವನ್ನು 'ಗಾಡ ಪಂಚೆ' ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ಶವವನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಗೋಡೆಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡೇ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶವದ ಕತ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕತ್ತಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಶವವನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶವಕ್ಕೆ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ, ಅಲಂಕಾರ ಹಾಗೂ ಪೇಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಹೂವಿನ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹೆಣದ ಮುಂದೆ, ಒಂದು 'ಬಾಂಡ್ಲಿ'(ಕಬ್ಬಿಣದ ಬುಟ್ಟಿ)ಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಕೆಂಡವನ್ನು ಹಾಕಿ ದೂಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ದೂಪವನ್ನು ಹಾಕಿ ಶವಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತಾರೆ.

ದೂಪವನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಶವದ ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿಯೇ ಐದು ಜನ (ಇವರನ್ನು ಶವಧೂತರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ). ಮಮಟಿ (ಚಲಕೆ), ಹಾರೆ, ಗುದ್ದಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅವರವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ

ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾಗವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಮನೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಶವದ ಕೊಡುವ ಅಳತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಗುಳಿ(ಕುಣಿ)ಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ ಕೂರುವಷ್ಟು ಗೂಡನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೂಡಿನ ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇತ್ತ ಕಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಿದರಿನಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ "ಕುರ್ಜು" (ಚಟ್ಟ) ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಳಸವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಕುರ್ಜು ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಶವವನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ಎತ್ತಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎತ್ತುವಾಗ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಗಂಡನಿಗೆ ಶವದ ಕೈಯಿಂದ (ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೈ ಹಿಡಿದು) ಎಲೆ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆರ್ಶೀವಾದ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಬಂದು ಬಾಂದವರಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೆಣ ಕೂರಿಸಿದ ಗಾಢ ಪಂಚೆ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಹೆಣವನ್ನು ಕುರ್ಜುವಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಮೂರು ಕಡೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮುಂದೆ ಹಿರಿಯ ಮಗನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಕೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಗುಳಿ (ಕುಣಿ) ತೆಗೆಯಲು ಹೋದವರು (೫ ಜನ) ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಧೂತರ (ಶಿವಧೂತರು) ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹೆಣ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, "ಹೆಣ ನಮ್ಮದು ನಿಮಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೆಣದ ಕುರ್ಜನ್ನು ಗುಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆ ಗುಳಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕುರ್ಜನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಗುಳಿಗೆ ಒಂದು, ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಅಡಿ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮಾಡಿ, ಗುಳಿಯ ಸುತ್ತ ಹೂಗಳಿಂದ ಅತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುಳಿಯ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಗೂಡಿನ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಎರಡೂ ಕಿಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ಹಣತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಗುಳಿ ಬಳಿಗೆ ಅಂತರ್‌ಮುಖೇನ ಇಳಿದು, ಹೆಣ ಕೂರಿಸುವ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚ ಲೋಹವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೆಣವನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೂರಿಸುವಾಗ ಕತ್ತರಿ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೆಣದ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹೆಣದ ಮುಂದೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತಳಿದು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಲೂರು ಮಟದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಹೆಣದ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮೆತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೆತ್ತುವಾಗ ವಿಭೂತಿಗಟ್ಟಿ, ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಮಧ್ಯದ ಗುಳಿಗೆ, ಗುಳಿ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರು

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಮೂರು ಹಿಡಿ ಮಣ್ಣು, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ದಳ, ವಿಭೂತಿ ಹುಂಡಿ ಸೇರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಣ್ಣನ್ನು ಗುಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಐದು ಜನ ಶಿವಧೂತರು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಮಾಧಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾಧಿ ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಆ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ತುಂಬಿ ಗಿಡವನ್ನು ನೆಟ್ಟು ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮಣ್ಣಿನ ಬಸವ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಗುಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಮಮಟಿ (ಚಲಕೆ), ಗುದ್ದಲಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು "ಭೂಲೋಕ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಿನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು" ಎಂದು ಶವದ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ಮೂರು ಭಾರಿ ಹೇಳಿ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇಳೇ ತೆಗೆಯುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಒಂದು ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ತರುವಾಗ ಆ ಮಡಕೆಯನ್ನು ಹೆಗಲ ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟು (ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು) ತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಧಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಂಕಿಯ ಕೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಒಂದು ಬಿದಿರಿನ ಬೊಬ್ಬು(ಬಿದುರಿನ ಗಳ)ವಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ಹಾರೆಯಿಂದ ತೂತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಕೈ ಕಾಲು ಮುಖವನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಸಗಣಿಯ ನೀರನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಮುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಬಂದು, ಸತ್ತವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿರುವ ಹಣತೆಯ ದೀಪಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರಿಯಾವಿಧಿಗೆ ಬಂದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೇ ಅವರವರ ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸತ್ತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸತ್ತ ಮುಟ್ಟ(ಸೂತಕ)ನ್ನು ತೀರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಸತ್ತವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮಡಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರು ಸಮಾಧಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಎರೆದು ಕಡಲೆಪುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ.

೨. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಧಿ

ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ರೀತಿಯು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಧಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮದುವೆ ಆಗದಿದ್ದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತವರೆಲ್ಲ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಳಿ(ಕುಣಿ)ಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವ ಬದಲು ಮಲಗಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಪಾದಪೂಜೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

೩. ಸುಡುವುದು

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಮಾಧಿಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾದ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ ಹೆಣವನ್ನು ಸುಡುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದು ಅಂದರೆ, ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಾವಿಗೆ ಅಥವಾ ನೀರಿಗೆ ಬೀಳುವುದು, ಅಕಾಲಿಕ ಮರಣ, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸಾವು ಸಂಬಂಧಿಸಿದರೆ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಣವನ್ನು ಕುಣಿಯಲ್ಲಿ ಊಳದೇ ಸುಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಹೆಣ ಸುಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಪೂಜೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಿಥಿಕಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಆರಾಧನೆ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಿಥಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಾಧನೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹನ್ನೊಂದು ದಿನದ ಒಳಗಡೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ದನದ ದೊಡ್ಡಿ (ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ) ಮತ್ತಿತರ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಡಿಕೆ, ಕಸಪೊರಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿನ ನೆಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಾರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಹನ್ನೊಂದು ದಿನದ ಆರಾಧನೆಗೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯ ದಿನದಂದು ಎಲ್ಲ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ, ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ದಿನ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಹಾಲು ಕರೆದು, ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಥವಾ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು (ಉಸುಕು) ಸಮತಟ್ಟಾಗಿ ಹಾಕಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಕರೆತಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬಾಳೆ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಊಟ ಬಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಬಂದ ನೆಂಟರಿಗೆಲ್ಲ ಊಟ ಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ಜನರು ಊಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೋಣೆ(ನಡುಮನೆ)ಯಲ್ಲಿ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಮನೆಯ ಕಿಟಕಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲನ್ನೂ ಭದ್ರವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ, ಅದೇ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಬಾಗಿಲು ಮಾರನೆ ದಿನದ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯದ ದಿನ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಮೃತನ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗೆ ಹರಿಕಥೆ, ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮನೆಯ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಸ್ನಾನವಾದ ಬಳಿಕ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋಣೆಯ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಮೂಡಿದ್ದು, ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಖಾಲಿಯಾದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ಸೇವಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. (ಒಂದು

ವೇಳೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ಇರದೇ, ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೆ ಮೃತನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ). ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಂದ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆರಾಧನೆ ಅಥವಾ ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆ.

೩.೧೦. ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳು

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವ ತನ್ನದೇ ಆದ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ 'ಬೇಲಿ' ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಇವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಕಾಯ, ವಾಚಾ, ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯಂತಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ದೇವರು ಇದ್ದಾನೆ, ದೆವ್ವಗಳು ಇವೆ, ನರಕ ಇದೆ, ಸ್ವರ್ಗ ಇದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳನ್ನು ದೇವರು ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಇವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳಿಗೆ ದೂಡುತ್ತವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ನಂಬಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು ಎಂದು ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಜನರು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ, ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರು, ಮುಂದಿನವರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು"[೨೬] ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂಬಿಕೆ ಎಂದರೆ ಭರವಸೆ ಎಂತಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಊರು, ಆಚರಣೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಮಾಜ, ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ಮತ್ತು ಕಾಣದಂತಹವುಗಳ ಮೆಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವುದೇ ಈ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಯ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಷೇಧಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ.

'ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು', 'ನಾಯಿ ನಂಬಿಕಸ್ಥ ಪ್ರಾಣಿ' ಮುಂತಾದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರು 'ನಂಬಿಕೆ' ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. 'ಇದು ಮಾಡಬಾರದು', 'ಅದು ಮಾಡಬಾರದು' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. 'ಮಾಡಬಾರದು' ಎನ್ನುವುದು ನಿಷೇಧವಾಗಿದೆ. ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಗಳು ಒಂದು ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖವಿದ್ದಂತೆ. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ಎರಡು ಕೂಡ ವಿಮುಖವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು

ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ಇವರು ತಮ್ಮ ದೈವದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೈವವನ್ನೇ ನಂಬಿ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರ ಎಂಬ ದೈವದ ಮೇಲಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಕಾಡು ಬೇಡರಾದ ಇವರು ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದು. ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಮೂಲವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯ ತನ್ನ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು, ಮದುವೆ, ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳು, ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆಚರಿಸುವಂತಹ ಇಂಥಾ ನಂಬಿಕೆ (ಮಾಡಬೇಕು) ಮತ್ತು ನಿಷೇಧ(ಮಾಡಬಾರದು)ಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಡುವಾಸಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ನಂಬಿಕೆನಿಷೇಧಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಒಂಬತ್ತು ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಜನನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನೀಷೇಧಗಳು

೧. ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು.

೨. ಹೆರಿಗೆಯು ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು.

೩. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಅಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲು ಕೊಡಬೇಕು.

೪. ಜನನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಮಾಸ'ನ್ನು ಗಡಿಗೆಗೆ ತುಂಬಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೂತು ಹಾಕಬೇಕು.

೫. ಮಗು ಜನನದ ನಂತರ 'ತೂಮೆ' (ಸೂತಕ) ತೀರುವವರೆಗೂ ಮನೆ ಒಳಗಡೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

ವಿವಾಹವಾದ ಹೆಣ್ಣು ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ಬಂಧು-ಬಳಗ ನಂತರ ಆಪ್ತವಲಯದಿಂದ ಅತ್ತೆ-ಮಾವ, ಅತ್ತಿಗೆ-ಮೈದುನರಂತಹ ಅಪರಿಚಿತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಹೆರಿಗೆಯಂತಹ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಇರಬಯಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ಸುಖ ಪ್ರಸವವಾಗುವುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ನಂಬಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇವರು ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಥಮವಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಜೇಷ್ಠಪುತ್ರ, ಜೇಷ್ಠಪುತ್ರಿ,

ಜೇಷ್ಠಮಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾದ ನಂತರ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲು ಕುಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಎದೆಹಾಲು ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆರಿಗೆಯ ಮಾಸನ್ನು ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಊಳುತ್ತಾರೆ. ತೂಮೆ ಅಥವಾ ಸೂತಕ ಎಂಬುದು ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸಾವಿನ ಸೂತಕ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಂದ ಸತ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕ್ರಮ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿನ ಸೂತಕ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಹಸುಗೂಸಿಗೆ ಅನ್ಯರ ಆಗಮನದಿಂದ ರೋಗರುಜಿನಗಳ ಸೋಂಕು ತಗುಲಬಹುದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧವು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

೨. ಹೆಣ್ಣು ನೋಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥ ಕೊಡಬಾರದು.

೨. ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ಅಪಶಕುನಗಳು ಎದುರಾದರೆ ಅಶುಭ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಳಿ ಎಂಬುದು ಜನಪದರಲ್ಲಿ ಕೆಡಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮದುವೆ ಎಂಬ ಶುಭಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅದು ಅಶುಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅಶುಭ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎದುರಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅಶುಭ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ಎದುರಾಗುವ ಅಪಾಯದ ಸೂಚನೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

೩. ಮದುವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಒಂದೇ ಪಂಗಡದ ಪಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ.

೨. ಮದುವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರು ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ, ಆದಕಾರಣ ಮದುವೆ ಆಗುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.

೩. ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಣಿಗಲೆ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಪಪತ್ರೆಗಳು ಇರದೇ ಹೋದರೇ ಮದುವೆಯೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

೪. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಅರಿಶಿನದ ನೀರು ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.

೫. ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತ ಬೆಳಗಿನ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು.

ರಕ್ತಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಏರ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದೇ ಕುಲ, ಒಂದೇ ಪಾಲು, ಒಂದೇ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಮೊದಲನೇ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಹುಟ್ಟಿದ ಯಾವೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡನೇ ನಂಬಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಣಗಿಲೆ, ಬಿಲ್ಪಪತ್ರೆ, ತುಳಸಿ ಇವು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶುಭಕಾರ್ಯ, ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಯೆಂಬುದು ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಘಟ್ಟ. ಅವರು ಗೃಹಸ್ಥರಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕುಟುಂಬದ್ದು. ಆದಕಾರಣ ನಾಲ್ಕನೇ ನಂಬಿಕೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಒಂದು ಐತಿಹ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

೪. ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಅಸಹಜವಾಗಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಸುಡಬೇಕು.

೨. ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ.

೩. ಬಿಳಿಮಚ್ಚೆ ಅಥವಾ ತೊನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ತಾಗ ಸುಡಬೇಕು.

ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ, ಬೆಂಕಿ ಆಕಸ್ಮಿಕದಿಂದ ಸಾವನ್ನು ಅಪ್ಪಿದ್ದಾಗ ಭೂತಗಳಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಊಳುವ ಬದಲು ಸುಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಂದ. ಆದಕಾರಣ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡದೇ ಮನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು ನಿಷೇಧವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸಾವಿನ ಭಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬಿಳಿಮಚ್ಚೆ ಅಥವಾ ತೊನ್ನು ಇದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಊಳುವ ಬದಲು ಸುಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ.

೫. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

೨. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯಬಾರದು.

೩. ಸೋಮವಾರದಂದು ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು.

೪. ಚಪ್ಪಲಿ ಧರಿಸಿ ರಾಶಿ ಕಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ.

ಭೂಮಿ ರೈತರಿಗೆ ತಾಯಿ ಇದ್ದಂತೆ ಮತ್ತು ದೈವಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೆ ಕೃಷಿಗೆ ಬಳಸುವ ಸಲಕರಣೆಗಳೂ ಸಹ ಇವರಿಗೆ ದೈವ ಸಮಾನ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದೆಯುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಗ್ಗದ ವಿಚಾರ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡನೇ ನಂಬಿಕೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಾರದ ಏಳು ದಿನಗಳು ದುಡಿಯುವುದು ಅಥವಾ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ದುಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಒಂದು ದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸೋಮವಾರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಷೇಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕಣ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು. ತಮ್ಮ ಫಸಲನ್ನು ಹಸನುಗೊಳಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಈ ಕಣದಲ್ಲಿ ಅಪವಿತ್ರವೆಂದುಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಕ್ತವೂ ಹೌದು. ಆದಕಾರಣ ಚಪ್ಪಲಿ ಧರಿಸಿ ಕಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧ ಇವರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೬. ಊಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

೨. ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆಯದೇ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡುವಂತಿಲ್ಲ.

೩. ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂಡಬೇಕು.

೪. ಊಟಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾದೇಶ್ವರರಿಗೆ ಎಡೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಲಿಂಗಾಯತ ಮತಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾಂಸಾಹಾರ ನಿಷೇಧ ಎನ್ನುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂರುವ ಮೊದಲು ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿ ಉಣ್ಣುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಮಾದಪ್ಪ ಇವರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಊಟ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ 'ಎಡೆ' ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ.

೭. ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡ ಬಂದರೆ, ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿದರೆ, ಬೆಂಕಿ ಉರಿದರೆ, ನರಿ ಅರಚುವುದು, ವಿಧವೆ ಹೆಣ್ಣು ಅಡ್ಡ ಬಂದರೆ ಶುಭ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

೨. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರ ನೋಡಿದರೆ ಹೋಗುವ ಕೆಲಸ ಶುಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಿರುವಂತೆ ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡ ಬರುವುದು, ನಾಯಿ ಬೊಗಳುವುದು, ನರಿ ಅರಚುವುದು, ವಿಧವೆ ಎದುರಿಗೆ ಬರುವುದು, ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಶುಭ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ

ಹೋಗುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಶುಭ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾದಪ್ಪನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. ಇವನ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರ ನೋಡಿಹೋದರೆ, ಹೋದ ಕೆಲಸ ಶುಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ.

೮. ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿ, ಗಿಡಮರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವಾಗ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

೨. ನರಿ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಶುಭವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ಗಿಡಮರ ದೈವ ಸ್ವರೂಪಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬಾರದು.

೪. ಸೋಮವಾರದಂದು ಹಸುಗಳಿಂದ ಹಾಲು ಕರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

೫. ಕಾಗೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಗೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಹಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಪೂರಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ನರಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪ್ರಾಣಿ. ಅದು ಕಾಣಸಿಗುವುದು ಅಪರೂಪ. ನರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವು ಫಲಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನರಿಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಶುಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಗಿಡಮರ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ದೈವ ಸಮಾನವೆಂದು ನಂಬಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ನಂಬಿಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸೋಮವಾರವನ್ನು ಬಸವನ (ಹಸು) ವಾರವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದು, ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ನಂಬಿಕೆಯು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾಗೆ ಸಾವಿನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಾಹಕ. ಸಹಜವಾಗಿ ಆತಂಕ ಉಂಟಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಕಾಗೆಯ ಶನಿದೇವರ ವಾಹನ. ಶನಿ ಎಂದರೆ ಕಾಡುವ, ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಗ್ರಹವೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮನೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಅಶುಭವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

೯. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

೧. ಬಂಜೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು.

೨. ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಬಂಜೆಯನ್ನು ಅಶುಭ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅವಳ ಮೇಲಿರುವ ಇಂತಹ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಬಂಜೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೆರಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ನಂಬಿಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯವು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಮುದಾಯವು ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸುಖಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೇ ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷೇಧಗಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷೇಧಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಮುದಾಯದ ಏಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

೩.೧೧. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿ

ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಧಾನಗಳು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಬುಡಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ, ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಭಿನ್ನ ಪರಿಸರಗಳು, ಆಚಾರ, ವಾತಾವರಣ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗುವವು.[೩೭] ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಜಾತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ವಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ.[೩೮] ಆದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಜಾತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವು ಆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯವು ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ 'ಜಾತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು.[೩೯] ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೇ ಈ ಜಾತಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.[೪೦] ಜಾತಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಆದಿಮಾನವ ಸಮೂಹ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸಂಗತಿಯ ಭಯ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಭಯ ಪ್ರಾಣಿ ಸಮೂಹದಿಂದ, ಬೆಂಕಿ ಅಥವಾ ನೀರಿನಿಂದ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಇದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರೊಂದಿಗೆ ಬೇಟೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೋ, ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೋ ವೈಮನಸ್ಸು ಬಂದು

ಹೊಡೆದಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಲಯುತವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.[೮] ಈ ಬಲ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ. ಈ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಕೂಡ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಜಗಳ, ವ್ಯಾಜ್ಯವಾದರೆ ಅದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಜಗಳ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾದರೂ, ಬೇರೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಅದೇ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಯಜಮಾನರುಗಳಿಂದ ಆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ದೈವದವರ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ತಲೆ ಬಾಗಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಈ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೀಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಗಳ, ಕದನ, ವೈಮನಸ್ಸು ಏರ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಗಳ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ವಾತಾವರಣವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.[೯] ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬುಡಕಟ್ಟು, ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ನಡುವಣ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಗಳ, ವ್ಯಾಜ್ಯ, ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರಂತೆ ಅವರೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಪಂಗಡದವರನ್ನು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ 'ದೊಡ್ಡ ಗೌಡ' ಮತ್ತು 'ಚಿಕ್ಕಗೌಡ' ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೇ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲದೇ 'ಊರುಗೌಡ' ಎಂಬುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಫಿರ್ಯಾದಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸ. ಈ ರೀತಿ ದೊಡ್ಡಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕಗೌಡ, ಊರುಗೌಡ ಎಂಬುವವರನ್ನು ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಂದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಊರಿನ ಜನರು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಗೌಡತಿಯಾಗಿರುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಗೌಡರ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ತಂಬಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಟಗಾರರ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾಯಣ್ಣನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಪಟಗಾರ ನಾಯಕರು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಫಿರ್ಯಾದಿಯು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ, ೭ ಗ್ರಾಮದ ಗೌಡರಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೂಡಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕಗೌಡ, ಊರಗೌಡ ಎಂಬುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟೆ ಮನೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಐದು ಕಟ್ಟೆ ಮನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅವು,

೧. ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕಟ್ಟೆಮನೆ - ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ
೨. ಸುಳ್ವಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಮನೆ - ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ
೩. ಬರಗೂರು ಕಟ್ಟೆಮನೆ - ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕು, ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಮಿಳುನಾಡು
೪. ಕೊಂಗಾಡಿ ಕಟ್ಟೆಮನೆ - ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕು, ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ, ತಮಿಳುನಾಡು
೫. ಪುಣಜನೂರು ಕಟ್ಟೆಮನೆ - ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ

ಈ ಮೇಲಿನ ಐದು ಕಟ್ಟೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಫಿರ್ಯಾದಿದಾರನಿಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಸಿಂಗನಲ್ಲೂರು ಕಟ್ಟೆ ಮನೆಗೆ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕಗೌಡ, ಊರಗೌಡರು ಇದ್ದು, ಇವರನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ ಅಂದರೆ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಹಂತದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಂತಿಮ ಹಂತದ ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕಗೌಡರು ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಸಮುದಾಯದವರೆಲ್ಲ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ಊರಗೌಡನು ಫಿರ್ಯಾದು ಬಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಟ್ಟವನು ಬಲಗಡೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವನು ಎಡಗಡೆ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಳ ಜಗಳಗಳು: ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ವಿನಿಮಯ, ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಡೆದಾಟಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಳ ಜಗಳಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡಗೌಡ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಗೌಡರಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಂತೆ ನ್ಯಾಯದ

ಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗಳವಾಡಿದ ಪರ ವಿರೋಧಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಎರಡು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು ಎರಡು ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಿರಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಸ್ವಭಾವದ ಮೇಲೆಯೂ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂತಹ ಬಳಿಕ ದೊಡ್ಡಗೌಡ, ಚಿಕ್ಕಗೌಡ, ಊರಗೌಡ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ೫೦ ಅಥವಾ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ೧೦ ಸೇರು ರಾಗಿಯನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ವಿಧಿಸುವುದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಿಯು ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಂದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ದೇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಮೀನಿನ ತಕರಾರು: ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನು ತಕರಾರು ಬಂದಾಗ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಜಮೀನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯದ ಪರ-ವಿರೋಧವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನವಾದ ಬಳಿಕ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಿಗೆ ನ್ಯಾಯದಕಟ್ಟೆ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿಸುವುದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ತಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದಾಯಾದಿಗಳ ಜಗಳ : ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ದಾಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇತರೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳಾದರೆ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಪು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನೆಗಾಗಿ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಬಂದಾಗ ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆ ಗೌಡರು ರಾಜಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೀರಿದರೆ ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಸ್ತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ ಎಂದು ಎರಡು ಕಡೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೦೦ರಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಧಾನ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ರಾಗಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೆಟ್ಟು(ಚಪ್ಪಲಿ)ನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿಕೊಂಡಾಗ: ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೆಟ್ಟು(ಚಪ್ಪಲಿ)ನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡದ್ದರ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಮೈಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡದು. ಇದು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಪರಾಧ. ಈಗಲೂ ಮೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದವನನ್ನೂ, ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡವನನ್ನೂ ಕುಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದುಂಟು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವವರಾದರೆ ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡವನು ಒಂದು ಪಟ್ಟು ದಂಡ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹೊಡೆದವನು ಎರಡು ಪಟ್ಟು

ದಂಡ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಇಬ್ಬರೂ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆ ಸುಟ್ಟು (ಇಬ್ಬರಿಗೂ) ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಲೂರು ಮಠದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಮುಂದೆ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರೇ ಮತ್ತೆ ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದಾಗ: ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದವನು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೇ, ಅವನಿಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳತನವಾದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಳ್ಳನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಂಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ೫೧ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಳ್ಳತನವಾದ ಮನೆಯವನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಕಳ್ಳನೇ ಎಂದು ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ತಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪರಾಧಿ ಕುಲಕ್ಕೆ ಮರು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಅವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ದಂಡವಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಊಟವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದಾಗ: ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯಂತಹ ಘೋರ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಲೆಗಾರನ ಅಪರಾಧ ರುಜುವಾತಾದರೆ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಉಗ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊಲೆಗಾರನನ್ನು ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿ, ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಚಾಟಿ ಏಟು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲ ಕೊಲೆಗಾರನಿಗೆ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಹ ಊಟ ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಾದ ಅನಂತರ ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನಿಗೆ ಕುಲಕ್ಕೆ ಮರುಪ್ರವೇಶ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದ ಜಗಳ: ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ತರಲು ೬ ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗದಿದ್ದಾಗ, ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಬಯಸುವವರು ದಂಡಕಟ್ಟಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಗಂಡು ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಬಯಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸಿದರೆ ಮದುವೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವರನಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೋರ್ಟು-ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದ ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲ.

ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ: ಅನ್ಯಜಾತಿಯ ಹುಡುಗಿ(ಹುಡುಗ)ಯನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣ ಹುಡುಗ(ಹುಡುಗಿ) ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವನನ್ನು ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಇವರನ್ನು ಪುನಃ ಜಾತಿಗೆ ಮರುಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಜಾತಿಯಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕುವುದಲ್ಲದೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದರಂತೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಆತನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದೇ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅವಿವಾಹಿತ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದರೆ ಅವಳನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ನೆಲೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ವಿವಾಹ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕೂಡ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಅವಿವಾಹಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಿಧವೆ ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಜೊತೆ ಅಕ್ರಮ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತವರನ್ನು ಸಾಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸಿ 'ಕೂಡುವಳಿ' ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀ ಅವಿವಾಹಿತನೊಂದಿಗೆ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವಳನ್ನು ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಇವಳು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರ ಇವಳನ್ನು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೀರ್ಥ ಕೊಡಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಅವಿವಾಹಿತ ಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ಮರುಮದುವೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇದು ವಿವಾಹಿತ ಪುರುಷ ಅವಿವಾಹಿತ ಹುಡುಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಹೆಂಡತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಎರಡನೇ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಬಹು ಬೇಗನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ವಿವಾಹಿತ ಪುರುಷ ಅವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುತೇಕ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀ ವಿವಾಹಿತ ಪುರುಷನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೇ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಒಳಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯದ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯದಾಗಿವೆ. ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಆಧುನಿಕ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಗಳೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒಳಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರ ಪ್ರಭಾವ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹಳೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಯಥಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

೩.೧೨. ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬಹುತೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ದೇವರು, ದೆವ್ವ, ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ ಮುಂತಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ತಾವು ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಹಾಗೂ ಭಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕಾಣದ ಶಕ್ತಿಯಾದ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಆಳವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು, ಜಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಆಚರಣೆಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ದೂರಿಯಾದ ದುಂದುವೆಚ್ಚದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಇರದಿದ್ದರೂ ವೈಭವೀಕರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ, ಕಾಡಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಆಚರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇ.ಎಫ್. ಶೂಮ್ಯಾಕರ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಮನುಷ್ಯನು ಕೇವಲ ಆಹಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೈವೀವಾಣಿಯಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ"[೪೩] ಎಂಬ ಮಾತು ದೈವತ್ವದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಅತೀವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ದೈವತ್ವವನ್ನು ನಂಬಿದ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯವು ದೈವದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿರುವುದು. "ಸುಮಾರು ೧೩-೧೪ನೇ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಕತ್ತಲದೇಶವಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಡ ಬೇಡರನ್ನು ಮನ ಒಲಿಸಿ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ತನ್ನ ಪೂಜಾಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ."[೪೪] ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾಕರ್ತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯ ಅನೇಕ ಹಬ್ಬ

ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಪೂಜೆಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರು (ತಂಬಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪಾಲಿನ ಸರದಿ) ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಸ್ನಾನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯುಟ್ಟು (ಕೆಂಪು ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ) ಉಪವಾಸದಿಂದ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಸುಮಾರು ೩೨ ಜನರು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಬಂದಂತಹ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಪೂಜೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯು ಕೂಡ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದ ಕಲ್ಲು, ಮರ, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಫೋಟೋ, ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಿಳ್ಳೆಯಾರ್ (ಗಣಪತಿ), ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಸರಸ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದೇವರ ಬಾವಿಯು ಕೂಡ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ 'ತಳಿಗೆ'(ಬೆಲ್ಲದ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನ ಸಾರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರಸಾದ)ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ದೇವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಎಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಸಾದ ಕೇಳುವುದು

ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳುವುದು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಪಂಚಾಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಳಕೆಗಿಂತ ಪ್ರಸಾದ ಕೇಳುವ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವರು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ, ಹೆಣ್ಣು ಕೇಳುವಾಗ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ಮುಂತಾದ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಕುಲ ದೇವರುಗಳ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಉಪವಾಸ ವ್ರತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಹೂಗಳನ್ನು ಮುಡಿಸಿ ದೂಪ ಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವರು. ಹೂ ಪತ್ರೆಗಳು ದೇವರ ವಿಗ್ರಹದ ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಬಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದೂಡಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಹೂ ಪತ್ರೆಗಳು ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಏನಾದರೂ ಅರಿಯದೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಹರಕೆ

ಹೊರಬೇಕೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರ, ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಪುನಃ ಪ್ರಸಾದ ಕೇಳುವರು. ಅಂತೆಯೇ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದರೆ ಕಾರ್ಯ ಜಯವೆಂತಲೂ, ವಕ್ರವಾಗಿ ಹೊಡೆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೂ ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಕೊಡುವ ಫಲವನ್ನೇ ಪ್ರಸಾದ ಕೇಳುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ದೇವರನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಗದ್ದಿಗೆ ಹಾಕುವುದು

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಕಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಕಾಯಿಲೆ, ಮಾಟ ಮಾಡಿಸಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಮನೆಯ ಒಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ದನದ ಸಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಿಸಿ, ಒಂದು ಗದ್ದಿಗೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗದ್ದಿಗೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಎದುರು-ಬದುರು ಕೂತುಕೊಂಡು ವಾಲಗದ ಪದ ಹಾಡುವರು. ಈ ಪದ ಉದ್ವೇಗದ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದೆ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ದೂಪದ ಹೊಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾ, ಜಾಗಟೆ, ಕಂಸಾಳೆ, ಗಂಟೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಭಕ್ತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಎಂಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆವೇಶಭರಿತವಾಗಿ ತಾನು ಇಂತಾ ದೇವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಗಂಡು ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮೈ ಕೈ ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಯಾನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಬಂದವರನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಳಿದ ಏಳು ಜನರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇವರು ಬಂದವರು ಮಾಟವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ಗಾಳಿ, ಗ್ರಹಚಾರ, ಪೀಡೆ, ಪಿಶಾಚಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಭಾಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮನೆಯ ಮಂದಿಯ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಆ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೈ ಮೇಲಿನಿಂದ ದೇವರು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೇವರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗದ್ದುಗೆ ವೀರಪ್ಪ

ಗದ್ದುಗೆ ವೀರಪ್ಪ ಎನ್ನುವುದು ಊರನ್ನು ಕಾಯುವ ವೀರ ಅಥವಾ ದೇವರಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರತಿ ಊರಿನ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಊರೊಳಗೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆ ಗದ್ದುಗೆ ವೀರಪ್ಪನ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಗದ್ದುಗೆ

ವೀರಪ್ಪನೆಂದರೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ರಕ್ಷಣಾ ದೇವರಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಗದ್ದುಗೆ ವೀರಪ್ಪ ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇವನು ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಎಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನೆಂದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನೆಂದು, ಮಗದೊಬ್ಬರು ಗ್ರಾಮ ಕಾಯುವ ಸೈನಿಕನೆಂದು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಈ ಗದ್ದುಗೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಬ್ಬಗಳೇನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಿತರ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಬ್ಬಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ, ಮಾರಿ ಹಬ್ಬ, ಗೌರಿ ಹಬ್ಬ, ದಸರಾ ಹಬ್ಬ, ದೀಪಾವಳಿ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬಗಳ ಜೊತೆಗೆ 'ಪರು' ಎಂಬ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ಯಾವ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಇವರು ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

೧. ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಆಚರಿಸುವ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊನ್ನೇರು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. 'ಹೊನ್ನೇರು' ಎಂದರೆ ಹೊಸ ಏರು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಳುಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಮನೆಯ ಜನರೆಲ್ಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಉಪವಾಸದಿಂದಿದ್ದು, ಮಡಿಯಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅನಂತರ ತಮ್ಮ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಈ ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.) ಪೂಜೆಯ ಬಳಿಕ ಹೊನ್ನೇರು ಕಟ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಸಮಾಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಜೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಯಾರು ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ (ಅದೃಷ್ಟ) ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡಿದ ಅನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಬ್ಬದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಿಸಿ ಮನೆ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ದಿನದಂದು ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರು ಮಾತ್ರ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

೨. ಮಾರಿ ಹಬ್ಬ

ಮಾರಿ ದೇವತೆಯನ್ನು ಇವರು ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಗ್ರಾಮಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮಾರಿ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ, ಅಮ್ಮ (ದಡಾರ), ಕೆಮ್ಮು, ಬರಗಾಲ, ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಯನ್ನು

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವಾದ ಎಂಟು ದಿನದ ನಂತರ ಮಾರಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಾರಿ ಹಬ್ಬದ ಪ್ರಾರಂಭ

ಮಾರಿ ಹಬ್ಬವು ಮಂಗಳವಾರ ದಿನದಂದೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಹಬ್ಬದ ಹಿಂದಿನ ದಿನದಂದು ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು (ದೊಡ್ಡಗೌಡ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಗೌಡ) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲ ಮಾರಿ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಹಬ್ಬದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ದಿನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಳವಾರ (ಮೊದಲ ದಿನ) ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಮಾರಿ ಗುಡಿಗೆ ಹೊಸ ಬಿದರಿನ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಹಾಕಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದು ಸಿಂಗಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಂಬ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಂಬ ಹಾಕುವುದು

ಮಂಗಳವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದ ಅನಂತರ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆವೇಶ ಬಂದು (ಅಂದರೆ ಮೈ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಬರುವುದು), ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಫಲಭರಿತ ಬಾಳೆ ಕಂಬವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಂದು, ಮಾರಿಗುಡಿಯ ಮುಂದಿರುವ ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಭಾಗದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಆ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಮಾರಿಗುಡಿಯ ಪೂಜಾರಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯ ಬಳಿಕ ಬಾಳೆಕಂಬದ ಸುತ್ತ ತಮಟೆ ವಾದ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಾರಿ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರು ಸುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತು ನೋಡುತ್ತ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸೂರ್ಯೋದಯದವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಂಬಂಧಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೈವೇದ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳು ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಮಾರಿ ಪದ, ತಮಟೆ ವಾದ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಣಿಯುವುದು ನಡೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ತಂಪು ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಒನಕೆ ಹಸ

ಮಾರಿ ಹಬ್ಬದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಅಂದರೆ ಐದನೆ ದಿನ ತಂಪು ಮಾಡಿಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ತಂಪು' ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಿ, ನೆನೆದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಳಕಲ್ಲಿ(ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡಲು ಕಲ್ಲಿನ ಒಳಗಡೆ ಕುಣಿ ತೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ)ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಒನಕೆಯಿಂದ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ

ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಹಾಕಿ 'ಚೌಕಾಕಾರ'ದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಣಗಿಲೆ ಹೂವನ್ನು ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಪೋಣಿಸಿ ಅದೇ ಕಡ್ಡಿಗೆ ವೀಳ್ಯದ ಎಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಪೋಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಕಡ್ಡಿ, ಕರ್ಪೂರ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ತಂಬಿಟ್ಟನ್ನು ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಅವರು 'ತಂಪು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಉಪವಾಸ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಮಹಿಳೆಯೇ 'ತಂಪ'ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಯವರ ಜೊತೆ ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರ ಈ ತಂಪನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಹಂಚುತ್ತಾಳೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒನಕೆ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಮಸಿ ಮತ್ತು ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಮಾರಿಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಒನಕೆ ಹಸ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೇಷಧಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರ ಪ್ರತಿರೂಪ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮಾರಿಯ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಕ್ಷಸತ್ವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಂಬ ಕೀಳುವುದು

ಇದು ಕೊನೆಯ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಆ ಸಮಯ ಆವೇಶ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ (ದೇವರು ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದವರು) ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಗಿರುವ ಕಂಬವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತವರು ಆವೇಶ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಟೆಯ ವಾದ್ಯವು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ ಆವೇಶ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಂಬವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಆವೇಶ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶಾಂತವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ದುರ್ಗಿ ಮಾಡುವುದು

ಕೊನೆಯ ದಿನ ಸಂಜೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ರಾಗಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಶಾವಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ಹೊತ್ತಿಟ್ಟು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ದೇವರ ಮನೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹರಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ಹೊತ್ತಿಟ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಹೊತ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ಒಂದು ಮಕ್ಕರಿಯಲ್ಲಿ (ಬಿದುರು ಬುಟ್ಟಿ) ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಬಂದು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜತೆಗೆ ಒಂದು ಮೇಕೆ ಅಥವಾ ಆಡನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾರಿಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗೂ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೆ (ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ) ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೇಕೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹೊತ್ತಿಟ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು 'ದುರ್ಗಿ ಬಿಡುವುದು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಇವರ

(ಹರಿಜನರ) ಮೂಲಕ ಮೇಕೆ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ದೇವರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರಳಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಡೇ ಹರಿಜನರು ಮೇಕೆಯನ್ನು ಮಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿ ಮೇಕೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅದರ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾರಿಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವ ಆಚರಣೆಯೂ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮೂಲಕ ಮೂಡಿಸುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ವಾಡಿಕೆ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾಕರ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾದೇಶ್ವರರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾರಿಹಬ್ಬದ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ದುರ್ಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ನಂತರ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೊತ್ತಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಾರಿಹಬ್ಬದ ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳು ಮುಗಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

೩. ಗೌರಿ ಹಬ್ಬ

ಗೌರಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ತರುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಬ್ಬದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಮನೆಯ ನೆಲವನ್ನು ದನದ ಸಗಣಿಯಿಂದ ಸಾರಿಸಿ, ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ, ಸತ್ತವರ ಸಮಾಧಿಗೆ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ 'ಗಂಗ ಹೂಂಡೇ' (ಒಂದು ವಿಧದ ಬಳ್ಳಿ), ದೂಪದ ಸೊಪ್ಪು, ಹುಣಸೆಕಾಯಿ, ಬೇಲದ ಕಾಯಿ, ಮಾವಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ತೋರಣ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇವರು "ಕಾಪು ಕಟ್ಟುವುದು" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕಾಪು ಕಟ್ಟಿದ ಮರುದಿನ ಅಂದರೆ ವಿನಾಯಕ ಚತುರ್ಥಿಯ ದಿನದಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳಿಗೆ, ಕುಲದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರ ಸಮಾಧಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಎರಡು ದಿನದವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಚರಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯದಂತೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಐದನೇ ದಿನ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ 'ಕಾಪ'ನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಕೆರೆ, ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಪನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಪನ್ನು ಬೀಡುವುದನ್ನೇ ಗೌರಿ ಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗೌರಿಹಬ್ಬ ಮುಗಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಗೌರಿಹಬ್ಬದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ

ಗೌರಿಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು, ಛತ್ರಿ ಚಾಮರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿಂದಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂತರಗಂಗೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ (ಅಂತರಗಂಗೆ ಎಂಬ ಕೊಳವು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ). ಅಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತು ಸಿಕ್ಕರೇ ಅದನ್ನೇ ಗೌರಮ್ಮ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಬಿಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಮರುಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರಗಂಗೆಯಿಂದ ತಂದ ನೀರನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪಡಿತರವನ್ನು (ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು) ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಪಡಿತರವನ್ನು ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಚಿಕ್ಕಪಾಲಿನವರು ಕೊಟ್ಟರೇ, ಎರಡನೇ ದಿನ ಮಣ್ಣಿಪಾಲು, ಮೂರನೇ ದಿನ ಉಜುಮಲೆ ಪಾಲು ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ದಿನ ದೊಡ್ಡಪಾಲಿನವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಐದನೇ ದಿನ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ವತಿಯಿಂದ ಪಡಿತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೂಜಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯ ದಿನ ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬೆಳೆಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ) ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಪೈರನ್ನು 'ಜಾಗರ' (ಬಿದಿರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಬುಟ್ಟಿಯಾಕಾರದ ವಸ್ತು)ದಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾದೇಶ್ವರನ ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಸಾಲೂರು ಮಠದವರು, ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಭಕ್ತಾದಿಗಳೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು 'ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ'ಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಛತ್ರಿಚಾಮರಗಳಿಂದ ಅಂತರಗಂಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಉತ್ಸವ ಹೋಗುವಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರು "ಬಿದುರುಗೊಳವೆ" (ಬಿದುರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಿಸ್ತೂಲಿನಾಕಾರದ ಒಂದು ಸಾಧನ)ಯೊಳಗೆ ಹುಂಡೇಕಾಯಿ ಹಾಕಿ, ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವರಸೆಯಿಂದ ಇರುವ ಮಾವ ಸೊಸೆಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಂತರ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿಂದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಂದ ನೀರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಅಂತರ ಗಂಗೆಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ಗೌರಿ ಬಿಡುವುದು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಗೌರಿ ಬಿಡುವಾಗ ಗಾಜಿನ ಕೈ ಬಳೆ ಚೂರು ಇದ್ದರೆ "ಗೌರಮ್ಮ ಹೊಳೆ ಮೇಲೆ ಬಂದಳು" ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ಮಾದೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭೋಜನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದ ಒಡಗೂಡಿ ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

೪. ದಸರ ಹಬ್ಬ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ದಸರ ಹಬ್ಬವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾದೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಹತ್ತು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಸತ್ತಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿ ಸತ್ತಿಗೆ, ನಂದಿ ಕಂಬಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ದಿನ ಸಂಜೆ ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ದೇವಾಲಯದ ಗುಡಿಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಮುತ್ತು ಸುತ್ತಿಸಿ, ನಂತರ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಲಾಲಿ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ದೇವಾಲಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿಸಿ ದೇವರ ಒಳಗರ್ಭದ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವರಿಗೆ ಇಟ್ಟ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸಾದವನ್ನಾಗಿ ಬಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆ ರೀತಿ ಒಂಬತ್ತು ದಿನಗಳು ನಡೆದರೆ ಹತ್ತನೆಯ ದಿನ "ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ" ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಜಂಬೂ ಸವಾರಿ' ಎಂದರೆ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿಸಿರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಂಬೂ ಸವಾರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆವೇಶ ಬಂದು ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಉಯ್ಯಾಲೆಗೆ ತಂದು ಕೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಈ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ "ಬೂದು ಕುಂಬಳಕಾಯಿ"ಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮೂರ್ತಿಯ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕ ಸತ್ತಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿ ಸತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ನಂದಿ ಕಂಬಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವಾಲಯದ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ 'ಬನ್ನಿಮರ' ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ಮರಕ್ಕೆ ನೂಲುದಾರಗಳನ್ನು ವೇದ ಉಪನಿಷತ್‌ಗಳನ್ನು ಪಟಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೂಲುದಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು "ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರ ವಿವಾಹ" ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬನ್ನಿ ಮರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು "ತೆಪ್ಪಕ್ಕೆ" ತರುತ್ತಾರೆ. (ತೆಪ್ಪ ಎಂದರೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಕೇರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಹಡಗು). ತೆಪ್ಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತಂದ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿಸಿ ನಂತರ ತೆಪ್ಪದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಂದು ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಮಹಾ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಒಳ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಬಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

೫. ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆ (ಉತ್ಸವ)

ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮದುವೆಯಾಗದ ೧೦೧ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊರತು ಮತ್ಯಾವ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅನೇಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಹಿಂದೆ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಪೂಜೆಗೆ ಹಾಲರಿವೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ದೃಢವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅದನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಉರುಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಶೇಷಣ್ಣ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಹಾಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾದನು. ಕೂಡಲೇ ಮಾದೇಶ್ವರನು ಆತನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ "ಈ ಹಾಲರಿವೆಯಿಂದ ಹರಿದ ಹಾಲೇ ಹಾಲು ಹಳ್ಳವಾಗಲಿ, ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಮಜ್ಜನವಾಗಲಿ"[೪೫] ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಹಾಲರಿವೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಹದೇಶ್ವರರು ಜಂಬುನೇರಳೆ ಮರದ ಬಳಿ ಬಂಡೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯರು ಹಾಲು ತಂದು ಅವರ ಪಾದದ ಬಳಿ ಇರಿಸಿ ನಿದ್ರಾಭಂಗವಾಗಬಾರದೆಂದು, ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಹಾಲಿನ ಗಡಿಗೆಯನ್ನು ಮಹದೇಶ್ವರರು ಕಾಲಿನಿಂದ ಉರುಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಪಚಾರವಾಯಿತೆಂದು ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಹದೇಶ್ವರರು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ದೀಪಾವಳಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲೆಯರು ಗುರುವಿನೊಡಗೂಡಿ ನನ್ನ ಸೇವೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿಗೂ "ಹಾಲರಿವೆ ಉತ್ಸವ" ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.[೪೬] ಈ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ಭಕ್ತರು ಸೇವಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಹಾಲುಹಳ್ಳ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇಲ್ಲಿನ ಜಲವು ಈಗಲೂ ಹಾಲಿನಂತೆ ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಹಾಲುಹಳ್ಳದಿಂದ ದೀಪಾವಳಿಯ ದಿನದಂದು ಬೇಡಗಂಪಣ ೧೦೧ ಬಾಲೆಯರು ಹಾಲರಿವೆಯನ್ನು ತಂಬಡಿಗೇರಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕತ್ತಿ ಪವಾಡದ ಕೊಳಕ್ಕೆ ತಂದು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರು, ವೀರಭದ್ರನ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ೧೨ ಜನರು, ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಸತ್ತಿಗೆ, ಚಾಮರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮದಾಯದ ಊಜುಮಲೆ ಪಾಲಿನ ಒಬ್ಬರು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು, ಮಹದೇಶ್ವರನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾದ್ಯಗೋಷ್ಠಿ, ಕುಣಿತದೊಂದಿಗೆ ಕತ್ತಿ ಪವಾಡದ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕತ್ತಿ ಪವಾಡದ ಕೊಳವು ತಂಬಡಿಗೇರಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಕತ್ತಿ ಪವಾಡದ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಬೆಳ್ಳಿ ಕತ್ತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇರುವ ಊಜುಮಲೆ ಪಾಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಲಗುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ವೇಷಧಾರಿಗಳು ಅವನ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ಏರಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿವರಸೆ ತೋರಿಸುವವನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 'ಕತ್ತಿ ಪವಾಡ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಹಾಲರಿವೆ ತಂದ ನೀರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ದೇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೧ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲರಿವೆಯನ್ನು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾದೇಶ್ವರನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ದೇವರ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಹಾಲರಿವೆ ನೀರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎರೆದು, ನಂತರ ಅದನ್ನು ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಲರಿವೆ ತೀರ್ಥ ಎಂದು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ಇದಾದ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಹಾರಥೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮಹಾರಥೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರು ಕಾಡಿನಿಂದ ಬಿದರಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ರಥವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಥವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವರನ್ನು "ಕಟ್ಟಡದ ತಂಬಡಿಗಳು" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಥೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಲರಿವೆ ತಂದಿದ್ದ ೧೦೧ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರಥೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಆರತಿಯನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ. ರಥೋತ್ಸವ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ತೆಪ್ಪವನ್ನು ಸಹ ಬೇಡಗಂಪಣರೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಗೆ ತೆಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಆಡಿಸಿದ ನಂತರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬದ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

೬. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬ

ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು 'ದನದ ಹಬ್ಬ' ಎಂದು ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬವು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ದಿನದಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೇರಳ ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು, ಇದನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಬ್ಬವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ದನದ ಹಬ್ಬದ ದಿನದಂದು ಪಶುಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮಂದಿಯೆಲ್ಲ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಪು ಕಟ್ಟುವುದು

ಇದು ಮೊದಲನೇ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕರಿಂಡಿ ಸೊಪ್ಪು, ಬೇವಿನ ಎಲೆ, ಮಾವಿನ ಎಲೆ, ಉತ್ತರಾಣಿ ಕಡ್ಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಿದರಿನ ಗಳಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ, ದನದ ದೊಡ್ಡಿ(ಹಟ್ಟಿ)ಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ, ಮನೆಯ ಮುಂದೆ, ಹೊಲದ ಮುಂದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಪು (ತೋರಣ) ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನ ಮನೆಯ ದೇವರಿಗೆ, ದನಗಳಿಗೆ, ಹೊಲಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ರೊಟ್ಟಿ ದಿನ

ಇದು ಎರಡನೇ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉಪವಾಸ ವ್ರತದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರ ಸಮಾಧಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಬೇಯಿಸಿ ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ದೇವರ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಿ, ತಾವು ಸಹ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಮಾವಿನ ಎಲೆಗಳಿಂದ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿ ಸಿಂಗರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜೇನು ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸುವುದು

ಮೂರನೇ ದಿನದಂದು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಉಪವಾಸ ಇದ್ದು, ರಾತ್ರಿ ನೆನೆಹಾಕಿರುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ 'ತಂಬಿಟ್ಟು' (ಅಕ್ಕಿ ಹೋಳಿಗೆ) ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಜೊತೆಗೆ ಎಳ್ಳಿನಿಂದ 'ಸಿಕಲಿಯ ತಂಬಿಟ್ಟು' ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ ತಂಬಿಟ್ಟು, ಸಿಕಲಿಯ ತಂಬಿಟ್ಟು, ಕಬ್ಬಿಣ ಜಲ್ಲೆ, ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದನ ಮೇಯಿಸುವ ದೊಣ್ಣೆ, ಒಣಕೆ, ಮಚ್ಚು(ಕತ್ತಿ)ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ದನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪಶುಗಳನ್ನು ಮೇವು ಮೇಯಿಸಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನವನ್ನು ಪಾಡ್ಯದ ದಿನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪಾಡ್ಯದ ದಿನದಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಜೇನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು ಮತ್ತು ಜೇನು ತುಪ್ಪವನ್ನು ತಂದು ದನಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿನ ಜೇನು ಸಿಕ್ಕರೆ ವರ್ಷವಿಡೀ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ದನಗಳಿಂದ ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ದನಗಳು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಬೆಂಕಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಾಯುವಂತೆ ದನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲ ನೆರವಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯುವುದು ಆದನಂತರ ದನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅರಿಶಿಣ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೊಸರನ್ನ ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಶುಗಳ ಕೊಂಬಿಗೆ ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಮಿಶ್ರಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಬಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ತಂಬಿಟ್ಟು ಊಟ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ.

೭. ಪಂದೇಶ್ವರ ಗಿರಿ ಜಾತ್ರೆ

ಪಂದೇಶ್ವರನ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಗಿರಿಬೆಟ್ಟವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬರಗೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಪಂದೇಶ್ವರನು ಗಿರಿಜನರ ಮನೆ ದೇವರಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವಾದ ಎಂಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪಂದೇಶ್ವರನ ತಂಬಡಿಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಿರಿಜನರಾದ ಸೋಲಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹರಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪಂದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಹರಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ಗಂಡಸರಾದರೆ ಮೈಗೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಮಸಿ ಬಳಿದುಕೊಂಡರೆ, ಹೆಂಗಸರು ಬೂದಿಯನ್ನು ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹತ್ತುವುದರಿಂದ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು "ಗಿರಿವೇಷ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗಿರಿವೇಷ ತೊಟ್ಟು ಜಾತ್ರೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಂಗುತ್ತಾರೆ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಪಂದೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಪಂದೇಶ್ವರನ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಳಿಕ

ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ದೇವಾಲಯದ ತಂಬಡಿಯು ಆವೇಶಗೊಂಡು (ಮೈ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಬಂದು) ಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ಬಂದವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಂತರ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಂಗಳಾರತಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕಂಡೋತ್ಸವ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಾರೆ.

೮. ಪರಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ "ಪರಗಳು" (ಪರುವ) ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಪರುಗಳು ಎಂದರೆ ದೇವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಪರವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಿಟಲ್‌ರವರು, "ಪರುವ (Paruva) = ಪರ2, Tbh of ಪರ್ವ, a yearly feast at which villagers, for money raised by subscription, buy rice, have it bailed and heaped up outside of the village in front of an idol, and eat it in common" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.[೪೭] ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ದೈವಗಳಿಗೆ 'ಪರು' ಎನ್ನುವಂತಹ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪರುಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

೧. ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ಪರು

೨. ಕಾರಯ್ಯ-ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಪರು

೩. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಪರು

೪. ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರ ಪರು

೧. ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ಪರು (ಪರ-ಪರುವ)

ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಪಾಲಾರಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿ ಮಾರಿಯಣೆ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡಿಯ ಬಳಿ ಹಿಂಡಿ ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಿಗ್ರಹವಿದೆ. "ಮಹದೇಶ್ವರನಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಗಾಣದ ಗುಡ್ಡೆಯ ಬಳಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದು ಒಂದೆಡೆ ಹಾಕಿದ ಹಿಂಡಿಯು ಬೆಟ್ಟದಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಉರುಳಿ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿರುವುದೇ ಹಿಂಡಿ ಬಸವನಾಗಿದೆ"[೪೮] ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇದು ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಧನುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಪರುವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ತಂಬಡಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪಾಲಿನವರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರುವನ್ನು ಮಾಡಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ರಾಗಿ, ಅವರೆ, ಬೇಳೆಕಾಳು, ಹಲಸಿನಕಾಯಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಲ್ಲ, ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಧನುರ್ಮಾಸದ ಯಾವುದಾದರೂ ಭಾನುವಾರದಂದು ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪ

ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನ ಸೋಮವಾರದಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿ ಗೆಣಸು, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮಿಶ್ರಿತ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ರಾತ್ರಿ ಪೂರ್ತಿ ಅಲ್ಲೇ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು, ತಂಬೂರಿ ಹಾಡು, ಕಂಸಾಳೆ ಹಾಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಾರೆ.

೨. ಕಾರಯ್ಯ-ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಪರು (ಪರ-ಪರುವ)

ಕಾರಯ್ಯ-ಬಿಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಪರುವನ್ನು ಕಾರಯ್ಯನ ಬೋಳಿ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಬೋಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ೧೫ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಬೋಳಿಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವು ಕಾರಯ್ಯ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಟ್ಟಿ(ಮನೆ)ಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಧನುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪರವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ತಂಬಡಿಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಿನವರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಆಚರಣೆಯು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ಪರವಿನ ಆಚರಣೆಯಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

೩. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಪರಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳ ಪರವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಗಳು ಬಹುತೇಕ ಧನುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಾಳೆಕಲ್ಲಿನ ಬಸಪ್ಪನ ಪರು, ಜಡೇಸ್ವಾಮಿ, ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಮುಂತಾದ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳಿಗೆ 'ಪರ' ಎನ್ನುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ಕೂಡ ಹಿಂಡಿ ಬಸಪ್ಪನ ಪರದ ಆಚರಣೆಯಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

೪. ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರ ಪರು

ಶೇಷಣ್ಣ ಎಂಬುವನು ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನ ಮಗನಾಗಿದ್ದು, ದೇವಾಲಯದ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಮಹದೇಶ್ವರನ ಪರಮ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಗದ್ದುಗೆಯು ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಅಂತರಗಂಗೆ ಬಳಿಯ ದನದ ದೊಡ್ಡಿಯೇ ಅವನ ಸಮಾಧಿಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ದೊಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮಂಟಪವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತರಗಂಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರ ಬಾವಿಯಿದ್ದು ಶೇಷಣ್ಣನ ಮಜ್ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವರು. ಬರಗಾಲ ಬಂದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರ ಪರವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮತ್ತು ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸೇರಿ ಉಪವಾಸ ವ್ರತದಿಂದ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅನ್ನದ ಎಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅನ್ನದ ಎಡೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಹಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಆಗರದ ಗಂಗಡಕಾರ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಗದ್ದೆಯ ಗೊನೆಯ ಮೇಲಿನ ಬತ್ತ, ಆಲೆಮನೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಾನೇ ಅರೆಯಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಹೊಸ ಬೆಲ್ಲ, ಯಳಂದೂರು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಲ್ಲಮ್ಮನ ದುರ್ಗದ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣು, ಮೈಸೂರಿನ ನೂರೆಂಟು ಮೊಳ ಚಂದ್ರಗಾವಿ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ ಹೊಸದಾಗಿ ಮರದ ಒರಳು, ಮರದ ಒನಕೆ ಮಾಡಿ, ಹಸಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಯು ಅಂತರಗಂಗೆಯಿಂದ ನೀರುತಂದು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಕುದಿಯುವ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿ ಸೌಟಿನಲ್ಲಿ ತಿರುವುವಂತೆ ತಿರುವುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಏನೂ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಅನ್ನವನ್ನು ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರಿಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿ, ನೂರೆಂಟು ಸಾರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಕುಂಭಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯ ದನ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವನ ಪೂಜೆಗೆ ಒಂದು ಕೊಳಲು, ಕತ್ತಿ, ಕೊಡಲಿಗಳನ್ನು ಗದ್ದಿಗೆ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜೆಯಾದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.[೪]

ಶೇಷಣ್ಣೊಡೆಯರ ಪರವು ಉಳಿದ ಪರಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದರ ಪರವನ್ನು ಬಹುಶಃ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪೂಜೆ, ದೇವರು, ಹಬ್ಬ, ಗಿರಿಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪದ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬಾಚರಣೆಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಚಿದಾನಂದ ಎನ್. ಕುಳಗೇರಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಯನ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೦೧

೨. ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಷಿ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೩೫

೩. ಕೆ. ಬೈರಪ್ಪ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೨, ಪುಟ-೧೫೧

೪. ಚಿದಾನಂದ ಎನ್. ಕುಳಗೇರಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಯನ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೭೬

೫. ವಕ್ತೃ; ಕೆ.ವಿ. ಮಾದೇಶ್ (೩೦), ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೭.೦೭.೨೦೦೬

೬. ವಕ್ತೃ; ಬೊಮ್ಮಿಯಮ್ಮ (೫೩), ಹೋಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಗೇರುಮಾಳ, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ (ತಾ), ಈರೋಡ್ (ಜಿ), ತಮಿಳುನಾಡು, ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೧.೦೬.೨೦೦೭

೭. ಡಾ. ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧ನೇ ಮುದ್ರಣ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೫೯

೮. ವಕ್ತೃ; ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (೫೬), ತಂದೆ ಮಾದ ತಂಬಡಿ, ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಡಕೆಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೦೪.೦೫.೨೦೦೭

೯. ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ಅಲೆಮಾರಿ-ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿ, ಹೆಳವರು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೫೮

೧೦. ಡಾ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೧೦

೧೧. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜು ಎ.ಕೆ.(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೪೧

೧೨. ವಕ್ತೃ; ಬಸವರಾಜ ಪಿ. (೩೬), ತಂದೆ ಪುಟ್ಟ ತಮ್ಮಡಿ (ಹೆಗ್ಗಪ್ಪ), ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿ., ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೨.೦೬.೨೦೦೬

೧೩. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎನ್. (ಸಂ), ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ; ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೫೭

೧೪. ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಶಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೭, ಪು.೧೧೦

೧೫. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜು ಎ.ಕೆ., (ಸಂ.), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೪೯

೧೬. ವಕ್ತೃ; ಚಿಕ್ಕ ಮಾದಯ್ಯ (೬೯), ಕೊಬ್ಬುಡಿಕ್ಕಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೦.೦೪.೨೦೦೬

೧೭. ವಕ್ತೃ: ರಾಜಮ್ಮ (೩೨), ಗಂಡ ಮಾದೇಶ, ಸದಸ್ಯರು, ಮಾದೇವಸ್ವಾಮಿ ಮಹಿಳಾ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘ, ಕಾಡುಹೋಲ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ ೧೯.೧೦.೨೦೦೬

೧೮. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ (ಲೇ), ಆದಿವಾಸಿಗಳ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ಡಾ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ-೩, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪುಟ-೧೩೩

೧೯. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ.(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ.

೨೦. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ (ಲೇ), ಆದಿವಾಸಿಗಳ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ಡಾ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ-೩, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪುಟ-೧೩೪

೨೧. ಎಸ್.ಕೆ. ಕರೀಂಸಾಬ್, ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೮೯, ಪುಟ-೨೮೯

೨೨. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪುಟ-೧

೨೩. ಎಂ. ಭೈರೇಗೌಡ, ಇರುಳಿಗರು: ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧, ಪುಟ-೧೬೯

೨೪. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ.(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೯೦

೨೫. M.N. Srinivas, Marriage and family in Mysore, Prajval Publications, Mysore, 1942, Page no. 139

೨೬. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೬೫

೨೭. ವಕ್ತೃ: ಹೆಚ್. ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ (೫೩), ತಂದೆ ಅಲಗಯ್ಯ ತಂಬಡಿ, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರು, ಹಳೇಯೂರು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೨೧.೦೧.೨೦೦೬

೨೮. ವಕ್ತೃ: ಪಿ. ಮಾದಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ (೪೦), ತಂದೆ ವಾಸಡ್ಡಿ ವೀರಣ್ಣ ತಂಬಡಿ, ಕಾಡುಹೊಲ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೦೫.೦೬.೨೦೦೭

೨೯. ವಕ್ತೃ; ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (೫೫), ತಂದೆ ಕುಳ್ಳ ಮಾದಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ (ರಿ), ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜ ನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೦೨.೦೧.೨೦೦೭

೩೦. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬಿ. ದಾಮ್ಲೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ದ್ರಾವಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು, ೧೯೯೯, ಪುಟ-೫೩

೩೧. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ, ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪುಟ-೫೫

೩೨. Burton Benedict, Indians in a plural society, London ; Her Majesty's Stationery Office, 1961, Page no. 115

೩೩. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪುಟ-೯೬

೩೪. ಡಾ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೮೨

೩೫. ಭೈರೇಗೌಡ ಎಂ., ಇರುಳಿಗರು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧, ಪುಟ-೧೯೩

೩೬. ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ, ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೧೯೯೬

೩೭. ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ., (ಲೇ), ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿ, ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ಡಾ.ಹಿ.ಚಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ-೧, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೩, ಸಂ.೧, ಸಂ.೧, ಪುಟ-೧೪೯

೩೮. Raghavaiah V., Tribal Justice, Hyderabad; Tribal Cultural Research and Training Institute, 1968, P. 28

೩೯. ಮಾನಸ, ಕೊರವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೭೧

೪೦. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ೧೯೮೪, ಪುಟ-೧೪

೪೧. ಡಾ. ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ಕಚ್ಚೆ ಗೌಳಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪುಟ-೫೭

೪೨. ಡಾ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ಮ್ಯಾಸಬೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪು.೯೩

೪೩. ಶೂಮ್ಯಾಕರ್ ಇ.ಎಫ್. (ಮೂಲ), ಈಶ್ವರ್ ಸಿಂಪಿ (ಅನು), ಸಣ್ಣದು ಸುಂದರ, ಸಪ್ನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೩, ಪುಟ-೧೯

೪೪. ವಕ್ತೃ; ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹಲಗ ತಂಬಡಿ (೫೩), ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕರ ಸಂಘ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ), ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ: ೧೨.೧.೨೦೦೬

೪೫. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ-ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧, ಪುಟ-೨೫

೪೬. ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೨, ಪುಟ-೧೯

೪೭. Mariappa Bhat M., (Revised and enlarged) Kittel's Kannada-English Dictionary in 4 volums, Volume-3 (n-m), Universities of Madras, 1975, P.1009-1010

೪೮. ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೨೦೦೧, ಪುಟ.೨೫

೪೯. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ-ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೧, ಪುಟ-೭೩

ಬೇಡಗಂಪಣ ವಧುವರರು

ವರನಿಗೆ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವುದು

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಧಾರಾ ಮೂಹೂರ್ತ

ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ವರ

ಮದುವೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವರು ತರುವುದು

ಮದುವೆ ಬಳಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಾಗಸೆ ನೃತ್ಯ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತರ ದೇಹವನ್ನು ಕೂರಿಸಿರುವುದು

ಶವ ಹೂಳಲು ಕುಣಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವುದು

ಶವ ಒಯ್ಯುವ ಕುರ್ಜಿನ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು

ಶವವನ್ನು ಕುರ್ಜಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸ್ಮಶಾನದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು

ಶವ ಹೂಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಧಿಕುಣಿ

ಶವದ ಕುಣಿಯ ಪಕ್ಕ ಇರಿಸುವ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು

ಮಾರಿಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಒನಕೆ ಹಸೆ ಕುಣಿತ

ಕೊಂಡ ಹಾಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ತಂಬಡಿ

ಹಾಲರುವೆ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬಾಲೆಯರು

ಹಾಲರುವೆ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಪವಾಡ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲರುವೆ ತಂದು ತಂಗುವ ಸ್ಥಳ (ಚಿಕ್ಕ ಪವಾಡದ ಜಾಗ)

ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಗಾವು (ತೋರಣ) ಕಟ್ಟುವುದು

ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸುವುದು

ಮಂದೇಶ್ವರ ಗಿರಿ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿವೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರು

'ಪರ' ನೆರವೇರಿಸುವ ಬಾಳೆಕಲ್ಲು/ಒಂಟಿ ಬಸಪ್ಪನ ದೇವಸ್ಥಾನ

ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಣ್ಣ ಒಡೆಯರ ಗದ್ದುಗೆ

ಮಹದೇಶ್ವರ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ತೇರು

ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

೪.೧. ಕಸುಬುಗಳು

- ೪.೧.೧. ವ್ಯವಸಾಯ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ
    - ೪.೧.೧.೧. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ
    - ೪.೧.೧.೨. ಬೆಳೆಯ ವಿಧಾನ
    - ೪.೧.೧.೩. ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ
- ೪.೧.೨. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು
- ೪.೧.೩. ಪಶು ಪಾಲನೆ
- ೪.೧.೪. ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಉದ್ಯೋಗ
- ೪.೧.೫. ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಗಣಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸ
- ೪.೧.೬. ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸ
- ೪.೧.೭. ಸೌದೆ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ
- ೪.೧.೮. ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ
- ೪.೧.೯. ವಿಭೂತಿಗಟ್ಟಿ ಉಂಡೆ ತಯಾರಿಕೆ
- ೪.೧.೧೦. ಜೇನು ಶೇಖರಣೆ
- ೪.೧.೧೧. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ
- ೪.೧.೧೨. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳು
- ೪.೧.೧೩. ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳು

೪.೨. ಬೇಡಗಂಪಣರ ವೃತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

೪.೩. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

"ಪ್ರಪಂಚ ಪ್ರಚಂಡ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಅದರ ಅಂತ್ಯದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದೆ." ಎರಡನೆಯ ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೦೧೪) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದ ಚರ್ಚ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಚ್‌ಬಿಷಪ್ ಉಲ್‌ಪೂಸ್ಟಾನ್ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಇವು. ಈ ಮಾತುಗಳು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ, ಮೂರನೆಯ ಸಹಸ್ರಮಾನದೊಡನೆ ಹೊಸ ಶತಮಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವ ಮನಕುಲದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಇಂದಿನ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ."[೧] ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾನವನ ಕಳೆದ ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸದ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ ಆ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿಕಸನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮಾನವನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಜಿ.ಪಿ.ಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವು "೧. ಬೇಟೆ ಜೀವನ ಯುಗ, ೨. ಪಶುಪಾಲನೆ ಯುಗ, ೩. ಕೃಷಿ ಯುಗ, ೪. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯುಗ"[೨]. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲ ಹಚ್ಚ ಹಸುರಾಗಿತ್ತು. ಮಂಗ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಈ ಪರಿಸರ ಅಕ್ಷತವಾಗಿತ್ತು. ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿತ್ತು! ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನವ ಮೊದಲು ಹಣ್ಣು ಕಿತ್ತನೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದನೋ ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ದಿನಗಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನವ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ, ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತ ಪರಿಸರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು, ನಾರು ಬೇರುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕಲು ಕಲಿತ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ. ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಬಹುಭಾಗ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಿದ. ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕೂಸಾಗಿ ಬದುಕಿದ. ನಂತರ ನೀರಿರುವ ಕಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತು ಒಕ್ಕಲುತನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಪಾಲನೆಯು ಜೊತೆಗೂಡಿತು. ಈ ಒಕ್ಕಲುತನವು ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೃಷಿಯ ಆಧುನಿಕ ಯುಗವೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೂಡಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಲಿವೆ.

ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.೬೦ರಷ್ಟು ಜನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಾಧರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮನೆ, ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನರ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಇವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ವೃತ್ತಿಪರರು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವ ಹೊಸ ವೃತ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಬೇಗ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂಡವಾಳಸಾಂದ್ರವಾಗಿರದೇ ಶ್ರಮಸಾಂದ್ರವಾದಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮೂಲತಃ ಕಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳವರು. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಯಿಂದ ಬೇಟೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಇತರೆ ನಾಗರಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರ ಬದುಕು ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಬಹುತೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇನ್ನೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೪.೧. ಕಸುಬುಗಳು

ಅಲೆಮಾರಿ ಮಾನವ ಕೃಷಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿಯುತ್ತ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಬಳಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕೃಷಿಯ ಅಧ್ಯಯನದೊಡನೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆ ಸಿಕ್ಕು ಆಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆಹಾರ ಪೂರೈಕೆಯೇ ಕೃಷಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶ. ಹಸಿವು ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಮಾನವನ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಗಿದೆ. ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಜೀವಿಸುವ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪಶುಪಾಲನೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಇವರ ವೃತ್ತಿಗಳು ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೂಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ದುಡಿಮೆಗೆಂದು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಇವರಿಗೆ

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮನುಕುಲದ ಪ್ರಮುಖ ಕಸುಬು ವ್ಯವಸಾಯ. ಅಲೆಮಾರಿತನದ ಬದುಕಿನಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿಗೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪಶುಪಾಲನೆ ಹಂತಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಯು ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೂಲ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಮನುಕುಲ ಬಹಳ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸುಖಕರ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಕೃಷಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಪರಿಸರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೃಷಿಕರು ಕೃಷಿಯಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು, ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮದ ಬದುಕನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ, ತರಕಾರಿ ಮಾರಾಟ, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಆಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟ, ವಿಭೂತಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ, ಚಹಾದ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಪಾನ್‌ಶಾಪ್ ಮತ್ತು ಪೊರಕೆ ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಅಡವೆಕಾಯಿ, ಸಿಗ್ಗೆಕಾಯಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಮಾಗಳಿಕಾಯಿ, ಅಂಟುವಾಳಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ಇವರ ಇನ್ನೊಂದು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಡು ಮೇಯಿಸುವುದು, ದನ ಕಾಯುವುದು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಗಾರೆ ಕೆಲಸ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ, ಡ್ರೈವರ್, ರೇಡಿಯೋ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರ್, ಅಂಗನವಾಡಿ ಟೀಚರ್, ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರು, ದಫೇದಾರ ಹಾಗೂ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಕೋಷ್ಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಕಸಬುವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಕಸುಬುಗಳು	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ														ಚಾಮರಾಜನಗರ		ಒಟ್ಟು
	ಕೆ.ಹೊಸೂರು		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ		ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ		ದಿನ್ನಳ್ಳಿ		ಹೂಗ್ಯಂ		ಉತ್ತೂರು		ಹನೂರು		ಪೂಣಜನೂರು		
	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	
ಕೃಷಿ	೧	೧	೪೭	೩೫	೨೬೦	೧೫೨	೨೦	೧೦	೧೬	೮	೩೫	೨೬	--	--	೬	೫	೬೨೨
ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೦	೧೨	೨೪೭	೨೦೬	೧೫೪೧	೧೧೮೪	೧೧೦	೮೯	೧೧೧	೧೦೭	೧೯೧	೧೭೨	೩	೩	೨೭	೩೧	೪೦೮೪
ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ	--	--	--	--	೪೪	೩	--	--	--	--	--	--	--	--	೧	೧	೪೯
ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು	--	--	--	--	--	೧೪	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೧೪
ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು	--	--	--	--	--	೪	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೪
ಕರಿಕಲ್ಲುಕೆಲಸ	೨	--	೩೨	೨೪	೨	೨	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೬೨
ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ	--	--	೬	೩	೨೧	೪	--	--	--	--	--	--	೨	--	--	--	೩೬
ಸರ್ಕಾರಿ	--	--	೨	೩	೧೭	೧	--	--	--	--	--	--	೧	--	--	--	೨೪
ಖಾಸಗಿ	--	--	೪	--	೧೪	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೧೮
ಇತರೆ	--	--	೨	--	೧೫	೩	--	--	೧	--	೧	--	೧	--	೪	--	೨೭
ಒಟ್ಟು	೧೩	೧೩	೩೪೦	೨೭೧	೧೯೧೪	೧೩೬೭	೧೩೦	೯೯	೧೨೮	೧೧೫	೨೨೭	೧೯೮	೭	೩	೩೮	೩೭	೪೯೦೦

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೩ರಷ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೮೩ರಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣ ಇವರ ಭೂಮಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳ ವೇತನವು ಸಹ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಶೇ. ೧ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತರೆ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರು ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ೧ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧.ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.)

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೨ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಕಸಬುವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಕಸುಬುಗಳು	ಭವಾನಿ		ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕು																ಒಟ್ಟು
	ಬರಗೂರು		ಕುತ್ತವ್‌ಪಾಳ್ಯ		ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು		ಗುಂಡ್ರ		ಎರಟ್ಟಪಾಳ್ಯ		ಗೇರುಮಾಳ		ತಾಳವಾಡಿ		ತಿಗಳೂರು		ಹಾಸನೂರು		
	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	
ಕೃಷಿ	೧೮೪	೮೧	೧೪	೯	೯೫	೯೨	೯೪	೩೧	೬೬	೪೧	೩೦	೧೭	--	--	೮	೮	೨೦	೧೭	೮೦೭
ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೨೧೩೦	೨೧೩೪	೪೬	೫೪	೧೮೫	೧೯೪	೩೧೫	೧೯೬	೧೨೭	೧೦೩	೧೦೬	೯೨	೪	೨	೨೮	೨೧	೯೬	೧೧೫	೫೯೪೮
ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು	೧೪೯	೭೬	೯	೮	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೨	೨೪೪
ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು	೮೭	೨೪೧	--	೪	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೩೩೨
ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ	೬೮೪	೨೦೮	೧೨	೧		--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೩೯	೮	೯೫೨
ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು	೩೨೪	೭೨೧	೭	೯	೩೩	೪೬	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	೧	೫	೧೧೪೬
ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ	೮	೪	--	--	--	--	೨	--	೧	--	೧	೧	೧	--	--	--	೨	--	೨೦
ಸರ್ಕಾರಿ	೩	೪	--	--	--	--	೧	--	--	--	--	--	೧	--	--	--	--	೧	೧೦
ಖಾಸಗಿ	೧೫೨	೬	--	--	೨	--		--	೧	--	--	--	--	--	--	--	೨	--	೧೬೩
ಇತರೆ	೧೯೫	೧೪೭	--	--	೨	--	೭	೧	೨	--	೨	--	--	--	೧	--	--	--	೩೫೭
ಒಟ್ಟು	೩೯೧೬	೩೬೨೨	೮೮	೮೫	೩೧೭	೩೩೨	೪೧೯	೨೨೮	೧೯೭	೧೪೪	೧೩೯	೧೧೦	೬	೨	೩೭	೨೯	೧೬೦	೧೪೮	೯೯೭೯

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರೂ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಕೂಲಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೦೮ರಷ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೬೦ರಷ್ಟು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೦ರಷ್ಟು, ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ಶೇ. ೧೧ರಷ್ಟು, ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು, ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. (ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೨೯ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೨ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.)

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಶೇ.೧೩ರಷ್ಟು (೬೨೨ ಜನ) ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಶೇ.೮೩(೪೦೪೪ ಜನ)ರಷ್ಟು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೦೮(೮೦೭ ಜನ)ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಶೇ.೬೦(೫೯೪೦ ಜನ)ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ ಕೃಷಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮತ್ತಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ, ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ, ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೩೨ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕರಿಕಲ್ಲು ಪುಡಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ, ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸೌದೆ ವ್ಯಾಪಾರ, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವ ಕಾಯಕ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ, ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

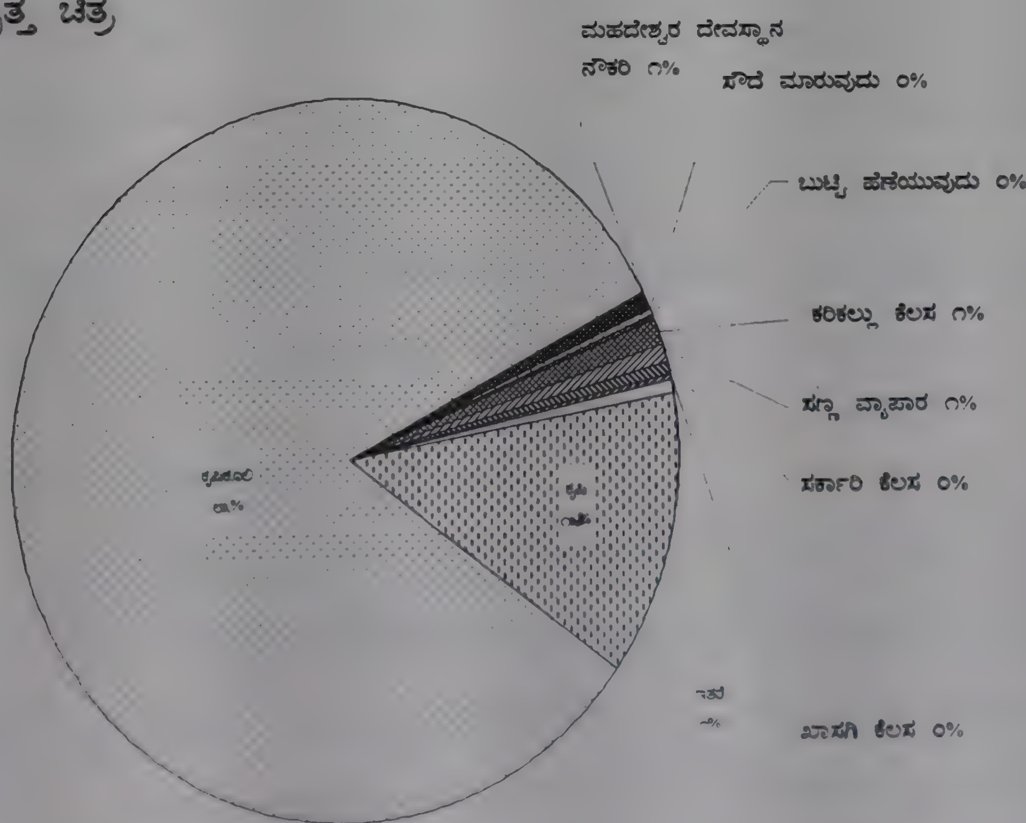
ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವೃತ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ವಿಭೂತಿಗಟ್ಟಿ ಉಂಡೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಪೊರಕೆ ತಯಾರಿಕೆ, ಜೇನು ಶೇಖರಣೆ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಖಾಯಂ ನೌಕರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅರೆ ಕಾಲಿಕ ಪೂಜಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು 'ಕಸುಬು' ಅಥವಾ 'ಕೆಲಸ' ಎಂದರೆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು,

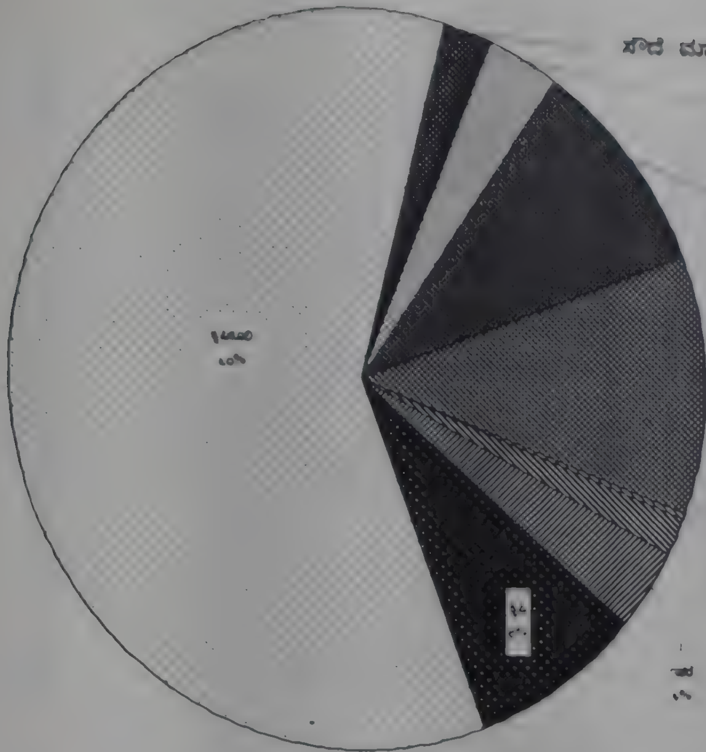
ಕಡಿಮೆ ನಿರಕ್ಷರಿಗಳು (ಭಾರತದಂತಹ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ) ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇಟೆಗಾರಿಕೆ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಓದು ಬರಹ ಬಂದ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ನೈಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಜನ ಔದ್ಯಮಿಕ ರಂಗ ಮತ್ತು ಸೇವಾರಂಗ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವವರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದೆ. ಔದ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಾರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವನ ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.[೩] ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವು ಅನಕ್ಷರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಚಿತಾನಂದ ಕೆ ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ ಅವರು "ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ"[೪] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ತುಂಬ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಹಲವು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯವು ಮೇಲುವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೆಳವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. (ವೃತ್ತಚಿತ್ರ ೪.೧ ಮತ್ತು ೪.೨ನ್ನು ನೋಡಿ.)

ವೃತ್ತ ಚಿತ್ರ

೪.೧. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ

೪.೨. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ

೪.೧.೧. ವ್ಯವಸಾಯ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ

ಭಾರತವು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ದೇಶದ ಶೇ.೭೦ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.[೫] 'ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತವೇ ನೈಜ ಭಾರತ' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಕರು ಭಾರತದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು, "ಕೃಷಿತೋನಾಸ್ತಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಂ" ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿ, "ಬೇಸಾಯದವನು ಬೇಗ ಸಾಯ" ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.[೬] ಭಾರತದಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಕೃಷಿಪ್ರಧಾನ ರಾಜ್ಯ. ಇದು ೧.೯೫ ಲಕ್ಷ ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಂಟನೆಯ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಬೇಸಾಯದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.[೭] ಅದೇ ರೀತಿ ಪಕ್ಕದ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯವು ಸಹ ಮಳೆಯಾಧರಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.[೮] ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು.

೪.೧.೧.೧ ಭೂಹಿಡುವಳಿ

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಕಸುಬಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಜೀವನ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇ.೭೭ರಷ್ಟು ಜನರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಶೇ.೯೭ರಷ್ಟು ಒಣಬೇಸಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಇಡೀ ರೈತರ ಜೀವನ ಮಳೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಕೃಷಿ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೩ ಮತ್ತು ೪.೪. ಗಮನಿಸಿ.)

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೩ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಒಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಭೂಹಿಡುವಳಿ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ) ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಭೂಹಿಡುವಳಿ.

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಕುಟುಂಬ	ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಎಕರೆಗಳು			ಭೂ ಶ್ರೇಣಿಗಳು					
				ಒಣ	ನೀರಾವರಿ	ಒಟ್ಟು	ಎ*	ಬಿ*	ಸಿ*	ಡಿ*	ಇ*	ಎಫ್*
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	ರಾಮಪುರ	ಕೆ. ಹೊಸೂರ	೮	೧೩		೧೩					೮	
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೧೮೬	೧೧೯	೧೮	೧೩೭				೭	೮೭	೯೨
		ಮ. ಬೆಟ್ಟ	೧೨೦೫	೧೫೬೩.೫	೫೮.೫	೧೬೨೨			೯	೧೭೩	೬೫೮	೩೬೫
			೧೩೯೯	೧೬೯೫.೫	೭೬.೫	೧೭೭೨			೯	೧೮೦	೭೫೩	೪೫೭
	ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳಿ	೧೦೦	೯೬	೬	೧೦೨				೧೪	೩೨	೫೪
		ಹೂಗ್ಯಂ	೧೦೪	೮೧	೩	೮೪				೪	೬೧	೩೯
		ಉತ್ತೂರು	೧೫೬	೨೩೦	೨	೨೩೨			೧	೨೯	೭೩	೫೩
			೩೬೦	೪೦೭	೧೧	೪೧೮			೧	೪೭	೧೬೬	೧೪೬
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	೩	೧.೫		೧.೫					೧	೨
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರ	೩೪	೩೮	೨	೪೦			೧	೫	೯	೧೯
ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ			೧೭೯೬	೨೧೪೨	೮೯.೫	೨೨೩೧.೫			೧೧	೨೩೨	೯೨೯	೬೨೪

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ೦೮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಒಣ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ರಾಮಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಶೇ.೭೯ರಷ್ಟು, ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಶೇ.೬ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕೆ.ಹೊಸೂರು ಶೇ.೧ರಷ್ಟು ಒಣ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೀರಾವರಿಯ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಶೇ.೭೬ರಷ್ಟು, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಶೇ.೨೪ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಉತ್ತೂರು ಶೇ.೧೧ರಷ್ಟು ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಹೂಗ್ಯಂ ಶೇ.೨ರಂತೆ ಒಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಪುಣಜನೂರು ಶೇ.೨ರಷ್ಟು ಒಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು (ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೩ ನೋಡಿ.) ಇವರ ಕೃಷಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗದಿರುವುದು ಇವರ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮುಂದುವರಿಯದೇ ಇದ್ದು, ಮೇಲ್ವರ್ಗಗಳ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಇವರದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಭೂಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು *ಎ=೨೫ ಎಕರೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. *ಬಿ=೧೦.೧ ಎಕರೆಯಿಂದ ೨೫ ಎಕರೆ ಗಾತ್ರದ ಭೂಮಿ ಇರುವಂತಹ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. *ಸಿ=೫.೧ ರಿಂದ ೧೦ ಎಕರೆ ಅರೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರವನ್ನು *ಡಿ=೨.೫೧ ಎಕರೆಯಿಂದ ೫ ಎಕರೆ, ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಹಾಗೂ *ಇ=೦.೫೦ ರಿಂದ ೨.೫೦. ಎಕರೆವರೆಗಿನ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು. ಮತ್ತು *ಎಫ್=ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರ ರೈತರ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೩ರಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಭೂಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೪ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೪೭ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೪೯ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೧೪ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೫೪ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೩೨ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಹೂಗ್ಯಂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೫೮ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. ೩೮ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಾಣಸಿಗುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಉತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ

ಶೇ.೧೯ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೪೬ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೩೪ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದು ಕೆ.ಹೊಸೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅರಬಗೆರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಒಟ್ಟು ೦೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೇ.೧೦೦ರಷ್ಟು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೨ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೪೮ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೫೦ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದು ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಪುಣಜನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೩ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ.೧೫ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೨೬ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೫೬ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೪ ತಮಿಳುನಾಡು ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿವಾರು ಒಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಭೂಹಿಡುವಳಿ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ) ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಭೂಹಿಡುವಳಿ

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಕುಟುಂಬ	ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ			ಭೂ ಶ್ರೇಣಿಗಳು					
				ಒಣ	ನೀರಾವರಿ	ಒಟ್ಟು	ಎ*	ಬಿ*	ಸಿ*	ಡಿ*	ಇ*	ಎಫ್*
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೨೦೯೫	೪೦೬೮.೫	೫೪.೫	೪೧೨೩		೬	೪೯	೪೧೮	೧೩೮೪	೨೩೮
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೫೫	೭೩.೫	೨೦	೯೩.೫			೧	೧೦	೩೦	೧೪
	ಗುತ್ತಿಯಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಲತ್ತೂರು	೨೩.೭	೫೧೯.೫	೬೪	೫೮೩.೫			೧೩	೮೦	೧೧೪	೩೦
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೨೬೮	೪೮೭.೫	೨೪.೫	೫೧೨			೯	೫೫	೧೫೯	೪೫
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೧೩೪	೨೪೩	೧೩.೫	೨೫೬.೫			೪	೨೮	೬೭	೩೫
		ಗೇರುಮಾಳ	೯೨	೯೪.೫	೧೪	೧೦೮.೫			೧	೧೩	೩೬	೪೨
		ತಾಳವಾಡಿ	೪									೪
		ತಿಗಳೂರು	೨೪	೩೫	೨	೩೭			೨	೫	೪	೧೩
		ಹಾಸನೂರು	೧೨೦	೯೧	೩	೯೪				೧೦	೩೭	೭೩
			೩೭೪	೪೬೩.೫	೩೨.೫	೪೯೬			೭	೫೬	೧೪೪	೧೬೭
ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ			೩೦೨೯	೫೬೧೨.೫	೧೯೫.೫	೫೮೦೮		೬	೭೯	೬೧೯	೧೮೩೧	೪೯೪

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೪ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕುಗಳ ಬೇಡಗಂಪಣರ ೦೯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಒಣ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಶೇ.೭೨ರಷ್ಟು, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುತ್ತಮ್ ಪಾಳ್ಯ ಶೇ.೧ರಷ್ಟು, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಶೇ.೯ರಷ್ಟು, ಗುಂಡ್ರೆ ಶೇ.೯ರಷ್ಟು. ಹಾಗೆಯೇ ತಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ಶೇ.೪ರಷ್ಟು, ಗೇರುಮಾಳ ಶೇ.೨ರಷ್ಟು, ಹಾಸನೂರು

ಶೇ.೨ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಿಗಳೂರು ಕಡಿಮೆ ಶೇ.೧ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ತಾಳವಾಡಿ ಭೂರಹಿತ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೪ ನೋಡಿ.)

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೪ರಲ್ಲಿ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಭೂಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೨ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ.೨೦ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೬೭ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೧೧ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕುತ್ತಮ್ ಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.೨ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ.೧೮ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ.೫೫ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೨೫ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೨೧ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೫೯ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ೧೭ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩ರಷ್ಟು ಅರೆಮಾಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ. ೨೧ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೫೦ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. ೨೬ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು, ತಿಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಾಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ. ೧೪ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೩೯ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. ೪೯ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಗೇರುಮಾಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೮ರಷ್ಟು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇ. ೨೧ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೧೭ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. ೫೪ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ತಾಳವಾಡಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೮ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಶೇ. ೩೧ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ. ೬೧ರಷ್ಟು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳವಾರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಭೂಶ್ರೇಣಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳೇ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇತರೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹಾಗೂ ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ತಾಲೂಕುವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ವೈಫಲ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದರಿಂದ

ಒಣಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ರೈತರು ಮಾರುಹೋಗಿ ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಸಾಸಿವೆ, ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು, ನವಣೆ, ಅವರೆ, ಸಾಮೆ, ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ, ತೊಗರಿ, ಅರಿಶಿನ, ಭೂ ಮೆಣಸಿ, ಬರಗು ಮುಂತಾದ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೪.೧.೧.೨. ಬೆಳೆಯ ವಿಧಾನ (Cropping Pattern)

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಬಂದಂತಹ ಫಲವು ಮನೆಯವರ ಅನುಭೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಲುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಿಗುತೆ(Surplus) ಎಂಬುದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯದವರು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಹ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹರ್ಸ್ಕೊವಿಟ್ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ, "There is no society without methods of production, distribution, Consumption and some from exchange. There is no group without some expression of value, even through may not be formulated in terms of some commonly accepted moneyfary symbol"[೯] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಬೆಳೆಯ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಉಳುವ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಭಿನ್ನ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ.[೧೦] ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಪಿ.ವಿ. ಜಾನ್ ಎಂಬುವವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, "ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳ ಮಿಶ್ರಣಭರಿತವಾದ ಅಂದರೆ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದೇ ಬೆಳೆ ವಿಧಾನ."[೧೧] ಇಂತಹ ಬೆಳೆಯ ವಿಧಾನ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ, ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ, ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.[೧೨] ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಮಜುಂದಾರ್ ಎನ್.ಎ. ಅವರು, "ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು"[೧೩] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬೆಳೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇಂದಿಗೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಪರಂಪರಗತವಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಮರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಸ್ಟೆಫೀನ್ ಫಂಚಸ್ ಎಂಬುವರು, "Orginally most tribes were shifting cultivators, burning the forest and sowing their seeds in the fertile ashess. Many tribes in South India, in central India, in Chota Nagapur and Bengal on the slope of the Himalayas and in assam practised, until fairly recent time, this Slash-and-burn Cultivation for which no plough animals were required. The only Implements required for this type of cultivation were the axe and the digging stick"[೧೪]

ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಹಿಂದೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇಂದು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂತು, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಬಹುತೇಕ ಭೂಮಿಯು ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆಗಳು ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು. ಇವು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.[೧೫] ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶದ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಗತಿ ಅದು ಹೊಂದಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು ಬಹುತೇಕ ಆಹಾರದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ ಇವರ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಬೆಳೆಯುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೫

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು

ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು	ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು
ರಾಗಿ	ಸಾಸಿವೆ
ಅವರೆ	ಅರಿಶಿನ
ಭತ್ತ	ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ
ಸಾಮೆ	ತೊಗರಿ
ಅಕ್ಕಳೆ	ಮೆಣಸು
ಜೋಳ	ಬರಗೂ
ಸಜ್ಜೆ	ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು
ಸವಣೆ	

ಈ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇವರು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿ ರೈತಾಪಿಗಳು. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ೧೯೬೦ರ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಸುಧಾರಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಭೂಹಿಡುವಳಿಯು ಬಹುತೇಕ ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇವರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.[೧೬] ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ಆಚರಣೆಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಆರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸುತ್ತಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಎರೆಯ ಭೂಮಿ ಇದ್ದು, ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.[೧೭] ಈ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ, ಮಳೆಗಾಲ, ಚಳಿಗಾಲ ಎಂಬ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಋತುಮಾನಗಳು ವರ್ಷವನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ, ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೪೦ ಅಂಗುಲದಿಂದ ೪೫ ಅಂಗುಲದವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ."[೧೮]

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಚಾಂದ್ರಮಾನ ಯುಗಾದಿ ವರ್ಷದ (ಅಂದರೆ ಹೊಸ ವರ್ಷದ) ಆರಂಭದ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯುಗಾದಿಯ ದಿನದಂದು ಸೂರ್ಯ ಉದಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಪವಿತ್ರ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು "ಹೊನ್ನೇರು" (ಅಂದರೆ ಹೊಸ ಏರು) ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ಹೊಸ ನೇಗಿಲನ್ನು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏರನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೇಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ (ಪೂಜೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ, ಅರಿಶಿಣ, ಕುಂಕುಮ, ಗಂಧ, ಭಸ್ಮ, ಹಣ್ಣು, ಅಕ್ಷತೆ, ಹೂಗಳು ಮತ್ತು ಅರಿಶಿಣ ಅದ್ದಿದ ನೂಲು). ಪೂಜೆಯ ನಂತರ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಮೂರು ಸುತ್ತು ಭೂಮಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಎತ್ತುಗಳು ತೊಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ, ಎತ್ತುಗಳು ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ

ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ, ಈ ಎರಡನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ-ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಮಾಡುವ ಬೇಸಾಯದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪೂಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಳೆ ಬೀಳುವವರಿಗೂ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಾಯ್ದು, ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸನು (ಸ್ವಚ್ಛ) ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಸನಾದ ಮೇಲೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳುಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಉಳುಮೆ, ಎರಡನೇ ಉಳುಮೆ, ಮೂರನೇ ಉಳುಮೆ ಎಂಬ ಉಳುಮೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉಳುಮೆ ನಂತರ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಬಿತ್ತನೆ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆ ಕಾಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಹದಿನೈದರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೈರನ್ನು ಅರಗನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಕಳೆ ಕೀಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳು ಬಂದರೆ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿ, ತೀರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಎರಚುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಚುವುದರಿಂದ ರೋಗ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಪರ (ಹೊಲದ ಪರ)

ಬೆಳೆಗಳು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಪರ' ಎಂಬ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ತೆನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಧಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಕೊಯ್ಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳ ಕೊಯ್ಲು ಆದನಂತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆದೆ (ಒಟ್ಟಲು) ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೆದೆ ಹಾಕಿದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಹಬ್ಬವಾದ ತರುವಾಯ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವುದುಂಟು.

ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವುದು

ಒಕ್ಕಣೆ (ಸುಗ್ಗಿ ಮಾಡುವುದು) ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 'ಕಳ'ವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ಕಳ' ಅಂದರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಮತಟ್ಟಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರು ಹಾಕಿ ದನಗಳ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತುಳಸಿ ಸೆಗಣಿಯಿಂದ ಸಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಾರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಳಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಲು

ಹಾಕಿದ ರಾಗಿಯನ್ನು ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಬಿದಿರುಗಳಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಡಿದು ರಾಗಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಹುಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಗಿ ತೆನೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೆಣೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣೆ ಎಂದರೆ ದನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ತುಳಿಸುವುದು.

ಅವರೆ/ರಾಗಿ ಪೂಜೆ

ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಿದ ಅವರೆಯಾದರೆ ಅವರೆ, ರಾಗಿಯಾದರೆ ರಾಗಿಯನ್ನು ಕಳದಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿನ ಆಚರಣೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಪರಿಪಾಠ ಇವರಲ್ಲಿದೆ.

೪.೧.೧.೩. ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಇವರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಯಾರೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಸ್ತು ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಮಾದರಿಯ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಅನೇಕ ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಇವರ ಭೂಮಿಗಳು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದ ಅಭಾವವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಸ್ತು ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಗರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿಯೋಜಿಸಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದೆ, ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯದ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇವರ ಜಮೀನುಗಳು ಇಳಿಜಾರು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಇವರಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳು ದಿನನಿತ್ಯದ ಊಟಕ್ಕೆ ಸಾಲದೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಇವರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೬ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಕೊಡುವ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಲೆಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಧಾನ್ಯಗಳು	೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕವಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಬೆಲೆ
೧.	ರಾಗಿ	೨೫೦ರಿಂದ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೨.	ಅವರೆ	೨೦೦ರಿಂದ ೨೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೩.	ಭತ್ತ	೨೫೦ರಿಂದ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೪.	ಸಾಮೆ	೧೫೦ರಿಂದ ೨೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೫.	ಅಕ್ಕಳೆ	೧೨೫ರಿಂದ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೬.	ಜೋಳ	೨೦೦ರಿಂದ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೭.	ಸಜ್ಜೆ	೧೭೦ರಿಂದ ೨೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೮.	ಅರಿಶಿನ	೫೦೦ರಿಂದ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೯.	ನವಣೆ	೧೫೦ರಿಂದ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೧೦.	ಸಾಸಿವೆ	೫೦೦ರಿಂದ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೧೧.	ಕಡಲೆಕಾಯಿ	೫೫೦ರಿಂದ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೧೨.	ತೊಗರಿ	೩೩೦ರಿಂದ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು
೧೩.	ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು	೩೦೦ರಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು

*ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ರೈತರು ಕೊಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ಭತ್ತದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ೯೦೦ರಿಂದ ೯೫೦ ರೂ.ಗಳಿದ್ದರೆ, ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಕೇವಲ ೨೫೦ರಿಂದ ೩೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಭತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ೫೦ ಕೆ.ಜಿ. ರಾಗಿಯ ಬೆಲೆ ೬೦೦ರಿಂದ ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ, ೨೫೦ರಿಂದ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಸುಮಾರು ೨೩ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ೧೯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಉಗ್ರಾಣಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

೪.೧.೨. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ, "ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನಿಪುಣರಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತರಾದ ಹಾಗೂ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ",[೧]

ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪಡೆಯುವ ಆದಾಯದ ಬಹುಪಾಲು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಮೂಲಕ ಕೂಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಎಂದರೆ, "ಕೂಲಿಯು ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ಬೆಲೆಯ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದ ಪರಿವರ್ತಿತ ರೂಪ. ಕಾರ್ಮಿಕನು ತನ್ನ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿಗೆ ವಿನಿಮಯವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಕೂಲಿ."[೨೦] ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೂಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಬರುವ ದುಡಿಮೆಯು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.೮೩ರಷ್ಟು ಜನರು ಅಂದರೆ ೪೦೪೪ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ೧೮೦೪ ಮತ್ತು ಗಂಡು ೨೨೪೦. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೆ. ೬೦ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೫೯೧೮ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ೨೯೧೧ ಮತ್ತು ಗಂಡು ೩೦೦೭. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಶೇ.೭೦ರಷ್ಟು ಜನರು ಅಂದರೆ ೯೯೬೨. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ೫೨೪೭ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ೪೭೧೫. ಇವರು ಕೂಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳ ವಿಧಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು

ದಿನನಿತ್ಯ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿ	ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ	ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ	ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ

೧. ದಿನನಿತ್ಯ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಹತ್ತಿರ ದಿನನಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರ ವೇತನದಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ೨೫ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು ಗಂಡಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವೇತನ ನೀಡಲು ಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಪುರುಷರಿಗೆ ಗಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿರುವುದು. ಅಂದರೆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಎಂದರೆ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದು, ಹೊರೆ ಹೊರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾಡಿದರೆ, ಪುರುಷರು ಭೂಮಿ

ಅಗೆಯುವುದು, ಭೂಮಿ ಉಳುವುದು, ಭಾರದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊರುವ ಇತರ ಶ್ರಮದಾಯಕ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವೇತನದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇಂತಹ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಇವರು 'ಮೈ ಆಳು' ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೈ ಆಳುಗಳು ದಿನನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ ೫ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮೂಲತಃ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಶುಪಾಲಕರು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ತೊರೆದಿದದ್ದರೂ, ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಆಕಳು, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಉತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬಹುತೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೂಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನ ಕೂಲಿ ದರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದುಂಟು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೭ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿಯ ದರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕೂಲಿಯ ಹೆಸರು	ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಯ ದರ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
೧.	ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು	೬೦
೨.	ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು	೬೦
೩.	ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು	೬೦
೪.	ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು (ಬಹಳಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗ)	೧೦೦ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
೫.	ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು	೧೦೦ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯದ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
೬.	ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುವುದು	--

೩. ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ

ಫಸಲು ಬಂದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೂಲಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಜನರ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಧಿಕ ಕೂಲಿಯ ಆಮಿಷ ಒಡ್ಡಿ ಕೂಲಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಯ ಧರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೮ ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ ದರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕೂಲಿಯ ಹೆಸರು	ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಯ ದರ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು
೧.	ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯುವ ಕೆಲಸ	೭೦	೫೦
೨.	ಬೆಳೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಲಸ	೭೦	೫೦
೩.	ಬೆಳೆ ರಾಶಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ	೮೦	೫೫
೪.	ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹೊಡಿಯುವ ಕೆಲಸ	೧೦೦	--
೫.	ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ಕಾರ್ಯ	೮೦	೫೦

೪. ಜೀತಪದ್ಧತಿ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ತುಂಬಾ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ತಾವು ಮದುವೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ 'ವೇಳ್ಳಾಲ ಗೌಂಡರ್' ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸೇರಿ ಜೀತ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರು ಸಾವಿರದಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಜಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇವರು ತಾವು ಪಡೆದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೀರಿಸುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ದನ ಕಾಯುವವರಲ್ಲಿ ಈ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೪.೧.೩. ಪಶುಪಾಲನೆ

"ಪಶುಪಾಲನೆ ಮಾನವನ ಎರಡನೇ ಕಸುಬಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಬೇಟೆಗಾರರು ಪಶುಪಾಲಕರಾದಂರೆಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಬೇಟೆಗಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವರು ಪಶುಪಾಲಕರಾದರೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಕುರಿಸಾಕಣೆ, ಮೇಕೆ ಸಾಕಣೆ, ದನಕರುಗಳ ಪಾಲನೆ, ಎಮ್ಮೆ ಕರುಗಳ ಪಾಲನೆಯತ್ತ ಮುಂದುವರೆದು ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿತು. ಮೇಷ ಮೇಕೆಗಳ ಪಾಲನೆಗಿಂತಲೂ ಎಮ್ಮೆ ದನಗಳ ಪಾಲನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು."[೨] ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಂದಿಗೂ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಒಬ್ಬರು.

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಪಶುಪಾಲನೆ. ಬೇಡಗಂಪಣ ವಕ್ತೃವು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಹಿಂದೆ ದನ ಕಾಯುವುದು, ಮೇಕೆ ಕಾಯುವುದು, ಎಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಕುರಿ ಕಾಯುವುದು. ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕಸುಬಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ೫೦ರಿಂದ ೧೦೦ರವರೆಗೆ ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದರು."[೨]

ಈಗಲೂ ಸಹ ಇವರಲ್ಲಿ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಪಶುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು 'ದನಗಾರ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ವರ್ಷವಿಡಿ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೋ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿ ದನಗಳ ಪೋಡಾಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದನದ ದೊಡ್ಡಿಯು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೦ರಿಂದ ೧೦೦ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದನ ಮೇಯಿಸುವವನು ಹುಲ್ಲಿನ ಜೋಪಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಿನ ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಮಾರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬ರಿಂದ ೧೦ ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೂ ಆ ದೊಡ್ಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೇವು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಹಸು ಕರುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ಗಂಡು ಕರುವಾದರೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಕರು ಜನಿಸಿದರೆ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಶುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾರದು ಹಾಗೂ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕುರಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲೂಕುವಾರು ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಪಶುಸಂಪತ್ತು

ತಾಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಪಶು ಸಂಪತ್ತು					
			ಎತ್ತು	ಎಮ್ಮೆ	ಆಕಳು	ಕುರಿ	ಮೇಕೆ	ಕೋಳಿ
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	ರಾಮಪುರ	ಕೆ. ಹೊಸೂರು	೧೧	೩	೫	–	–	–
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೬೦	೬೭	೩೧೮	೫	೧೧೭	
		ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ	೯೮೮	೩೭೬	೯೬೩	೫೬	೧೬೪೪	೬
			೧೦೫೯	೪೪೬	೧೨೮೬	೬೧	೧೭೬೧	೬
	ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳ್ಳಿ	೫೧	೨	೪೫	೫	೧೦	–
		ಹೂಗ್ಯಂ	೫೩	೯	೪೪	–	೩೧	–
		ಉತ್ತೂರು	೧೬೭	೨೫	೩೨	೧೦	೧೦	–
			೨೭೧	೩೬	೧೨೧	೧೫	೫೧	–
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	–	–	–	–	–	–
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರು	೩೧	೨	೪೫	–	೧೧	–
ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ			೧೩೬೧	೪೮೪	೧೪೫೨	೭೬	೧೮೨೩	೬

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೯ರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಪಶುಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪಶುಗಳೇ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಪಶುಸಂಪತ್ತಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಪಾಲನೆಯು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಆಕಳು, ಕುರಿ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಶುಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಎತ್ತು ಶೇ.೨೬ರಷ್ಟು, ಎಮ್ಮೆ ಶೇ.೯ರಷ್ಟು, ಆಕಳು ಶೇ.೨೮ರಷ್ಟು, ಕುರಿ ಶೇ.೧ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮೇಕೆ ಶೇ.೩೬ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ೦೧ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ). ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೯ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

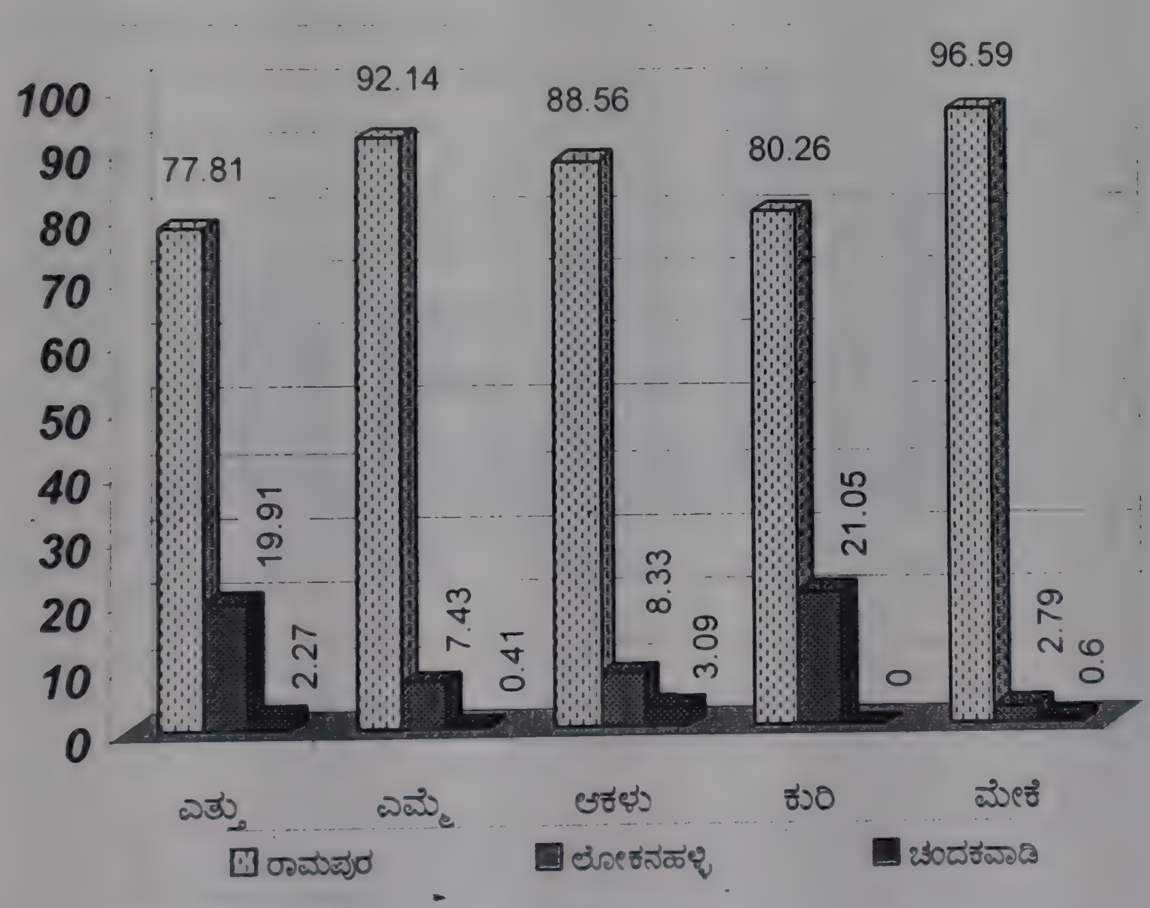
ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೦ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಪಶುಸಂಪತ್ತು

ತಾಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	ಪಶುಸಂಪತ್ತು					
			ಎತ್ತು	ಎಮ್ಮೆ	ಆಕಳು	ಕುರಿ	ಮೇಕೆ	ಕೋಳಿ
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೩೧೧೧	೮೦೯	೧೭೧೬	೩೨೫	೨೩೯೧	-
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೭೮	೪	೨೬	೪	೬೪	-
	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	೩೪೨	೨೩	೨೮೭	೨೯	೩೬೨	-
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೩೬೦	೭೮	೩೦೪	೮೩	೪೭೪	-
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೯೩	೬	೧೨೦	೧೩	೧೬	-
		ಗೇರುಮಾಳ	೮೩	೨೯	೭೪	-	೫	-
		ತಾಳವಾಡಿ	-	-	-	-	-	-
		ತಿಗಳೂರು	೧೮	೬	೩೨	-	೧೧	-
		ಹಾಸನೂರು	೬೧	೫	೧೫೧	-	-	-
			೨೫೫	೪೬	೩೭೭	೧೩	೩೨	-
-		ಒಟ್ಟಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ	೪೧೪೬	೯೬೦	೨೭೧೦	೪೫೪	೩೩೨೩	-

ಹೀಗೆಯೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪಶುಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೦ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಶುಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ

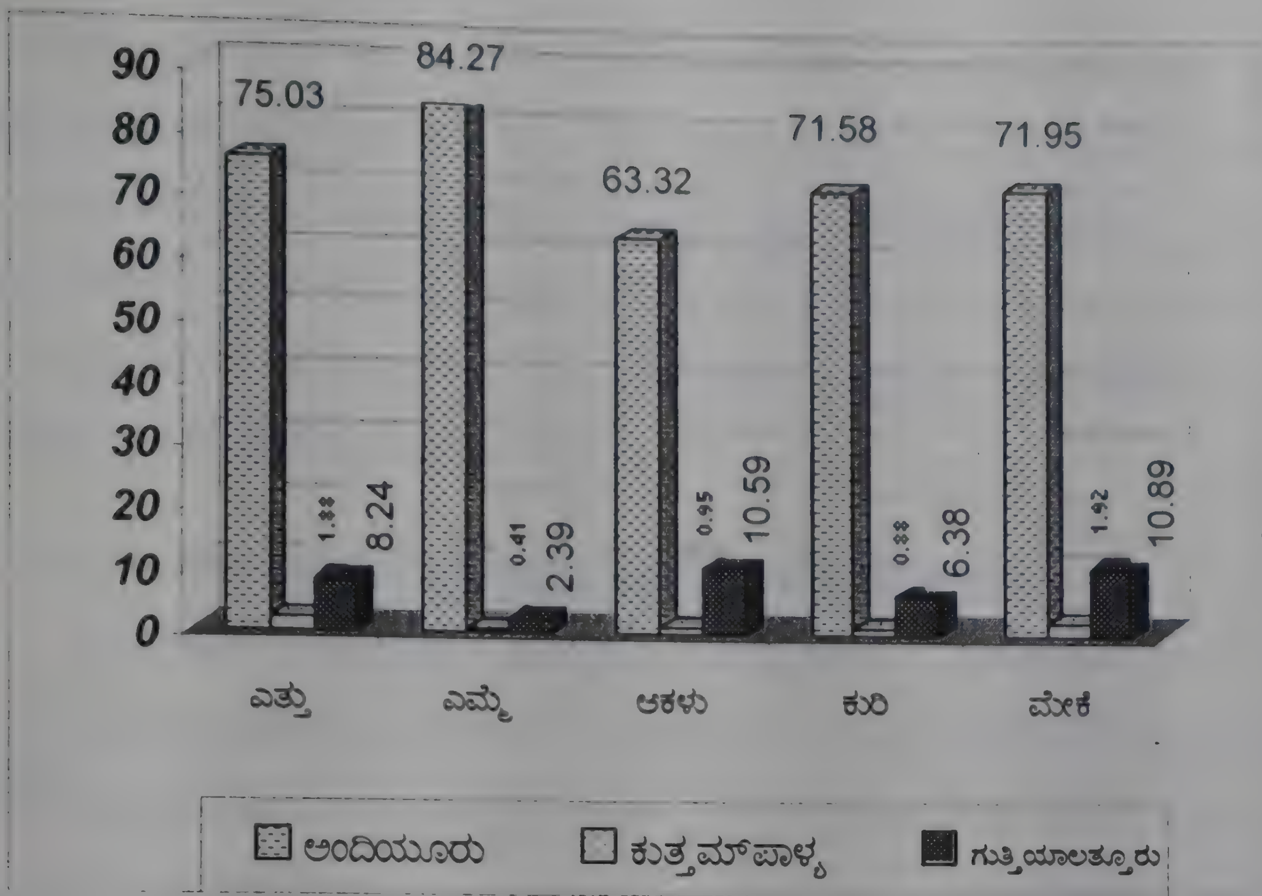
ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಎತ್ತು ಶೇ.೩೬ರಷ್ಟು ಎಮ್ಮೆ ಶೇ.೮ರಷ್ಟು, ಆಕಳು ಶೇ.೨೩ರಷ್ಟು, ಕುರಿ ಶೇ.೪ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮೇಕೆ ಶೇ.೨೯ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. (ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ೨೯ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೦ರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.)

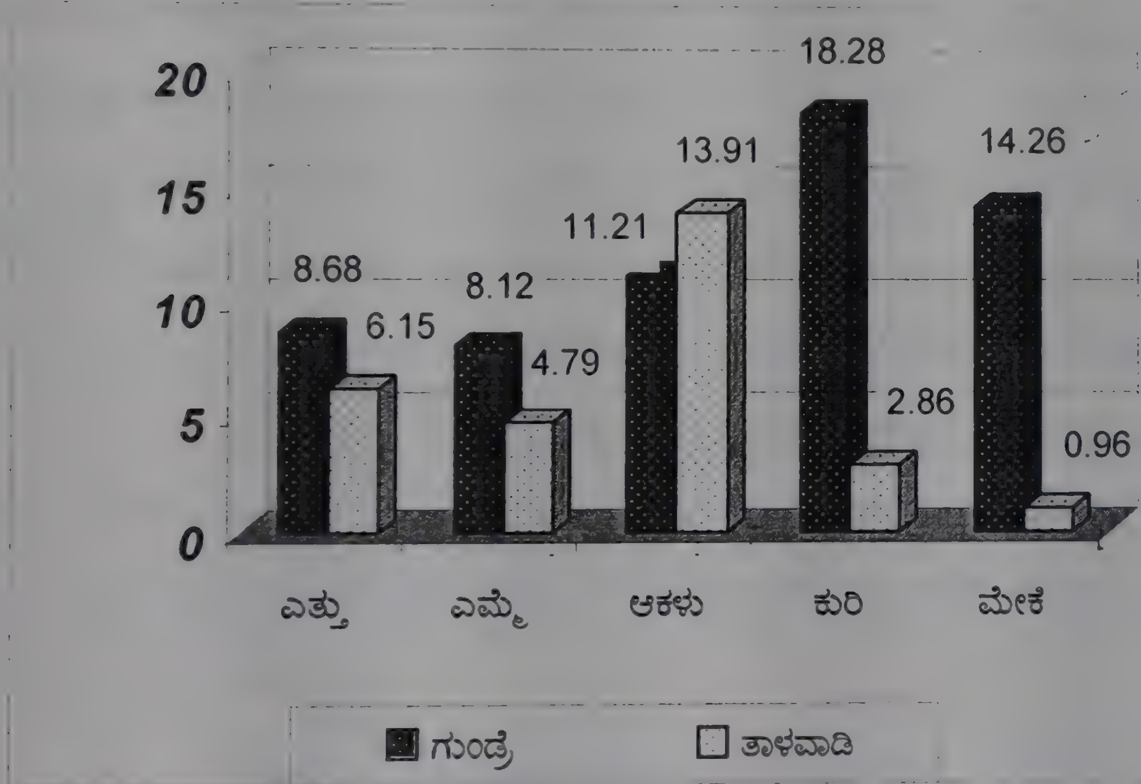
ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೯ ಮತ್ತು ೪.೧೦ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪಶುಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಶುಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಸಹಜ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಬರೇಖಾ ೪.೧ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಪಶು ಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ.

ಲಂಬರೇಖಾ ೪.೨ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು
ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ.

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸುವ ಲಂಬಾರೇಖಾ ೪.೧ ಮತ್ತು ೪.೨ರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೊಂದಿರುವ ಪಶುಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಇವರು ಹಸುಗಳಿಂದ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮೊಸರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹಸು, ದನ-ಕರುಗಳು, ಕುರಿ-ಮೇಕೆ ಮಂದೆಯ ಹಿಂದೆ ಬದುಕಿ ಬಾಳಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಎರಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ಐದರಿಂದ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತರವರೆಗೂ ಕುರಿ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಒಂದರಿಂದ ೧೦-೧೫ರವರೆಗೆ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಪಶುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

೪.೧.೪. ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಉದ್ಯೋಗ

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕಸುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನವರು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಲಿಖಾನನ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ ತಿಳಿಸುವಂತೆ, "ಕ್ರಿ.ಶ.೧೭೭೬ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅರ್ಹರೆಂದು"[೨೩] ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಯ್ಸಳ ಬಲ್ಲಾಳ ದೇವರ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪೂಜಾ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅರ್ಹರು[೨೪] ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತೆ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ತಹನಾಮೆ ಪ್ರಕಾರ, "ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುದಾರರು"[೨೫] ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೬೦[೨೬] ಜನ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕೇವಲ ೪೯ ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುತೇಕರು 'ಡಿ' ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರದಿಂದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ತುಂಬ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈ ಹುದ್ದೆಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೧ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಉದ್ಯೋಗ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹುದ್ದೆಗಳು	ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ
೧.	ಎಫ್.ಡಿ.ಸಿ.	೦೧
೨.	ಆಗಮಿಕರು	೦೬
೩.	ಅಟೆಂಡರ್	೦೧
೪.	ಸ್ವಾಗತಗಾರರು	೦೩
೫.	ಉಗ್ರಾಣ	೦೧
೬.	ಡಿ ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರರು	೩೨
೭.	ಡಿ ಗ್ರೂಪ್ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರು	೦೫

ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಮಣೆಗಾರ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗ, ಪಾರುಪತ್ತೇಗಾರ, ನಗಾರಿ, ಜಾಗಟೆ, ಧವನೆ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಕ ಮಾಡುವಂತಹವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಇಂದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಇವರು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಶ್ರೀ ರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಕಾಯಕ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉನ್ನತವಾದ ಎಲ್ಲ ಹುದ್ದೆಗಳು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳ ಕೈವಶವಾಗಿದೆ.

ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳು

ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಡಿ' ವರ್ಗದ ನೌಕರರು ಮಾತ್ರ ಆಗಿರದೇ ಅರೆಕಾಲಿಕ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಪೂಜಾ ಮಾಡುವವರು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಳ ಅಥವಾ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಂಬಡಿ ಪಂಗಡದ ಮೂರು ಪಾಲಿನವರು ಮಾತ್ರ. ಅವರೆಂದರೆ ೧. ದೊಡ್ಡಪಾಲು, ೨. ಚಿಕ್ಕಪಾಲು, ೩. ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲು. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಂತೆ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಪಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮನೆತನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರದಿಯಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆ ಮನೆತನಗಳು ಮತ್ತು ಸರದಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತೋರಿಸಬಹುದು.

೧. ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು ೪ ಮನೆತನಗಳು

೧. ಕೊಟ್ಟೂರ ಗೌಡನ ಮನೆತನ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೨. ಪಕ್ಕಿ ಮನೆತನ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೩. ಕುಡುವಯ್ಯನ ಮನೆತನ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೪. ಪುಟ್ಟು ಗೌಡನ ಮನೆತನ	೩ ಭಾಗ	೩ ಪೂಜೆ
	೯ ಗುಂಪು	೯ ಪೂಜೆ

೨. ಚಿಕ್ಕಪಾಲು ನಾಲ್ಕು ಮನೆತನಗಳು

೧. ಮಸೀನ ಕೇರಿ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೨. ಗೌಡನ ಕೇರಿ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೩. ಮಾರೀಗುಡಿ ಮನೆತನ	೨ ಭಾಗ	೨ ಪೂಜೆ
೪. ತಂಬೂರಿ ಮನೆತನ	೩ ಭಾಗ	೩ ಪೂಜೆ
	೯ ಗುಂಪು	೯ ಪೂಜೆ

೩. ಕಾಡು ವೀರನ ಪಾಲು ೪ ಮನೆತನಗಳು

೧. ಕಾಡುವೀರನ ಮನೆತನ	೧ ಭಾಗ	೧ ಪೂಜೆ
೨. ಹಳೆಯೂರು ಗೌಡ	೧ ಭಾಗ	೧ ಪೂಜೆ
೩. ಕಿರುಬಯ್ಯ	೧ ಭಾಗ	೧ ಪೂಜೆ
೪. ಚೇಳ ಬಸಪ್ಪ	೧ ಭಾಗ	೧ ಪೂಜೆ
	೪ ಗುಂಪು	೪ ಪೂಜೆ

ಹೀಗೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮೂರು ಪಾಲಿನವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು ಸರದಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಡವೀರನ ಪಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಿನವರು ೦೯ ಮತ್ತು ೦೯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಂತೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಬೇಡಗಂಪಣರ ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಗಡದವರಾದ ಗೌಡರು (ಒಕ್ಕಲಾದವರು) ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಪಾಲಿನ ಜನರು ಒಟ್ಟು ೧೦೨ ಜನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಾಲಿನವರು ೫೨ ಜನ, ಚಿಕ್ಕಪಾಲಿನವರು ೪೪ ಜನ, ಮತ್ತು ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲಿನವರು ೦೬ ಜನರು ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ೧೦೨ ಜನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸರದಿಗೆ ೩೦ರಿಂದ ೪೦ ಜನರು ತಂಬಡಿಗಳು ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಪೂಜೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸಹ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸರದಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ ಬೆಳಗಿನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನ ಭಾವಿಯಿಂದ ೧/೪ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ೪ ಜನರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ನೀರನ್ನು ತಂದು 'ತಳಿಗೆ ಮನೆ'ಯನ್ನು ತೊಳೆದು ದೇವಾಲಯದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯನ್ನು ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ದೇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂಜೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗಬೇಕು. ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ೪ ಜನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥ ಕೊಡಲು ಒಬ್ಬರು, ಭಸ್ಮಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು, ಗಾಳಿ ಬಸವನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಲು ಇಬ್ಬರು, ದೊಡ್ಡ ಬಸವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು, ಬಲಿಮುರಿ ಗಣಪತಿಗೆ ಒಬ್ಬರು, ದೂಪದ ಸೇವೆಗೆ ಒಬ್ಬರು, ದೀವಟಿಗೆ ಸೇವೆಗೆ ಒಬ್ಬರು, ಹುಲಿವಾಹನಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು, ಬಸವ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು, ಚಿನ್ನದ ರಥಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು, ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನ ವತಿಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಬಿದ್ದಂತಹ ಕಾಣಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ೩೦ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 'ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರನ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಟಿಕೇಟ್, ಕಾಯಿ ಟಿಕೆಟ್, ವಿಶೇಷ ದರ್ಶನ ಟಿಕೆಟ್, ಅಭಿಷೇಕ ಟಿಕೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ತಂಬಡಿಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಗೆ ಬೀಳುವ ದಕ್ಷಿಣೆಯೂ ಸಹಾ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಂಬಡಿಗಳ ಕೊರಗು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೇವಲ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೪.೧.೫. ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸ

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಯುವಕರು ಅಥವಾ ವಯಸ್ಕರು ಊರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೂಲಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ, ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದವರು ಶೇ.೧ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೬೨ ಜನರಿದ್ದರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೧೦ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೯೫೨ ಜನ. ಇದರಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರು ಪ್ರತಿದಿನ ೮೦ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಧುರೈ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳು ೪೦ರಿಂದ ೬೦ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ದುಡಿದು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸದಿಂದ ಇವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿದಂತೆ, ನಾಗರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹ ಈ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಧೃಡವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಡ್ರೈವಿಂಗ್ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿರುವವರು ಮತ್ತು ಇಟಾಚಿ ಓಡಿಸುವುದು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಳಿಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೪.೧.೬. ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸ

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಅಡವೆ ಕಾಯಿ, ಸೀಗೆಕಾಯಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಮಾಗಳಿಬೇರು, ಅಂಟುವಾಳಕಾಯಿ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಕೀಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ನಿಪುಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾಯಿ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ರೂಪದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಕೆಲಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಯಿಕೀಳುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಶೇ.೧೧ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೧೦೪೬ ಜನ ಕಾಯಿಕೀಳುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೪೫ ಜನ ಕಾಯಿಕೀಳುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಇವರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ೩೨೪ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ೭೨೧). ಕಾಯಿ ಕೀಳಲು ದಿನಗೂಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡುವ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೨ ಕಾಯಿ ಕೀಳುವ ಕೂಲಿಯ ದರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕಾಯಿಯ ಹೆಸರು	ಕೂಲಿಯ ದರಗಳು (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು
೧.	ಅಡವೆ ಕಾಯಿ	೫೦	೩೦
೨.	ಸೀಗೆಕಾಯಿ	೫೦	೩೦
೩.	ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ	--	೨೫
೪.	ಮಾಗಳಿಬೇರು	೫೦	೩೦
೫.	ಅಂಟುವಾಳಕಾಯಿ	--	೩೦
೬.	ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ	೧೦೦	--

೪.೧.೬. ಸೌದೆ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ

ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಣ ಸೌದೆಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಒತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತೊಂದು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ.೨೦ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೨೪೪ ಜನ ಸೌದೆ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಸುಮಾರು ೦೫ರಿಂದ ೧೦ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸೌದೆಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ತಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸೌದೆಯನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮರುದಿನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಸೌದೆ ಶೇಖರಣೆ ಒಂದು ದಿನದ ಕೆಲಸವಾದರೆ ಅದರ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಒಂದು ಸೌದೆ ಹೊರಗೆ ೪೦ರಿಂದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ೦೩ರಿಂದ ೦೫ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೌದೆ ಶೇಖರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೌದೆ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಭಾಗಿತ್ವ ತೀರ ಕಡಿಮೆ.

೪.೧.೭. ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಿದರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ

ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಾಗುವ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ವಿವೇಚನಾಯುಕ್ತ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.[೨೭] ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಕೃಷಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು "ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ದೇಶವಾಗಿದ್ದರು, ಗುಡಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ"[೨೮] ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶವು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಮಡಕೆ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೇವಲ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೨೮ ಜನ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬುಟ್ಟಿ ಎಣೆಯುವುದು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ಬಂಧವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ಎಣೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರೂ ಕೂಡಿ ಬುಟ್ಟಿ ಎಣೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬುಟ್ಟಿ ಎಣೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಪುಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕದು), ಮೊರ, ಗೆರಸಿ, ಕೊಂಗ, ಪಾತ್ರೆ ಕುಕ್ಕೆ, ಹೆಡಗೆ (ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ), ಬಿಡಿಕುಕ್ಕೆ (ಆಲಂಕಾರಿಕ ಬುಟ್ಟಿ), ಮೊತ್ತ (ಚಿಕ್ಕ ಮೊರ), ತೆಕ್ಕೆ, ಪಾತ್ರೆಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಸಿಂಬಿ, ಮುಸುಕುಕ್ಕೆ (ಎತ್ತುಗಳ ಬಾಯಿಗಳಿವೆ ಹಾಕುವ ಬುಟ್ಟಿ) ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಿದಿರಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಕೂಡ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಬಿದಿರಿನ ದೊಣ್ಣೆ, ಮೆರೆಗೋಲು, ತಡಕೆ (ಅಂದರೆ ಬಿದಿರಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬಾಗಿಲು) ಏಣಿ ಮುಂತಾದವು. ಇವುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ನಿಪುಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಣೆದ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಿದುರಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ನೇರವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕಿರುಕುಳ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯದೇ 'ಸಿಕ್ಕಷ್ಟು ಶಿವ' ಎಂಬಂತೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೩ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾರುವ ಬುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳು	ಮಾರಾಟ ದರ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)
೧.	ಬುಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕದು)	೦೫
೨.	ಮೊರ	೧೨
೩.	ಗೆರಸಿ	೨೫
೪.	ಕೊಂಗ	೩೦
೫.	ಪಾತ್ರೆಕುಕ್ಕೆ	೦೮
೬.	ಹೆಡಗೆ (ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ)	೨೫ ರಿಂದ ೩೦
೭.	ಬಿಡಿ ಕುಕ್ಕೆ (ಅಲಂಕಾರಿಕ ಬುಟ್ಟಿ)	೨೦
೮.	ಮೊತ್ತ (ಚಿಕ್ಕ ಮೊರ)	೦೫

೯.	ತಕ್ಕೆ	೦೮
೧೦.	ಸಿಂಬೆ	೦೬
೧೧.	ಮುಸುಕುಕ್ಕೆ	೧೫
೧೨.	ಬಿದಿರಿನ ದೊಣ್ಣೆ	೦೫
೧೩.	ಮೇರೆಗೋಲು	೧೪
೧೪.	ತಡಕೆ	೫೦ ರಿಂದ ೧೫೦ಂಗಳ ವರೆಗೆ
೧೫.	ವಿಣೆ	೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ಂಗಳ ವರೆಗೆ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಶೋಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ.

೪.೧.೯. ವಿಭೂತಿಗಟ್ಟಿ ಉಂಡೆ ತಯಾರಿಕೆ

ಇದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸವಾದ ನಂತರ ಅರೆಕಾಲಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿ ಉಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಉಂಡೆಯನ್ನು ದನದ ಬೆರಣಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಆ ಬೂದಿಯಿಂದ ವಿಭೂತಿ ಗಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ವೃತ್ತಿಯು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕಾರಣ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆಗಳು ಇವರ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿಯ ಪುಡಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆಯೂ ಕೇವಲ, ಎರಡೂ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಒಂದು ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆ ತಯಾರಿಸಲು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ೦೮ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಕೇವಲ ೦೧ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಎರಡೂ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಬಲವಾದ ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆಯ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೪.೧.೧೦. ಜೇನು ಶೇಖರಣೆ

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಯ ಕೆಲಸವಾದ ನಂತರ ಹವ್ಯಾಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿ ಜೇನನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜೇನು ಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೆಜ್ಜೇನು' ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ 'ಹೆಜ್ಜೇನು'ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಪಾತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜೇನು ಕೀಳುವವರು ಸುಮಾರು ೦೩ರಿಂದ ೦೫ ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಜೇನು ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೀಳಲು ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜೇನು ಕೀಳಲು ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಮೂಲು' ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. (ಮೂಲು ಅಂದರೆ ೧೦೦ರಿಂದ ೨೦೦ ಅಡಿ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಬಿದಿರಿನಿಂದ ಮತ್ತು ನಾರುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಏಣಿಯಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.) ಈ ಮೂಲನ್ನು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಬಂಡೆಗೊ ಅಥವಾ ಏನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೂಟವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂಲು ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ ೦೫ರಿಂದ ೧೦ ಅಡಿ ತೂರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದು, ಜೇನನ್ನು ಕೀಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ ಜೇನಿಗೆ ಹೋಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೂಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಸೂಟಿ ಎಂದರೆ ಒಣ ಬಿದಿರು ಒತ್ತಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಬೆಳಕಿನ ಸಾಧನ). ಸೂಟಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೂಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಇರುವವರು ಟಿನ್ ಅಥವಾ ಬಕೆಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಜೇನು ಇರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜೇನನ್ನು ಸೂಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವನು ಜೇನನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬೀಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಜೇನನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಸೋಸಿ ಶೇಖರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ ಜೇನನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಜೇನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಜೇನಿನಲ್ಲಿ ೦೫ರಿಂದ ೧೦ ಟಿನ್ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಟಿನ್ನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ ೨೦೦ರಿಂದ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜೇನು ಕೀಳುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

೪.೧.೧೧. ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ

ಜನರ ನಿತ್ಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಭಾವ ಮಾಡಿರುವುದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂತೆಯೇ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂಬುದು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ.[೨೯] ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೋಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ, ಪಾನ್‌ಶಾಪ್ (ಅಂಗಡಿ), ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ, ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ, ಪೊರಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೬ ಜನ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಜನ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮಾತ್ರ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಗಂಡಸರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ೫೬ ಜನ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ, ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ೦೫ ಜನರು, ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ೦೭ ಜನರು, ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ೧೨ ಜನ, ಹೊಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ೨೧ ಜನರು, ಪಾನ್‌ಶಾಪ್ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಪೊರಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ೦೭ ಜನರು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೪.೧.೧೨. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಒಟ್ಟಾರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೪ ಜನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೪. ಬೇಡಗಂಪಣರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಹುದ್ದೆಗಳ ಹೆಸರು	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವವರು	ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು
೧.	ಫಾರೆಸ್ಟರ್	--	೦೧
೨.	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್	೦೧	೦೧
೩.	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಿಗ್ಮಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್	೦೧	--
೪.	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ಯೂನ್	೦೧	೦೨
೫.	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ಯೂನ್ (ದಿನಕೂಲಿ)	೦೨	೦೧
೬.	ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ	೦೮	೦೧
೭.	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ವಾಚರ್	೦೪	--
೮.	ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ದಿನಕೂಲಿ ವಾಚರ್	೦೬	--
೯.	ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ದಿನಕೂಲಿ 'ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್	೦೧	--
೧೦.	ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್	--	೦೨
೧೧.	ದಫೇದಾರ್	--	೦೧
೧೨.	ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕ	--	೦೧

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ಪ್ಯೂನ್, ಪಶುವೈದ್ಯ ದಿನಗೂಲಿಗಳು, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಲಾರಿ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳು, ರೇಡಿಯೊ ಮೆಕಾನಿಕ್ ಮುಂತಾದವರು.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೮ ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. ೨ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೧೬೩ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಯಾವುದೇ ಲಾಭ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿರದೇ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹುದ್ದೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

೪.೧.೧೩. ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳು

ಈ ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಿದ ವೃತ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇನ್ನಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗಾರೆ ಕೆಲಸ, ಕಾಡುಜನ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಚೇರ್‌ಮನ್‌ಗಳು, ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್‌ಗಳು, ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಇರುವವರು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ, ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೨೭ ಜನರು ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. ೪ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೩೫೭ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುವ ಹುದ್ದೆಗಳು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಾಭ ತಂದುಕೊಡುವ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇವರೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೪.೨. ಬೇಡಗಂಪಣರ ವೃತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

ಬೇಡಗಂಪಣರ ವೃತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಅವು

೧. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

೨. ಕೃಷಿಯೇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

೧. ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಭೂಮಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಒಣಭೂಮಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆಯ ಭೂಮಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಇವರ ಬೇಸಾಯ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಕೃಷಿ ಸಾಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೊರೆತರೂ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಬೇಡುವ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಅವರೆಲ್ಲರ ಸಾಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿಲ್ಲ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, ಇವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಸಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೆ ಇವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಒಣಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬಹುತೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ೨೩ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ೨೧ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ ಕಣಿವೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿದು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಟ್ಟಾರೆ ೧೭೯೬ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೬೭೨ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್

ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ. ಹಾಗೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತ ೩೦೨೯ ಮನೆಗಳಿಗೆ ೧೬೪೬ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆತಿದೆ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಅನುಬಂಧವನ್ನು ನೋಡಿ.) ಬಹುತೇಕ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ದೊರೆತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೭೯೬ ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೬೨೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಒಟ್ಟು ೩೦೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೪೯೪ ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಿಗಮದ ವತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲದ ಜನರಿಂದ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿಸಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿದೆ.[೩೦] ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಭೂಮಿ ಬಯಸುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ರೈತರು ಭೂಮಿಯ ಸಾಗುವಳಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಹಸು ಅಥವಾ ಎಮ್ಮೆ ಘಟಕ, ಕುರಿ ಘಟಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವೆ.[೩೧] ಇದರಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಟ ಕೂಲಿ ಕಾಯಿದೆಯು ಇವರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಕೃಷಿಯೇತರ ವೃತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಕೃಷಿಯೇತರ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಇವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಗಣಿಮಾಲೀಕರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈಗಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರು ಬಹುತೇಕ 'ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್

ನೌಕರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ವೇತನ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬುಟ್ಟಿತಯಾರಿಸುವುದು, ಸೌದೆಮಾರುವುದು, ಕಾಯಿಬಿಡಿಸುವುದು, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದು, ಬಿದಿರಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ವಿಭೂತಿ ಉಂಡೆ ತಯಾರಿಸುವುದು, ಜೇನು ಮಾರುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಇವರು ಖಾರವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ (ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ) ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಗೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬಂದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಿಲ್ಲ. ಇವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ.

೪.೩. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಸಾಧನ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಜನರನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು, ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ದುಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಆಧುನೀಕರಣ ಕೈಗಾರೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಮಾಜೀಕರಣವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ."[೨] ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಶಾಲೆ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಂವಿಧಾನದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದದ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ೪೫ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೬ರಿಂದ ೧೪ ವರ್ಷದ ವಯೋಮಾನದವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಲು ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತದೆ.[೩] ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ಹೇಳುವಂತೆ,

"ಸಾಕ್ಷರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಧಾರಣಶಕ್ತಿಯ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ"[೩೪] ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬದುಕುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಡತನವು ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸಂಘಟನೆಯ ಕೆಲಸವು ಪ್ರಗತಿಯ ಪಥದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರು, ಕೆಲವು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಹಿರಿಯರು ಸಮಾಜವು ಮುಂದುವರೆದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವೆರಿಯರ್ ಎಲ್ವಿನ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ, "ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತದೆ"[೩೫] ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಾಲಿಗೆ ಇರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ಸಬಲಗೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯವು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಅಂಚಿಗೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೇಗೆ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೫ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು,
ಹೋಬಳಿವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ

				ಸಾಕ್ಷರರ್ಹರು			ಸಾಕ್ಷರಸ್ಥರು			ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು		
ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂಚಾಯಿತಿ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ	ರಾಮಾಪುರ	ಕೆ.ಹೊಸೂರು	೧೯	೨೧	೪೦	೭	೩	೧೦	೧೨	೧೮	೩೦
			ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೪೭೭	೪೫೧	೯೨೮	೨೧೭	೧೪೯	೩೬೬	೨೬೦	೩೦೨	೫೬೨
			ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	೨೮೨೪	೨೫೫೪	೫೩೭೮	೧೧೦೩	೬೪೩	೧೭೪೬	೧೭೨೧	೧೯೧೧	೩೬೩೨
				೩೩೨೦	೩೦೨೬	೬೩೪೬	೧೩೨೭	೭೯೫	೨೧೨೨	೧೯೯೩	೨೨೩೧	೪೨೨೪
		ಲೊಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳ್ಳಿ	೧೯೧	೧೪೩	೩೩೪	೪೮	೯	೫೭	೧೪೩	೧೩೪	೨೭೭
			ಹೂಗ್ಯಂ	೧೯೧	೧೬೭	೩೫೮	೭೫	೨೭	೧೦೨	೧೧೬	೧೪೦	೨೫೬
			ಉತ್ತೂರು	೩೧೮	೩೧೫	೬೩೩	೧೭೮	೧೦೬	೨೮೪	೧೪೦	೨೦೯	೩೪೯
				೭೦೦	೬೨೫	೧೩೨೫	೩೦೧	೧೪೨	೪೪೩	೩೯೯	೪೮೩	೮೮೨
		ಹನೂರು	ಹನೂರು	೯	೬	೧೫	೫	೧	೬	೪	೫	೯
	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರು	೫೬	೫೪	೧೧೦	೩೭	೧೮	೫೫	೧೯	೩೬	೫೫
ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ				೪೦೮೫	೩೭೧೧	೭೭೯೬	೧೬೭೦	೯೫೬	೨೬೨೬	೨೪೧೫	೨೭೫೫	೫೧೭೦

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ

ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೮ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು, ಪುಣಜನೂರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೪ರಷ್ಟು ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೩೬ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು (ಕೋಷ್ಟಕ-೪.೧೫ ನೋಡಿ). ರಾಮಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೩ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೭ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಶೇ. ೧೩.೯೪ರಷ್ಟು, ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಶೇ. ೬೬.೪೯ರಷ್ಟು (ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಸೇರಿ). ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೮ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೨ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ಶೇ. ೨.೧೭ರಷ್ಟು, ಹೂಗ್ಯಂ ಶೇ. ೩.೪೯ರಷ್ಟು, ಉತ್ತೂರು ಶೇ. ೧೦.೮೧ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೭ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೩ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪುಣಜನೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಶೇ. ೨.೧೦ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೬ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ

				ಸಾಕ್ಷರರ್ಹರು			ಸಾಕ್ಷರಸ್ಥರು			ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು		
ಜಿಲ್ಲೆ	ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂತಾಯಿತಿ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
ಈರೋಡ್	ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೫೨೫೪	೪೭೫೯	೧೦೦೧೩	೧೨೦೬	೪೨೫	೧೬೩೧	೪೦೪೮	೪೩೩೪	೮೩೮೨
	ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೧೧೭	೧೨೩	೨೪೦	೪೪	೧೭	೬೧	೭೩	೧೦೬	೧೭೯
		ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	೫೩೮	೪೭೫	೧೦೧೩	೧೯೫	೭೪	೨೬೯	೩೪೩	೪೦೧	೭೪೪
		ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೬೦೭	೫೭೦	೧೧೭೭	೧೭೪	೬೩	೨೩೭	೪೩೩	೫೦೭	೯೪೦
		ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೨೭೧	೨೫೧	೫೨೨	೧೪೫	೭೬	೨೨೧	೧೨೬	೧೭೫	೩೦೧
			ಗೇರುಮಾಳ	೧೮೧	೧೬೯	೩೫೦	೧೦೯	೫೦	೧೫೯	೭೨	೧೧೯	೧೯೧
			ತಾಳವಾಡಿ	೯	೫	೧೪	೫	೨	೭	೪	೩	೭
			ತಿಗಳೂರು	೫೧	೩೮	೮೯	೧೮	೩	೨೧	೩೩	೩೫	೬೮
			ಹಾಸನೂರು	೨೧೬	೨೧೫	೪೩೧	೧೫೧	೧೦೧	೨೫೨	೬೫	೧೧೪	೧೭೯
				೭೨೮	೬೭೮	೧೪೦೬	೪೨೮	೨೩೨	೬೬೦	೩೦೦	೪೪೬	೭೪೬
ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡು				೭೨೪೪	೬೬೦೫	೧೩೮೪೯	೨೦೪೭	೮೧೧	೨೮೫೮	೫೧೯೭	೫೭೯೪	೧೦೯೯೧

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಬರಗೂರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು, ತಿಗಳೂರು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೨ರಷ್ಟು ಮೇಲುಗೈಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೨೮ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು (ಕೋಷ್ಟಕ–೪.೧೬ ನೋಡಿ). ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೪ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೬ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೨ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೮ರಷ್ಟು, ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೨ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೮ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಗುಂಡ್ರೆ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೩ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೭ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಕ್ಷರತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೫ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೫ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ಶೇ. ೩೩.೪೯ರಷ್ಟು (ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಸೇರಿ). ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗೇರುಮಾಳ ಶೇ. ೨೪.೦೯ರಷ್ಟು, ತಾಳವಾಡಿ ಶೇ. ೧.೦೬ರಷ್ಟು, ತಿಗಳೂರು ಶೇ. ೩.೧೮ರಷ್ಟು, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹಾಸನೂರು ಶೇ. ೩೮.೧೮ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೨೫ರಷ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೭೫ರಷ್ಟು, ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಕ್ಷರರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲವು ಹಾಗೂ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೭ ಮತ್ತು ೪.೧೮ ನೋಡಿ).

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೭ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ

			ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ																	
			ಪ್ರಾಥಮಿಕ			ಮಾಧ್ಯಮಿಕ			ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ			ಪದವಿಪೂರ್ವ			ಪದವಿಯೋತ್ತರ			ಇತರೆ		
ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	ರಾಮಪುರ	ಕೆ.ಹೊಸೂರು	೩	೧	೪	೪	೨	೬	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	೬೯	೫೩	೧೨೨	೭೧	೬೫	೧೩೬	೫೭	೨೩	೮೦	೧೧	೬	೧೭	೩	-	೩	೬	೨	೮
		ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	೪೦೨	೨೯೦	೬೯೨	೩೯೨	೨೩೮	೬೩೦	೨೦೫	೯೨	೨೯೭	೮೫	೧೯	೧೦೪	೭	-	೭	೧೨	೪	೧೬
			೪೭೪	೩೪೪	೮೧೮	೪೬೭	೩೦೫	೭೭೨	೨೬೨	೧೧೫	೩೭೭	೯೬	೨೫	೧೨೧	೧೦	-	೧೦	೧೮	೬	೨೪
	ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ	ದಿನ್ನಳ್ಳಿ	೧೩	೪	೧೭	೨೩	೫	೨೮	೧೨		೧೨	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		ಹೂಗ್ಯಂ	೨೭	೧೫	೪೨	೩೨	೧೨	೪೪	೧೩		೧೩	೧	-	೧	೧	-	೧	೧		೧
		ಉತ್ತೂರು	೫೦	೩೮	೮೮	೬೭	೪೭	೧೧೪	೬೦	೨೦	೮೦	೧	೧	೨	-	-	-	-	-	-
			೯೦	೫೭	೧೪೭	೧೨೨	೬೪	೧೮೬	೮೫	೨೦	೧೦೫	೨	೧	೩	೧	-	೧	೧	-	೧
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	-	-	-	೧	-	೧	೧	-	೧	೧		೧	-	೧	೧	೨	-	೨
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರು	೯	೪	೧೩	೨೨	೭	೨೯	೬	೬	೧೨		೧	೧	-	-	-	-	-	-
ಒಟ್ಟಾರೆ ಕರ್ನಾಟಕ			೫೭೩	೪೦೫	೯೭೮	೬೧೨	೩೭೬	೯೮೮	೩೫೪	೧೪೧	೪೯೫	೯೯	೨೭	೧೨೬	೧೧	೧	೧೨	೨೧	೬	೨೭

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೮ರಷ್ಟು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೭ರಷ್ಟು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣವು ಶೇ. ೧೯ರಷ್ಟು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೇ. ೩ರಷ್ಟು ಪದವಿಯೇತರ ಶೇ. ೦, ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೇ. ೧ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಮುದಾಯವು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಾಗಿಬಂದು ನಂತರದ ಪದವಿಪೂರ್ವ, ಪದವಿಯೇತರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೭ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೮ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಾಣತ್ತೇವೆ(ಕೋಷ್ಟಕ-೪.೧೭ ನೋಡಿ). ರಾಮಪುರ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೩ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೭ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ ಶೇ. ೧೭.೨೪ರಷ್ಟು, ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ ಶೇ. ೮೨.೨೮ರಷ್ಟು ಕೆ.ಹೊಸೂರು ಶೇ. ೦.೪೮ರಷ್ಟು (ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಸೇರಿ) ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲೋಕನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯು ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೮ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೨ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ದಿನ್ನಳ್ಳಿ ಶೇ. ೧೨.೮೬ರಷ್ಟು ಹೂಗ್ಯಂ ಶೇ. ೨೩.೦೨ರಷ್ಟು ಉತ್ತೂರು ಶೇ. ೬೪.೧೦ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹನೂರು ಹೋಬಳಿ ಹಾಗೂ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಂದಕವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪುಣಜನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೬೪ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೩೩ರಷ್ಟಿರುವುದು ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಲಿಂಗವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

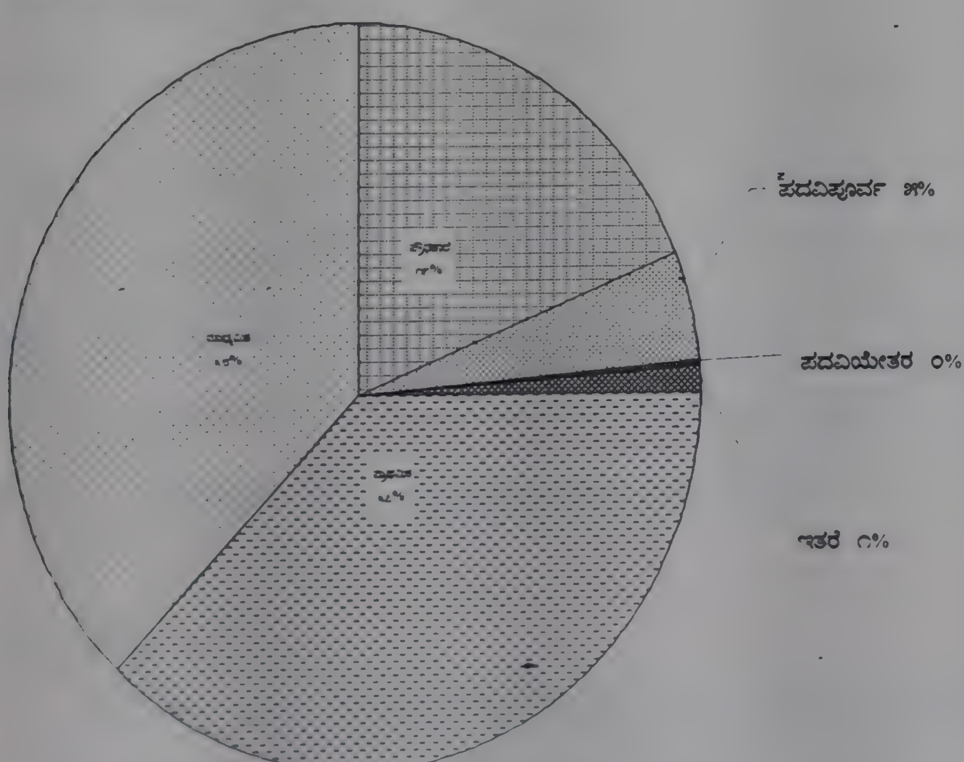
ಹೀಗೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೮ರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸ್ಠಿದಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೪೦ರಷ್ಟು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೮ರಷ್ಟು ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೯ರಷ್ಟು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಶೇ. ೩ರಷ್ಟು ಪದವಿಯೇತರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡವಾರು ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಲಿಂಗವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಮುದಾಯದಂತೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಗಿಬಂದು ನಂತರದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿಯೇತರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೮ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣರ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ

			ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ																	
			ಪ್ರಾಥಮಿಕ			ಮಾಧ್ಯಮಿಕ			ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ			ಪದವಿಪೂರ್ವ			ಪದವಿಯೋತ್ತರ			ಇತರೆ		
ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	೪೭೫	೨೩೭	೭೧೨	೪೩೨	೧೩೪	೫೬೬	೨೬೩	೫೧	೩೧೪	೨೮	೨	೩೦	೫	೧	೬	೩		೩
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	೧೨	೮	೨೦	೨೩	೯	೩೨	೯		೯									
	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	೭೩	೩೫	೧೦೮	೮೦	೨೬	೧೦೬	೩೨	೧೩	೪೫	೮		೮	೧		೧	೧		೧
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	೪೯	೨೬	೭೫	೮೨	೨೭	೧೦೯	೩೯	೯	೪೮	೪	೧	೫						
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	೪೯	೩೦	೭೯	೫೦	೩೩	೮೩	೩೮	೧೩	೫೧	೭		೭				೧		೧
		ಗೇರುಮಾಳ	೩೫	೨೭	೬೨	೪೮	೧೮	೬೬	೧೯	೫	೨೪	೬		೬	೧		೧			
		ತಾಳವಾಡಿ	೨	೧	೩	೧	೧	೨	೧		೧							೧		೧
		ತಿಗಳೂರು	೩	೨	೫	೧೦	೧	೧೧	೪		೪	೧		೧						
		ಹಾಸನೂರು	೪೩	೨೯	೭೨	೬೧	೪೭	೧೦೪	೩೫	೧೯	೫೨	೯	೬	೧೫	೩		೩			
			೧೩೨	೮೯	೨೨೧	೧೭೦	೧೦೦	೨೬೬	೯೭	೩೭	೧೩೨	೨೩	೬	೨೯	೪		೪	೨		೨
ಒಟ್ಟಾರೆ ತಮಿಳುನಾಡು			೭೪೧	೩೯೫	೧೧೩೬	೭೮೭	೨೯೬	೧೦೭೯	೪೪೦	೧೧೦	೫೪೮	೬೩	೯	೭೨	೧೦	೧	೧೧	೬		೬

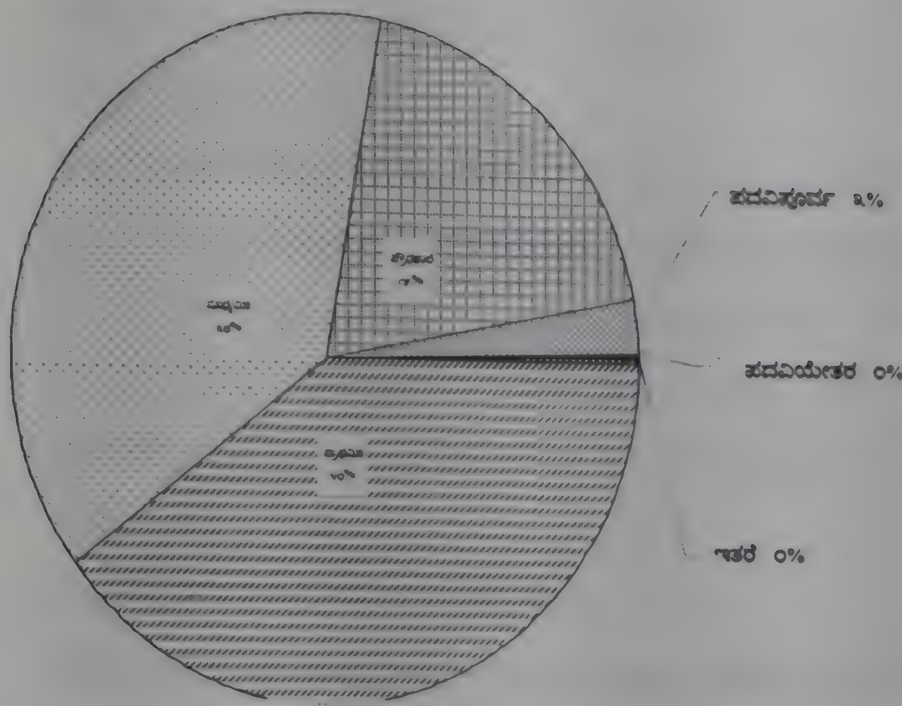
ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಕೋಷ್ಟಕ ೪.೧೮ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಲಿಂಗವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಮೇಲುಗೈಯಾಗಿದ್ದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ(ಕೋಷ್ಟಕ-೪.೧೮ ನೋಡಿ). ಭವಾನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಂದಿಯೂರು ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬರಗೂರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೪ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೬ ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುತ್ತಮ್‌ಪಾಳ್ಯ ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೨ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೮ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗುಂಡ್ರೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಲಿಂಗವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೭೩ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶೇ. ೨೭ರಷ್ಟು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾಳವಾಡಿ ಹೋಬಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಾದ ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ ಶೇ. ೩೩.೪೮ರಷ್ಟು ಗೇರುಮಾಳ ಶೇ. ೨೪.೦೯ರಷ್ಟು ತಾಳವಾಡಿ ಶೇ. ೧.೦೬ರಷ್ಟು ತಿಗಳೂರು ಶೇ. ೩.೧೮ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಹಾಸನೂರು ಶೇ. ೩೮.೧೮ರಷ್ಟು ಲಿಂಗವಾರು ಪ್ರಮಾಣ (ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಸೇರಿ) ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಚಿತ್ರ

೪.೩. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇಕಡವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಂತಗಳು

ವೃತ್ತಚಿತ್ರ

೪.೪. ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇಕಡವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಂತಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರುಗಳಾದ ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವ ಅಂಶ ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಉತ್ತಮ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹೀಗೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಭೂರಹಿತ, ಕೃಷಿಯೇತರ, ಕುಶಲರಹಿತ ದುಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ಮಹೇಶನ್ ಮ., ಜಾಗತೀಕರಣ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೩, ಪು.೧೩

೨. ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಜಿ.ವಿ., ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೯, ಪು.೨೫

೩. Khan, Mamtax Ali, Schedule Caste and their States in India; New Delhi, Uppal Publishing House, 1980, P.71

೪. ಸುಚಿತಾನಂದ ಕೆ., ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ (ಸಂಶೋಧಕರು), ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು; ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧, ಪು.೧೦೧

೫. ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೫, ಪು.೧೩೯

೬. ಕಲ್ಲೂರ್ ಎಂ.ಎಸ್., ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು ೨೦೦೦, ಪು.೧೨೮

೭. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ೧೯೯೪-೯೫, ಕೃಷಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೫, ಪು.೩೪

೮. ಬಸವಾ ಕೆ.ಡಿ., ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾವಾಹಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೦೬, ಪು.೯೬

೯. Hereskovits, Melville J., Cultural Anthropology, 1974, P. 143

೧೦. ಸುಚಿತಾನಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ (ಸಂಶೋಧಕರು) ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು: ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧ ಪು.೧೧೧

೧೧. Sign and Sadhu, Ibid, 1968, P.38-39

೧೨. ಸುಚೇತಾನಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ (ಸಂಶೋಧಕರು), ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು: ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧, ಪು.೧೩೧

೧೩. ಕಲ್ಲೂರು ಎಂ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೦, ಪು.೧೮೩

೧೪. Stephen Fuchs, The aboriginal Tribes of India, 1970, P.32

೧೫. ಸುಚೇತಾನಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ (ಸಂಶೋಧಕರು), ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು: ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧, ಪು.೧೨೬

೧೬. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಗೊ.ರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೭, ಪು.೧೯

೧೭. ಡಾ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪು.೩೬

೧೮. ಡಾ. ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩, ಪು.೩೯

೧೯. ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೭, ಪು.೨೫೮

೨೦. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ. (ಸಂಶೋಧಕರು), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪು.೬೨

೨೧. ಮೇತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ., ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೨, ಪು.೧೫

೨೨. ವಕ್ತೃ: ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (೪೨), ತಂದೆ ಕುಳ್ಳ ಮಾದಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ (ರಿ), ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ.), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ.)

೨೩. ನಾಗರಾಜ ಸಿ. ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೩, ಪು.೬೯

೨೪. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಿ., ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೮, ಪು.೧೨೦

೨೫. ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಿ., ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ೧೯೯೮, ಪು.೧೨೧

೨೬. ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು, ೨೦೦೬

೨೭. ಶೂಮ್ಯಾಕರ ಇ.ಎಫ್. (ಮೂಲ), ಈಶ್ವರ ಸಿಂಪಿ (ಅನು.), ಸಣ್ಣದು ಸುಂದರ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೩, ಪು.೪೦

೨೮. ಬಸವ ಕೆ.ಡಿ., ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾವಾಹಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ೨೦೦೬, ಪು. ೧೧೨

೨೯. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ. (ಸಂಶೋಧಕರು), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದ್ಧೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪು.೭೧

೩೦. ಸುಚಿತಾನಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ (ಸಂಶೋಧಕರು), ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು; ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ (ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ), ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೧, ಪು.೧೮೧

೩೧. ಅದೇ, ಪು.೧೭೯

೩೨. ಪ್ರಶಾಂತ್ ಎಚ್.ಡಿ., ಈಶಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪು.೩೯

೩೩. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗದ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ೧೯೯೧ ಮತ್ತು ೨೦೦೧, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಸಂ.೩, ಸಂ.೧, ಪು.೦೩

೩೪. ಸುರೇಶ ಕುಮಾರ್ (ಸಂಶೋಧಕರು), ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಂಗಾವತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ (ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಂ.ಎಡ್ ಸಂಪ್ರಬಂಧ), ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೨, ಪು.೩

೩೫. Elwin V., A New Deal for Tribal India, New Delhi, Ministry of Home affairs, 1963, P. 103

ರಾಗಿ ಒಕ್ಕಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಜೇಡಗಂಪಣರು

ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾದ ಜೇಡಗಂಪಣ ಮಹಿಳೆ

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು

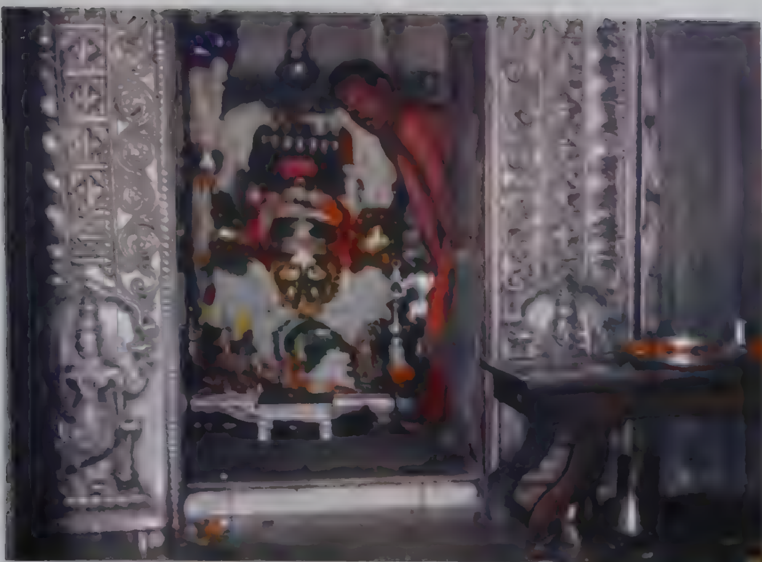
ಮನೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು (ಕೂಲಿ)

ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೇಡಗಂಪಣರು

ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೇಡಗಂಪಣರು

ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಮತ್ತು ತಂಬಡಿ

ಪ್ರಸಾದ(ಲಡ್ಡು)ದ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು

ದಾಸೋಹಕ್ಕಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು

ದಾಸೋಹದ ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು

ಊಟದ ಸಭಾಂಗಣದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ

ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಪುರುಷ

ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರು

ಹುಣಸೆಕಾಯಿ ಬಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮಹಿಳೆ (ಕೂಲಿ)

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮಹಿಳೆಯರು

ಪೊರಕೆ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಟುಂಬ

ಬಿದಿರಿನ ಬುಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮಹಿಳೆ

ಬಿದಿರಿನ ಉಪಕರಣ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ ಬೇಡಗಂಪಣ

ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗಗಳೆಂದು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಆಳುವ ವರ್ಗ ತುಂಬಾ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗವು ಆಧುನಿಕ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಳುವ ವರ್ಗವು ಇವರನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಪ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶೋಷಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗವು ಯಾವತ್ತೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಯೇ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಅನೇಕ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬಡವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇವರಿಂದ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡ ವರ್ಗ ಮಾತ್ರ ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ, ಬಡವ, ಮಾಲೀಕ-ಕಾರ್ಮಿಕ, ಸ್ಪೃಶ್ಯ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಪ್ರಭು-ಪ್ರಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹಿಂದುಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾದವು.

ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕು, ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಅಂಶಗಳು ಮುಂದೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಉಳಿದ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಂದೊದಗುತ್ತದೆ.[೧] ಇಂಥಾ ಅಸಮಾನತೆಯ ನಡುವೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. ಇವರು 'ಆಳುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ೬೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಾಡಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೋಲಿಗರು, ಕಾಡುಕುರುಬರು, ಜೇನುಕುರುಬರು, ಬೇಡಕುರುಬರು ಮುಂತಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ದೇಶದಿಂದ ಮಾದಪ್ಪನೆಂಬ ಓರ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಪುರುಷ ಬಂದು ಕಾಡುಜನರಿಗೆ ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕೃಷಿ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗಿನಿಂದಲೇ ಮಾದಪ್ಪ ಓರ್ವ ದೈವವಾಗಿ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾದಪ್ಪನೇ ತಮ್ಮ ದೈವವೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು. ಆದರೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀನಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಕಾರಣ ಮಾದಪ್ಪನ ಬೆಟ್ಟದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಅರಣ್ಯಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗದೇ, ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದೆ ಬದುಕು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಜನ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕಾ ಕೂಲಿ, ಒಣ ಸೌದೆ ಶೇಖರಣೆ, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಬಿದಿರಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮಾರಾಟ, ಪಶುಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೂ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯೂ ಇವರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೨೨೩೧.೫ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೧೪೨ರಷ್ಟು ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳು ಒಣ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೫೮೦೮ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ೫೬೧೨.೫ರಷ್ಟು ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಾವು ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೂ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆಯವರ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುವ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳು ದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ರಸ್ತೆ, ವಿದ್ಯುತ್, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಶಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿ ನೀತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಬಲರಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ.

೫.೧. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಇವರು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ತಂಬಡಿಗಳು ಮಾದಪ್ಪನ ಅರ್ಚಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗೌಡರು ಮತ್ತು

ಪಟಗಾರರು ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು, ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಬಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.೫೦ ಭಾಗದ ಜನತೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸ್ವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿದರೂ, ಒಂದೊತ್ತಿನ ಊಟವಿಲ್ಲ.[೨] ಇದರಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊತ್ತಿನ ಊಟವಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಿಯೇ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಂಶ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯ ಇಂದು ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಇವರು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಆಡಳಿತವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಪಾದನೆಗಳನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಅರ್ಚಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಇವರು ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಈ ಸಮುದಾಯ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದರೆ

೧. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೨. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೩. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ

೪. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೫. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆ

೬. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ

೭. ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೧. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ದುಡಿಯಲು ಅವಕಾಶಗಳಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಇವರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾಗಲಿ, ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಸೀಗೆಕಾಯಿ, ಅಂಟುವಾಳ, ಕಲ್ಲುಪಾಚಿ, ಮಾಗಳಿ ಬೇರು, ಜೇನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು "ಲ್ಯಾಂಪ್ ಸೊಸೈಟಿ"(Lamp Society)ಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬಳಕೆ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಚಲಹುಲ್ಲು ಶೇಖರಿಸಿ ಕಸಪೊರಕೆ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಸಹ ಅರಣ್ಯ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ

ಟೆಂಡರ್(Tendar) ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಪಾದನೆ ಇಲ್ಲ. ಉಳಿದಂತೆ ಬಿದಿರಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಬುಟ್ಟಿ, ಮೊರ, ಕೊಂಗ ಮತ್ತು ಬಿದಿರಿನ ಕೋಲು, ದೊಡ್ಡೆ, ಗಾಡಿಗೂಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಒಣ ಸೌದೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಿಂದೆ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನು ದನದ ಸಗಣಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ (ಮಡಿಯಿಂದ) ಹಾಗೂ ಉಪವಾಸ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಬಿಳಿ ಪೌಡರ್‌ನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದು, ಇದರ ಪೈಪೋಟಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾಗದೇ ಇಂದು ಬಹುತೇಕರು ವಿಭೂತಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೊರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿಕರು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ.೯೬ರಷ್ಟು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.೬೮ರಷ್ಟು ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೇ.೬೫ರಷ್ಟು ಜನರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.[೩] ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರು ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಳೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಇದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಥಿರತೆ ಇದೆ. ಇವರು ಇಂಥಾ ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಬೀಜಗಳು, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಸುಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವರ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಶುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತೊರೆಯಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಮಾದಪ್ಪನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಂಬಡಿಗಳಾಗಿ ಪೂಜಾಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಿದ್ದರೂ, ಇವರಿಗಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸರದಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಜನರು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಒಬ್ಬ 'ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರನ ಸಂಬಳ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಕುಸಿದಿದೆ. ಈ

ಸರದಿ ಪೂಜೆ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೇವಾಲಯದ ಆಡಳಿತದವರು ವಾಹನ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವ, ಪೂಜಾ ಅರ್ಚನೆ, ಮಂಗಳಾರತಿ, ವಿಶೇಷ ದರ್ಶನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾರತಿ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಹಣಕ್ಕೂ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯ ಹುದ್ದೆಗಳಾದ ಶಾನುಭೋಗ, ಮಣೆಗಾರ, ಪಾರುಪತ್ತೆಗಾರ, ಸ್ಟೋರ್ ಕೀಪರ್, ನಂದೀಕಂಬ, ಚಿಕ್ಕ ಸತ್ತಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ಸತ್ತಿಗೆ, ಬೆಳ್ಳಿ ಸತ್ತಿಗೆ, ನಗಾರಿ, ದವಣೆ, ಜಾಗಟೆ, ಬಿಲ್ಪಪತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದರಿಂದಲೂ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧೋಗತಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವಾಲಯದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೪೯ ಜನ ಮಾತ್ರ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ (ಡಿ ಗ್ರೂಪ್) ನೌಕರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಬಂದ ವೃತ್ತಿ, ಇಂದು ಇವರಿಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಇವರು ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನದ ನೌಕರಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪುಡಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವೇಷ-ಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡರೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೂವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೋಟೆಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ, ಪಾನ್‌ಶಾಪ್ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿಗಳಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾದಪ್ಪನ ದೇವಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಧೂಪ, ಗಂಧದ ಕಡ್ಡಿ, ಕರ್ಪೂರ, ಹೂವು ಕಾಯಿ ಮಾರುವುದು ಕೂಡ ಇವರ ಜೀವನಾಧಾರ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಜಮೀನುದಾರರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಲಗ್ನಕಾರ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಇರುವಾಗ, ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನೆ, ಜಮೀನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ಸಾಲ ಮಾಡುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಲಾಗದೆ ದನಕರು ಮಾರುವುದು, ಹೀಗೆ ಜೀವನದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗಳಿಲ್ಲದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶೇ.೯೫ರಷ್ಟು ಜನ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರೊಡನೆ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

೨. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಾಡಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಮಾದಪ್ಪನ ಆಗಮನವು ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಮನಃ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದನು. ಇವರಿಗೂ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವಾಗಲಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಹಭೋಜನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಬಂಧಗಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಲಿಂಗಾಯತರು ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ತಮಗಿಂತ ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕಟ್ಟು ಲಿಂಗಾಯತರು' ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇವರನ್ನು ಜನಗಣತಿ ಮಾಡಿದವರು ಪ್ರವರ್ಗ '೩ಬಿ' ಸೇರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರವರ್ಗ '೩ಬಿಗೆ' ಸೇರಿಸಿರುವ ಇವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ "ಬೇಡಗಂಪಣ ಲಿಂಗಾಯತರು" ಎಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ "ಬೇಡಗಂಪಣ ಶಿವಾರ್ಚಕ ಲಿಂಗಾಯತರು" ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರವರ್ಗ '೩ಬಿ'ನಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತ, ವೀರಶೈವ, ಬಂಟ, ಮರಾಠಿ, ಜೈನ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಹೀಗೆ ಆರು ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ೪೧ ಉಪಜಾತಿಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಜಾತಿಗಳಿವೆ.[೪] ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು ಪ್ರವರ್ಗ ೩ಬಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ಗ ೩ಬಿ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದು ಬೇಡಗಂಪಣರು ದಿವ್ಯ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ಜೀತಪದ್ಧತಿ, ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅನೇಕ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮಾದೇಶ್ವರರನ ತಂಬಡಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇವರನ್ನು ದೈವತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಸಮುದಾಯ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ನಿಕೃಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಈ ಸಮುದಾಯ ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೂಡ ಇವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

೩. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿದ್ದು ಇಂದಿಗೂ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಗಡಿಭಾಗ ಮಾದಪ್ಪನ ಬೆಟ್ಟದ

ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ೯೬ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ (ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೫೯ ಗ್ರಾಮಗಳು) ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೪೧೧ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳು ೧೨೦೩ ಇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೬೪೦ ಗುಡಿಸಲು ಮತ್ತು ೨೨೬೭ರಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾಡು ತೊರೆದು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಬರಗೂರು ಇಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಮೂಲಕ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ತುಂಬ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೨೬ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೦೯ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗದೇ ಇರುವುದಾಗಿದೆ.

ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಹಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳ ನಡುವೆ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವರು ಹಲವಾರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವಸತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಿರುವುದು ಜನಜನಿತ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡಿರುವ ಕಾರಣ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸೈಕಲ್‌ಗಳು ಯಾಕೆ? ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇರದ ಊರುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದಲೂ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೧೭೯೬ ಮನೆಗಳಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೬೭೨ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೩೦೨೯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೧೬೪೬ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬಹುತೇಕ ಇವರ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ನೀರು ಮಾತ್ರ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ಕಣಿವೆಗಳ ಮಧ್ಯೆದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿದು ಕುಡಿಯಲು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲು ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬೆಟ್ಟ ಏರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯು ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೨೬೬ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇನ್ನು ೫೩೦ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೨೯೬೨ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಇನ್ನು ೩೩೭ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಡವರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಡು ಕೊಡದೆ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲಿರುವವರೆಗೆ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹುತೇಕ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ವಿತರಣೆ ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಐದಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮದವರು ಎಂಟತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ನಡೆದು ಬಂದು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತಿ, ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುದ್ದಿ ಸಮಾಚಾರಗಳು ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ೩೭ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೫೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಕೇವಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಇದ್ದು ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಇವರ ಕೈಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಈ ರೀತಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಇವರು ತಮಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಹಲವಾರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

೪. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೮೭೩೧ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೬೦೮೯ ಜನ ಬೇಡಗಂಪಣರಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೨೬೨೬ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ೨೮೫೮ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷರರು ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಓದಿದವರು ಮತ್ತು ಓದುವವರು ತೀರಾ ವಿರಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ಓದಿನ ಬಗೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಇವರನ್ನು ಅಕ್ಷರವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ವಾಸವಿರುವ ಇವರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಶಾಲೆ, ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಕೂಲದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇವಾವುವೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಈ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಇವರು ತಮಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಅರಿವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಗ್ದವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏಕೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಂದಿನ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಲು ಸುಮಾರು ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ನಡೆದು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದಬೇಕು. ಈ

ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಓದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ." ಈಗೀಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವರು ಓದಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕಡುಕಷ್ಟಗಳ ನಡುವೆ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಪದವಿಯೇತರರು ೧೩ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್., ಬಿ.ಎಡ್., ಮತ್ತಿತರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೨೭ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಪದವಿಯೇತರರು ೧೧ ಜನ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೦೬ ಜನ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ.೧ರಷ್ಟು ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದವರೆಗೆ ಕೂಡಾ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇವರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ 'ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ' ಕೂಡಾ ಒಂದು. ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಶಾಲೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವು ಕೂಡ ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿ ಊಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಬಿಸಿ ಊಟಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿನ ಜೊತೆಗೆ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಸಹ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಬಡವರಾಗಿರಲು ಇವರು, ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ವಿತರಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಮುಗ್ಧ ಜನರಿಗೆ, ಸ್ಥಳೀಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇವರನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೫. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹೇಳುವಂತೆ "Economic determines Politics" ಎಂಬಂತೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಟವಾದ ವರ್ಗ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇವರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವೊಬ್ಬರೂ ಸಂಸದರೂ, ಶಾಸಕರೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ ಜಗಳಗಳಾದರೆ ತಾವೇ ನ್ಯಾಯದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕುವ

ಇವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇವರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ ಎನ್ನುವವರು ಮಾತ್ರ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದಂತೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿವಾರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಡಳಿತದ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ತೊಳಲಾಟದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತಾಟ, ಜಗಳ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನತೆ ಇದೆಯೇ ವಿನಃ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಮುಖಪರಿಚಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜಕೀಯ ಉಮೇದುವಾರರು ಕಾಡಂಚಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಮೂಲಕ ಓಟು ಗಿಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಸದರು, ಶಾಸಕರ ಪರಿಚಯವಿರದೆ, ಇವರ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಓಡಾಡುವ ಮುಖಂಡರ ಪರಿಚಯ ಮಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ರಾಜಕೀಯ ಉಮೇದುವಾರರ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಲು ಅವರ ಮುಂದೆ, ಇವರು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ಓಟು ಕೊಡಿಸುವುದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ತಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸದರು, ಶಾಸಕರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಯಜಮಾನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾತ್ರ ಮತ ಯಾಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮತ ಪಡೆದ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡಾ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಕಾರಣ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಮತಗಟ್ಟೆ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಓಟಿನ ಕಾರ್ಡು (ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ) ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವವು ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತದಾನ ಕೇವಲ ಶೇ.೪೦ ರಿಂದ ಶೇ.೫೦ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಮೇಲುಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಅಂಕಿತವಿರುವುದರಿಂದ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಜೊತೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕೂಡ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ವಿತರಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

೬. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ

ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಾಗ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಜ್ವರ, ನೆಗಡಿ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಜಾಂಡೀಸ್, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡವರು, ಹೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ನಾಟಿ ಔಷಧಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಗುಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹುತೇಕ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಖಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಜಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ತೀರಾ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಬೇಕಾದಾಗ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುವ ಊರುಗಳಿಗೆ, ರಸ್ತೆ ಇರದ ಕಾರಣ 'ನೇನೆ' (ದೊಡ್ಡ ಬಿದುರಿನ ಗಳುವಿನ ಮಧ್ಯೆ ರಗ್ಗನ್ನೋ, ಪಂಚೆಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಸೀರೆಯನ್ನೋ ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ, ಗಳುವಿನ ಎರಡು ತುದಿಯಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು) ಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾದಪ್ಪನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೂಡಾ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲ, ಇರುವ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರು ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ವೈದ್ಯರಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಘಟಕದ ಕೊರತೆಯೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಕಲಿ ವೈದ್ಯರು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಅಮಾಯಕ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರಿಲ್ಲದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯದೆ ರೋಗಿಗಳು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಪೋಲಿಯೋ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಯೋಜನೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನೈರ್ಮಲ್ಯವಂತೂ ಇವರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕೊಳಚೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಅಥವಾ ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡುಬಾವಿಯ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇದೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಳ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲು ಜೋಪಡಿ, ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಈ ಜನ, ಮನೆ ಮುಂದೆಯೇ ಬಚ್ಚಲು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದು, ಮಳೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೋಗ ರುಜಿನ ಹರಡಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇವರು, ಹಿಂದೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಿ ಔಷಧಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇತ್ತ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಜನ ರೋಗರುಜಿನಗಳಲ್ಲೇ ಬದುಕುವಂತಾಗಿದೆ.

೭. ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

೧. ಇವರಲ್ಲಿ ಗಂಡ ತೀರಿಹೋದ ವಿಧವೆಯ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿದ ವಿಧುರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೮೨ ಜನ ವಿಧುರರು, ೨೯೨ ಜನ ವಿಧವೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೯೧ ಜನ ವಿಧುರರು ೪೯೧ ಜನ ವಿಧವೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ವಿಧವಾ ವೇತನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೭ ಜನಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

೨. ಅಂಗವಿಕಲರು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅಂಗವಿಕಲ ವೇತನ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಇನ್ನಿತರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೩. ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಹದೇಶ್ವರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಸಂಘ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಮಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇಮಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ, ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಯುವಕ ಸಂಘ, ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ ಮುಂತಾದ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ಇನ್ನಿತರ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೂಡಾ ಈ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮೂಲೆ ಗುಂಪಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ತುಂಬುವ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

೪. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

೫. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ನಿಂತ ನೀರಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

೫.೨. ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ

ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾ ಬಂಡವಾಳಿಗ, ಭೂ ಮಾಲೀಕ, ಮೂಲಭೂತವಾದಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವತ್ತೂ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತವೆ.[೧] ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರೆಂದುಕೊಂಡ ನಾಗರಿಕರೇ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರಬಹುದು? ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಹಿತಕಾಯಲು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಂಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯಿರುವುದು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಲ್ಲಿ. ಕಾರಣ ಒಂದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಂಗತಿಯ ಕುರಿತು ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಯಸಿದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಇವರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳು, ಕಳ್ಳರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.[೨] ಈ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು ತಾವು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಸಮುದಾಯ ತನ್ನ ಮೂಲ ನೆಲೆಯೊಡನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಏನೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳಲು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಇಂಥಾ ಸಮುದಾಯಗಳು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೊಡುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಕನಸಿನ ಮಾತೇ ಸರಿ.

ಕಾಡಂಚಲ್ಲಿ, ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದು ಅಭದ್ರತೆಯಿಂದಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತು ಒದಗಿಸಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ, ಪ್ರಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆದು, ತಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದರೂ ಇಂದು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ

ಹಿಂದುಳಿದ ಈ ಸಮುದಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಬೇಕಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದ್ವಂದ್ವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಇವರ ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಾಗಿದೆ. ಇವರು ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಅಥವಾ ಬೇಡರೇ ಮುಂತಾದ ಅನುಮಾನಗಳು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅರಿಯದೇ, ತಮ್ಮ ಈ ದ್ವಂದ್ವತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸವಲತ್ತು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆ, ಹೊಸ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಿ ಸೈಕಲ್ ವಿತರಣೆ, ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಚಿತ ಪುಸ್ತಕ ವಿತರಣೆ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದೇ ವಿರಳ. ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ಮಾತ್ರ. ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು, ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಡವರಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಕೆಲವು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನ ಓದಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವರು ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ದೊರೆಯದೇ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಿ, ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಜನರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮುದಾಯ ಅನಕ್ಷರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಹಿಂದೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು, ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಕೊಂಡ್ಯೊಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು

ಗಮನ ಹರಿಸದೇ ಇರುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕೊರತೆಗಳು ಹಲವಾರು ಹೋರಾಟಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳು

ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು, ಮಾನವ ಬದುಕಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ತನ್ನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯ. ಯಾವುದೇ ದೇಶ, ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು, ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಅಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ನೆರವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದು ಇವರ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗಾಗಿ ನೀಡಿದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

೧. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ೧೭೯೬ ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೧೨೬೬ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ೩೦೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೨೬೯೨ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ನೀಡಿ ಕಡಿಮೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೨. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೮೯೪ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ೧೬೪೬ ತಮಿಳುನಾಡು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ.

೩. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೨೬ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜನತಾ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೪. ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸುಮಾರು ೩೫೦ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿದೆ.

೫. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ೩೭ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ೫೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೯೮ ಗ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ೬೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೬. ೨೯೧ ವಿಧವೆಯರಲ್ಲಿ ೭ ಜನಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ವೇತನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ.

೭. ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಬಿಸಿಯೂಟವನ್ನು ಸಹ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಬಹುತೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

೮. ಇವರಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರೂ ಸಹ ಇದ್ದು, ಇವರಿಗಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲ ವೇತನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

೯. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇವು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದ್ದು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಇರುವ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಳಿಲು ಸೇವೆಯಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

೫.೩. ಸಂಘಟನೆಗಳು

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. "ಮಗು ಅಳದೇ ತಾಯಿ ಹಾಲು ಕೊಡಲಾರಳು" ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಮುದಾಯಗಳು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾರು ತಾನೇ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಸಮುದಾಯಗಳು ಇಂಥ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಹ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. "ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ" ಎಂಬಂತೆ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಇರುವ ಭಿನ್ನಮತ, ಘರ್ಷಣೆ, ತಿಕ್ಕಾಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಘಟಿತರಾಗುವುದು ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. "ಒಬ್ಬರ ಉದ್ಧಾರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಉದ್ಧಾರ ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯ"[೯] ಎಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದಲೇ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.[೧] ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಇದು ಅವಶ್ಯಕವೂ ಕೂಡ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇವರು ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇವರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ತಾವು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಐದು ಸಂಘಟನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಟನೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿವೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸಂಘಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಮಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇಮ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ)

ಈ ಸಮಿತಿಯು ೧೩.೧೦.೨೦೦೩ರಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೆಚ್.ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ ಎನ್ನುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು. ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಜಿ. ಹಗಲ ತಂಬಡಿ, ಶಿವಣ್ಣ ತಂಬಡಿ, ಶಿವಮೂರ್ತಿ, ಪಿ. ಮಾದೇಶ, ಆರ್.ಎಂ. ನಾಗರಾಜು, ಜೆ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ, ಕೆ. ವೀರಣ್ಣ ತಂಬಡಿ ಮುಂತಾದವರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಮಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇಮ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ"ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸದ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಸಂಘವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ(ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ನೆರಳಚ್ಚನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ). ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯವೆಗೆ ಈಡೇರಿಲ್ಲ.

೨. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕರ ಸಂಘ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ)

ಈ ಸಂಘವು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ಕಡೂರು ಗ್ರಾಮದ ಮಾದಪ್ಪ ಎಂಬುವವರು ಸಂಘ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎಂ.ಪಿ. ವೀರಣ್ಣ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ ಎಂಬುವವರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಂತರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಂಘದ ಮರು ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧.೯.೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ

ಇದೇ ಸಂಘವನ್ನು ಚಾಲ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹೊಸ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದರೆ, ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂ.ಮಾದಯ್ಯ, ಖಜಾಂಚಿಯಾಗಿ ಟಿ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯನವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದ, ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂ.ಮಾದಯ್ಯನವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಎಂ.ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರೇ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೧೧.೧೨.೧೯೯೬ರಂದು ಈ ಸಂಘವನ್ನು "ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಅರ್ಚಕರ ಆಗಮಿಕರ ಉಪಾಧಿವಂತರ ಒಕ್ಕೂಟ(ರಿ.)"ಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಘವು ಸಹ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂಘವು ದೇವಾಲಯದ ಹಾಲರಿವೆ, ಕುಂಭಾಭಿಷೇಕ, ಜನಾಗಂಧ, ಅರ್ಚಕರ ಸಮಾಜದ (ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ) ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

೩. ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ (ರಿ), ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ)

ಈ ಸಂಘವು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು; ಪ್ರಸಾದ್, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಿ. ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿ, ಸಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಿ. ಮಾಧವನ್, ಖಂಚಾಂಚಿ ಕೆಂಪಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಘ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ನೌಕರರು ಸೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಘದ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನಿತರರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕೇವಲ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಘವು ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ತೊಂದರೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

೪. ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೇಡರ ಸಂಘ (ರಿ), ವಡಕೆ ಹಳ್ಳ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ)

ಈ ಸಂಘವನ್ನು ೨೦೦೬ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಡಕೆ ಹಳ್ಳ ಗ್ರಾಮದವರು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾವಳಿ ಮಾದ ತಂಬಡಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ವಡಕೆಹಳ್ಳ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ 'ಬೇಡಗಂಪಣ' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು 'ಬೇಡ' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿ 'ಗಂಪಣ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ.

೫. ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಯುವಕ ಸಂಘ (ರಿ), ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ (ತಾ), ಚಾಮರಾಜನಗರ (ಜಿ)

ಈ ಸಂಘವು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂ.ಉಮೇಶ್, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಪುಟ್ಟರಾಜು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಾದೇಶ್ ಕೆ.ವಿ., ಖಜಾಂಚಿ ಆರ್.ದುಮ್ಮಾದ್ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಸುಮಾರು ೫೦ ಯುವಕರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಯುವಕರ ಸಂಘ(ರಿ)ವನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಯುವಕರೇ ಸೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಹ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘವು ಇತರ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ, ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ, ಯುವಕರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂಘವು ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಘದ ಯುವಕರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಘವು ಮರು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ದುರ್ದೈವವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಘಟನೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. (ಮನವಿಗಳ ನೆರಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.) ಈ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿವೆ.

೫.೪. ಪರಿವರ್ತನೆ

ಪರಿವರ್ತನೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದುದು. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗದಿರುವ ವಸ್ತು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ನಿಯಮ. ಮಾನವರು ಇಂದು

ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಬಡತನ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಮನುಷ್ಯನೇ ಕಾರಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಪರಿಸರ ಕೂಡಾ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಚಲನೆ ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪರಿವರ್ತನೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. "ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ"[೧೦]ವೆಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮವೊಂದು ಮೂಲಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಮಾನವನಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ರೂಪ ಬಂದಿರುವುದು.

ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ಪರಂಪರೆಯ ಜೊತೆ ಸ್ಥಗಿತ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ಅನುಸಂಧಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ. ಅದೊಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಈ ದಿನ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ನಾಳೆ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು. ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಬರುವುದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಎನ್ನಬಹುದು.[೧೧] ಈ ಬದಲಾವಣೆ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ನಡೆದಿದ್ದು ಇಂದು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಡೆದಿದ್ದು ನಾಳೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಾಜವು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ. ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂಬ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಂಗನಿಂದ ಮಾನವನಾದ ಎಂಬುದು ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ಇಂದು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅಲ್ಪ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯೇ ಇರದಿದ್ದ ಕಾಲ ಒಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚರ್ಮ ತೊಟ್ಟು, ನಂತರ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತು, ಮುಂದುವರೆದು ರೇಷ್ಮೆಯಿಂದ, ಉಣ್ಣೆಯಿಂದ, ಆಧುನಿಕ ಪಾಲಿಯೆಸ್ಟರ್‌ನಿಂದ ತನ್ನ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಉಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಗೂ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಕತ್ತಲೆಯಾಯಿತು, ಬೆಳಕೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾನವ ಇಂದು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸಹ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೀಲಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಚಾತುರ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗಿಡ ಮರಗಳ ಪೊಟರೆ ಮತ್ತು ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವನು, ಆಕಾಶದೆತ್ತರದ ಗಗನ ಚುಂಬಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಐಷಾರಾಮದ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಡದೇ

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಜಾಗತೀಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಮಾನವನ ವೈಚಾರಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಆಧುನೀಕರಣ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತದಂತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಇವು ಆಕರ್ಷಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಆಮೆಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಥಾ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಜೀವನಾವರ್ತನ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಅನೇಕ ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪ್ರಭಾವ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯವು ಒಂದು ಜೀವನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ವಿಧಾನವೂ ಕೂಡ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಇವರಲ್ಲಿ ದೈವಗಳ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಕೆ, ಕಾಡು ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ಜೀವನ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತಾವು ವಾಸಿಸುವ ಜೀವನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಲವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದು.

೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ

ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೆಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ, ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಇತ್ತು, ಇಂದು ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳು ಇಂದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೇವಲ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೫ರಿಂದ ೬೦ ಜನ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಕುಟುಂಬಗಳು ೩-೪ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿವೆ. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದುಡಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ಮೇಲುಜಾತಿಯ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಶೇಖರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಅವಿಭಕ್ತರಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೨. ಇವರ ಪಂಗಡ, ಒಳಪಂಗಡ, ಬಳಿ ಬೆಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸಡಿಲತೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು, ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳಿಗಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಶೋಷಿಸುವುದು ಉಂಟು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲಂಬಾಣಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಡಾಲ್ಯ ಪಂಗಡವು, ಲಂಬಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕೀಳು ಪಂಗಡ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ತೀರಾ ವಿರಳ. ಇವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಅನಿಷ್ಟತೆಗಳು ಇಂದು ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

೩. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡದ ನಡುವೆ ಕಾಡುಮಕ್ಕಳಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಹೊದಿಕೆಯ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ, ಟಿನ್, ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ., ಜನತಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವರು ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳು ದಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ ಆದಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಡಿಸಲು ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇವರು ಆಧುನೀಕರಣದ ಭರಾಟೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಅಲಂಕಾರವೆಂದರೆ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯದ ಇವರು ಇಂದು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗೃಹ ಉಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಲೆಯಿಂದಲೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ದನಗಳ ಸಗಣಿಯಿಂದಲೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಆಧುನಿಕ ಸ್ಟೀಲ್, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಮುಂತಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಗೃಹ ಉಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಲೆಯ ಬದಲು ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಟವ್, ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಸ್ಟವ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಟವ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನೆಲಕ್ಕೆ ದನಗಳ ಸಗಣಿ ಬದಲು ಕರಿ ಬಂಡೆ, ಟೈಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೫. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭಯದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು, ಇಂದು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ, ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಕರ್ಯ ಇರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ದೀಪದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಪುರುಷರು ಕಚ್ಚೆ ಪಂಚೆ ಮತ್ತು ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಉಡುಪಾಗಿ ತೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೆಂಗಸರು ರವಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಸೀರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಪುರುಷರು ಪ್ಯಾಂಟು, ಅಂಗಿ, ಟೀ ಷರ್ಟ್, ಜೀನ್ಸ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಮುಂತಾದ ಉಡುಪುಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಸೀರೆ, ರವಿಕೆ, ಚೂಡಿದಾರ, ನೈಟಿ, ಫ್ರಾಕ್ ಮುಂತಾದ ಆಧುನಿಕ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಹಿರಿಯ ವೃದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ರೀತಿಯ ಉಡುಪುಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೭. ಹಳೆಯ ನಾಟಿವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಂದು ಅನೇಕರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಎಂಬಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

೮. ಮಗುವಿನ ಹುಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂದು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಔಷಧಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಸಹಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೯. ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಆಚರಣೆ ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದ ನಂತರ ವೈವಾಹಿಕ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತ ಈಗ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ

ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಮದುವೆ ಛತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ೫ ದಿನಗಳ ಮದುವೆ ೨, ೩ ದಿನಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿವೆ. ವಧು ದಕ್ಷಿಣೆಯಂತಿದ್ದ ಸಮುದಾಯ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

೧೦. ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಇಂದು ಕಾಣಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತವನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಕೋರುವ ಪದ್ಧತಿ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೧೧. ಇವರು ಆಚರಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವರು ಕರೆಯುವುದು, ಭೂತ ಮೈ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು, ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೧೨. ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಗಂಡಸರು ಕ್ರಾಪ್ ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ನೋ ಪೌಡರ್, ಪರ್‌ಫ್ಯೂಮ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಮ್ರ, ಕಂಚು, ಬೆಳ್ಳಿ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ತೀರಾ ವಿರಳ. ನಗರಕ್ಕೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

೨. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ

ಕೇವಲ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಇವರ ಮೇಲೆಯೂ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಂದು ಒಪ್ಪತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂಲತಃ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರಿಗೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದರು. ನಂತರ ಮಾದಪ್ಪನ ಪೂಜಾಕರ್ತರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕೃಷಿಕರಾದ ಇವರು ಒಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಫಸಲನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗದೇ ಸಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪೂಜಾ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡ ಇವರು, ಇಂದು ಅನೇಕ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಸ್ಥರಾದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದವರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಾಹನ

ಚಾಲಕರಾಗಿ, ಬೇರೆಯವರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೂಡಾ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಉಪವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಉಪವೃತ್ತಿಗಳೇ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಕೂಡಾ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಬಿದಿರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಪೊರಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಟುವಾಳ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು, ತೊರೆದು ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರ ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿಯು ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರು ತಮ್ಮ ಕೂಲಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ 'ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕಾಯಿದೆ' (Minimum Wages Act-1948)ಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಂತೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರ ಮತ್ತು ಗಣಿ ಧಣಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಿಯ ಜೀತಪದ್ಧತಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಿಯನ್ನಾಗಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಜನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಂದ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅರಣ್ಯ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ವಾತಾವರಣದಿಂದ, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ, ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

೩. ರಾಜಕೀಯ ಪರಿವರ್ತನೆ

ರಾಜಕೀಯ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದರಿಯದ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸದಸ್ಯರು ಜನಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಇವರು ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಿಳವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಜನರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯ ಎಂದರೆ ನಮಗೇಕೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಇವರಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಭದ್ರತೆಗೆ, ಹಕ್ಕು ಭದ್ರತೆಗೆ, ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆಗೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದು ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಮತ ಚಲಾಯಿಸದ ಈ ಜನ ಇಂದು ಹತ್ತಾರು ಮೈಲು ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದು ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯ ಸರಿಯಾದ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವನ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಂದು ಈ ಸಮುದಾಯ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದು, ಇವರು ಜನ ಸೇವಕರಾಗಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ, ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಡಳಿತದ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿವು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಬಲ ಜಾತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರ ವಿರೋಧ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ಸಮುದಾಯ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ

"ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಂಕ."[೨] ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದು, ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ

ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೂ ಅದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡರೆ, ಆ ಸಮುದಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವ ಷರತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. "ಶಿಕ್ಷಣ ರಕ್ಷಣಾ ಸನ್ನದ್ಧತೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ"[೧೩] ಎಂದು ಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞ ಡಾ.ಎಚ್.ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಇಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಎಂಬ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಸಮುದಾಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇದ್ದರೂ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಇವರು ಕನಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಫಲವಾಗಿ, ಇಂದು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದೊತ್ತಿನ ಊಟವಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಪಶು ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಲುಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಇಂದು ಪುಸ್ತಕ, ಪೆನ್ನು, ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಇವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ, ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಉಚಿತ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದ್ರೇ ಆದಲ್ಲಿ, ಅವರು ದೇಶದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

೫. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಂಶ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳು, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ, ಕಲೆ, ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳು ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಾರದಿಂದಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಇವರು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಡು ಹಾಡುವುದು, ನಾಟಕ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ. ಟಿ.ವಿ., ರೇಡಿಯೋ, ಸಿನಿಮಾಗಳು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಹಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಈ ಜನ ಟಿ.ವಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವುದು ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಸುತ್ತ ಕಲೆಯ ಕೈಚಳಕವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪೂಜಾವಿಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೇವರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಆಲಂಕಾರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹತ್ತಿರವಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ವೃತ್ತಿಗಳು, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣಾ ಸೊಗಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ.(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೧೮೨

೨. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಎ.ಎಸ್.(ಲೇ), ಗಿರಿಜನ ಸಿರಿ, ಅಭಿನಂದನ ಸಂಪುಟ; ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು (ಲೇಖನ), ಖಂಡೋಬಾ ಪಿ.ಕೆ., ಅಭಿನಂದನ ಸಮಿತಿ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಪುಟ-೪೭೪

೩. ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಪ್ನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೧೮೫

೪. ಡಾ.ಎಸ್. ನರೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ಮೀಸಲಾತಿ ಸವಲತ್ತು; ಕಂಪಣ ಬೇಡರ ಸಂದಿಗ್ಧತೆಗಳು, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ನೆಲಸಿರಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೇದಿಕೆ ಮತ್ತು ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ೦೬ ಮತ್ತು ೦೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್-೨೦೦೭ರಂದು ನಡೆದ 'ಕಂಪಣ ಬೇಡರು' ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಂಡನೆ.

೫. ಅದೇ.

೬. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಎ.ಎಸ್., ಬುಡಕಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೦, ಪುಟ-೧೫೦

೭. ಅದೇ.

೮. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು, ಸಂ-೧, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೧, ಪುಟ-೩೯

೯. Mishra P.K., C.R. Rajalakshmi, I Verghese, Nomads in the Mysore city, Anthropological Survey of India, Govt. of India, 1971, Page no.97

೧೦. ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಷಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ೨೦೦೭, ಪುಟ-೧೫೧

೧೧. ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ.(ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂದೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ, ಪುಟ-೧೯೫

೧೨. ಡಾ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಶಾಂತ್, ಈಶಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫, ಪುಟ-೦೧

೧೩. ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಪ್ನಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೬, ಪುಟ-೧೪೮

ಶ್ರೀ ಬೇಡಗಂಪಣ ಅರ್ಚಕ ಯುವಕರ ಸಂಘ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ಕಛೇರಿ

ಬೆಟ್ಟದ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು

ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತಿ

ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದ ತುಳಸಿಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ

ಕತ್ತೆಮೇಲೆ ಸರಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಊರ ಹೊರಗಿನಿಂದ ನೀರು ತರುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಮಹಿಳೆಯರು

ಸಮಾರೋಪ

ಸಮಾರೋಪ

ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೇಶ. ಸಹನಶೀಲತೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಮತ ಧರ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಂಪರೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಲೋಕ ರೂಢಿಯಂತೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯಗಳು ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆಯಿಂದಲೇ ರೂಪಗೊಂಡವುಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕಸುಬುಗಳಿದ್ದು, ಅವು ಅದರಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅದೆಷ್ಟೋ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಉಚಿತ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನೇ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು, ಗೆಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸು, ಜೇನು, ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು. ಇಂಥಾ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೆಂದರೆ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನ ಶೇಖರಣೆ ಮತ್ತು ಸೇವನೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ.

ಜಾಗತೀಕರಣ, ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣಗಳ ಭರಾಟೆಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು, ಅರಣ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ನಾಡು ಸೇರುತ್ತಿವೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಲ್ಲದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳು ಕಾಡನ್ನು ಬಿಡದೇ ಸಂಕಟಪಡುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು. ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕವಾಗಿರುವಂತವು. ಹೀಗಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಅರಣ್ಯಗಳ ಜೊತೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಆಧಾರವನ್ನೇ ಬಲಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೋ ಕೂಲಿಯನ್ನೋ ಮಾಡುತ್ತಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಬಹುತೇಕ ಖಚಿತ. ಅರಣ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮುಖವೊಡ್ಡಿ ಮರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಲಭ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹಣ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ

ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಂತ ನೀರಾಗಿಯೇ ತುಂಬಾ ನಿಕೃಷ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗಳಾದರೆ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಡಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾಡು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು ಸಹಜ. ಅಂತೆಯೇ ಕಾಡಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಡು ಜನರ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆದೇ ಇದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಕಿರುಕುಳದಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಇಂದು ಯಾರೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತ, ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತ ಜೀವನ ಸಮುದಾಯ ಗತಿ ಬೇರೆಯದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡದೇ, ವೃತ್ತಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಅತಂತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಆಳುವ ವರ್ಗ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಳುವ ವರ್ಗದೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಹೌದು.

ಕಾಡು ಮತ್ತು ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯವೂ ಒಂದು. ಈ ಸಮುದಾಯ ಇಂದಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಲೇ "ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ"ವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಆ ಸಮುದಾಯದ ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸಮುದಾಯ ಕಾಡು-ಮೇಡು, ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಾದಪ್ಪ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕ ಈ ಭಾಗದ ಕಾಡು ಜನರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಹಿಂಸಾ ಬದುಕನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವರನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ಮರಣದ ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದಪ್ಪನ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಪಾದನೆಗಳನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಆಡಳಿತ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ

ಇದ್ದು, ಉಳಿದವರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೇ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಇವರು, ಮುಂದುವರಿದ ಸಮುದಾಯಗಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ದೆಗೆ ಬೀಳದೇ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜೀವನವು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಜೀವನಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ಶೋಚನೀಯ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕುವಂತಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕು ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳ ಉಲ್ಲೇಖದಂತೆ ಮೂಲತಃ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗುಂದಿಪ್ಪ ನಾಗರಸೀಮೆ ಈಗಿನ ಕಂಚಿಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಒಂದು ಗುಂಪು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಈ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

"ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಹಲವು ಪೂರಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಐದು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ, ಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯವು 'ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲ ಯಾವುದು? ಈ ಮೂಲಗಳ ಕುರಿತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗ್ಗಿದೆ. ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕರ ಕುರಿತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಬೇಡಗಂಪಣದ ನೆಲೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ' ಎಂಬ ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪಂಗಡ, ಒಳಪಂಗಡ, ಕುಲ, ಬಳಿ, ಬೆಡಗು ಮತ್ತು ಕುಲದೈವಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಅವರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗಿನ ಆಚರಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ, ಶಿಕ್ಷೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ದೈವಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

'ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು' ಎಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಸುಬು, ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಕಸುಬು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಕಸುಬುಗಳ ಕುರಿತ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಚರ್ಚೆಗೊಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ' ಎಂಬುದು ಐದನೇ ಅಧ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಘಟನೆ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪರಿವರ್ತನೆ (ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ)ಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ 'ಸಮಾರೋಪ' ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತ, ಸಲಹೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. 'ಅನುಬಂಧ'ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಋಣ, ವಕ್ತೃ ವಿವರ, ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ನೆರಳಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು, ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮವಾರು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವರ್ತಮಾನದ ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನವು ಸಮುದಾಯಗಳ ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದು.

ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಗಳು

೧. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರನ ಪರಮ ಆರಾಧಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರು ಮಾದಪ್ಪ ಎಂಬ ಓರ್ವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾಯಕನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕ್ರೂರ ಬದುಕನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಬದುಕನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಲಿಂಗಾಯತರ ಮರ್ಜಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

೩. ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ, ಪ್ರವರ್ಗ ೧, ೨ಎ, ೨ಬಿ, ೩ಎ, ೩ಬಿ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೬೧ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರವೂ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

೪. ಗ್ರಂಥಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ, ಸೃಷ್ಟಿ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಮೂಲತಃ ಬೇಡರಾಗಿದ್ದು, ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ವಂಶಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದ ಒಂದು ಬೇಡರ ಗುಂಪಾಗಿದೆ.

೫. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಬೇಡರು ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಯಣ್ಣ ನಾಯಕನೆಂಬುವವನು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಇದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲಯ್ಯನೆಂಬುವವನು ಇದ್ದು, ಇವರು ಬೇಡಗಂಪಣರ ಮೂಲಪುರುಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬ್ಯಾಡಗಂಪಣರು, ಬೇಡಗಂಪಣರು, ಬ್ಯಾಡಕಂಪಣರು, ಬೇಡಕಂಪಣರು, ತಂಬಡಿಗಳು, ಮಾದೇಶ್ವರನ ಒಕ್ಕಲಾದವರು, ಬೇಡರು ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೭. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲೂಕಿನ ೧ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನ ೩೬ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭವಾನಿ ತಾಲೂಕಿನ ೩೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾಲೂಕಿನ ೨೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

೮. ಬೇಡಗಂಪಣರ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಜೀವನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೯. ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ ತಂಗಿ, ಹೆಂಡತಿ ಜೊತೆ ಇರುವ ಬದಲು ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೦. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ೧೮ ಉಪಪಂಗಡಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

೧೧. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೭೯೬ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೮೭೩೧ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ೪೫೮೧ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ೪೧೫೦. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೩೦೨೯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇದ್ದು, ಅವರಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೬,೦೮೯. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡು ೮೩೮೩ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ೭೭೦೬.

೧೨. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಶಬ್ದಗಳು ಸಹ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.

೧೩. ಕುಲ, ಬಳಿ ಬೆಡಗುಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಏಳನೂರು ಭೂಮಿ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಳುಕೇರಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದು, ಈ ಏಳುಕೇರಿ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಏಳನೂರು ಭೂಮಿ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೂ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೂ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

೧೪. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರೆಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

೧೫. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಸತಿಗಳಾದ ೪೧೧ ಗುಡಿಸಲು, ೦೮ ಟಿನ್, ೨೬ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ., ೧೨೦೩ ಹೆಂಚಿನ, ೨೬ ಜನತಾ ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ೧೨೨ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ವಸತಿಗಳು ೬೪೦ ಗುಡಿಸಲು, ೦೨ ಟಿನ್, ೧೮ ಮಾಳಿಗೆ, ೫೧ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ., ೨೨೬೭ ಹೆಂಚಿನ, ೦೯ ಜನತಾ ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ೪೨ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೧೬. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ.

೧೭. ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೧೮. ಶುಭ ಮತ್ತು ಅಶುಭ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ನಾಮಕರಣ, ಮದುವೆ, ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಋತುಮತಿ, ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೯. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೊದಲ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಹೆಸರು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಾದರೆ ಮಾದೇಶ, ಮಾದಯ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ಮಾದಿ, ಮಾದೇವಿ, ಮಾದವ್ವ ಇತ್ಯಾದಿ.

೨೦. ಬೇಡಗಂಪಣರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಂಬಡಿ, ಗೌಡ, ನಾಯಕ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದ್ದು, ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

೨೧. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨೨. ಇವರಲ್ಲಿ ಋತುಮತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೨೩. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಡೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

೨೪. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಬದಲಿಗೆ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ ಪದ್ಧತಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೨೫. ಮದುವೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತಗಾರ ಮಾವನ ಪಾತ್ರ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

೨೬. ಹೆಣವನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಮಲಗಿಸಿ ಹೂಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಸುಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

೨೭. ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಂತ ಅನಿಷ್ಟವಾದಂತಹವು ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೨೮. ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದು, ನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುವ ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳು ಇವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

೨೯. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗ ೪೯೦೦ರಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದು, ಅವಲಂಬಿತರು ೩೪೯೧ರಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೯೯೭೯ರಷ್ಟು ಜನ ದುಡಿಯುವವರು ಇದ್ದು, ೬೧೧೦ ಜನ ಅವಲಂಬಿತರಿದ್ದಾರೆ.

೩೦. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ, ಶ್ರೀ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ, ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು, ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಅಂಟುವಾಳ ಮುಂತಾದ ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಕೆಲಸ, ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೩೧. ಮಾದೇಶ್ವರನ ಪೂಜಾ ಕಾರ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಬೇಡಗಂಪಣರು ಇಂದು ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೯ ಜನ ಮಾತ್ರ 'ಡಿ' ಗ್ರೂಪ್ ನೌಕರರು ಇದ್ದು, ಸರದಿ ಅರ್ಚಕರು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲ ಇಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೩೨. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇಡಗಂಪಣರ ೧೭೯೬ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೬೨೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು, ೨೩೨ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ೯೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಭೂಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒಟ್ಟು ಭೂಹಿಡುವಳಿ ೨೨೩೧.೫ ಎಕರೆಗಳು ಇದ್ದು, ಕೇವಲ ೪೯.೫ರಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳು ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ೨೧೪೨ರಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳು ಒಣ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರ ೩೦೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೪೯೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂರಹಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ೦೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ, ೭೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ, ೬೧೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ, ೧೮೩೧ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ೫೮೦೮ ಎಕರೆ ಭೂಹಿಡುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೫.೫ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಉಳಿದಂತೆ ಮಳೆಯಾಶ್ರಿತ ಒಣ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

೩೩. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೫೨೦೨ ಎತ್ತು, ಎಮ್ಮೆ, ಆಕಳು, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೧೧,೫೯೩ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

೩೪. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇಡಗಂಪಣದಲ್ಲಿ ೨೬೨೬ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ೨೮೫೮ ಜನ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದರೆ, ೫೧೭೦ ಮತ್ತು ೧೦,೯೯೧ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

೩೫. ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ವಸತಿ, ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೩೬. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಇವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದು ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಸಲಹೆಗಳು

"ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ"ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ, ಸರ್ಕಾರ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಬದುಕನ್ನೇ ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಗಂಪಣರನ್ನು 'ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ'ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು.
- ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಜನತಾ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.
- ಈ ಸಮುದಾಯ ವಾಸಿಸುವ ಹಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೂ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಇಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

- ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಜ್ಯೋತಿ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ತನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಮತದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮತದಾನದ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯೋದಯ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ ವಿತರಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿತ ವೃದ್ಧರಿಗೆ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ವೇತನ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೀಸಲಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೬೨೪ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೪೨೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಅವಕಾಶ ಇದ್ದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಗತ್ಯ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.
- ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸರಕಾರ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಅವರ ಮಾಲೀಕರು ೧೯೪೮ರ ಕನಿಷ್ಟ ಕೂಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯ ಕೂಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಇವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು.
- ವೀರಶೈವೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಅಂದರೆ ಬೇಡಗಂಪಣರಿಗೆ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಇದ್ದ ದೇವಾಲಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೫ರಿಂದ ೩೦ರಷ್ಟು ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯದ ಅಕ್ಷರ, ಆರೋಗ್ಯ, ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಭವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.
- ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುವುದು.

- ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು.
- ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು.
- ಇವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
- ಬೇಡಗಂಪಣರು ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಿರಂತರ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

ರಾಜ್ಯದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಶೋಧಕರು, ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದೇ ಪ್ರಬಂಧ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಾಗುತ್ತದೆ. "ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಈ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧವು ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಮುದಾಯದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಇರುವ ಸಂಶೋಧನಾಂಶಗಳು ಉಳಿದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರು ಆ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿದಾರರು

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಮಾದರಿ

ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ
ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ನೆರಳಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು

ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ೧೯೭೮, ಮಲೆನಾಡು ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ಚಿಲುಮೆ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ೧೯೯೩, ಕಚ್ಚೆ ಗೌಳಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬರಹಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಣಗಳು, ಸಂ.೧, ೧೯೯೦, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ೧೯೮೪, ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ೧೯೯೫, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಆದಿತ್ಯ ನಾರಾಯಣ, ೨೦೦೪, ಚರಿತ್ರೆಯ ವಿಕೃತೀಕರಣ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಈಶ್ವರ ಎಂ.ಜಿ., ೧೯೯೮, ಮ್ಯಾಸಬೇಡರು, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ೨೦೦೬, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎಚ್ಚಾರ್ಕೆ, ೨೦೦೭, ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎರ್ರಿಸ್ವಾಮಿ ಎನ್.ಟಿ., ೧೯೯೬, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ, ಪ್ರಶಾಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹನುಮಂತಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಕಟ್ಟಿ ಎ.ಆರ್., ೧೯೯೩, ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ, ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಮದುರ್ಗ ೨೩.

ಕ.ರಾ.ಕೃ., ೧೯೯೨, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮೈಸೂರು.

ಕರೀಂಸಾಬ್ ಎಸ್.ಕೆ., ೧೯೮೯, ಜಾನಪದ ವೈದ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರಿಶೆಟ್ಟಿ ರುದ್ರಪ್ಪ, ೧೯೯೬, ಮ್ಯಾಸನಾಯಕರು; ಒಂದು ಜಾನಾಂಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಲಬುರ್ಗಿ ಎಂ.ಎಂ., ೨೦೦೧, ಕೊಮಾರ ರಾಮಯ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಕಲ್ಲೂರು ಎಂ.ಎಸ್., ೨೦೦೦, ಒಣ ಬೇಸಾಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ಕಲ್ಲೂರು ಎಂ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ, ೨೦೦೦, ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ, ೧೯೯೭, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಯುಗಾದಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್ (ಸಂ), ೨೦೦೦, ಗಿರಿಜನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕೆ.ಆರ್., ೧೯೯೯, ಜೀವನದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ದೇವರು, ಜನಪದ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎಸ್., ಒಡಿಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೩.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ೧೯೯೩, ಮ್ಯಾಸಬೇಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ೧೯೯೮, ಜನಪದ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಗೀತೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರವೀಂದ್ರ ಭವನ, ನವದೆಹಲಿ.

ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೇಟಗೇರಿ, ೧೯೭೧, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಜೀವನ, ಸಮಾಜ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ. (ಸಂ), ೧೯೯೭, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಕೆ., ೨೦೦೫, ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯ, ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಕೊಂತಮ್ ಸತೀಶ್, ಸಂತೆ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಂ.ಫಿಲ್. ಸಂಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೫.

ಕೊಟ್ರೇಶ್ ಪಿ., ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡರು; ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಂ.ಫಿಲ್. ಸಂಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೩.

ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ೨೦೦೦, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಗಿರಿಧರರಾವ್ ಹವಾಲ್ದಾರ್, ೨೦೦೦, ಕೊರಚರು; ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಡಿ.ಲಿಟ್. ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ.

ಗುರುಕವಿ ಬಾಲಬೃಹಸ್ಪತಿ ಗಂಗಾಧರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು, ೧೯೯೬, ಮಹಾಮಹಿಮ ಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಮಹದೀಶ್ವರ ಪುರಾಣಂ, ಮರಬ ಮತ್ತು ಗುಡೂರು.

ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ೧೯೮೮, ಕೋರಣ್ಯ ನೀಡವ್ವ ಕೋಡಗಲ್ಲಯ್ಯನಿಗೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶ್ರೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಚಂದ್ರ ಪೂಜಾರಿ ಎಂ., ೨೦೦೫, ಸಮಾಜ ಸಂಶೋಧನೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗದ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ೧೯೯೧ ಮತ್ತು ೨೦೦೧, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಸಂಪುಟ ೩, ಸಂಚಿಕೆ ೧, ೨೦೦೩

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ೨೦೦೧, ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಬಿ. ದಾಮ್ಲೆ, ೧೯೯೯, ಭಾರತೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ದ್ರಾವಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.

ಚಂದ್ರು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ೧೯೯೩, ಸೋಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಚನ್ನಬಸವಗೌಡ ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್, ೧೯೯೧, ಏಳುಮಲೆ ಕೈಲಾಸ, ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಗೊ.ರು., ೧೯೭೭, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಚಿದಾನಂದ ಎನ್. ಕುಳಗೇರಿ, ೨೦೦೬, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಯನ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಸೋಸಲೆ ಎನ್., ೨೦೦೪, ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳು: ಅಂದು ಇಂದು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

ಚೆಲುವರಾಜು, ೧೯೯೯, ದೊಕ್ಕಲರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ದುರುಗಪ್ಪ ಎಂ.ಕೆ., ವಿಜಯನಗರೋತ್ತರ ಕಾಲೀನ ಬೇಡ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಾದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು; ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೩.

ದೊಡ್ಡಮನಿ ಲೋಕರಾಜ ಎ.ಕೆ., ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಧೋಳ್ಳು ಸಮುದಾಯದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೫.

ದೊಡ್ಡಮಾದಯ್ಯ ಸಿ., ೧೯೯೪, ಶ್ರೀಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ದೊಡ್ಡಮಾದಯ್ಯ ತಲಕಾಡು ಸಿ., ೨೦೦೫, ಓಂ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ (ನಾಟಕ ರೂಪ), ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ದೇವೇಂದ್ರ ದೇಸಾಯಿ, ೧೯೭೮, ಹಾವನೂರ ವರದಿ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ (ಸಂ), ಚೈತ್ರಶಿಲ್ಪ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ, ೨೦೦೪, ಕುಸುಮಬಾಲೆ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್ (ಸಂ), ೨೦೦೦, ಗ್ರಾಮೀಣ ಬೇಟೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನಂಜಪ್ಪ, ೧೯೭೦, ವ್ಯಾಘ್ರವಾಹನ ಮುದ್ದು ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಎಸ್.ಕೆ.ಎಸ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಎಂ.ಜಿ., ೧೯೬೦, ಮಾದೇಶ್ವರ ಸುಪ್ರಭಾತ, ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ನಂಜುಂಡಾರಾಧ್ಯ ಎಂ.ಜಿ., ೧೯೬೧, ಶಿವರಾತ್ರಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮೈಸೂರು.

ನಾಗರಾಜು ಸಿ., ೧೯೯೩, ಶ್ರೀಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ನಾಗರಾಜು ಸಿ. (ಸಂ), ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಜ್ಯೋತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಗುರುಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ, ಸಂಪುಟ ೧, ಸಂಚಿಕೆ ೪, ೧೯೯೬.

ನಾಗೇಗೌಡ ಎಚ್.ಎಲ್. (ಪ್ರ.ಸಂ.), ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಸಂಪುಟ ೨೨, ಸಂಚಿಕೆ ೨, ಏಪ್ರಿಲ್-ಜೂನ್, ೨೦೦೧.

ನಾಗೇಶ್ ಎಚ್.ವಿ, ೨೦೦೩, ಗ್ರಾಮೀಣ ನ್ಯಾಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಜೀ.ಶಂ., ೧೯೭೧, ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ ಕಥೆಗಳು, ಸುರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಜೀ.ಶಂ., ೧೯೭೩, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ ಕಾವ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸದನ, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು.

ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಜೀ.ಶಂ., ೧೯೭೮, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಪುಟ್ಟಮಲ್ಲಪ್ಪ ಬಿ., ೧೯೫೪, ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೆಯೊಳಗೆ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಯಾಕಾರ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಮೈಸೂರು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ, ೧೯೯೦, ಕರಾವಳಿ ಜಾನಪದ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ, ೧೯೯೩, ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ-ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾನಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ೨೦೦೦, ಬುಡಕಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., (ಸಂ.), ೨೦೦೪, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೀಮಾಂಸೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ಅಲೆಮಾರಿ-ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ, ಹೆಳವರು, ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿ, ೨೦೦೬.

ಪ್ರಶಾಂತ್ ಎಚ್.ಡಿ. (ಸಂ), ೨೦೦೦, ಜನಸಮುದಾಯ ಸಂಪುಟ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರಶಾಂತ್ ಎಚ್.ಡಿ., ೨೦೦೫, ಈಶಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಪ್ರೇಮಕುಮಾರಿ ಎಸ್., ೧೯೯೩, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಧುವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ.

ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ೧೯೯೧, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಜನಸಿಂಹ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಬಸವಾ ಕೆ.ಡಿ., ೨೦೦೬, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾವಾಹಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ೧೯೯೩, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ೧೯೯೪, ಗಿರಿಜನರು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ೧೯೯೯, ಗೊಂಡರ ರಾಮಾಯಣ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ. ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್. (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ೧, ಅರ್ಧವಾರ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಂಪುಟ ೧, ಸಂಚಿಕೆ ೧, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಜೂನ್-ಡಿಸೆಂಬರ್, ೨೦೦೩.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ. ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್. (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ೩, ಅರ್ಧವಾರ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ೨೦೦೫.

ಭಟ್ ಎಸ್.ಆರ್., ೧೯೯೭, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭೈರೇಗೌಡ ಎಂ., ೨೦೦೧, ಇರುಳಿಗರು: ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ., ೨೦೦೦, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಎಂ.ಎ. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ., ೨೦೦೨, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ., ೨೦೦೭, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಭಾಗ ೧, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ, ೧೯೯೪, ಹುಲಿಗೆಮ್ಮ, ತೇಜಸ್ವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೂವಿನ ಹಡಗಲಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ.

ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ, ೧೯೯೬, ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ (ಸಂ), ೨೦೦೭, ವ್ಯಾಧಚರಿತೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮಂಜುಳದೇವಿ, ೧೯೭೯, ಮಾಯಕಾರ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಚರಿತ್ರೆ, ಶಿವರಾಮ ಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು.

ಮರುಳಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಎಚ್.ಎಂ., ೧೯೯೩, ಗ್ರಾಮೋನ್ನತಿ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಹದೇವ ಶಂಕನಪುರ, ೨೦೦೧, ಮಾರಿ ಹಬ್ಬಗಳು, ಐ.ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್. ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ.

ಮಹಾದೇವಯ್ಯ ಪಿ., ೨೦೦೦, ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಭಾಷೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮಹಾದೇವಯ್ಯ ಪಿ., ೨೦೦೪, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಜನತೆ, ಸಾರಾ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.

ಮಹೇಶನ್ ಮ., ೨೦೦೨, ಜಾಗತೀಕರಣ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಾದಯ್ಯ ಎಂ., ೨೦೦೦, ಶ್ರೀ ನಾಗಮಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ಮಾದಯ್ಯ ಎಂ., ೨೦೦೨, ಶ್ರೀ ಮೂಡಲ ಮಲೆಯ ದರ್ಶನಂ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ಮಾನಸ, ೧೯೯೩, ಕೊರವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಿಣ್ಯದ ಗುರುಸಿದ್ದ ಕವಿಗಳು, ೧೯೯೧, ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಾಂಗತ್ಯ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ, ೨೦೦೩, ವ್ಯಾಸಮಂಡಲ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ. (ಸಂ), ೧೯೯೭, ಕುಮಾರರಾಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಗೊಲ್ಲರ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ., ೨೦೦೩, ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ. ಮತ್ತು ಚಲುವರಾಜು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಸಂಪುಟ ೩, ಸಂಚಿಕೆ ೧, ಜನವರಿ-ಜೂನ್, ೨೦೦೬.

ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್, ೧೯೯೦, ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್, ೧೯೯೬, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್, ೨೦೦೫, ಆದಿಮ, ಸಾರಂಗ ಪ್ರಕಾಶನ, ತಿಪಟೂರು.

ರಾಜಣ್ಣ ಆರ್., ೧೯೮೨, ನಾಯಕ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ.

ರಾಜಶೇಖರ್ ಪಿ.ಕೆ., ೧೯೭೩, ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸಂಪುಟ ೧ ಮತ್ತು ೨, ಹೊನ್ನಾರು ಜನಪದ ಗಾಯಕರು, ಎಲ್ ೨೫, ಮಾನಸಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು.

ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ ಎಸ್. ಸಿರಾಜ್ ಅಹಮದ್ (ಸಂ), ೨೦೦೪, ಜಾಗತೀಕರಣ-ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಮಂಥನ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಜಿ., ೧೯೯೪, ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯತ ದರ್ಶನ, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಶಿ, ೨೦೦೬, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ರಾಮಚಂದ್ರ ಜೋಶಿ, ೨೦೦೭, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ.

ರಾಮನ್ ಬಿ.ಎಸ್., ೨೦೦೫, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು

ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಎಚ್.ಜೆ. (ಸಂ), ೧೯೯೮, ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಸಂಪುಟ ೧, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಎಚ್.ಜೆ. (ಪ್ರ.ಸಂ.), ೨೦೦೦, ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ಸಂಪುಟ ೨, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಲಕ್ಕಿ ಪೃಥ್ವಿರಾಜ್ ಸುದರ್ಶನ್, ಪಾರ್ಧಿ ಬುಡಕಟ್ಟು; ಒಂದು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೩.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ತೆಲಗಾವಿ (ಸಂ), ೧೯೯೧, ಸಂಶೋಧನ, ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ಎಸ್., ೧೯೯೫, ಗ್ರಂಥೋಕ್ತ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಧುವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಹ.ಜ., ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ, ೧೯೮೭, ಸಾಲೂರು ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಾಲೆ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಧುವನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ.

ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, ೨೦೦೦, ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರು: ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಬೇಡರ ಸಂದರ್ಭಗಳು; ಒಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಚಿನ್ನಹಗರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ

ವಿರೂಪಾಕ್ಷಿ ಪೂಜಾರಹಳ್ಳಿ, ೨೦೦೨, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ವೀರರು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ವಿವೇಕ ರೈ ಬಿ.ಎ., ೧೯೮೧, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ವಾಡಿ (ಸಂ), ೨೦೦೮, ಮಲೆ ಮಾದಪ್ಪನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ: ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮುಖಾಮುಖಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ವೆಂಕಟೇಶ್ ಇಂದ್ವಾಡಿ, ೨೦೦೧, ದೇವ-ದೇವಿ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ತೀ.ನಂ. ೧೯೮೨, ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾವ್, ೨೦೦೦, ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಸಮುದಾಯಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬಿ., ೧೯೯೮, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಶ್ರೀಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ಶಿವಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬಿ., ೨೦೦೧, ಶ್ರೀ ಮಲೈ ಮಾದೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ತಿರುಕೋವಿಲ್, ಶ್ರೀ ಅಭಿರಾಮಿ ಆಫ್‌ಸೆಟ್, ಸೇಲಂ.

ಶಿವರಾಜಪ್ಪ ಎಸ್., ೧೯೯೩, ದಿವ್ಯದರ್ಶನ, ಶ್ರೀ ಮಾದೇಶ್ವರರ ಅಗ್ನಿ ಕೊಂಡೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ.

ಶ್ರೀಧರ ಎ. (ಸಂ), ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ಸಂಪುಟ ೪, ಸಂಚಿಕೆ ೩, ೨೦೦೬.

ಶೂಮ್ಯಾಕರ್ ಇ.ಎಫ್ (ಮೂಲ), ಈಶ್ವರ ಸಿಂಪಿ (ಅನು:), ೨೦೦೩, ಸಣ್ಣದು ಸುಂದರ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶೇಷಾದ್ರಿ ಬಿ, ೧೯೯೮, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜನಾಂದೋಲನ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

ಸಂಗಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿ ವೇ, ೧೯೩೩, ಸುತ್ತೂರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಗುರು ಪರಂಪರೆ, ಶ್ರೀ ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಶಿವರಾತ್ರೀಶ್ವರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮೈಸೂರು.

ಸತೀಶ್ ಪಿ., ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ ಕಾವ್ಯ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪ್ರಬಂಧ, ೧೯೯೬.

ಸಿದ್ದಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿ, ೧೯೭೦, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ನಿಜಪುರಾಣ, ಶ್ರೀಶಾಂತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕುಂತೂರು.

ಸುಚಿತಾನಂದ ಕೆ. ಮಲ್ಕಾಪೂರೆ, ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಡ ಬುಡಕಟ್ಟು: ಒಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೧.

ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್, ೨೦೦೨, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಂಗಾವತಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಎಂ.ಎಡ್. ಸಂಪ್ರಬಂಧ.

ಸೋಮಶೇಖರ್ ನೇತಿ, ೨೦೦೪, ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಸ್., ೧೯೮೭, ಮಹಾಜ್ಯೋತಿ ಮಾದೇಶ್ವರ ಮಹಾ ಕಾದಂಬರಿ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಸ್., ೧೯೯೫, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ನವೀನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಸ್., ೧೯೯೫, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸ್ವಾಮಿ ಬಿ.ಎಸ್., ೨೦೦೧, ಮಲೆಯ ಮಾದೇಶ್ವರ- ಜಾನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ದಾಮಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹಿರೇಮಠ ಎಸ್.ಎಸ್., ೨೦೦೧, ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಸಮತಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊಸಪೇಟೆ.

ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಜಿ.ವಿ., ೧೯೯೯, ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆ, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗೈಸೆಟಿಯರ್, ಭಾಗ ೧, ೧೯೮೪

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗೈಸೆಟಿಯರ್, ಭಾಗ ೩, ೧೯೮೬

Agarwal S.K., 2007, General Economics, S. Chand & Company LTD., NewDelhi.

Amartya Sen, 1984, Resources, Values and Development, Oxford University Press, New Delhi.

Ananda Mohan D.C., 2004, Anubhav (Experiences in Helth and Community Development), Valuntary Health Association of India, New Delhi.

Ananth Krishna Iyer L.K, Vol-I, 1930, The Mysore Tribes and Caste, Mysore University, Mysore.

Bhadur K.P., 1978, Casts, Tribes and Culture of India; Karnataka, Kerala and TamilNadu, New Delhi; ESS and ESS Publications.

Biscay and Bicsay; quoted in Bajpai, S.R. Methods of Social Survey and Research, Kitob Bhar, Kanpur, Seventh Books,

Burton Benedict, 1961, Indians in a Plural Society; London; Her Majesty's Stationery Office.

Brenda Beck, 1982, The Telling of a South Indian Folk EPIC, Indiana University Press, Bloomington.

Dubey S.C., 1959, Indian Village, London: Routledge and Kegan Paul.

Edgar Thurston & K. Rangachari, 1987, Caste and Tribes of India, Vol-VII, T to Z, Asian Education Services, New Delhi.

Edwin Jayadas, 1992, Tribals in our Global village, Pan media, Bangalore.

Elwin V., 1963, A New Deal for Tribal India, Ministry of Home Affairs, New Delhi.

Goldstein S. Kenncth, 1964, A Guide for field workers in Folklore; Pennsylvania; Folklore Associates INC.

Gururajachar S., 1974, Some Aspects of Economic and Social life in Karnataka (A.D. 1000-1300), Prasaranga, University of Mysore.

Hereskovits, Melville J., 1974, Cultural Anthropology, India.

Jhingan M.L., 1986, The Economics of Development and Planning, Konark Publications, New Delhi.

Kamaladevi Chattopadhyaya, 1978, Tribalism in India, New Delhi; Vikas Publishing House.

Kamat K., 1980, Social life in Medival Karnataka Jyotsna, Abhinav Publications, New Delhi.

Khan, Mamtaz Ali, 1980, Schedule Caste and their States in India, New Delhi; Uppal Publishing House.

Mishra P.K., Rajalakshmi C.R., 1971, Nomads In the Mysore City, I Verghese, Anthropological survey of India, Government of India.

Nanjundiah H.V., Ananth Krishna Iyer, 1922, The Mysore Tribes and Castes, Mittal Publications, New Delhi.

Oza D.K., 1991, voluntary Action and Gandhian Approach, National Book Trust, New Delhi.

Raghavaiah V., 1968, Tribal Justice, Hyderabad; Tribal Cultural Research and Training Institute.

Ramanujan A.K., (ed), 1986, Another Harmoney, Oxford University Press, New Delhi.

Rao, Ravindranath Y., Social Change Among the Tribals: A Case Study of Kuduris of Dakshina Kannada Dept. of Sociology, Mangalore University, 1995 (Unpublished Ph.D. Thesis)

Singh and Sadhu, Ibid, 1968

Srinivas M.N., 1942, Marriage and Family in Mysore, Prajval Publications, Mysore.

Sri Sathyam, 1967, Mysore State Gezegteer, Govt. Press Bangalore.

Stephen Fuchs, 1970, The Aboriginal Tribes of India.

Stuart Blackburn, 1989, Oral Epics in India, University of Culifornia Press, Berkeley.

Thrurston Edgar, 1907, Ethnographic Notes in Southern India, Madras; Governament Press.

Thurston, Edgar and Rangachari K., 1909, Castes and Tribes of South India, Vol-VII, Madras; Government Press.

Tripathy S.N. (Ed), 1998, Tribals in India, Discovery Publishing House, New Delhi.

Vatsala Iyengar, 2005, Temple Heritage of Karnataka, The Commissioner, Department of Hindu Religious and Charitable Endowments, Governments of Karnataka.

ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿದಾರರು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ	ಪಾಲು/ಜಾತಿ	ವಯಸ್ಸು	ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	ಕಸುಬು	ಸಂದರ್ಶನ ದಿನಾಂಕ
೧.	ದೊಡ್ಡಿ ಹೊಲದ ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ ತಂದೆ ಗೊಡ್ನುಳಿ ಮಾದೇಗೌಡ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೯೫	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೦೭.೦೫.೨೦೦೭
೨.	ಜಿ. ಅಲಗ ತಂಬಡಿ ತಂದೆ ಜಿವುಂಡೆ ಮಾದ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೫೬	೫ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೨.೧೧.೨೦೦೬
೩.	ದೊಡ್ಡ ಮಾದೇವಪ್ಪ ತಂದೆ ಕಾಳೇಗೌಡ, ಹಾಸನೂರು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ ತಮಿಳುನಾಡು	ಮಣ್ಣೇಪಾಲು	೫೭	೩ನೇ ತರಗತಿ	ಗಾರೆ ಕೆಲಸ	೨೩.೧೨.೨೦೦೬
೪.	ಎಂ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ತಂದೆ ಮಾದ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಗೇರೆ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೫೬	ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್.	ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ವಡಕೆಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ.,	೦೪.೦೫.೨೦೦೭

೫.	ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ, ತಂದೆ ಗುಜ್ಜು ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಣ್ಣೆಪಾಲು	೪೫	ಬಿ.ಎ.	ಶಿಕ್ಷಕರು	೧೦.೦೨.೨೦೦೬
೬.	ಎಚ್. ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ ತಂದೆ ಅಲಗಯ್ಯ ತಂಬಡಿ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಹಳೇಯೂರು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೫೩	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೧.೦೧.೨೦೦೬
೭.	ಶಿವಣ್ಣ ತಂಬಡಿ ತಂದೆ ಎಮ್ಮೆಮಾದ ತಂಬಡಿ, ತಂಬಡಗೇರೆ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೪೮	೫ನೇ ತರಗತಿ	ಪಶುಪಾಲನೆ	೨೨.೦೧.೨೦೦೬
೮.	ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ತಂದೆ ಕುಳ್ಳ ಮಾದಯ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಬೇಡಗಂಪಣ ನೌಕರರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ ರಿ. ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆ ಪಾಲು	೩೨	ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್.	ಶಿಕ್ಷಕರು ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಹಳೇಯೂರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	೧೨.೦೧.೨೦೦೭

೯.	ಡಿ. ಮಾಧವನ್ ಕಡಬೂರ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆ ಪಾಲು	೩೩	ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್.	ಶಿಕ್ಷಕರು ಸರಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	೦೫.೦೧.೨೦೦೭
೧೦.	ವಿ. ಮಾದಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ತಂದೆ ವಾಸಡಿ ವೀರಣ್ಣ ತಂಬಡಿ ಕಾಡುಹೋಲ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	४೦	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ	೦೫.೦೬.೨೦೦೭
೧೧.	ಪಿ. ಬಸವರಾಜ ತಂದೆ ಪುಟ್ಟತಂಬಡಿ, ಹೆಗ್ಗಪ್ಪ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೩೬	೮ನೇ ತರಗತಿ	ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ	೧೨.೦೬.೨೦೦೬
೧೨.	ಪ್ರಸಾದ್, ತಂದೆ ಮಾದ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೩೫	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೫.೦೬.೨೦೦೬
೧೩.	ಕೆ.ವಿ. ಮಾದೇಶ್ ತಂಬಂಡಗೇರಿ, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಾಡವೀರನಪಾಲು	೩೦	ಪಿ.ಯು.ಸಿ.	ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್	೧೭.೦೭.೨೦೦೬

೧೪.	ಆರ್.ಎಂ. ನಾಗರಾಜು ತಂದೆ ರಾವಳಿ ಮಾದ ತಂಬಂಡಿ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೩೧	ಪಿ.ಯು.ಸಿ.	ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ	೧೮.೦೭.೨೦೦೬
೧೫.	ಪಿ. ನಾಗರಾಜ, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೩೪	ಪಿ.ಯು.ಸಿ.	ಕಾಂಪೌಂಡರ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮಲೆ ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ	೨೧.೦೧.೨೦೦೬
೧೬.	ದುಮ್ಮಾದ, ತಂದೆ ರಾವಳಿ ಮಾದತಂಬಡಿ ತಂಬಡಿಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವಧ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೩೩	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ಮಾದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ತಂಬಡಿ	೧೭.೦೮.೨೦೦೭
೧೭.	ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ ತಂದೆ ದುಡ್ಡ ತಂಬಡಿ, ಬಿದರಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೪೭	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ದೇವಾಲಯದ ತಂಬಡಿ	೧೨.೦೨.೨೦೦೮
೧೮.	ಶಿವಕುಮಾರ, ತಂದೆ ಶಿವಣ್ಣ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಿಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೨೯	ಪಿ.ಯು.ಸಿ.	ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ	೦೯.೦೬.೨೦೦೬
೧೯.	ಪಿ. ಮಹೇಶ್, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಮಾದ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೨೪	ಎಂ.ಎ.	ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	೧೯.೦೭.೨೦೦೭

೨೦.	ಡಿ. ನಾಗಣ್ಣ, ತಂದೆ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯಗೌಡ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆ ಪಾಲು	೪೦	ಬಿ.ಎ.	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೩.೦೨.೨೦೦೭
೨೧.	ಪಿ. ಮಾದಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಣ್ಣೆಪಾಲು	೩೮	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೪.೦೪.೨೦೦೮
೨೨.	ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ, ತಂದೆ ನಾಗಪ್ಪ ನಕ್ಕುಂದಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೭೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೨೩.	ಮಾದಯ್ಯ ತಂಬಡಿ, ತಂದೆ ಚಿಕ್ಕವೀರ ತಂಬಡಿ, ನಕ್ಕುಂದಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೬೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತ	ಕೂಲಿ	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೨೪.	ಮಹದೇವ ಸ್ವಾಮಿ, ತಂದೆ ಬಸಪ್ಪ ಗುಂಡಿಮಾಳ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೫೦	೨ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೦.೦೫.೨೦೦೬
೨೫.	ಮಹದೇವ, ತಂದೆ ಚಿಕ್ಕಮಾದಪ್ಪ ಗುಂಡಿಮಾಳ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ ಪಾಲು	೪೩	೩ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೦.೦೫.೨೦೦೬
೨೬.	ಈರಮ್ಮ, ಗಂಡ ದುಂಡುಮಾದ ಕೆ.ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೊಂಗನಪಾಲು	೪೫	ಅವಿದ್ಯಾವಂತಳು	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೬.೦೫.೨೦೦೬

೨೭.	ದೊಡ್ಡಯ್ಯ, ತಂದೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗ, ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೫೨	ಅವಿದ್ಯಾವಂತ	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೧.೦೫.೨೦೦೬
೨೮.	ಪುಟ್ಟ ಮಾದಪ್ಪ ತಂದೆ ಕೆಂಚಪ್ಪ, ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು	೭೫	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಪಶುಪಾಲನೆ	೧೯.೦೫.೨೦೦೬
೨೯.	ದುಂಡಮ್ಮ, ಗಂಡ ಗಿರಿಯಪ್ಪ ಎರಗಬಾಳು, ಉದ್ದಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು	೫೧	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೨೦.೦೫.೨೦೦೬
೩೦.	ಬಸವರಾಜು ತಂದೆ ಮಾದಯ್ಯ, ಹಳೆಯೂರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೈಪಾಲು	೪೨	೫ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೦೫.೦೬.೨೦೦೬
೩೧.	ನಾಗರಾಜು, ತಂದೆ ದುಮ್ಮಾನ ತಂಬಡಿ ವಡಕೆಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೫೧	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೦.೦೫.೨೦೦೬
೩೨.	ದುಂಡುಗೌಡ, ತಂದೆ ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಮೆದಗನಣೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೪೬	೩ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೦೪.೦೬.೨೦೦೬

೩೩.	ಗುಜ್ಜು ಮಾದಯ್ಯ ತಂದೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ, ಮಾರಿಹೋಲ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು	೭೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೦.೦೫.೨೦೦೬
೩೪.	ಮಾದೇವ, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಪ್ಪಗೌಡ ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೫೨	೨ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೩೦.೦೫.೨೦೦೬
೩೫.	ಮಂಜುನಾಥ ತಂದೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಬಿದರಹಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಡಿಮ್ಮ ಕರಿಪಾಲು	೪೪	೩ನೇ ತರಗತಿ	ಕರಿಕಲ್ಲುಕೂಲಿ	೨೮.೦೫.೨೦೦೬
೩೬.	ದುಂಡಮ್ಮ ತಂದೆ ಸಣ್ಣ ತಂಬಡಿ, ಪಡಸಲನತ್ತ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ವನ್ನುಚ್ಚೆಪಾಲು	೫೬	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೦೮.೦೬.೨೦೦೬
೩೭.	ನಾಗ, ತಂದೆ ಮೀಸೆ ಹಲಗ ತಂಬಡಿ ದೊಡ್ಡಾಣೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಾಲು	೩೯	೫ನೆ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೨೩.೦೬.೨೦೦೬
೩೮.	ಗೊಗ್ಗ ಮಾದಯ್ಯ, ತಂಧೆ ಮುರುಗ ತೋಕರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೭೧	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಪಶುಪಾಲನೆ	೩೦.೦೫.೨೦೦೬
೩೯.	ಸತ್ತಿಗೆ ಮಾದೇಗೌಡ ತಂದೆ ಮಾದ ತೇಕಣಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೭೫	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೦೯.೦೧.೨೦೦೬

೪೦.	ಬಸವರಾಜ ತಂದೆ ಜಡೆಮಾದೇಗೌಡ, ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು	೩೩	೭ನೇ ತರಗತಿ	ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು	೨೫.೦೫.೨೦೦೬
೪೧.	ಕುಮಾರ, ತಂದೆ ಮಾದೇಗೌಡ ಕೊಂಗನೂರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮೊಣ್ಣೆಪಾಲು	೪೭	೩ನೇ ತರಗತಿ	ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು	೩೦.೦೫.೨೦೦೬
೪೨.	ಕೆಂಪಮ್ಮ, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟ ತಂಬಡಿ ಕೊಕ್ಕ ಬರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೩೪	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ	೨೬.೦೫.೨೦೦೬
೪೩.	ನಾಗ ಡಿ., ತಂದೆ ಮಹಾದೇವ ಗೌಡ ಕೀರನಹೊಲ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೊಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪಾಲು	೪೧	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೫.೦೫.೨೦೦೬
೪೪.	ಕೆಂಪಮ್ಮ, ಗಂಡ ಪುಟ್ಟಯ್ಯ ಕಾಡೋಲ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೊಂಗನಪಾಲು	೭೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಬುಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ	೩೧.೦೫.೨೦೦೬
೪೫.	ದುಮ್ಮಾದ, ತಂದೆ ವೀರೇಗೌಡ ಕಡಬೂರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಡಿಮ್ಮಕರಿಪಾಲು	೪೮	೩ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೪.೦೬.೨೦೦೬
೪೬.	ಶಿಪಾದಮ್ಮ, ಗಂಡ ಪಾಪಣ್ಣ ಇಂಡಿಗನತ್ತ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ವನ್ನುಚ್ಚೆಪಾಲು	೫೫	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು	೨೦.೦೫.೨೦೦೬

೪೭.	ಒಡೆಯರ್, ತಂದೆ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅರಬಗೇರಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೊಲ್ಡಿಸಿದ್ದನಪಾಲು	೬೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೨೨.೦೫.೨೦೦೬
೪೮.	ಮುರುಗೇಶ್ ತಂಬಡಿ, ತಂದೆ ವೀರಣ್ಣ ತಂಬಡಿ ಅಣೇ ಹೋಲ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಕಾಡುವೀರನ ಪಾಲು	೩೮	೫ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೩.೦೫.೨೦೦೬
೪೯.	ತುಂಗಭದ್ರಿ, ಗಂಡ ಈರಣ್ಣ ಎಪ್ಪತ್ತನ ಪಾಳ್ಯ ಬರಗೂರು, ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಟಗಾರರು	೩೬	೨ನೇ ತರಗತಿ	ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವ ಕೂಲಿ	೦೪.೦೫.೨೦೦೬
೫೦.	ಶಿವಮ್ಮ, ಗಂಡ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಎರಟ್ಟಿ, ಬರಗೂರು ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಾರಿಗುಂಪಿನ ಪಾಲು	೪೦	೨ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೭.೦೫.೨೦೦೬
೫೧.	ಮುರುಗ ನಾಯಕ, ತಂದೆ ಬಸಪ್ಪನಾಯಕ ಕೋಗಿನತ್ತ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ ಪಟಗಾರರು	೪೩	೨ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೫೨.	ಮುರುಗ, ತಂದೆ ಮಡಿವಾಳ ಕೊಂಗಾಡಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಯರಿಮಡಿವಾಳದಯ್ಯ ಪಾಲು	೩೨	೩ನೇ ತರಗತಿ	ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ (ಪಾನ್ ಶಾಪ್)	೨೧.೦೫.೨೦೦೬
೫೩.	ಮಂದಮ್ಮ, ಗಂಡ ದೊಡ್ಡಳ್ಳಿಗೌಡ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗಳ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೋಣ್ಣೆಕೂಟದ ಪಾಲು	೫೬	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು	೧೭.೦೫.೨೦೦೬

೫೪.	ಜೋಗಿಗೌಡ, ತಂದೆ ರೇವಣ್ಣ ಗೌಡ ಡೊಳ್ಳಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಗೀರಿ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು (ಪಂದೇಶ್ವರ ಪಾಲು)	೬೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಮನೆ ಗೆಲಸ	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೫೫.	ಚಿನ್ನಣ್, ತಂದೆ ಬೋಳೇಗೌಡ ತಟ್ಟಗೇರಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಗೀರಿ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು (ಪಂದೇಶ್ವರ ಪಾಲು)	೬೩	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೨೧.೦೫.೨೦೦೬
೫೬.	ಸೆಲ್ವ ನಾಯಕ, ತಂದೆ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ನಾಯಕ ತಾವರಗೇರೆ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಚಿಕ್ಕಪಟಗಾರರು	೩೯	೫ನೇ ತರಗತಿ	ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೂಲಿ	೨೬.೦೬.೨೦೦೬
೫೭.	ಮಾದೇಶ, ತಂದೆ ಪುಟ್ಟ ತಂಬಡಿ ತಂಬಡಹಳ್ಳಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೩೩	೫ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೬.೦೫.೨೦೦೬
೫೮.	ಭದ್ರಮ್ಮ, ಗಂಡ ಚನ್ನಮಾರ ತಂಬಡಿ ಬೆಡರಹೊಲ, ಕೊಂಗಾಡಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡಪಾಲು	೫೯	೫ನೇ ತರಗತಿ	ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೫೯.	ಶಿವ, ತಂದೆ ನಾಗನಾಯಕ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗಳ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಟಗಾರರು	೨೮	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ಟೈಲರ್	೧೬.೦೫.೨೦೦೬
೬೦.	ತಿರುಪತಿ, ತಂದೆ ದೊಡ್ಡಬೊಮ್ಮ, ತಾಳರೆ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಉಜುಮಲೆಪಾಲು	೧೫	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	೧೫.೦೫.೨೦೦೬

೬೧.	ಪೊನ್ನಪ್ಪ, ತಂದೆ ಜವರೇಗೌಡ ಪಟ್ರೇಪಾಳ್ಯ, ಕೊಂಗಾಡಿ ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಬೇಳೆಕೂಟ	೪೨	೮ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೦೨.೦೫.೨೦೦೬
೬೨.	ಮಂಜುಳ, ಗಂಡ ಕೆಂಚಮರಿ ಬರಗೂರು ಭವಾನಿ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಗೀರಿ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು (ಪಂದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು)	೨೨	೧೦ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೬೩.	ದುಂಡಿ, ಗಂಡ ಕೆಂಚ ತಂಬಡಿ ಗುಡಿಯೂರು (ಮೂಕನಪಾಳ್ಯ) ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಾರಿಗುಂಪು	೫೫	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು (ಕೂಲಿ)	೧೮.೦೫.೨೦೦೬
೬೪.	ಈರೇಗೌಡ, ತಂದೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಗೌಡ ಸಿಕ್ಕೂರು, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಣ್ಣೆಪಾಲು	೮೦	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೫.೦೫.೨೦೦೬
೬೫.	ಜಡೇಸ್ವಾಮಿ, ತಂದೆ ನಾಗೇಶಪ್ಪ ಹಾಸನೂರು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಣ್ಣೆಕೂಟ ಪಾಲು	೪೬	೩ನೇ ತರಗತಿ	ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ	೧೩.೦೫.೨೦೦೬
೬೬.	ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಡ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ ಗೇರುಮಾಳ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಹಾಲು ಮನೆ ಪಾಲು	೨೯	೯ನೇ ತರಗತಿ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	೧೪.೦೫.೨೦೦೬
೬೭.	ಬೋಮಯ್ಯ, ತಂದೆ ಅಜ್ಜೇಗೌಡ ಸಿಣ್ಣಗುಂಡ್ರೆ, ಗುಂಡ್ರೆ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಮಾರಿಗುಂಪುಪಾಲು	೩೭	೪ನೇ ತರಗತಿ	ವ್ಯವಸಾಯ	೧೭.೦೫.೨೦೦೬

೬೮.	ಸಿದ್ದಮಾರಿ, ತಂದೆ ತ್ರಿಕಯ್ಯ ಅನುಗನತ್ತ, ಗುಂಡ್ರೆ ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ಗಿರಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರನ ಪಾಲು	೫೬	ಅವಿದ್ಯಾವಂತ	ಡ್ರೈವರ್	೧೭.೦೫.೨೦೦೬
೬೯.	ಈಶ್ವರಿ, ತಂದೆ ಅಲಗತಂಬಡಿ ಎಬ್ಬುಲೂರು ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ತಾ., ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ	ದೊಡ್ಡಪಾಲು	೧೦	೫ನೇ ತರಗತಿ	ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	೧೭.೦೫.೨೦೦೬
೭೦.	ಮಹಾದೇವಯ್ಯ ಪಿ. ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ	-	೪೫	ಎಂ.ಎ., ಪಿಎಚ್.ಡಿ.	ಅಧ್ಯಾಪಕರು	೧೧.೦೭.೨೦೦೭
೭೧.	ಪರಿಮಳ ನಾಗಪ್ಪ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಹನೂರು ಕ್ಷೇತ್ರ, ಹನೂರು	-	೪೮	-	-	೦೩.೦೩.೨೦೦೭
೭೨.	ಬೊಮ್ಮೆಗೌಡ, ತಂದೆ ರಾಜೇಗೌಡ ಕೊಬ್ಬುಡಿಕ್ಕಿ, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ಸೋಲಿಗರು	೫೨	ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು	ಕೂಲಿ	೧೧.೦೪.೨೦೦೬
೭೩.	ಸಿ.ಸಿ. ಪಾಟೀಲ್ ತಂದೆ ಚನ್ನಬಸವನಗೌಡ ಬ. ಪಾಟೀಲ್ ತಂಬಡಗೇರಿ, ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾ., ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯತ	೪೧	ಬಿ.ಎ.	ಗುಮಾಸ್ತ	೧೯.೦೯.೨೦೦೬

ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ೫೮೩ ೨೭೬

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ-೧

ಬೇಡಗಂಪಣರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

೧. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ
ಅ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ದಿನಾಂಕ:
ಆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜಾತಿ:
ಇ. ಮಾತೃಭಾಷೆ:
ಈ. ಮನೆದೇವರು:
ಉ. ಬಳಿ/ಬೆಡಗು/ಕುಲ:
ಊ. ಪಂಗಡ:
ಋ. ಪಾಲು:

ಋ. ಪಾಲು:
ೠ. ಕುಲಚಿಹ್ನೆ:
ಎ. ಮನೆತನದ ಹೆಸರು:
ಏ. ಮನೆ ನಂ:
ಐ. ವಾಸಸ್ಥಾನ:
ಒ. ಹೋಬಳಿ:
ಓ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ:
ಔ. ತಾಲ್ಲೂಕು:

ಅಂ. ಜಿಲ್ಲೆ:
ಅಃ. ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ:
೧. ಒಣ:
೨. ನೀರಾವರಿ:

ಕ. ಪಶುಸಂಪತ್ತು (ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ)
೧. ಎತ್ತು
೨. ಎಮ್ಮೆ
೩. ಆಕಳು
೪. ಕೋಳಿ
೫. ನಾಯಿ
೬. ಕುದುರೆ
೭. ಕುರಿ
೮. ಟಗರು
೯. ಮೇಕೆ
೧೦. ಹೋತ

ಖ. ಮನೆ ಮಾದರಿ
೧. ಗುಡಾರ
೨. ಗುಡಿಸಲು
೩. ಟಿನ್ ಮನೆ
೪. ಧಾಬಾಮಾಳಿಗೆ
೫. ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆ
೬. ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ
೭. ಜನತಾ ಆಶ್ರಯ
೮. ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ
೯. ನಿವೇಶನ *ಸ್ವಂ ☐ ಸ ☐
೧೦. ಮನೆ *ಸ್ವಂ ☐ ಸ ☐

ಗ. ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
೧. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ
೨. ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ *ಸ್ವಂ ☐ ಸ ☐
೩. ಬಂಡಿ
೪. ಸೈಕಲ್
೫. ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆ
೬. ಆಟೋರಿಕ್ಷಾ
೭. ರಿಕ್ಷಾ
೮. ಜೀಪ್
೯. ಕಾರು
೧೦. ಟ್ರಾಕ್ಟರ್
೧೧. ಲಾರಿ
೧೨. ರೇಡಿಯೋ
೧೩. ಟೇಪ್‌ರಿಕಾರ್ಡರ್
೧೪. ಟಿ.ವಿ
೧೫. ವಿ.ಸಿ.ಆರ್
೧೬. ವಿ.ಸಿ.ಪಿ
೧೭. ಟೆಲಿಫೋನ್
೧೮. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
೧೯. ಫ್ರಿಜ್
೨೦. ವಾಷಿಂಗ್ ಮಿಷಿನ್
೨೧. ಶೌಚಾಲಯ
೨೨. ಸ್ನಾನಗೃಹ
೨೩. ಗ್ಯಾಸ್
೨೪. ನಲ್ಲಿ
೨೫. ಇತರೆ

*ಸ್ವಂ=ಸ್ವಂತದ್ದು
ಸ=ಸರಕಾರದ್ದು

೨. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು	ಸಂಬಂಧ	ಲಿಂಗ	ವಯಸ್ಸು	ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ	ವಿವಾಹಿತರ ಪಾಲು	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ	ಕಸುಬು	ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ	ಸರಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು			
										ವಿಧವಾ	ಅಂಗವಿಕಲ	ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ	ಶಿಷ್ಯವೇತನ
೦೧	೦೨	೦೩	೦೪	೦೫	೦೬	೦೭	೦೮	೦೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪
೦೧													
೦೨													
೦೩													
೦೪													
೦೫													
೦೬													
೦೭													
೦೮													
೦೯													
೧೦													

ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಕರು

ಸಂಶೋಧಕರು

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ-೨

I. ಮೂಲ ಅಥವಾ ಹಿನ್ನೆಲೆ

೧. ನೀವು ಮೂಲತಃ ಎಲ್ಲಿಯವರು?

೨. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವೇನು?

೩. ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಮೂಲ ಪುರುಷನಾರು?

೪. ಬೇಡಗಂಪಣರು ಎಂಬ ಸಮುದಾಯ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು?

೫. ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು? ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತೀರಾ?

II. ಕುಲ/ಬಳಿ/ಬೆಡಗು

೧. ನಿಮ್ಮ ಕುಲ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಯಾವುವು?

೨. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಒಳಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ? ಅವು ಯಾವುವು?

೩. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡಗಳ ಕುಲದೇವತೆಗಳಾರು?

೪. ಯಾವ ಪಂಗಡ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಂಗಡ ಕೀಳಾದದ್ದು?

೫. ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

III. ಜೀವನ ಕ್ರಮ (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ)

೧. ಜನನ

ಅ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸೀಮಾಂತ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವ ರೂಢಿಯಿದೆಯೇ?

ಆ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿನ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗಳಿವೆಯೇ?

ಇ. ಮಗು ಹುಟ್ಟಿನ ಬಳಿಕ ಯಾವ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ?

ಈ. ನಾಮಕರಣದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಾವುವು?

ಉ. ಮಗುವಿನ ಹೆಸರಿಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟಗಳಿವೆಯೇ?

೨. ಋತು ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಚರಣೆಗಳು

೧. ಸೂತಕ

೨. ಒಸುಗೆ

೩. ಲಿಂಗಧಾರಣೆ

೩. ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳು

೧. ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸು : ಗಂಡು/ಹೆಣ್ಣು

೨. ವಿವಾಹದ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಅ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾಹ ಆ. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಇ. ವಿಧುರ ವಿವಾಹ

೩. ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದ ಆಚರಣಾ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳು

೪. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗಳು

೪. ಸಾವಿನ ಬಗೆಗಿನ ಆಚರಣೆಗಳು

ಪುರುಷ, ಸ್ತ್ರೀ, ಮಕ್ಕಳು

೧. ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ

ಅ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರಣ ಆ. ಅಸಮಾನ್ಯ ಮರಣ ಇ. ಬಾಣಂತಿ ಮರಣ

ಈ. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣ

೨. ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ನಂತರದ ವಿಧಿ ಆಚರಣೆಗಳು

೩. ಸಾವು ಉಂಟಾದ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರು ನಿರ್ಭಂದಗಳಿವೆಯೇ?

IV. ಒಳ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ

೧. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ?

೨. ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖನ ಆಯ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ?

೩. ನ್ಯಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಯಾವ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ?

೪. ಯಾವ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ?

೫. ನೀವು ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಜಾತ್ರೆಗಳು ಯಾವುವು?

೬. ಬಲಿ, ಹರಕೆ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

೭. ನಿಮ್ಮ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

V. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

೧. ನೀವು ಮಾಡುವಂತಾ ವೃತ್ತಿಗಳಾವುವು?

೨. ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಕುಲಕಸುಬು ಯಾವುದು?

೩. ನೀವು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಾ? ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀರಿ?.

೪. ಕೃಷಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ?

೫. ನೀವು ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತೀರಿ?

೬. ನೀವು ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಿರಾ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

೭. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವಿರಿ?

೮. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ?

೯. ನೀವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಿರೋ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

೧೦. ನೀವು ಇತರೆ ಯಾವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

೧೧. ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ವೃತ್ತಿ?

೧೨. ಈ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವೆಷ್ಟು?

೧೩. ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಗೃಹ-ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

೧೪. ನಿಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವೆಷ್ಟು?

೧೫. ಈ ಆದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೀರಾ?

೧೬. ಮನೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪುರುಷರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಹೆಂಗಸರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ?
೧೭. ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದ್ದೀರಾ? ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ?
೧೮. ನಿಮ್ಮ ಆದಾಯವು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ?
೧೯. ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ?

VI. ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನೆ ಮಾದರಿ

೧. ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ

೧. ಸಸ್ಯಹಾರ
೨. ಮಾಂಸಹಾರ
೩. ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಹಾರ
೪. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ
೫. ಇತರ

೨. ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು

೧. ಪುರುಷರು, ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಮಕ್ಕಳು
೨. ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
೩. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ
೪. ಧರಿಸುವ ಆಭರಣಗಳು ಪುರುಷರು, ಸ್ತ್ರೀ

೩. ಮನೆ ಮಾದರಿ

೧. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಪರಿಕರಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ?
೨. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

VII. ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ

೧. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆಯೇ?
೨. ನಿಮ್ಮ ನೆರವಿಗಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುವು?
೩. ನೀವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತೀರಾ?
೪. ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆಯೇ? ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವುವು?
೫. ನಿಮ್ಮ ಸಂಘಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿ ಆಗಿವೆಯೇ?
೬. ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳು ದೊರೆತಿವೆ?
೭. ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ?
೮. ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ? ಹೌದು/ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದು?
೯. ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು?
೧೦. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿವೆ?

* * *

ಬೇಡಗಂಪಣ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳ ನೆರಳಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳು

೧. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ, ದಿನಾಂಕ ೩.೩.೨೦೦೦ರಂದು ನೀಡಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

: 772164

ಶ್ರೀ ಮಹದೇಶ್ವರ ಮಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇಮ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ.

ದಿ. 22.11.2003

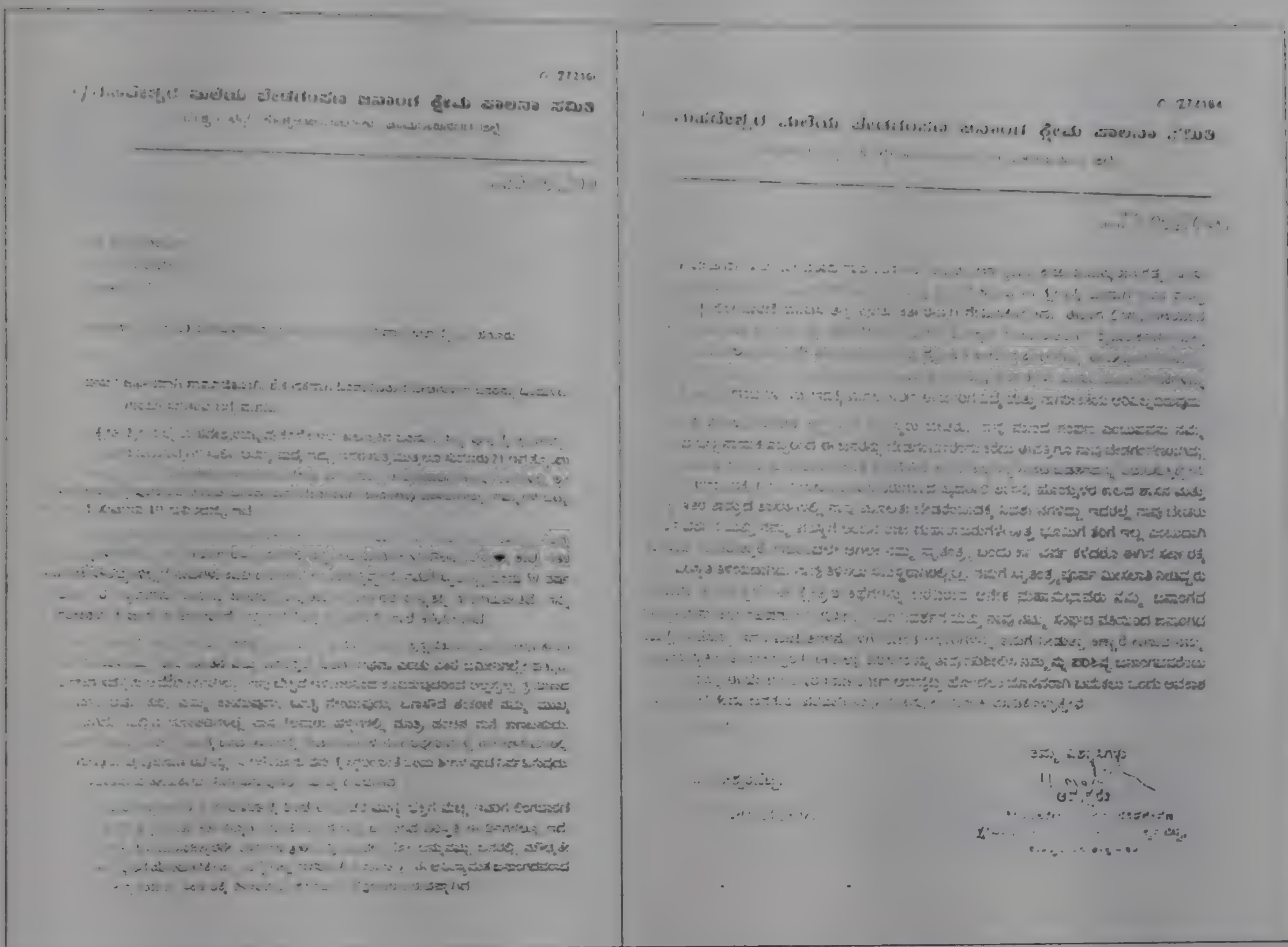
೨. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಶಾಶ್ವತ ಆಯೋಗ ಸಮಿತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ ೨೨.೧೧.೨೦೦೩ರಂದು ನೀಡಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

: 772164

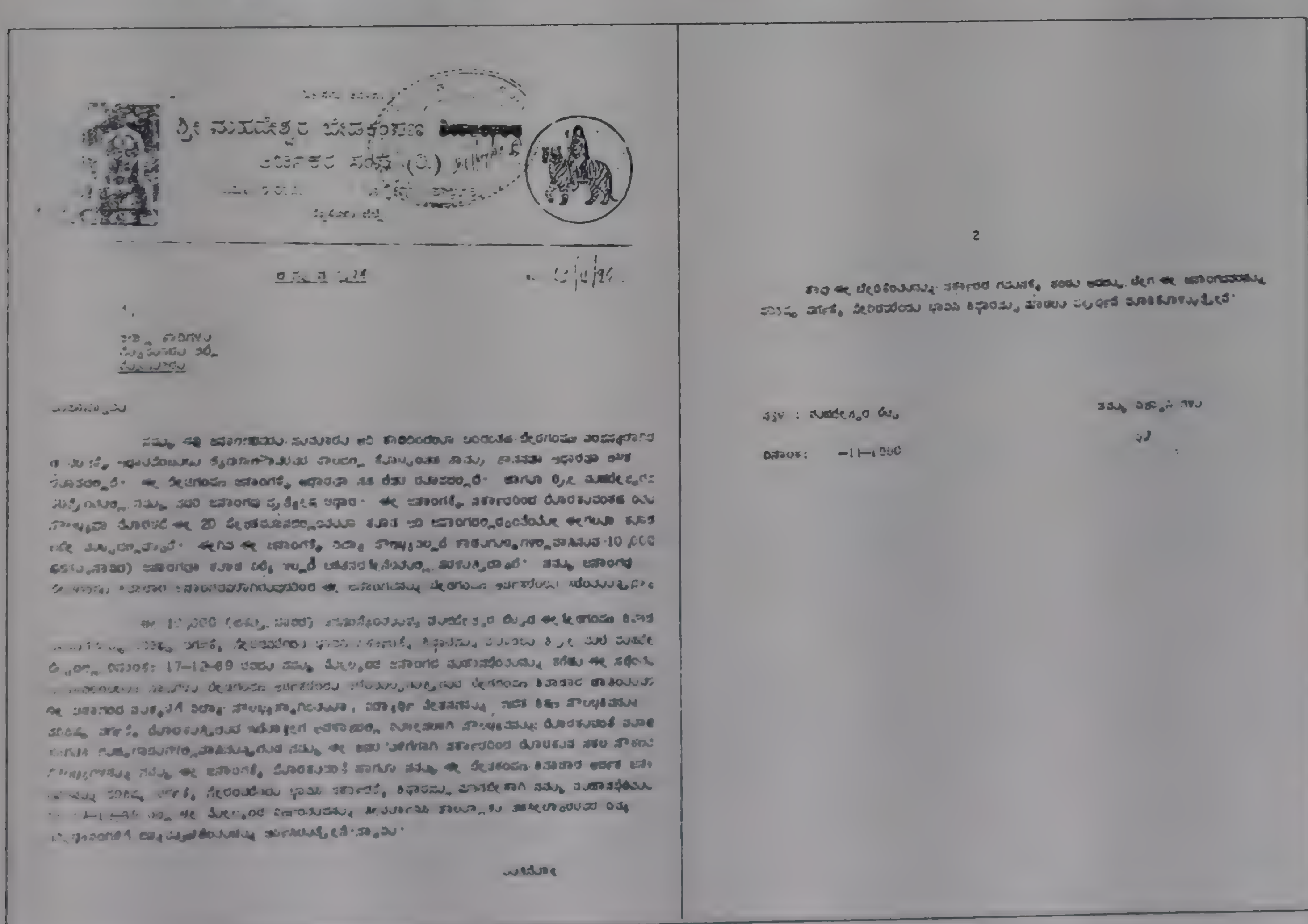
ಮಹದೇಶ್ವರ ಮಲೆಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗ ಕ್ಷೇಮ ಪಾಲನಾ ಸಮಿತಿ.

ದಿ. 22.11.2003

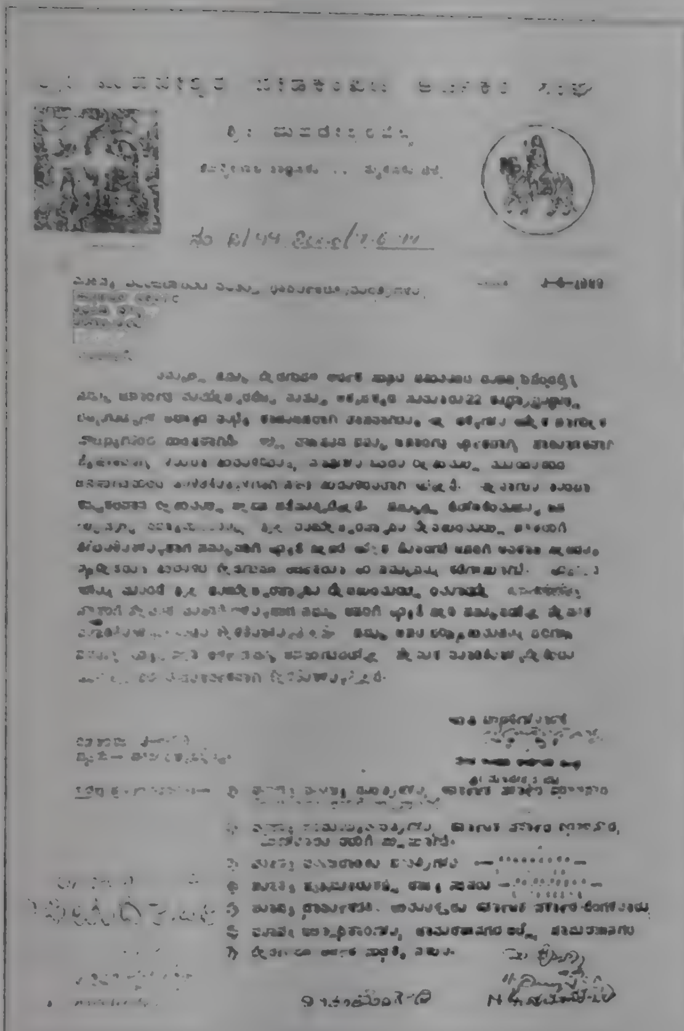
೩. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು, ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಆಯೋಗ, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ ೨೨.೧೧.೨೦೦೩ರಂದು ನೀಡಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

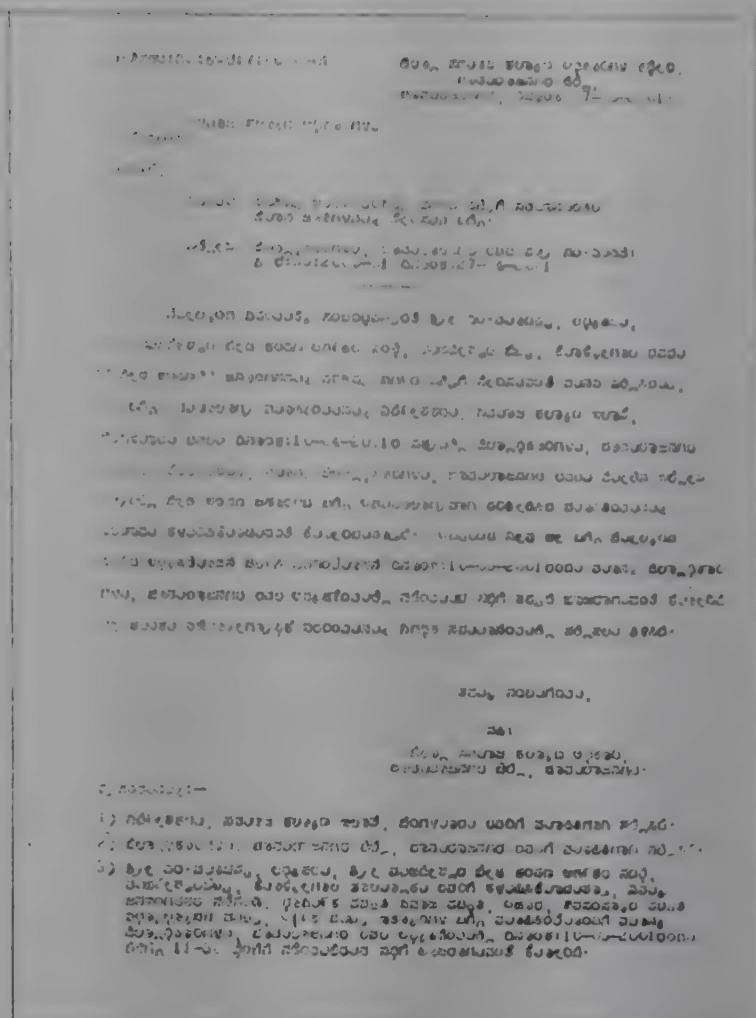
೪. ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೨೩.೦೫.೨೦೦೬ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

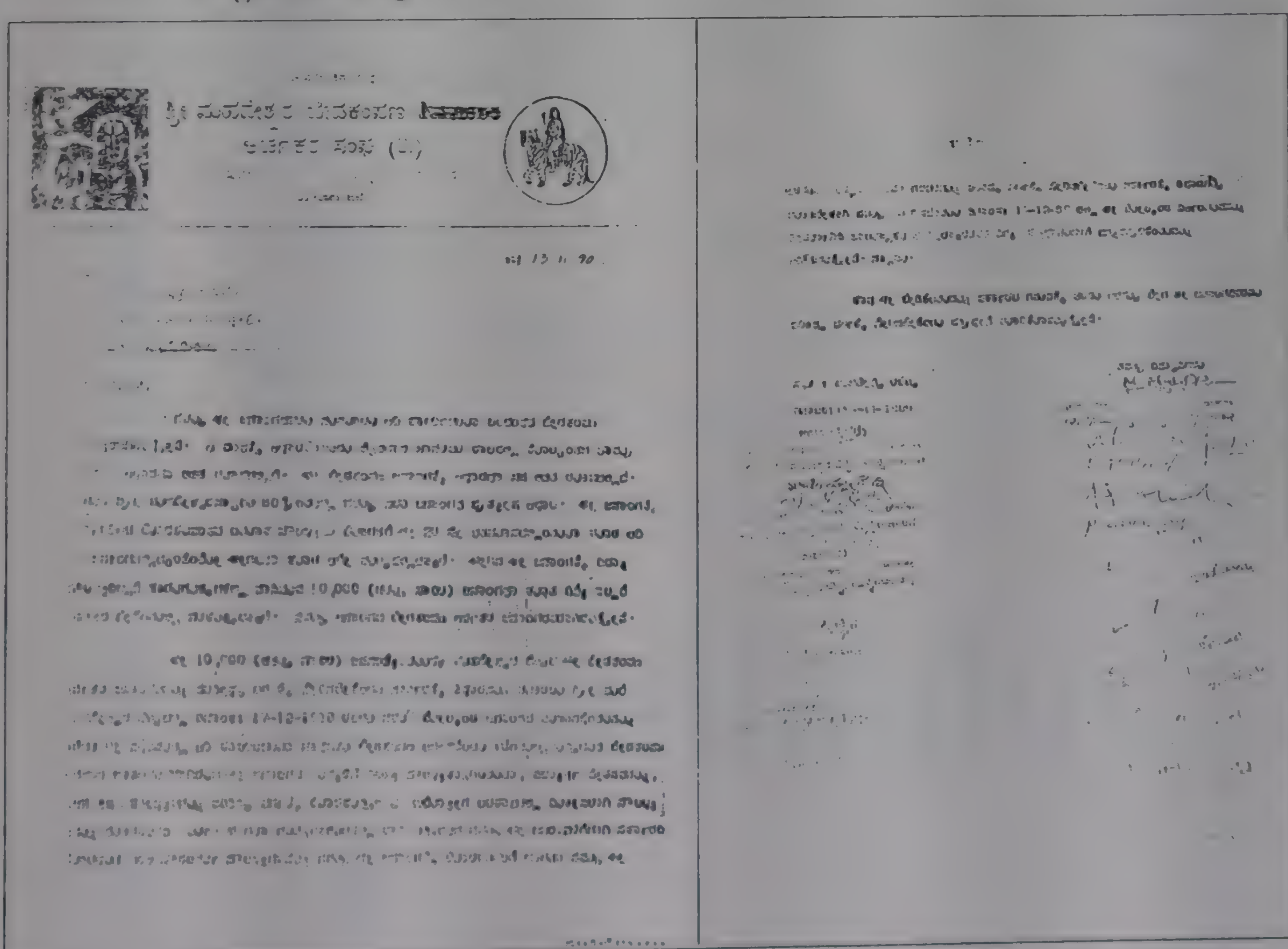
೫. ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೧೩.೧೧.೧೯೯೦ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

೬. ಮಾನ್ಯ ಮುಜರಾಯಿ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೩.೬.೧೯೯೯ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

೭. ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೭.೫.೨೦೦೧ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

೮. ತಹಸಿಲ್ದಾರರು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಇವರಿಗೆ ದಿನಾಂಕ ೧೩.೧೧.೧೯೯೦ರಂದು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರ

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೧. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ವಾರು, ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಯೋಗುಂಪು

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ			ವಯೋಗುಂಪು														
								೦ - ೫			೬ - ೧೭			೧೮-೪೦			೪೧-೬೦			೬೧ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು		
					ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	ರಾಮಾಪುರ	ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	ಅಗ್ನೇಹೊಲ	70	181	174	355	11	16	27	54	57	111	81	77	158	21	16	37	14	8	22
			ಇಂಡಿಗನತ್ತ	110	230	215	445	35	22	57	63	65	128	89	96	185	33	25	58	10	7	17
			ಕಡಬೂರು	61	168	144	312	17	16	33	38	37	75	77	74	151	32	14	46	4	3	7
			ಕಾಡೊಲ	98	225	220	445	19	20	39	63	60	123	103	116	219	34	18	52	6	6	12
			ಕೀರನಹೊಲ	60	156	163	319	14	18	32	51	57	108	72	79	151	18	9	27	1		1
			ಕೊಕ್ಕಬರೆ	47	127	116	243	18	19	37	35	28	63	61	63	124	13	5	18		1	1
			ಕೊಂಗನೂರು	45	138	128	266	11	19	30	28	29	57	65	63	128	25	14	39	9	3	12
			ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ	95	260	211	471	36	24	60	62	45	107	128	123	251	33	18	51	1	1	2
			ತುಳಸಿಕೆರೆ	103	303	261	564	51	26	77	74	65	139	105	115	220	50	37	87	23	18	41
			ತೇಕಣೆ	25	63	54	117	5	7	12	14	18	32	35	24	59	7	4	11	2	1	3
			ತೋಕರೆ	41	117	101	218	4	6	10	38	36	74	52	46	98	15	9	24	8	4	12
			ದೊಡ್ಡಣೆ	77	257	231	488	28	31	59	70	56	126	105	99	204	42	38	80	12	7	19
			ಪಡಸಲನತ್ತ	31	84	69	153	6	5	11	24	20	44	39	37	76	13	6	19	2	1	3
			ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	183	425	395	820	36	35	71	107	87	194	191	201	392	75	52	127	16	20	36
			ಮಾರೀಹೊಲ	55	133	131	264	9	14	23	40	45	85	63	63	126	15	8	23	6	1	7
			ಮೆದಗನಣೆ	3	10	12	22	2	3	5		3	3	5	5	10	2	1	3	1		1
			ವಡಕೆಹಳ್ಳ	56	142	129	271	9	11	20	33	27	60	69	65	134	25	22	47	6	4	10
			ಹಳೆಯೂರು	45	124	105	229	8	13	21	39	24	63	56	59	115	16	5	21	5	4	9
				1205	3143	2859	6002	319	305	624	833	759	1592	1396	1405	2801	469	301	770	126	89	215

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩
		ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	ಎಲಚೀಕೆರೆ	23	49	49	98	9	10	19	9	14	23	23	20	43	4	2	6	4	3	7
			ಬಿದರಳ್ಳಿ	83	286	265	551	32	35	67	69	67	136	134	129	263	46	30	76	5	4	9
			ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	46	126	118	244	14	13	27	31	32	63	49	50	99	26	19	45	6	4	10
			ಸುಳ್ವಾಡಿ	34	76	82	158	5	5	10	20	23	43	37	39	76	9	12	21	5	3	8
				186	**537**	**514**	**1051**	**60**	**63**	**123**	**129**	**136**	**265**	**243**	**238**	**481**	**85**	**63**	**148**	**20**	**14**	**34**
		ಕೆ.ಹೊಸೂರು	ಅರಬಗೆರೆ	8	22	21	43	3		3	4	7	11	8	11	19	7	3	10			
	ಲೊಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ	ಉತ್ತೂರು	ಉದ್ದಟ್ಟಿ	19	45	33	78	5	0	5	13	7	20	16	20	36	9	6	15	2		2
			ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	20	43	46	89	5	6	11	10	11	21	20	23	43	6	4	10	2	2	4
			ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ	18	38	40	78	5	7	12	3	8	11	21	22	43	9	2	11		1	1
			ಗುಂಡಿಮಾಳ	74	174	175	349	22	11	33	38	44	82	75	93	168	35	26	61	4	1	5
			ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ	7	19	16	35	2	2	4	8	5	13	7	7	14	1	2	3	1		1
			ವಿ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	11	26	18	44	1		1	6	5	11	13	10	23	6	2	8		1	1
			ಹೊಸಪೋಡು	7	17	13	30	4		4	4	5	9	7	5	12	2	3	5			
				156	**362**	**341**	**703**	**44**	**26**	**70**	**82**	**85**	**167**	**159**	**180**	**339**	**68**	**45**	**113**	**9**	**5**	**14**
		ದಿನ್ನಳ್ಳಿ	ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	38	90	54	144	17	4	21	22	8	30	41	38	79	9	3	12	1	1	2
			ನಕ್ಕುಂದಿ	62	128	119	247	10	26	36	35	24	59	62	63	125	17	6	23	4		4
				100	**218**	**173**	**391**	**27**	**30**	**57**	**57**	**32**	**89**	**103**	**101**	**204**	**26**	**9**	**35**	**5**	**1**	**6**
		ಹೂಗ್ಯಂ	ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ	90	200	157	357	34	9	43	51	38	89	77	78	155	26	26	52	12	6	18
			ಸೂಳೆಕೋಟೆ	9	17	15	32		2	2	7	3	10	7	9	16	1	1	2	2		2
			ಹೂಗ್ಯಂ	5	10	6	16	2		2	2	1	3	5	5	10				1		1
				104	**227**	**178**	**405**	**36**	**11**	**47**	**60**	**42**	**102**	**89**	**92**	**181**	**27**	**27**	**54**	**15**	**6**	**21**
	ಹನೂರು	ಹನೂರು	ಹನೂರು	3	9	6	15							6	3	9	3	3	6			
ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಚಂದಕವಾಡಿ	ಪುಣಜನೂರು	ಪುಣಜನೂರು	34	63	58	121	7	4	11	20	12	32	25	34	59	8	6	14	3	2	5

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೨. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ									ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ																	
		ಅವಿವಾಹಿತ			ಮದುವೆಯಾದ			ವಿಧುರ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರು			ಪ್ರಾಥಮಿಕ			ಮಾಧ್ಯಮಿಕ			ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ			ಪದವಿಪೂರ್ವ			ಪದವಿಯೋತ್ತರ			ಇತರೆ		
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯
ಅಗ್ನೇಹೊಲ	70	93	82	175	83	83	166	5	9	14	17	20	37	33	27	60	11	11	22	5		5					1	1
ಇಂಡಿಗನತ್ತ	110	123	96	219	104	104	208	3	15	18	17	10	27	17	7	24	1	2	3	3	1	4						
ಕಡಬೂರು	61	90	60	150	78	78	156		6	6	7	6	13	15	15	30	8	7	15	6		6	1		1			
ಕಾಡೊಲ	98	118	98	216	101	104	205	6	18	24	19	19	38	35	15	50	19	12	31	3	3	6						
ಕೀರನಹೊಲ	60	76	81	157	74	74	148	6	8	14	15	12	27	12	8	20	8	6	14									
ಕೊಕ್ಕಬರೆ	47	63	49	112	61	61	122	3	6	9	5	2	7	3	1	4	1		1									
ಕೊಂಗನೂರು	45	63	52	115	75	75	150		1	1	19	14	33	21	14	35	12	1	13	1		1						
ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ	95	126	68	194	128	128	256	6	15	21	17	7	24	12	6	18	2		2									
ತುಳಸಿಕೆರೆ	103	156	103	259	138	138	276	9	20	29	76	39	115	57	32	89	6	4	10									
ತೇಕಣೆ	25	36	26	62	27	27	54		1	1	9	11	20	7	2	9				2	1	1						
ತೋಕರೆ	41	57	47	104	53	53	106	7	1	8	15	21	36	7	9	16				2		2						
ದೊಡ್ಡಣೆ	77	141	100	241	114	115	229	2	16	18	44	36	80	44	20	64	19	1	20	5		5				1		1
ಪಡಸಲನತ್ತ	31	43	27	70	39	39	78	2	3	5	21	12	33	2	1	3	2		2									
ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	183	216	146	362	204	204	408	5	45	50	53	51	104	65	44	109	72	35	107	47	12	59	4		4	10	3	13
ಮಾರೀಹೊಲ	55	68	62	130	63	63	126	2	6	8	26	13	39	19	7	26	7	1	8	2	1	3						
ಮೆದಗನಣೆ	3	4	6	10	6	6	12							1		1												
ವಡಕೆಹಳ್ಳ	56	75	45	120	66	66	132	1	18	19	28	11	39	33	23	56	27	11	38	6	1	7	2		2			
ಹಳೆಯೂರು	45	63	40	103	57	57	114	4	8	12	14	6	20	9	7	16	10	1	11	3		3				1		1
	1205	1611	1188	2799	1471	1475	2946	61	196	257	402	290	692	392	238	630	205	92	297	85	19	102	7		7	12	4	16

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯
ಎಲಚೀಕೆರೆ	23	25	23	48	24	24	48		2	2	13	7	20	3	2	5				1		1						
ಬಿದರಳ್ಳಿ	83	140	107	247	140	141	281	6	17	23	34	28	62	50	38	88	30	11	41	2	2	4	2		2			
ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	46	62	50	112	62	62	124	2	6	8	9	10	19	12	16	28	19	8	27	4	3	7	1		1	6	2	8
ಸುಳ್ವಾಡಿ	34	32	31	63	42	42	84	2	9	11	13	8	21	6	9	15	8	4	12	4	1	5						
	186	259	211	470	268	269	537	10	34	44	69	53	122	71	65	136	57	23	80	11	6	17	3		3	6	2	8
ಅರಬುಗೆರೆ	8	9	8	17	13	13	26				3	1	4	4	2	6												
ಉದ್ದಟ್ಟಿ	19	22	9	31	23	23	46		1	1	13	6	19	4	3	7	4		4									
ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	20	18	17	35	25	25	50		4	4	7	8	15	6	8	14	11		11									
ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ	18	16	16	32	22	22	44		2	2	4	5	9	5	8	13	10	1	11	1		1						
ಗುಂಡಿಮಾಳ	74	79	60	139	91	93	184	4	22	26	21	18	39	38	21	59	24	15	39		1	1						
ಮುನಿರುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ	7	10	7	17	9	9	18				3	1	4	3	2	5	2	1	3									
ಎ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	11	15	5	20	11	11	22		2	2	2		2	8	2	10	7	3	10									
ಹೊಸಪೋಡು	7	10	5	15	7	7	14		1	1				3	3	6	2		2									
	156	170	119	289	188	190	378	4	32	36	50	38	88	67	47	114	60	20	80	1	1	2						
ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	38	53	13	66	36	36	72	1	5	6	5	2	7	7	1	8	9		9									
ನಕ್ಕುಂದಿ	62	62	52	114	66	66	132		1	1	8	2	10	16	4	20	3		3									
	100	115	65	180	102	102	204	1	6	7	13	4	17	23	5	28	12		12									
ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ	90	106	53	159	90	90	180	4	14	18	25	15	40	26	8	34	13		13	1		1	1		1	1		1
ಸೂಳೆಕೋಟೆ	9	8	6	14	9	9	18				1		1	4	2	6												
ಹೂಗ್ಯಂ	5	4	1	5	5	5	10	1		1	1		1	2	2	4												
	104	118	60	178	104	104	208	5	14	19	27	15	42	32	12	44	13		13	1		1	1		1	1		1
ಹನೂರು	3	4	1	5	5	5	10							1		1	1		1	1		1		1	1	2		2
ಪೂಜಾಜನೂರು	34	31	18	49	31	31	62	1	9	10	9	4	13	22	7	29	6	6	12		1	1						

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೩. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ಕಸುಬುಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಕಸುಬುಗಳು																																
		ಕೃಷಿ			ಕೃಷಿಕೂಲಿ			ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ			ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು			ಬುಟ್ಟನೆಯ್ಯುವುದು			ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ			ಕಾಯಿ ಬಡಿಸುವುದು			ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ			ಸರ್ಕಾರಿ			ಖಾಸಗಿ			ಇತರೆ		
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦	೩೧	೩೨	೩೩	೩೪	೩೫
ಅಗ್ನೇಹೊಲ	70	17	2	19	87	32	119	3		3		14	14										1		1	1		1					1	1
ಇಂಡಿಗನತ್ತ	110	3		3	129	78	207										1		1							3		3						
ಕಡಬೂರು	61	5	3	8	106	37	143																											
ಕಾಡೊಲ	98	3	3	6	128	118	246	2		2																2		2	3		3			
ಕೀರನಹೊಲ	60				70	68	138	15		15					4	4																		
ಕೊಕ್ಕಬರೆ	47	1	1	2	71	66	137																											
ಕೊಂಗನೂರು	45				80	77	157	2		2																			1		1			
ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ	95	2		2	157	147	304																											
ತುಳಸಿಕೆರೆ	103	81	33	114	108	49	157																			1		1				1		1
ತೇಕಣೆ	25	1	1	2	37	28	65																2	1	3									
ತೋಕರೆ	41	19	14	33	55	46	101																											
ದೊಡ್ಡಾಣೆ	77	9	6	15	140	131	271																											
ವಡಸಲನತ್ತ	31	8	10	18	45	36	81																											
ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	183	50	33	83	143	132	275	22	3	25													16	3	19	10	1	11	9		9	5		5
ಮಾರೀಹೊಲ	55	21	15	36	61	45	106																2		2									
ಮದಗನಣೆ	3	2	3	5	6	1	7																											
ವಡಕೆಹಳ್ಳ	56	21	12	33	55	51	106																									9	2	11
ಹಳೆಯೂರು	45	17	16	33	63	42	105										1		1										1		1			
	1205	260	152	412	1541	1184	2725	44	3	47		14	14		4	4	2		2				21	4	25	17	1	18	14		14	15	3	18

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦	೩೧	೩೨	೩೩	೩೪	೩೫
ಎಲಚೀಕೆರೆ	23	6	3	9	25	15	40																											
ಬಿದರಳ್ಳಿ	83	20	20	40	142	106	248										26	23	49				1		1									
ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	46	16	10	26	51	50	101										1		1							1	1	2	2		2			
ಸುಳ್ವಾಡಿ	34	5	2	7	29	35	64										5	1	6				5	3	8	1	2	3	2		2	2		2
	186	**47**	**35**	**82**	**247**	**206**	**453**										**32**	**24**	**56**				**6**	**3**	**9**	**2**	**3**	**5**	**4**		**4**	**2**		**2**
ಅರಬಗೆರೆ	8	1	1	2	10	12	22										2		2															
ಉದ್ದಟ್ಟಿ	19	3	2	5	24	20	44																											
ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	20	2	2	4	26	25	51																											
ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ	18	4	3	7	21	17	38																									1		1
ಗುಂಡಿಮಾಳ	74	23	17	40	87	85	172																											
ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ	7	1	2	3	8	9	17																											
ಎ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	11	2		2	16	10	26																											
ಹೊಸಪೋಡು	7				9	6	15																											
	156	**35**	**26**	**61**	**191**	**172**	**363**																									**1**		**1**
ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	38	12	5	17	37	28	65																											
ನಕ್ಕುಂದಿ	62	8	5	13	73	61	134																											
	100	**20**	**10**	**30**	**110**	**89**	**199**																											
ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ	90	15	8	23	97	94	191																											
ಸೂಳೆಕೋಬೆ	9	1		1	10	9	19																											
ಹುಗ್ಯಂ	5				4	4	8																									1		1
	104	**16**	**8**	**24**	**111**	**107**	**218**																									**1**		**1**
ಹನೂರು	3				3	3	6																2		2	1		1				1		1
ಪೂಜನೂರು	34	6	5	11	27	31	58	1		1																	1	1				4		4

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೪. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬವಾರು ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ಪಶುಸಂಪತ್ತು, ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ			ಪಶುಸಂಪತ್ತು						ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ								ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ			ವಿಧವಾವೇತನ			ಅಂಗವಿಕಲ			ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ	ವಿದ್ಯುತ್
		ಒಣ	ನೀರಾವರಿ	ಒಟ್ಟು	ಎತ್ತು	ಎಮ್ಮೆ	ಆಕಳು	ಕುರಿ	ಮೇಕೆ	ಕೋಳಿ	ಗುಡಾರ	ಗುಡಿಸಲು	ಟಿನ್	ಮಾಳಿಗೆ	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.	ಹೆಂಚಿನ	ಜನತಾ	ಬಾಡಿಗೆ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು		
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦
ಅಣ್ಣೇಹೊಲ	70	128	2	130	46	45	173	4	186			7			1	52	5	5		44	44					1	1	58	32
ಇಂಡಿಗನತ್ತ	110	69		69	126	34	78		210			91				19				1	1		4	4	1		1	78	1
ಕಡಬೂರು	61	61	15	76	63	47	23	14	23			5			1	52		3		42	42		1	1				29	41
ಕಾಡೊಲ	98	143	5	148	30	18	38	20	65			2			1	66	2	27		35	35				5	4	9	46	51
ಕೀರನಹೊಲ	60	99		99	27	10	66		92			4			2	53	1			26	26				1		1	49	14
ಕೊಕ್ಕಬರೆ	47	43.5		43.5	18	4			34	2		23				18	3	3		6	6							37	
ಕೂಂಗನೂರು	45	20		20	102	16	51	13	84			3				41		1					1	1				40	8
ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ	95	113.5		113.5	67	8	1		45	4		12				79	2	2		2	2							78	37
ತುಳಸಿಕೆರೆ	103	229		229	146	29	30					33			1	68		1		13	13							90	2
ತೇಕಣೆ	25	54		54	47	10	22		135			11				14												12	16
ತೋಕರೆ	41	50		50	8	16	117		141			38				3				6	6				1		1	40	
ದೊಡ್ಡಣೆ	77	65.5		65.5	126	31	86		137			21	1			55				5	5							77	
ಪಡಸಲನತ್ತ	31	47	1.5	48.5	37	16	51		116			20				11												31	
ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	183	207.5	9	216.5	34	44	34	5	90			8			13	140		22		3	3							97	135
ಮಾರೀಹೊಲ	55	100	1	101	38	7	44		88			9				45		1										42	1
ಮೆದಗನಣೆ	3	4		4	5		1		2			1				2												1	
ವಡಕೆಹಳ್ಳ	56	36	25	61	33	29	65		122			4	4			33	2	13										26	31
ಹಳೆಯೂರು	45	93.5		93.5	35	12	83		74			4	1			40				1	1							36	4
	1205	1563.5	58.5	1622	988	376	963	56	1644	6		296	6		19	791	15	78		184	184		6	6	8	5	13	867	373

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦
ಎಲಚೀಕೆರೆ	23	16		16	6	3	27	1	33							13	7	3		12	12							8	8
ಬಿದರಳ್ಳಿ	83	73	2	75	25	5	137	2	30			13				70				12	12							74	51
ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	46	10	11	21	23	45	70	2	54			2	2			42							1	1				31	32
ಸುಳ್ವಾಡಿ	34	20	5	25	6	14	84					2			1	28	3											14	28
	186	119	18	137	60	67	318	5	117			17	2		1	153	10	3		24	24		1	1				127	119
ಅರಬುಗೆರೆ	8	13		13	11	3	5									8				1	1							7	6
ಉದ್ದಟ್ಟಿ	19	17		17	24	15	14	10	10			1				18												18	16
ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	20	19		19	18	1										20												13	11
ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ	18	21		21	24	1	5					1				14		3										14	10
ಗುಂಡಿಮಾಳ	74	147	2	149	86	6	11					11			1	62												59	53
ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ	7	13		13	11	2	1									7												4	5
ಎ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	11	9		9	4		1					6				5												5	3
ಹೊಸಪೋಡು	7	4		4												4		3										6	4
	156	230	2	232	167	25	32	10	10			19			1	130		6										119	102
ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	38	32	4	36	19		17					6				23	1	8										25	9
ನಕ್ಕುಂದಿ	62	64	2	66	32	2	28	5	10			13			1	36		12		6	6				1		1	34	13
	100	96	6	102	51	2	45	5	10			19			1	59	1	20		6	6				1		1	59	22
ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ	90	73	3	76	44	9	38		14			42			2	36		10		1	1							60	24
ಸೂಳೆಕೋಬೆ	9	8		8	9		6		17			5				4				2	2							3	6
ಹೂಗ್ಯಂ	5															2		3		1	1							5	5
	104	81	3	84	53	9	44		31			47			2	42		13		4	4							68	35
ಹನೂರು	3	1.5		1.5											2			1										1	2
ಪೊಣಜನೂರು	34	38	2	40	31	2	45		11			13				20		1		1	1				1	1	2	18	13

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೫. ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬವಾರು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

		ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು							
ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಬಂಡಿ	ಸೈಕಲ್	ಸ್ಕೂಟರು	ಅಂಗಡಿ	ರೇಡಿಯೋ	ಟೇಪರಿಕಾರ್ಡ	ಟಿ.ವಿ.	ಸ್ನಾನಗೃಹ
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦
ಅಕ್ಕೇಹೊಲ	70			1		29	7	4	5
ಇಂಡಿಗನತ್ತ	110					1	1		
ಕಡಬೂರು	61	2	1			3	1		
ಕಾಡೊಲ	98		1			17	11	17	2
ಕೀರನಹೊಲ	60						1		
ಕೊಕ್ಕಬರೆ	47					1			
ಕೊಂಗನೂರು	45		1			11	1	4	1
ಕೊಂಬುಡಿಕ್ಕಿ	95					15	16		
ತುಳಸಿಕೆರೆ	103					26	2		
ತೇಕಣೆ	25					4	7	4	
ತೋಕರೆ	41					14			
ದೊಡ್ಡಣೆ	77					19			
ಪಡಸಲನತ್ತ	31					11			
ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟ	183			4	4	27	44	71	25
ಮಾರೀಹೊಲ	55					1	1		
ಮೆದಗನಣೆ	3								
ವಡಕೆಹಳ್ಳ	56		7	1		14	9	9	2
ಹಳೆಯೂರು	45		1	1		2	1	1	
	1205	2	11	7	4	195	102	110	35

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦								
ಎಲಚೀಕೆರೆ	23		2			3	1										
ಬಿದರಳ್ಳಿ	83					19	3	2									
ಮಾರ್ಟಳ್ಳಿ	46		3	1		15	13	5	1								
ಸುಳ್ವಾಡಿ	34		2				3	5	1								
	186		**7**	**1**		**37**	**20**	**12**	**2**								
ಅರಬಗೆರೆ	8																
ಉದ್ದಟ್ಟಿ	19						1	1									
ಕರಿಯಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	20						1										
ಕೆರೆದೊಡ್ಡಿ	18			1			1	3									
ಗುಂಡಿಮಾಳ	74			3		9	2	4	1								
ಮುನಿಗುಡಿ ದೊಡ್ಡಿ	7																
ವಿ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	11																
ಹೊಸಪೋಡು	7																
	156			**4**		**9**	**5**	**8**	**1**								
ಕೆ.ಎಸ್.ದೊಡ್ಡಿ	38																
ನಕ್ಕುಂದಿ	62																
	100																
ಪೆದ್ದನಪಾಳ್ಯ	90							2									
ಸೂಳೆಕೋಬೆ	9			1													
ಹೂಗ್ಯಂ	5																
	104			**1**				**2**									
ಹನೂರು	3						2	2	2								
ಪೂಜನೂರು	34		3			3	4	1	1								

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೬. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು, ಹೋಬಳಿವಾರು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ವಾರು, ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಯೋಗುಂಪು

ತಾಲ್ಲೂಕು	ಹೋಬಳಿ	ಗ್ರಾ.ಪಂ	ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ			ವಯೋಗುಂಪು ೦ - ೫			೬ - ೧೭			೧೮-೪೦			೪೧-೬೦			೬೧ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು		
					ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩
ಭವಾನಿ	ಅಂದಿಯೂರು	ಬರಗೂರು	ಅರೇಊರು	22	71	59	130	13	5	18	21	21	42	28	28	56	8	5	13	1		1
			ಆಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	34	100	91	191	15	17	32	24	23	47	42	42	84	17	9	26	2		2
			ಊಜುಮಲೆ	165	440	355	795	51	46	97	109	72	181	186	182	368	81	50	131	13	5	18
			ಎಪ್ಪತ್ತನಪಾಳ್ಯ	11	33	29	62	6	3	9	10	8	18	16	15	31		1	1	1	2	3
			ಎರಟ್ಟಿ	73	240	209	449	37	26	63	66	57	123	93	98	191	28	20	48	16	8	24
			ಎಲಚೀಪಾಳ್ಯ	48	153	141	294	24	20	44	39	34	73	64	61	125	19	21	40	7	5	12
			ಕೋಗಿಲನತ್ತ	31	82	94	176	18	10	28	18	38	56	33	37	70	12	8	20	1	1	2
			ಕೊಂಗಾಡಿ	82	230	214	444	39	37	76	70	59	129	75	85	160	36	27	63	10	6	16
			ಗುಡ್ಡೆಊರು	41	88	97	185	20	16	36	24	27	51	24	36	60	13	14	27	7	4	11
			ಗೇರ್‌ಸಂಡು	16	61	48	109	10	8	18	16	11	27	24	25	49	10	4	14	1		1
			ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ	43	132	121	253	16	15	31	33	36	69	55	54	109	25	14	39	3	2	5
			ದೊಳ್ಳಿ	60	148	142	290	24	23	47	43	43	86	46	54	100	25	15	40	10	7	17
			ತಟ್ಟಗೆರೆ	54	165	140	305	20	21	41	40	29	69	71	66	137	27	21	48	7	3	10
			ತಂಬಡಟ್ಟಿ	54	250	222	472	36	40	76	83	61	144	87	90	177	29	25	54	15	6	21
			ತಾವರಗೇರೆ	50	140	128	268	18	18	36	22	19	41	69	66	135	29	22	51	2	3	5
			ತಾಳರೆ	186	429	419	848	48	54	102	125	122	247	173	195	368	70	39	109	13	9	22
			ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ	187	573	585	1158	76	81	157	151	151	302	231	261	492	100	74	174	15	18	33
			ದೇವರಬೆಟ್ಟ	127	416	403	819	55	70	125	115	93	208	169	171	340	50	49	99	27	20	47
			ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ	67	193	164	357	30	33	63	59	43	102	72	74	146	28	13	41	4	1	5

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩
			ಪಟ್ಟಪಾಳ್ಯ	62	197	171	368	27	25	52	51	50	101	91	80	171	22	14	36	6	2	8
			ಬರಗೂರು	77	252	230	482	26	28	54	70	56	126	104	114	218	40	24	64	12	8	20
			ಬೆಜ್ಜಲಟ್ಟಿ	106	329	287	616	46	38	84	93	65	158	122	133	255	46	43	89	22	8	30
			ಬೆಜ್ಜಲಪಾಳ್ಯ	150	458	404	862	60	50	110	121	71	192	189	198	387	70	68	138	18	17	35
			ಬೇಡರಹೊಲ	14	33	21	54	7	2	9	12	4	16	10	13	23	3	1	4	1	1	2
			ಬೇಲಂಬಟ್ಟಿ	41	99	71	170	17	11	28	31	13	44	37	36	73	11	9	20	3	2	5
			ಬೆಳ್ಳುಮಲೆ	80	208	187	395	25	21	46	54	45	99	88	92	180	29	23	52	12	6	18
			ವಂದಣೆ	73	193	177	370	30	22	52	49	50	99	79	84	163	27	16	43	8	5	13
			ಸೊಂಡಪ್ಪೂ	94	235	191	426	35	22	57	71	47	118	86	85	171	28	32	60	15	5	20
			ಹಾಲಣೆ	17	64	73	137	20	18	38	14	20	34	21	28	49	8	7	15	1		1
			ಹೊನ್ನೇರು	30	109	84	193	18	18	36	40	23	63	36	33	69	10	9	19	5	1	6
				2095	6121	5557	11678	867	798	1665	1674	1391	3065	2421	2536	4957	901	677	1578	258	155	413
ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ	ಕುತ್ರಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಕುತ್ರಮ್‌ಪಾಳ್ಯ	ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಗುಡಿಯೂರು)	55	144	145	289	27	22	49	26	33	59	62	61	123	27	27	54	2	2	4
	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ	ಗುಂಡ್ರೆ (ಅನಗನತ್ತ)	29	79	64	143	4	10	14	25	14	39	36	29	65	13	10	23	1	1	2
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಎಬ್ಬಲೂರು)	19	47	44	91	7	4	11	11	12	23	20	20	40	9	6	15		2	2
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಕರಿಗುಡ್ಡನಬಯಲು)	27	67	73	140	9	12	21	16	16	32	29	31	60	12	14	26	1		1
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಗುಜ್ಜನಪಾಳ್ಯ)	55	121	130	251	14	15	29	29	38	67	58	57	115	17	17	34	3	3	6
			ಗುಂಡ್ರೆ (ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರೆ)	17	51	48	99	5	8	13	16	13	29	20	22	42	8	5	13	2		2
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಪಣ್ಣೆಮೂರು)	45	123	125	248	17	21	38	35	33	68	53	56	109	15	13	28	3	2	5
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಬಾಳೆಮರದೂರು)	10	30	22	52	6		6	8	7	15	11	11	22	4	2	6	1	2	3
			ಗುಂಡ್ರೆ (ಸಿಣ್ಣಗುಂಡ್ರೆ)	61	161	152	313	23	27	50	35	37	72	68	72	140	31	14	45	4	2	6
			ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿ	5	14	10	24	1	1	2	4	2	6	7	4	11	2	2	4		1	1
			ಒಟ್ಟು	268	693	668	1361	86	98	184	179	172	351	302	302	604	111	83	194	15	13	28

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩
	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಗುತ್ತಿಯಾಲತ್ತೂರು	ಅರಗ್ಗ (ಜಗಲಿಯೂರು)	21	52	50	102	5	9	14	18	8	26	18	21	39	9	10	19	2	2	4
			ಅರಗ್ಗ (ದೊಡ್ಡಿ)	45	122	109	231	18	16	34	34	34	68	49	48	97	18	9	27	3	2	5
			ಅರಗ್ಗ (ಮಾರಿಗುಡಿಯೂರು)	33	86	74	160	15	9	24	20	16	36	35	35	70	7	11	18	9	3	12
			ಅರಗ್ಗ (ಮೇಗಳೂರು)	16	43	30	73	6		6	14	9	23	17	17	34	4	4	8	2		2
			ಜೋಳೇಗೌಡನಊರು	33	85	66	151	10	4	14	18	11	29	42	35	77	10	12	22	5	4	9
			ಸಿಕ್ಕೂರು	29	77	78	155	11	8	19	13	25	38	34	33	67	15	11	26	4	1	5
			ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಕೋಟೆಯೂರು)	60	153	131	284	15	17	32	42	24	66	60	64	124	33	22	55	3	4	7
				237	**618**	**538**	**1156**	**80**	**63**	**143**	**159**	**127**	**286**	**255**	**253**	**508**	**96**	**79**	**175**	**28**	**16**	**44**
	ತಾಳವಾಡಿ	ಎರಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯ	ಕಾಡಗನಹಳ್ಳಿ	67	144	148	292	10	19	29	37	30	67	60	66	126	29	26	55	8	7	15
			ಕೋಟೆಯೂರು	17	43	35	78	5	3	8	8	9	17	17	15	32	9	6	15	4	2	6
			ಚಿಕ್ಕಳ್ಳಿಪಾಳ್ಯ	46	106	102	208	13	19	32	24	14	38	48	50	98	18	16	34	3	3	6
			ದಿಗ್ರಿ	4	6	8	14		1	1	2	3	5	2	3	5	2	1	3			
				134	**299**	**293**	**592**	**28**	**42**	**70**	**71**	**56**	**127**	**127**	**134**	**261**	**58**	**49**	**107**	**15**	**12**	**27**
		ಗೇರುಮಾಳ	ಗುಡಿಯೂರು	4	12	9	21	2	2	4	4	1	5	4	5	9	2	1	3			
			ಗೇರುಮಾಳ	17	40	33	73	6	2	8	10	8	18	20	19	39	3	3	6	1	1	2
			ಚಿಕ್ಕುಣಸೆಪಾಳ್ಯ	45	93	93	186	15	9	24	19	23	42	43	48	91	16	11	27		2	2
			ಜೋಗಿಗೌಡನ ಊರು	26	68	62	130	9	15	24	14	12	26	31	28	59	10	6	16	4	1	5
				92	**213**	**197**	**410**	**32**	**28**	**60**	**47**	**44**	**91**	**98**	**100**	**198**	**31**	**21**	**52**	**5**	**4**	**9**
		ತಾಳವಾಡಿ	ತಾಳವಾಡಿ	4	11	5	16	2		2	4	1	5	5	4	9						
		ತಿಗಳೂರು	ಕಾಡಟ್ಟಿ	10	25	17	42	3	3	6	9		9	11	11	22		3	3	2		2
			ಚಿಕ್ಕನಂದಿ	14	32	26	58	3	2	5	6	8	14	15	11	26	5	5	10	3		3
				24	**57**	**43**	**100**	**6**	**5**	**11**	**15**	**8**	**23**	**26**	**22**	**48**	**5**	**8**	**13**	**5**		**5**
		ಹಾಸನೂರು	ಹಾಸನೂರು	120	227	260	487	11	45	56	54	56	110	108	115	223	48	40	88	6	4	10

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೭. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ

		ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ									ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ																	
		ಅವಿವಾಹಿತ			ಮದುವೆಯಾದ			ವಿಧುರ ಮತ್ತು ವಿಧವೆಯರು			ಪ್ರಾಥಮಿಕ			ಮಾಧ್ಯಮಿಕ			ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ			ಪದವಿಪೂರ್ವ			ಪದವಿಯೋತರ			ಇತರೆ		
ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯
ಅರೆಯೂರು	22	41	28	69	29	29	58	1	2	3	8		8	5	1	6	2		2									
ಆಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	34	54	42	96	44	44	88	2	5	7	8	1	9	5	1	6	5		5	1		1						
ಊಜುಮಲೆ	165	215	128	343	207	209	416	18	18	36	22	17	39	34	15	49	40	10	50	7	1	8	1	1	2			
ಎಪ್ಪತ್ತನಪಾಳ್ಯ	11	18	11	29	15	15	30		3	3	4	2	6	6	2	8	2	1	3									
ಎರಟ್ಟಿ	73	124	90	214	109	111	220	7	8	15	9	8	17	7	2	9	4	2	6				1		1			
ಎಲಚೀಪಾಳ್ಯ	48	73	55	128	76	77	153	4	9	13	16	17	33	15	6	21	11		11	1		1						
ಕೋಗಿಲನತ್ತ	31	44	52	96	37	37	74	1	5	6	2	1	3	5		5												
ಕೂಂಗಾಡಿ	82	120	95	215	107	109	216	3	10	13	24	7	31	5		5	7		7	1		1						
ಗುಡ್ಡೆಊರು	41	51	47	98	36	36	72	1	14	15	3	1	4	4	1	5	1	1	2									
ಗೇರ್‌ಸಂಡು	16	31	19	50	27	27	54	3	2	5	12	3	15	3		3	1		1									
ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ	43	69	52	121	61	65	126	2	4	6	7	8	15	11		11	2		2				1		1			
ದೊಳ್ಳಿ	60	70	63	133	74	74	148	4	5	9	8	2	10	4		4	3		3									
ತಟ್ಟಗೆರೆ	54	80	53	133	78	80	158	7	7	14	9	9	18	28	15	43	21	6	27	3		3				1		1
ತಂಬಡಟ್ಟಿ	54	133	97	230	112	117	229	5	8	13	34	10	44	16	7	23	3		3									
ತಾವರಗೇರೆ	50	65	42	107	73	73	146	2	13	15	15	12	27	46	15	61	24	5	29	2		2						
ತಾಳರೆ	186	211	182	393	201	207	408	17	30	47	7	3	10	7	1	8	9	1	10	3		3						
ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ	187	286	257	543	281	289	570	6	39	45	44	32	76	29	8	37	16	4	20				1		1			
ದೇವರಬೆಟ್ಟ	127	213	167	380	194	203	397	9	33	42	29	21	50	57	22	79	24	8	32	8	1	9	1		1	2		2
ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ	67	108	78	186	80	80	160	5	6	11	48	14	62	8	2	10	2		2									

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯
ಪಟ್ಟಪಾಳ್ಯ	62	98	67	165	98	99	197	1	5	6	13	3	16	4	1	5	7		7									
ಬರಗೂರು	77	123	93	216	123	125	248	6	12	18	15	11	26	12	3	15	14	3	17									
ಬೆಳ್ಳುಟ್ಟಿ	106	164	110	274	156	156	312	9	21	30	45	17	62	36	14	50	6	2	8									
ಬೆಳ್ಳುಲಪಾಳ್ಯ	150	212	130	342	235	244	479	11	30	41	27	12	39	38	3	41	33	6	39	2		2						
ಬೇದರಹೊಲ	14	20	6	26	13	13	26		2	2				1		1												
ದೇಲುಬಟ್ಟ	41	57	24	81	41	42	83	1	5	6	15	5	20	5	4	9	9		9									
ಬೆಳ್ಳುಮಲೆ	80	93	69	162	108	108	216	7	10	17	23	15	38	22	4	26	8	2	10									
ವಂದಣೆ	73	96	76	172	93	95	188	4	6	10	7	4	11	8	4	12	1		1									
ಸೊಂದಪ್ಪ	94	125	71	196	105	108	213	5	12	17	11	2	13	6	1	7	4		4									
ಹಾಲೇಶ	17	34	36	70	30	32	62		5	5				2		2	2		2									
ಹೊನ್ನೇರು	30	65	39	104	42	43	85	2	2	4	10		10	3	2	5	2		2									
	2095	3093	2279	5372	2885	2947	5832	143	331	474	475	237	712	432	134	566	263	51	314	28	2	30	5	1	6	3		3
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಗುಡಿಯೂರು)	55	67	55	122	74	76	150	3	14	17	12	8	20	23	9	32	9		9									
ಗುಂಡ್ರ (ಅನಗನತ್ತ)	29	41	25	66	35	35	70	3	4	7	7	2	9	16	2	18	7	1	8									
ಗುಂಡ್ರ (ಎಲ್ಲುಬೂರು)	19	23	17	40	24	24	48		3	3	7	3	10	12	7	19	4	1	5									
ಗುಂಡ್ರ (ಕರಿಗುಡ್ಡನುಯಲು)	27	31	30	61	36	37	73		6	6	6	2	8	6	1	7	2		2									
ಗುಂಡ್ರ (ಗುಜ್ಜನಪಾಳ್ಯ)	55	59	59	118	60	60	120	2	11	13	9	7	16	19	6	25	6	4	10									
ಗುಂಡ್ರ (ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರ)	17	28	25	53	22	22	44	1	1	2	2	3	5	6	1	7	4		4									
ಗುಂಡ್ರ (ಪಚ್ಚೆದೂರು)	45	61	59	120	58	59	117	4	7	11	5	4	9	7	3	10	2		2									
ಗುಂಡ್ರ (ಬಾಳೆಮರದೂರು)	10	17	8	25	12	12	24	1	2	3	5		5	4	1	5	3		3	1		1						
ಗುಂಡ್ರ (ಹಿಪ್ಪಗುಂಡ್ರ)	61	81	69	150	76	76	152	4	7	11	8	5	13	9	5	14	9	3	12	1	1	2						
ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿ	5	8	2	10	6	6	12		2	2				3	1	4	2		2	2		2						
ಒಟ್ಟು	268	349	294	643	329	331	660	15	43	58	49	26	75	82	27	109	39	9	48	4	1	5						

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯
ಅರಗ್ಗ (ಜಗಳಿಯೂರು)	21	29	20	49	22	22	44	1	8	9	6		6	7		7	2		2	1		1						
ಅರಗ್ಗ (ದೊಡ್ಡಿ)	45	67	50	117	51	52	103	4	7	11	15	7	22	12	1	13	4	1	5									
ಅರಗ್ಗ (ಮಾರಿಗುಡಿಯೂರು)	33	40	26	66	43	44	87	3	4	7	11	10	21	15	2	17	3	2	5	2		2						
ಅರಗ್ಗ (ಮೇಗಳೂರು)	16	24	11	35	18	18	36	1	1	2	7	1	8	9	2	11	3	1	4									
ದೊಳೇಗೌಡನೂರು	33	47	19	66	36	36	72	2	11	13	13	4	17	7	6	13	11	8	19	3		3	1		1	1		1
[illegible]	29	35	35	70	41	41	82	1	2	3	7	9	16	9	5	14	3		3	2		2						
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಕೋಟೆಯೂರು)	60	79	49	128	69	69	138	5	13	18	14	4	18	21	10	31	6	1	7									
	237	**321**	**210**	**531**	**280**	**282**	**562**	**17**	**46**	**63**	**73**	**35**	**108**	**80**	**26**	**106**	**32**	**13**	**45**	**8**		**8**	**1**		**1**	**1**		**1**
ಕಾವಗನಹಳ್ಳಿ	67	64	56	120	78	78	156	2	14	16	23	19	42	23	17	40	18	7	25	3		3				1		1
ಕೋಟೆಯೂರು	17	21	13	34	21	21	42	1	1	2	4	5	9	7	9	16	11	1	12	2		2						
ಚಿಕ್ಕಲ್ಲಪಾಳ್ಯ	46	48	37	85	55	56	111	3	9	12	21	5	26	17	4	21	9	5	14	2		2						
ದಿಗ್ಗ	4	2	4	6	4	4	8				1	1	2	3	3	6												
	134	**135**	**110**	**245**	**158**	**159**	**317**	**6**	**24**	**30**	**49**	**30**	**79**	**50**	**33**	**83**	**38**	**13**	**51**	**7**		**7**				**1**		**1**
ಗುಡಿಯೂರು	4	7	1	8	5	7	12		1	1	4		4	1	1	2												
ಗೇರುಮಾಳ	17	20	11	31	20	20	40		2	2	7	8	15	7		7	2	3	5	2		2						
ಚಿಕ್ಕಗಾಸೆಪಾಳ್ಯ	45	42	35	77	50	50	100	1	8	9	13	11	24	27	11	38	9	2	11	2		2						
ಜೋಗಿಗೌಡನ ಊರು	26	31	24	55	34	34	68	3	4	7	11	8	19	13	6	19	8		8	2		2	1		1			
	92	**100**	**71**	**171**	**109**	**111**	**220**	**4**	**15**	**19**	**35**	**27**	**62**	**48**	**18**	**66**	**19**	**5**	**24**	**6**		**6**	**1**		**1**			
ಕಾಳವಾಡಿ	4	7	1	8	4	4	8				2	1	3	1	1	2	1		1							1		1
ಕಾಡಟ್ಟಿ	10	14	4	18	11	11	22		2	2				6		6	3		3									
ಚಿಕ್ಕನಂದಿ	14	16	9	25	15	16	31	1	1	2	3	2	5	4	1	5	1		1	1		1						
	24	**30**	**13**	**43**	**26**	**27**	**53**	**1**	**3**	**4**	**3**	**2**	**5**	**10**	**1**	**11**	**4**		**4**	**1**		**1**						
ಹಾಸನೂರು	120	90	110	200	135	135	270	2	15	17	43	29	72	61	47	108	35	19	54	9	6	15	3		3			

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೮. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬ, ಲಿಂಗವಾರು ಕಸುಬುಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಕಸುಬುಗಳು																																
		ಕೃಷಿ			ಕೃಷಿಕೂಲಿ			ದೇವಸ್ಥಾನ ನೌಕರಿ			ಸೌದೆ ಮಾರುವುದು			ಬುಟ್ಟಿನೆಯ್ಯುವುದು			ಕರಿಕಲ್ಲು ಕೆಲಸ			ಕಾಯಿ ಬಿಡಿಸುವುದು			ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ			ಸರ್ಕಾರಿ			ಖಾಸಗಿ			ಇತರೆ		
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦	೩೧	೩೨	೩೩	೩೪	೩೫
ಅರೇಊರು	22	6	5	11	25	23	48							1	2	3	7	1	8	2	1	3												
ಆಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	34	17	13	30	29	30	59				2	1	3		7	7	15	1	16	3	3	6	1		1							1		1
ಊಜಮಲೆ	165	24	8	32	129	126	255				15	7	22	16	43	59	53	12	65	42	53	95							1		1	6	4	10
ಎಪ್ಪತ್ತನಪಾಳ್ಯ	11				11	13	24								1	1	7	1	8		4	4												
ಎರಟ್ಟಿ	73	22	11	33	71	69	141				5	2	7	4	17	21	28	8	36	14	25	39												
ಎಲಚೀಪಾಳ್ಯ	48	5	3	8	46	42	88				2	3	5	5	18	23	11	4	15	10	14	24							1		1	9	6	15
ಕೋಗಿಲನತ್ತ	31	3	2	5	26	31	57				2	2	4	1	2	3	8	5	13	3	7	10							3	1	4	3	1	4
ಕೊಂಗಾಡಿ	82	14	8	22	54	60	114				6	3	9	6	11	17	20	8	28	19	30	49							4	1	5	8	5	13
ಗುಡ್ಡೆಊರು	41	3	2	5	20	29	49				6	6	12	1	6	7	11	3	14	8	15	23							1		1	2	1	3
ಗೇರ್‌ಸಂದು	16				14	16	30				11	7	18				3	2	5	5	6	11										3	1	4
ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ	43	1		1	35	38	73							1	2	3	33	7	40	12	23	35							1		1	6	4	10
ದೊಳ್ಳಿ	60	4	1	5	48	49	97				4	1	5	1	5	6	13	6	19	10	17	27							1		1	4	1	5
ತಟ್ಟುಗೆರೆ	54	3	2	5	45	51	96				5	1	6	6	8	14	18	4	22	11	25	36				1		1	8		8	5	1	6
ತಂಬದಟ್ಟಿ	54	16	12	28	64	77	141				13	10	23	9	10	19	25	4	29	20	24	44							3		3	5	1	6
ತಾವರಗೇರೆ	50	3	1	4	53	54	107								1	1	17	5	22	11	22	33	4	4	8		3	3	3		3	11		11
ತಾಳರೆ	186	2		2	154	180	334				14	3	17	8	17	25	59	20	79	30	57	87							7		7	17	2	19
ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ	187	4		4	179	200	379				24	7	31	6	24	30	96	41	137	24	84	108	2		2				29	2	31	31	24	55
ದೇವರಬೆಟ್ಟ	127	5		5	162	171	333				16	6	22	3	14	17	39	13	52	20	46	66							22	1	23	11	8	19
ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ	67	6		6	60	68	128				4	4	8		2	2	22	4	26	15	14	29							6		6	6		6

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦	೩೧	೩೨	೩೩	೩೪	೩೫
ಪುಟ್ಟಪಾಳ್ಯ	62	3	1	4	82	79	161								1	1	20	5	25	5	25	30							11		11	6	3	9
ಬರಗೂರು	77	7	3	10	98	95	193				7	4	11	4	7	11	24	10	34	8	23	31				1		1	14	1	15	5	5	10
ಚಿಕ್ಕಲಟ್ಟಿ	106	11	3	14	137	100	237							4	12	16	23	7	30	8	51	59				1	1	2	7		7	14	10	24
ಚಿಕ್ಕಲಪಾಳ್ಯ	150	8	2	10	201	203	404				11	6	17	6	16	22	33	7	40	7	55	62							13		13	13	28	41
ಬೇಡರಹೊಲ	14				12	12	24								1	1	4	3	7	1		1							1		1			
ಬೇಲಂಬಟ್ಟಿ	41	1		1	39	29	68										9	3	12	3	12	15							4		4	2	3	5
ಬೆಟ್ಟಮಲೆ	80	3		3	107	76	183				1	2	3	2	5	7	16	6	22	7	29	36							2		2	4	12	16
ವಂದರೆ	73	5	1	6	91	81	172								1	1	15	3	18	10	14	24	1		1				5		5	8	11	19
ಸೊಂಡಪ್ಪು	94	3	1	4	90	78	168							1	4	5	28	10	38	4	21	25							3		3	8	16	24
ಹಾಲಗೆ	17				17	24	41							2	3	5	10	1	11	6	8	14							1		1	1		1
ಹೊನ್ನೇರು	30	5	2	7	31	30	61				1	1	2		1	1	17	4	21	6	13	19							1		1	6		6
	2095	184	81	265	2130	2134	4265				149	76	225	87	241	328	684	208	892	324	721	1045	8	4	12	3	4	7	152	6	158	195	147	342
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಗುಡಿಯೂರು)	55	14	9	23	46	54	100				9	8	17		4	4	12	1	13	7	9	16												
ಗುಂಡ್ರೆ (ಅನಗನತ್ತ)	29	10	6	16	34	21	55																									1		1
ಗುಂಡ್ರೆ (ಎಳ್ಳಲೂರು)	19	7	4	11	20	8	28																									2	1	3
ಗುಂಡ್ರೆ (ಕಾಗುಡ್ಡನಬಯಲು)	27	20	14	34	22	11	33																											
ಗುಂಡ್ರೆ (ಗುಬ್ಬನಪಾಳ್ಯ)	55	6	3	9	65	53	118																1		1	1		1				2		2
ಗುಂಡ್ರೆ (ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರೆ)	17	5	2	7	25	21	46																											
ಗುಂಡ್ರೆ (ಪಚ್ಚೆದೂರು)	45	9	1	10	62	40	100																											
ಗುಂಡ್ರೆ (ಬಾಳೆಮರದೂರು)	10	9		9	5	3	8																											
ಗುಂಡ್ರೆ (ಚಿಕ್ಕಗುಂಡ್ರೆ)	61	23		23	78	38	116																1		1							2		2
ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿ	5	5	1	6	4	1	5																											
ಒಟ್ಟು	268	94	31	125	315	196	509																2		2	1		1				7	1	8

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦	೩೧	೩೨	೩೩	೩೪	೩೫
ಅರಗ (ಜಾಗಲಿಯೂರು)	21	8	9	17	12	15	27													1	6	7												
ಅರಗ (ದೊಡ್ಡ)	45	16	18	34	37	36	73													5	4	9												
ಅರಗ (ಮಾರಿಗುಡಿಯೂರು)	33	11	9	20	28	29	57													5	4	9												
ಅರಗ (ಮೇಗಳೂರು)	16	10	10	20	10	8	18													1	5	6												
ದೊಂಬೇಗೌಡನೂರು	33	17	15	32	26	28	54													3	4	7							2		2	2		2
ಸಿದ್ದೂರು	29	13	8	21	27	28	55													6	9	15												
ಮಾಕನಹಳ್ಳಿ (ಕೋಟೆಯೂರು)	60	20	23	43	45	50	95													12	14	26												
	237	95	92	187	185	194	379													33	46	79							2		2	2		2
ಕಾಡಗನಹಳ್ಳಿ	67	28	18	46	66	54	120																1		1				1		1	2		2
ಕೋಟೆಯೂರು	17	9	5	14	16	14	30																											
ಚಿಕ್ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ	46	27	17	44	43	33	76																											
ದಗ್ಗಿ	4	2	1	3	2	2	4																											
	134	66	41	107	127	103	230																1		1				1		1	2		2
ಗುಡಿಯೂರು	4				5	5	10																											
ಗೇರುಮಾಳ	17	6	3	9	19	18	37																											
ಚಿಕ್ಕನಾಳೆಹಳ್ಳಿ	45	12	11	23	47	40	88																1	1	2							1		1
ದೊಂಗೌಡನ ಊರು	26	12	3	15	35	29	64																									1		1
	92	30	17	47	106	92	199																1	1	2							2		2
ತಾಳವಾಡಿ	4				4	2	6																1		1	1		1						
ಕಾಡಟ್ಟಿ	10				14	14	28																											
ಚಿಕ್ಕನಂದಿ	14	8	8	16	14	7	21																									1		1
	24	8	8	16	28	21	49																									1		1
ಹಾಸನೂರು	120	20	17	37	96	115	211					2	2				39	8	47	1	5	6	2		2		1	1	2		2			

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೯. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬವಾರು ಭೂಹಿಡುವಳಿ, ಪಶುಸಂಪತ್ತು, ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

		ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ			ಪಶುಸಂಪತ್ತು						ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿ								ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ			ವಿಧವಾವೇತನ			ಅಂಗವಿಕಲ				
ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಒಣ	ನೀರಾವರಿ	ಒಟ್ಟು	ಎತ್ತು	ಎಮ್ಮೆ	ಆಕಳು	ಕುರಿ	ಮೇಕೆ	ಕೋಳಿ	ಗುಡಾರ	ಗುಡಿಸಲು	ಟಿನ್	ಮಾಳಿಗೆ	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.	ಹೆಂಚಿನ	ಜನತಾ	ಬಾಡಿಗೆ	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ	ವಿದ್ಯುತ್
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦
ಅರೇಊರು	22	66		66	35	9	25		45			3			1	18				2	2							19	10
ಆಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	34	93.5		93.5	54	13	49		37			20			2	12				10	10							30	16
ಊಜಮಲೆ	165	192.5	25.5	218	190	76	151	8	199			22		1	9	132		1										152	129
ಎಪ್ಪತ್ತನಪಾಳ್ಯ	11	15		15	10	7	6		13			9				2												8	3
ಎರಟ್ಟಿ	73	199.5		199.5	155	36	36	4	140			10			2	61												71	53
ಎಲಚೀಪಾಳ್ಯ	48	86		86	45	21	69		42			31				17												46	29
ಕೋಗಿಲನತ್ತ	31	64.5		64.5	64	14	29	30	91			7			1	23												30	12
ಕೊಂಗಾಡಿ	82	320.5		320.5	150	36	103		178			13				69												74	28
ಗುಡ್ಡೆಊರು	41	99		99	102	15	28	25	40			21				20												34	2
ಗೇರ್‌ಸಂದು	16	53		53	18	1	40	20	12			6				10												16	14
ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ	43	110		110	63	17	87	1	71			21			2	20												41	13
ದೊಳ್ಳಿ	60	105.5		105.5	73	10	45	6	39			27				33												50	27
ತಟ್ಟಗೆರೆ	54	81.5	7.5	89	55	28	21	2	52			10		1	3	40												50	42
ತಂಬಡಿಹಟ್ಟಿ	54	146.5	1	147.5	91	40	154	40	76			31				23												46	21
ತಾವರಗೇರೆ	50	103		103	53	28	38	24	14						2	48												50	45
ತಾಳೆರೆ	186	327	3	330	276	46	22	34	187			24			1	161												152	108
ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ	187	281.5	5	286.5	256	52	94	33	172			36	1	4	5	139		2										173	129
ದೇವರಬೆಟ್ಟ	127	194		194	170	52	80	45	114			72		2	2	49	1	1										113	79
ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ	67	122		122	63	12	46		27			22				45												46	26

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦
ಪಟ್ಟಪಾಳ್ಯ	62	194		194	122	32	62		105			7			2	53												46	22
ಬರಗೂರು	77	139.5	2.5	142	131	51	85	2	76			18		1		57		1										76	63
ಬೆಪ್ಪಲಟ್ಟಿ	106	190.5	1	191.5	171	38	63		107			32	1	6	7	54		6							1		1	98	64
ಬೆಪ್ಪಲಪಾಳ್ಯ	150	273		273	272	83	147	26	147			13		1	9	126		1										144	107
ಬೇಡರಹೊಲ	14	45		45	36	5	4		36			4				10												13	4
ಬೇಲಂಬಟ್ಟಿ	41	40	3	43	49	6	41	12	24			16				22		3							1		1	29	19
ಬೆಳ್ಳುಮಲೆ	80	101	3	104	111	23	44	4	84			51		1		25		3							1		1	66	33
ವಂದಣೆ	73	162.5		162.5	106	25	21		68			39		1		33												59	39
ಸೊಂಡಪ್ಪು	94	142	3	145	119	17	47	9	100			9				82	2	1										76	64
ಹಾಲಣೆ	17	54.5		54.5	25	8	38		30			5				12												13	1
ಹೊನ್ನೇರು	30	66		66	46	8	41		65			19				11												28	20
	2095	**4068.5**	**54.5**	**4123**	**3111**	**809**	**1716**	**325**	**2391**			**596**	**2**	**18**	**47**	**1410**	**3**	**19**		**12**	**12**				**3**		**3**	**1849**	**1222**
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಗುಡಿಯೂರು)	55	73.5	20	93.5	78	4	26	4	64			2				51		2										49	30
ಗುಂಡ್ರೆ (ಅನಗನತ್ತ)	29	53.5		53.5	38	7	25	7	33			1				25	1	2		3	3							27	16
ಗುಂಡ್ರೆ (ಎಪ್ಪಲೂರು)	19	38.5	2	40.5	22	4	18	15	13							19												18	9
ಗುಂಡ್ರೆ (ಕರಿಗುಪ್ಪನಬಯಲು)	27	63	12.5	75.5	41	6	46	14	71			2				25				1	1							19	8
ಗುಂಡ್ರೆ (ಗುಪ್ಪನಪಾಳ್ಯ)	55	81		81	47	11	51	9	106			3				48	2	2		1	1							49	8
ಗುಂಡ್ರೆ (ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರೆ)	17	36.5		36.5	29	11	17	2	53			2				15												16	4
ಗುಂಡ್ರೆ (ಪಚ್ಚೆದೂರು)	45	72.5		72.5	68	9	39		35							45												43	10
ಗುಂಡ್ರೆ (ಬಾಳೆಮರದೂರು)	10	27.5	9	36.5	14	1	23	12	3							10												6	3
ಗುಂಡ್ರೆ (ಸಿಗ್ಗಗುಂಡ್ರೆ)	61	103	1	104	95	20	84	24	140			4				54	2	1		8	8							59	9
ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿ	5	12		12	6	9	1		15							4		1		1	1							5	3
ಒಟ್ಟು	**268**	**487.5**	**24.5**	**512**	**360**	**78**	**304**	**83**	**474**			**12**				**245**	**5**	**6**		**14**	**14**							**242**	**70**

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦	೧೧	೧೨	೧೩	೧೪	೧೫	೧೬	೧೭	೧೮	೧೯	೨೦	೨೧	೨೨	೨೩	೨೪	೨೫	೨೬	೨೭	೨೮	೨೯	೩೦
ಅರ್ಗ್ಯ (ಜಗಳಿಯೂರು)	21	54.5		54.5	27	5	27		10			3				18				1	1							18	8
ಅರ್ಗ್ಯ (ದೊಡ್ಡ)	45	124	1	125	82	2	51	6	90			9				36												41	8
ಅರ್ಗ್ಯ (ಮಾರಿಗುಡಿಯೂರು)	33	60.5		60.5	38		56		38			1				32												27	6
ಅರ್ಗ್ಯ (ಮೇಗಳೂರು)	16	44		44	26	3	17	4	30							16				1	1							15	4
ದೋಣೇಗೌಡನಊರು	33	60.5	27	87.5	39	5	50	12	15			2			1	29		1		1	1							28	18
ಸಿಕ್ಕೂರು	29	45.5	13	58.5	28		24	1	36			1				28												27	9
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಕೋಟೆಯೂರು)	60	130.5	23	153.5	102	8	62	6	143			1			1	55		3										58	28
	237	519.5	64	583.5	342	23	287	29	362			17			2	214		4		3	3							214	81
ಕಾಡುಗಸಹಳ್ಳಿ	67	108.5	7	113.5	42	3	45	13	4			3				64				6	6							63	36
ಕೋಟೆಯೂರು	17	30	2	32	4	2	4		5			4				13				1	1							15	12
ಚಿಕ್ಕಳ್ಳಿಪಾಳ್ಯ	46	100.5	4.5	105	47		69		6			2				43		1		3	3							40	22
ದಿನ್ನಿ	4	4		4		1	2		1							4												3	
	134	243	13.5	254.5	93	6	120	13	16			9				124		1		10	10							121	70
ಗುಡಿಯೂರು	4	4		4	2	1	2									4				1	1							4	4
ಗೇರುಮಾಳ	17	12	5	17	16	8	8									17												12	9
ಚಿಕ್ಕುಗಾಜನೂರು	45	41	2	43	34	10	29					1				40	1	3		3	3							43	38
ದೋಗಿಗೌಡನ ಊರು	26	37.5	7	44.5	31	10	35		5							26				1	1							26	16
	92	94.5	14	108.5	83	29	74		5			1				87	1	3		5	5							85	67
ತಾಳವಾಡಿ	4																	4		2	2							2	3
ಕಾಡಟ್ಟಿ	10	9		9		1										10				2	2							8	2
ಚಿಕ್ಕನಂದಿ	14	26	2	28	18	5	32		11							14				5	5							14	5
	24	35	2	37	18	6	32		11							24				7	7							22	7
ಹಾಸನೂರು	120	91	3	94	61	5	151					3			2	112		3		10	10							108	96

ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ೧೦. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಈರೋಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮವಾರು, ಕುಟುಂಬವಾರು ಇತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು	ಕುಟುಂಬ	ಸೌಲಭ್ಯಗಳು														
		ಬಂಡಿ	ಸೈಕಲ್	ಸ್ಕೂಟರು	ಅಂಗಡಿ	ರೇಡಿಯೋ	ಟೇಪರಿಕಾರ್ಡ್	ಟಿ.ವಿ.	ಸ್ನಾನಗೃಹ							
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦							
ಅರೇಊರು	22					3	1									
ಅಲೇಸಪ್ಪನದೊಡ್ಡಿ	34					6	1	1								
ಊಜಮಲೆ	165		10	6		15	6	15								
ಎಪ್ಪತ್ತ್ರನಪಾಳ್ಯ	11															
ಎರಟ್ಟಿ	73		1	4		14	11	13	1							
ಎಲಚೇಪಾಳ್ಯ	48						4	1								
ಕೋಗಿಲನತ್ತ	31					7	5	1								
ಕೊಂಗಾಡಿ	82					22	11	1								
ಗುದ್ದೆಊರು	41															
ಗೇರ್‌ಸಂದು	16					3										
ಚಿಕ್ಕಸಂಗಳ	43					6	4									
ದೊಳ್ಳಿ	60			1		4	5									
ತಟ್ಟಗೆರೆ	54		3	2		2	4	1								
ತಂಬಡಟ್ಟಿ	54					11	11	1								
ತಾವರಗೇರೆ	50					34	2	15								
ತಾಳರೆ	186		1			15	19	4								
ತುರುಸನಪಾಳ್ಯ	187		6	1		20	6	8								
ದೇವರಬೆಟ್ಟ	127			4			5	3								
ದೊಡ್ಡಸಂಗಳ	67					4	2									

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦						
ಪಟ್ಟಪಾಳ್ಯ	62					7	7								
ಬೆರಗೂರು	77		3			18	2	8							
ಬೆಜ್ಜಲಟ್ಟಿ	106			2		20	9	14							
ಬೆಜ್ಜಲಪಾಳ್ಯ	150	1	2			12	5	10							
ಬೇಡರಹೊಲ	14					3	3								
ಬೇಲಂಬಟ್ಟಿ	41		5			1		1							
ಬೆಟ್ಟಮಲೆ	80					2	4	2							
ವಂದಗೆ	73		3			14	1	1							
ಸೊಂಡಪ್ಪ	94			2		10	5	4							
ಹಾಲಗೆ	17					1	1								
ಹೊನ್ನೇರು	30					5	3	1							
	2095	1	34	22		259	137	105	1						
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಗುಡಿಯೂರು)	55							1							
ಗುಂಡ್ರೆ (ಅನಗನ್ತ್ರ)	29						1	2							
ಗುಂಡ್ರೆ (ಎಳ್ಳಲೂರು)	19					5	2	1							
ಗುಂಡ್ರೆ (ಕರಿಗುಡ್ಡನಬಯಲು)	27	2	1			1	2								
ಗುಂಡ್ರೆ (ಗುಬ್ಬನಪಾಳ್ಯ)	55						1								
ಗುಂಡ್ರೆ (ದೊಡ್ಡಗುಂಡ್ರೆ)	17														
ಗುಂಡ್ರೆ (ಪಳ್ಳದೂರು)	45					1									
ಗುಂಡ್ರೆ (ಬಾಳೆಮರದೂರು)	10	1	1					1							
ಗುಂಡ್ರೆ (ಸಿಗ್ಗಗುಂಡ್ರೆ)	61	1				1	1	1							
ಹುಣಸೆಮರದ ದೊಡ್ಡಿ	5														
ಒಟ್ಟು	268	4	2			8	7	5							

೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦		
ಅರಗ್ಯ (ಜಗಲಿಯೂರು)	21										
ಅರಗ್ಯ (ದೊಡ್ಡಿ)	45										
ಅರಗ್ಯ (ಮಾರಿಗುಡಿಯೂರು)	33		1								
ಅರಗ್ಯ (ಮೇಗಳೂರು)	16										
ಬೋಳೇಗೌಡನಊರು	33	2	2	5		6	2	6	1		
ಸಿಕ್ಕೂರು	29	3	2			4					
ಮಾಕನಪಾಳ್ಯ (ಕೋಟೆಯೂರು)	60										
	237	**5**	**5**	**5**		**10**	**2**	**6**	**1**		
ಕಾಡಗನಹಳ್ಳಿ	67		4			15	3	5			
ಕೋಟೆಯೂರು	17	2	1			3					
ಚಿಕ್ಕಲ್ಲಪಾಳ್ಯ	46	1	3			7	6	2			
ದಿಗ್ರಿ	4										
	134	**3**	**8**			**25**	**9**	**7**			
ಗುಡಿಯೂರು	4					1	2	1			
ಗೇರುಮಾಳ	17					6	1	2			
ಚಿಕ್ಕಣಸೆಪಾಳ್ಯ	45	1	2	1		17	5	7			
ಜೋಗಿಗೌಡನ ಊರು	26			1		9	2	3			
	92	**1**	**2**	**2**		**33**	**10**	**13**			
ತಾಳವಾಡಿ	4			1	1		1	2			
ಕಾಡಟ್ಟಿ	10										
ಚಿಕ್ಕನಂದಿ	14	1				1					
	24	**1**				**1**					
ಹಾಸನೂರು	120	3		7	14	23	5	29	7		